VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1959. JANUÁR 3.

102,8 százalékra teljesítette éves tervét a tröszt

39 918,2 tonna szén terven felül

Nagyszerű eredményeket ért el a Komlói Szénbányászati Tröszt az elmúlt, 1958-as évben. Valamennyi üzeme határidő előtt teljesítette éves mennyiségi tervét.

Most az év lejárta után megállapíthatjuk, hogy a múlt évben, a mennyiségi termelés területén III-as akna érte el a legjobb eredményt. Éves tervét határidő előtt 27 nappal teljesítette. Utolsóként, — a naptári év lejárta előtt egy nappal, — Kossuth-bánya fejezte be mennyiségi széntermelési tervét.

A termelési adatok azt bizonyítják, hogy az első félévben valamivel nagyobb lendülettel folyt a termelés, mint a másodikban.

Az első félévet a tröszt 25 ezer 386,2 tonna többlet termeléssel zárta. A harmadik negyedév végére ez a mennyiség 31 ezer 363 tonnára növekedett, és végül az év végére 39 ezer 918,2 tonna szenet adott a Komlói Szénbányászati Tröszt terven felül népgazdaságunknak.

Ez a terven felül adott nagy mennyiség úgy lenne igazán szemlélhető, ha 20 tonnás vagonokba raknák. Igy ez a bizonyos kocsisor kereken 20 kilométer hosszú lenne. Ha a kocsisor egyik vége a komlói állomáson lenne, úgy a másik vége majdnem Sásdig érne.

Az említett mennyiség több, mint 11 napig elegendő lenne a komlói erőmű üzemeltetéséhez.

A múlt év eredményét nem csak a terven felül adott szén tonnaszáma bizonyítja. A termelési eredmények mellett egyéb jelentős eredmények is születtek. A tröszt bányaüzemei óriási fejlődésen mentek keresztül a korszerűsítés és a műszaki fejlődés területén. Ennek bizonyítására elég annyit említenünk, hogy a nyitott vágatok 56 százaléka korszerűen van biztosítva, több fejtésben alkalmaznak vasbiztosítást, és több korszerű fúrógép működik a bányákban.

Nem lenne teljes az 1958-as év utolsó termelési jelentése, ha a jövőről, az 1959-es év feladatairól nem szólnánk.

Minden bányaüzemünk nehéz feladatok előtt áll. A termelési tervek nagyrészt emelkedtek. A tröszt és a bányaüzemek vezetői azonban bíznak abban, hogy bányászaink leküzdik a nehézségeket, megoldják a feladatokat, és az új évben is olyan eredményeket érnek el, mint 1958-ban. Reméljük, sikerül!

16 300 folyóméterrel bővült városunk vízhálózata 1958-ban

Az elmúlt évben is egyik fő kérdés volt városunk vízellátásának javítása. Ezt világosan bizonyítja az a tény, hogy 1958-ban 16,300 folyóméterrel bővült városunk vízvezeték-hálózata. Többségében azokon a területeken létesítettek vízvezetéket, ahol még ezideig nem voltak, de emellett számos helyen hajtottak végre vezetékhosszabbítási munkálatokat is.

Az elmúlt évben egyik legnagyobb munkája volt a Víz- és Csatornaműveknek a Liget—Oroszló-i vízvezeték szerelése, mely 8,500 méter hosszú. Ezen kívül a város tíz különböző részén fektettek hosszabb-rövidebb csővezetékeket.

Ezekre a munkálatokra mintegy 15 millió forintot fordítottak. A fenti összegbe beletartozik az említetteken kívül a dávidföldi bányász sajátházak vízvezetékeinek bekötése. Itt 300 lakásba vezették be a vizet az elmúlt évben.

„Kívánunk jó egészséget..."

A Komlói Szénbányászati Tröszt Szakszervezeti Bizottsága az alábbi levelet kapta a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetétől.

„Elnökségünk a legteljesebb elismerését fejezi ki a tröszt valamennyi fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozójának, a párt, a szakszervezet és a KISZ-szervezetek vezetőinek, aktíváinak abból az alkalomból, hogy kiemelkedő, lelkes, eredményes munkájuk nyomán 20-án a tröszt éves tervét befejezte.

Tudjuk, hogy ezen eredmény eléréséhez az odaadó, lelkes munkán túl hozzájárult azon új módszerek, újítások alkalmazása és üzemszervezési munkák, melyet az év során bevezettek.

Legyen ezen elért eredményük újabb sikereik, eredményeinek az alapja.

Meg vagyunk győződve arról, hogy az év végére vállalt 40 000 tonna szén terven felüli kitermelését is teljesíteni fogják.

Kívánunk jó egészséget és boldog új évet a tröszt valamennyi dolgozójának és családjának.

Az elnökség nevében:
BLAHA BÉLA s. k.
főtitkár."

Teljesítették vállalásukat a kőbánya dolgozói

Mint már korábban hírt adtunk róla, az ÉM 7-es számú Komlói Kőbánya Vállalat dolgozói 1958 november 18-án befejezték éves tervüket. A terv befejezése után vállalták, hogy terven felül az év végéig még 60 ezer tonna követ bányásznak. Ezt a vállalásukat teljesítették is. December 31-én, a délelőtti órákban a vállalt utolsó terven felüli tonna kő is a vagonokba került.

1958-ban a vállalatnak magasabb volt a terve, mint 1957-ben. A terven felül termelt 60 ezer tonna követ is beleszámítva 120 000 tonnával termeltek többet, mint 1957-ben. Az éves tervüket 112 százalékra teljesítették, míg 1957-ben csak 102 százalékra sikerült teljesíteniük.

Ünnepi megemlékezés a KIMSZ megalakulásának 40. évfordulóján

A KISZ városi Bizottságának rendezésében december 28-án este ünnepi gyűlésen emlékeztek meg a város fiataljai a KIMSZ megalakulásának 40. évfordulójáról.

Az ünnepi gyűlésre esti öt órakor került sor az „Erkel"-teremben. Az ünnepi beszédet Pintér József elvtárs, a KISZ VB tagja tartotta. Az évforduló alkalmából több KISZ-titkárt és bizottsági tagot megjutalmaztak.

A gyűlésen megjelent s annak résztvevőit köszöntötte a város úttörő küldöttsége.

Az ünnepi megemlékezés az Erkel Ferenc Állami Zeneiskola tanárainak és növendékeinek művészi műsorával fejeződött be.

A lottó nyerőszámai

3, 4, 13, 79, 86

45 219 csille szén 880,5 méter vágat terven felül

1958. február elsejétől folyik szervezetten a KISZ- és ifjúsági csapatok versenye a Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben. Ez idő óta keveset lehetett e csapatokról hallani, pedig olyan eredményeket értek el, amelyek felett nem lehet szó nélkül elsiklani.

Már az első hónapban kimagasló eredmények születtek; például Papp Lajos Béta-aknai fejtési csapatán. Mennyiségi tervét 125 százalékra teljesítette. Bögre Imre Béta-aknai elővájási KISZ-csapata még ennél is jobb eredményt ért el. Havi tervét 101 százalékkal teljesítette túl. Ezek a jó eredmények nem a kezdeti lendületből származtak, mert a további időszakban is értek el a KISZ- és ifjúsági csapatok 164, 175 százalékos és még ennél jobb eredményeket is.

Februárban 5 fejtési, 11 elővájási és 3 szállító ifjúsági csapat működött a bányaüzemekben. A jó példa serkentőleg hatott a többi fiatalra is, mert

novemberben már 15 fejtési, tehát a kezdet háromszorosa, 15 elővájási, 2 fenntartási ifjúsági csapat működött a bányaüzemekben.

Sajnos a Kossuth-bányán működő három ifjúsági szállító csapat közül november végéig kettő megszűnt.

Csak a februártól novemberig terjedő időszak adatai állnak rendelkezésünkre, de ezek is nagyon lelkes munkáról, nagyszerű eredményekről tanúskodnak.

Ez idő alatt a fejtési KISZ-csapatok terven felül 45 219 csille szenet termeltek. Ez kereken annyit tesz ki, mint a tröszt valamennyi bányaüzemének termelése 1,5 nap alatt. Tehát a KISZ- és ifjúsági csapatok működése 1,5 nappal segítette elő a tröszt éves tervének teljesítését.

Az ifjúsági elővájási csapatok is nagyszerű eredményt értek el. Összesen 880,5 folyóméter vágatot hajtottak ki terven felül. Ha figyelembe vesszük, hogy ez a mennyiség majdnem a Kossuth-bányai altáró felének felel meg, az eredmény nagyon lelkes, lendületes jó munkáról tanúskodik.

Szállító KISZ-brigádok csak Kossuth-bányán működtek. Sajnos november végére már csak egy maradt belőlük. Ennek ellenére nagyon eredményes volt működésük. A szóbanforgó időszak alatt terven felül 64 500 csille szenet szállítottak. Ez a mennyiség Kossuth-bánya 6,5 napi átlagtermelésének felel meg.

Annak ellenére, hogy a fenntartás kezd háttérbe szorulni bányaüzemeinkben, a fenntartási ifjúsági csapatok is jó eredményeket értek el.

Végül megállapíthatjuk, hogy a föld alatt dolgozó KISZ fiatalok valóban kommunista fiatalokhoz méltóan álltak meg helyüket a munka frontján, a szocializmus építésében. Minden KISZ-fiatal példaként tekintheti őket!

Nagy jelentőségű, nagy átmérőjű fúrógépek

Komló bányászai az idén kezdtek ismerkedni a nagy átmérőjű fúrógépekkel. Megismerhették a szovjet LBSZ 2 típusú feltörés-fúrógépet Béta-aknán, és a Nüsse-gräfer P IV/6 típusú német fúrógépet. Az első benyomás jó volt. Az új gépek a bemutatkozáskor már csodálatra méltó eredményeket értek el.

A Nüsse-gräfer gép, amelyet jelenleg kutató-fúrásra alkalmaznak 5-szörös teljesítményt nyújtott a korábban alkalmazott Crälius kutató-fúrógéphez viszonyítva. Az LBSZ 2 pedig azzal vonta magára a figyelmet, hogy rövid idő alatt kész lég-, vagy szállító gurítókat hajt.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a nagyátmérőjű fúrógépek eredményesen alkalmazhatók a komlói viszonyok között és alkalmazásuknak nagy jövője van.

Az LBSZ 2 típusú gép eredetileg villamos meghajtású volt, de a szükségnek megfelelően sűrített levegős meghajtásúvá szerelték. A jövő évben olyan feltörés-fúrógépeket kíván a tröszt beszerezni, amelyeknek meghajtása már eleve sűrített levegős.

A Nüsse-gräfer gépből az idén két példány érkezett, egy tartalékmotorral. A tröszt műszaki vezetőinek leleményessége folytán a tartalék motorból is egy új gépet készítettek, így jelenleg 3 darab Nüsse-gräfer gép működik bányaüzemeinkben. Ezen gépeknek még nincs kihasználva minden előnyük. Eddig nagyrészt kutató fúrásokat végeztek velük, és ama előnyüket, hogy a fúrt lyukat vissza lehet bővíteni, még csak hírből ismerik. A jövő évben már ezeket a gépeket is felhasználják léggurítók hajtására.

Jövőre a Nüsse-gräfer család egy új tagját, a PVI/12-t is beszerzi a tröszt, kísérlet céljára. Az új típussal nagyobb átmérőjű lyukat lehet fúrni, és a fúrókoronáján is változtatás történt.

A jelek szerint, a jövő évben egy teljesen új típussal is gyarapodik a nálunk használt nagyátmérőjű fúrógépek családja. Ugyanis a tröszt vezetősége megrendelt két Siemens-Schuckertwerke oszlopos fúrógépet. A vele fúrható lyuk átmérője a 40 és 100 milliméter között változtatható. Súlya 33 kilogramm, ezért oszlopra szerelve lehet alkalmazni, 20 méteres lyukmélységig. A tervek szerint ott nyer alkalmazást, ahol a Nüsse-gräfer gépet, méreteinél fogva nem lehet alkalmazni.

A tröszt műszaki vezetői nagy reményt fűznek a Salzgitter gyár készítményéhez, az új feltörésfúrógéphez. Ezt nem kívánják beszerezni, hanem, — a szerkezet egyszerűségénél fogva, — a meglevő rajzok szerint helyben készítik el. A nagy reménykedés érthető, ha figyelembe vesszük, hogy a tervezett géppel 80—125 centiméter átmérőjű lyukat, tehát egy teljes gurítót, vagy kisebb aknát lehet fúrni.

A leírtak után, úgy gondoljuk, — érthető a nagyátmérőjű fúrógépek nagy jelentősége. Hiszen e szerkezetek révén nagymértékben kiküszöbölhető a gurító vagy feltörés hajtásához szükséges sok fizikai munka és a sok idő. Csakis e gépek segítségével képzelhető el a bányák jövőbeni gyorsmegoldású szellőztetése és szállítása, valamint a kutatás tökéletesítése.

Mit láthatunk a komlói filmklubban?

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat komlói szervezete és a Május 1. kultúrotthon vezetősége 1959. januárjában nyitja meg a Zrínyi művelődési házban filmklubját.

A társulat tájékoztatója szerint a filmklub első előadására január 12-én du. fél 6 órakor kerül sor, amikor a „Lehull az álarc" c. francia film vetítésére kerül sor. A film főszereplői: Michele Simon, Paul Bernard és Madelaine Sologne.

Az első negyedév során a filmklub még a következő filmeket mutatja be: Tarzan diadala (amerikai film), Don Quihotte (francia film), Ut az életbe (szovjet film), Gólem (francia), Imádlak, de elválok (amerikai).

A filmklub résztvevői havonta két filmet tekintenek meg s egy filmtechnikai, illetve esztétikai előadáson vesznek részt.

A klub tagsági díja negyedévre 30 forint, s beiratkozáskor a tagsági könyvért 2 forintot kell fizetni. A klub által vetítésre kerülő filmeket csupán annak tagjai tekinthetik meg. E filmek, melyek többsége évtizedekkel ezelőtt lett műsorról levéve, a mozi nyilvános előadásán bemutatásra nem kerülnek.

A filmklub tagjának az üzemi és hivatali kultúrfelelősöknél lehet beiratkozni.

Pendliztem Szilveszterkor

No, nem én voltam a szereplő, hanem az ünnepi köntösbe öltözött vidám közönség. S a színpad maga a szép város. Kora este volt, amikor utamra indultam a szereplők közé, hogy eleget tegyek a sok, sok meghívásnak. Hol voltam, mit láttam, s mit tapasztaltam a reggelig tartó utamon? Kíváncsi rá kedves olvasó? Igen? Hát akkor elmondom.

*

Szabó Mántonék a Vörösmarty utca Somág felőli legszélső épületében laknak, a harmadik emeleten. Ők hívtak meg először, így utam első állomása az ő lakásuk volt. Kopogtam és amikor a szoba nagyságú konyhába léptem a mulatozás már javában folyt. A hatalmas asztal körül több mint tizen ültek. Az asztalon jobbnál jobb falatok, a poharakban pedig Szabóék saját termésű vérvörös bora. A csend csak addig tartott, még én is helyet foglaltam. Aztán ismét megkezdődött a nevetés, a viccelődés.

Teli poharak emelkedtek a magasba vagy háromszor egymásután s azokat egymás egészségére, a holnapra, a nyugodt, békés, boldog életre ürítettük. Nem szeretem a bort, de innom kellett, hiszen Szilveszter este volt. Csak azt vettem észre, hogy gyorsan múlnak a percek. Felkeltem és lassan, észrevétlenül elhagytam a lakást.

*

A konyha szinte fullasztó melege után nagyon jó érzés volt mohón szívni az utolsó decemberi est levegőjét és ballagni a nem régen épült beton járdán egészen a Zrínyi Miklós térig. Ott az épülő ötemeletes ház előtt hirtelen megálltam. Közelben zene szólt. Zongora és hegedűk hangját hallottam. Igen a „tízes", ahogy a kenderföldiek mondják. Igy nevezik az itt átalakított vendéglőt. Nem mentem egészen be, csak az ajtóból figyeltem néhány pillanatig. Micsoda tömeg! Minden asztal foglalt volt. Néhányan táncoltak. A prímás vonójába valaki papírpénzt húzott.

— Húzd pajtás, mert ma Szilveszter van — kurjantott az egyik vendég.

— Bort kedves, aranyos, bort hozzon, mert elfogyott — szólt a másik a fiatal pincérnőnek. És az ital máris ott volt. Legalább tíz percig néztem a mulatókat és őszintén gyönyörködtem jókedvükben.

*

A Béke éttermének valóban békés jellege volt. Kintről még a zenét sem lehetett hallani.

— Minden hely foglalt kérem, de a kabátját azért ide adhatja. — Ezzel fogadott a fiatal ruhatárosnő. Nem válaszoltam, csak mosolyogtam. Igaz, hogy már fáradt voltam és nagyon szerettem volna leülni, de sebaj. Állva figyeltem, mi történik a teremben. Szólt a zene és táncoltak a párok. Két pincér ment egyik asztaltól a másikhoz. Tálcákon hozták az ételeket és italokat. Azt is észrevettem, hogy az asszonyok sokkal vidámabbak, mint a férfiak. Egy férfi meg is mondta ennek okát. Az oka az, hogy ezen a napon az asszonyoknak nem kellett vacsorát főzni.

*

Komló legnagyobb szilveszteri „parádéja" Kossuth-bányán volt. A hatalmas tömegnek a kultúrterem s a valóban óriási nézősorolvasó kicsinek bizonyult. 1958-ban ilyen nagyméretű bálnak még nem voltam szemtanúja. Fiatalok és öregek, férfiak és nők fogyasztották itt az ételeket, italokat és vettek részt a táncban. Nem volt kivétel. S amikor néhány pillanatnyi sötétség után ismét világosság lett, számtalan szájról hangzott ez a három szó: Boldog új évet. Az új év ismét mulatozással kezdődött. Azzal a különbséggel, hogy a hangulat még vidámabb lett.

*

Azon az éjszakán valóban nagyon gyorsan múlt az idő. Egy teljes éjszaka nem volt elég arra, hogy minden mulatóhelyre bepillantsak. Nagyon kevés időt töltöttem a vájáriskolában mulató III-as aknai és a Kökönyös Keleti iskolában mulató Béta-aknai dolgozók körében. S amikor kint világosság lett, fáradtan indultam el lakásomra.

— *Demeter* —

Újévi ajándék?

Kökönyös „szépségéhez" tartozik a Petőfi téri telefonfülke. Illik, hogy egy városban legalább egy ilyen létesítmény legyen(!). Nem számít, ha nem is használható, ha készülék nincs is benne, ha a gyerekek játszásra használják, fő, hogy legyen.

Végre több mint két évi hanyagság után a posta műszaki osztálya, — talán újévi ajándékként, — elkezdi a fülke megjavítását.

Reméljük a kökönyösiek megbecsülik ezt az ajándékot.

Mit vár az 1959-es évtől?

Simek Árpád,

a városi tanács elnöke:

— Az 1959-es esztendőben városunk tovább épül, szépül. Bár a lakásépítkezések mérsékeltek lesznek, a kommunális jellegű építkezések növekednek. Ezek elősegítik, hogy Komló igazán modern, szép, kultúrált várossá legyen.

Így például tovább épül a liget—oroszlói vízmű és egyidejűleg víztároló medencék is épülnek. Minden reményünk megvan arra, hogy 1959-ben orvoslást nyernek a vízhiánnyal kapcsolatos panaszok. Nő a város villamoshálózata, az utcák korszerű közvilágítást kapnak. Eddigieknél erőteljesebb lesz a teneprendezés és a parkosítás. Megszűnik Komlón a sár.

Tovább haladunk az oktatás fejlesztésében. 1959 első felében befejezést nyer a dávidföldi 16 tantermes iskola 8 tantermének építése és így szeptember elején, amikor megkezdődik az 1959—60-as tanév, a dávidföldi gyerekek az említett iskola modern tantermeiben folytathatják már tanulmányaikat. Az előttünk álló évben Kökönyös keleti részén 100 férőhelyes óvodát építünk. Ugyanakkor némi állami támogatással, de főleg társadalmi munkával Gesztenyésnek kultúrházat, az iskolának pedig tornatermet biztosítunk.

A Helyiipari Vállalatnál a lakosság és népgazdaságunk érdekében egy helyre összpontosítjuk a termelő részlegeket.

1959-ben nagyobb gondot fordítunk a hozzánk tartozó peremközségek fejlesztésére is. A községfejlesztési összeg nagyobb részét főleg utak, járdák, csatornák stb. építésére fordítjuk. Ez mind a négy peremközségre vonatkozik.

Nagyon keveset említettem mindabból, ami 1959-ben Komlón és a négy peremközségben végbemegy a lakosság érdekében. Befejezésül a városi tanács nevében arra kérem a lakókat, hogy a várost, az épületeket és minden létesítményt sajátjuknak tekintsenek, vigyázzanak a társadalmi tulajdonra.

Tatai Jánosné,

a városi nőtanács elnöke:

Az új esztendőben elsősorban békét várok és minél több asszonyt a békéért folyó harcban. Helyileg várom a női munkaerők elhelyezésének a megoldását. Mi jól tudjuk, hogy ezen a téren sok nehézség van, de tudjuk azt is, hogy milyen sokat jelentene, ha a nagylány vagy a feleség hozzájárulna a család jövedelmének emeléséhez. Ezen kívül minél több fiatalasszonyt szeretnék látni előadásainkon, rendezvényeinken 1959-ben.

Kunszt Antal,

pedagógus:

Az új évben még több segítséget várok az ifjúság neveléséhez az egész társadalomtól, de elsősorban, mint nevelő: a szülőktől. Szeretném, ha az új évben minden szülő nagyon sűrűn felkeresné a gyermeke nevelőjét és állandó kapcsolatot tartanánk, hisz a gyermek nevelése mind a két félnek elsőrendű feladata. Az új évtől eredményeink tovább növelését várom az építésben, a békeharcban. Szeretném, ha mindenki olyan boldog volna az új évben, mint ahogy azt kívánni szoktuk újév reggelén.

Várom, hogy pedagógustársaim még jobban hivatásuknak érezzék és necsak állásnak tartsák a gyermekek nevelését.

Dr. Boga Dezső,

orvos:

— *Az áldozatkészség után, amely az elmúlt évek során megmutatkozott pártunk és kormányunk részéről városunk egészségügyének fejlesztésére, reméljük, hogy a jövőben azok a célkitűzések is, melyeknek végcélja a város lakosságának tökéletes egészségügyi ellátása, megvalósul. 1959-es évben befejeződnek Kenderföldön a két orvosi rendelő építésének munkálatai, megkezdődik a városi kórház bővítése is. A városi kórházban méltó helyet kapnak azok az egészségügyi osztályok, melyeket jelenleg helyhiány miatt nélkülözünk. Így a mi városunk egészségügyi hálózata is képes lesz vetélkedni más nagy városok egészségügyi felkészültségével.*

Remélem, hogy 1959-ben a még üres orvosi állások is betöltésre kerülnek olyan orvosokkal, akik nemcsak hivatásszeretettel, hanem áldozatkészséggel is részesei lesznek annak a munkának, amit a szocializmus megvalósítása érdekében egészségügyi vonalon elkezdtünk.

Én nyugodt, békés, boldog életet kívánok saját magamnak és városunk minden állampolgárának 1959-ben.

Grünwald Mátyás,

nyugdíjas bányász:

Feleségem sokat betegeskedik, az új évtől elsősorban feleségem gyógyulását várom. Eddig is sok külföldi gyógyszert hozattunk számára, a most megjelent nyugdíjrendelet nálunk is emeli a család jövedelmét, így több más mellett, könnyebben fogjuk az orvosságokat is kifizetni.

Schüszler Kálmán,

népművelési felügyelő:

A helyi öntevékeny csoportok megerősödését várom az új esztendőben, azt hiszem az egész város nevében beszélek, amikor több rendezvényt, előadást várok az öntevékeny csoportok szereplésével. Minél több ismeretterjesztő előadást szeretnék hallani, zenei, irodalmi stb. téren, városi szinten és a legénységi szállásokon. Remélem az új évben sikerül nagyobb eredményt elérni a helyi múzeum népszerűsítésében és látogatottságának növelésében.

Mihályfi Józsefné,

édesanya:

Öt gyermekem van, szeretném, ha mindegyik szakmát tanulna. Ehhez ez 1959-es évtől is elsősorban békét, nyugalmat várok, hogy nyugodtan tudjunk dolgozni, tanulni. Hárman dolgozunk családomból a Kenyérgyárban. Remélem hárman már szépen kapunk részesedést, így az eddig megtakarított pénzzel együtt meg tudjuk venni 18 éves lányom kelengyéjéhez a hálószobabútort.

Szálkai István,

KISZ-titkár:

Az 1959-es évben alapszervezetünk további megerősödését várom. Szeretnék minél több fiatalt látni a szervezeten kívüliek közül is rendezvényeinken. A szakszervezettel közösen berendezünk egy klub-szobát, veszünk televíziós készüléket. Tartalmi munkánkat szeretnénk javítani sport és kulturális téren is.

Horváth István,

fiatal bányász:

Az elmúlt évben nősültem. Az új évtől egy szépen berendezett lakást várok, ehhez elsősorban a lakás hiányzik, amit szeretnék rövidesen megkapni.

Városunk távlati kulturális terve

IX.

A kulturális seregszemlére készülés során az eddigieknél nagyobb követelményeket kell csoportjaink elé állítani, mint műsorpolitikai, mint művészeti szempontból. E követelmények figyelembevételével kell biztosítani számukra a komlói és vidéki szerepléseket. A csoportok munkájának színvonalas kritikáját rendszeresíteni kell a helyi sajtóban és rádióban.

Fel kell támasztani a régi munkásszínjátszás haladó hagyaományait, a polgári ízlést képviselő színjátszással szemben.

Az öntevékeny kórusok és zenekarok számát növelni kell, elsősorban a régi munkás-dalos kultúra hagyományainak feleleventésével.

A régi hagyományokkal rendelkező bányászzenekarral való jelenlegi törődés, annak jelen elhelyezése nem kielégítő. Fontos, hogy a kultúrotthon vezetősége a zenekarnak megfelelő próbatermet adjon a Zrínyi Művelődési Házban vagy a régi könyvtár helyén.

A tömegszervezetek maguk is szervezzenek — megfelelő szakemberek vezetésével — kórusokat s tagságukat mozgósítsák az ezeken való részvételre. A szakszervezet nyújtson segítséget e kórusok, zenekarok működéséhez elsősorban helyiség biztosításával.

A népi ének, zene- és tánckultúra fejlesztése érdekében lehetőleg bányász vonatkozású népi együttest kell szervezni.

Az ifjúsági és felnőtt kórusok, zenekarok találkozóját évenként meg kell szervezni. Erre meg kell hívni az északi üzemek és peremközségek csoportjait is.

*

Meg kell szervezni a könyvtárosok oktatását a pedagógusok ideológiai továbbképzésének keretében.

A központi könyvtárat még ez évben el kell látni megfelelő katalógussal és olvasóteremmel. Olvasótermet kell biztosítani az ifjúsági könyvtárnak is.

A városi tanács és a szakszervezet évről évre biztosítson megfelelő összeget a könyvtár fejlesztésére, elsősorban a legénységi szállások és a peremközségek könyvtárainak fejlesztésére.

A központi könyvtár a helyi sajtó és rádió igénybevételével is fokozza a könyvpropagandát, valamint irodalmi és könyvviták rendezésével is. Ezekre hívjon meg egy-egy közismert írót.

A filmek propagandája sem kielégítő. A kultúrotthonok vezetősége fokozza a közönségszervezést, s rendezzen gyakran filmankétokat. A haladó filmekből rendezzen sajtóbemutatókat és ezekre hívja meg a kulturális aktívákat.

A moziplakátokon ne a nagyobb kasszasikert biztosító, hanem a haladó művészi filmeket szedesse nagyobb betűvel.

A 3 éves terv során lehetővé kellene tenni egyik mozink szélesvásznúra való átalakítását. Kívánatos lenne egyik mozinkban a délelőtti vetítés bevezetése és hiradómozivá való fejlesztése.

A város fejlesztése megkívánja, hogy az elkövetkező 5 éves tervben Kökönyösön felépítésre kerüljön egy új 400 személyes kultúrház, melyben a jelenleg felvonulási épületben lévő mozi is helyet kapna. Ugyancsak szükségesnek látszik egy 800—1000 személyt befogadó színházi, illetve kulturális épület tervezése a 10 éves városfejlesztési tervben.

*

A városi tanács hozza létre az állandó bizottsága mellett működő múzeumi albizottságot. Ez az albizottság terjesszen javaslatot a városi tanács elé a múzeum munkájának tanácsi segítésére és szervezze meg a múzeum munkájához szükséges társadalmi segítséget nyújtó Múzeum Barátok Körét.

A múzeumi munka fejlesztése megköveteli, hogy legkésőbb 1965-ig a városi tanács megoldja a múzeum megfelelő elhelyezését a múzeumi albizottság javaslata alapján.

A múzeumi albizottság évenként tárgyalja a múzeum fejlesztésének tervét és tegyen javaslatot a városi tanácsnak a Mecsekjánosiban, illetve Mecsekfalun történő ásatásokra, gyűjtésre, vásárlásra, feldolgozásra, valamint kiállítások megrendezésére szükséges összegek költségvetési, vagy egyéb forrásból történő biztosítására.

A múzeumi albizottság feladatává kell tenni, hogy a műemléknek számító — kórház melletti — templomromot, mely a XV. századból való, a mánfai XII. században épült régi templomot, a mecsekjánosi és a mecsekfalui völgyben feltárásra váró római kori épületmaradványokat, továbbá a Mánfán feltárásra váró Árpád-kori településmaradványokat megóvják. Gondoskodni kell arról is, hogy az ismeretterjesztő munkában e komlói régészeti munka eredményeit megfelelően felhasználják.

*

Komlói városi pártbizottság a fentiekben részleteiben ismertetett távlati kulturális tervet elfogadta, s végrehajtására megfelelő határidők és felelősök megjelölésével határozatokat hozott. A határozatok alapján az érintett állami és tömegszervezetek e napokban dolgozzák ki a megvalósítás részletes munkatervét. Ezek végrehajtás közbeni ismertetésére időközönként lapunk hasábjain visszatérünk.

Az állomás KISZ-szervezete

1957. májusában alakult meg a komlói állomás KISZ alapszervezete. Azóta munkájukat kisebb-nagyobb sikerek, eredmények és gondok jelzik. Ilyen gond, hogy nem tudják megoldani a vasutas fiatalok közös összejövetelét, klubesteket vagy egyéb rendezvényeket szolgálati beosztások miatt: Eddig 24 órát dolgoztak, 48 óra pihenő után, most a téli időben 12 órai munka után van 24 órai szabadidejük. Sok közöttük a vidéki, aki a szolgálata lejárta után hazamegy családja körébe.

A fentiek ellenére mégsem dolgoznak rosszul az állomás fiataljai, melyet az is mutat, hogy 1957-ben a pécsi igazgatósághoz tartozó állomások közül a komlói az egyik legjobb eredményt elérő volt. Reméljük, 1958-as munkájuk értékelése is hasonló lesz.

Hogy eddig mit végeztek? Lássuk csak: Nemrég szerveztek — közösen a nőtanáccsal varrótanfolyamot. November 28-án szintén a nőtanács segítségével jól sikerült családi estjük volt. Nyolctagú KISZ-brigádjuk a vasuti szolgálattételben eredményesen dolgozik. Külön nem szerveztek KISZ-oktatást, de pártszervezetük „Időszerű kérdések" tanfolyamán 10—13 fiatal állandóan résztvesz.

Most készülnek az új tagsági könyvek kiosztására. Sajnos — bár ők szerették volna, ezt nem tudják szórakozással, előadással egybekötni, hisz többen az ünnepély ideje alatt is szolgálatban lesznek. Ha azonban nem is lesz műsoros ünnepély, szendvics mellett addig is beszélgetnek, amíg a vonatok indulása, a szolgálat azt megengedi. S ez így is helyes. Mert legfontosabb a kötelesség teljesítése.

Az MSZBT terveiből

Munkáját a nyilvánosság előtt nem jelzi harsány szó, inkább szerénység. A magyar—szovjet baráti társaság úgy gondolta, hogy a Szovjetunió eredményei magukért beszélnek. Pedig éppen azért, mert napról-napra nő az érdeklődés a megvalósult szocializmus országa, annak eredményei, népeinek élete iránt, kellene a Társaságnak a nagyobb nyilvánosság előtt is ismertetni, bemutatni a Szovjetunió életét.

A megnövekedett érdeklődésre való tekintettel határozta el az MSZBT e munkának elkezdését. Tervei szerint a város nagyobb üzemeiben baráti köröket alakítanak, számos közérdekű kérdésről előadásokat tartanak. Sor kerül egy nagyobb szabású kiállítás megrendezésére is a Május 1 Kultúrotthonban.

A közelgő magyar—szovjet barátsági hónap előkészítése is megkezdődött, melyen számos rendezvény és szovjet filmhét lesz.

Édes anyanyelvünk

Szerkesztik: olvasóink

A lap december 24-i száma hasonló címmel jelezte e sorozat megindulását és célját. Többek közt említést tett arról is, hogy törekednünk kell „a gyomirtásra, a sok vadhajtás — jazz-kifejezés" megszüntetésére nyelvünkben. A jazz (dzsessz) elírása, értelemzavaró szedése a jassz szó helyett történt. Ez utóbbi valóban megérett arra, hogy irtóháborút kezdjünk ellene. A „jasznyelv" úgynevezett csoportnyelv. Régi elnevezése tolvajnyelv volt, s eredete több száz évre nyúlik vissza. Ezt valóban az alvilág bűnözői használták azzal a céllal, hogy más emberek ne értsék mondanivalójukat (pl. szajré, hekus, lóvé stb.). Később igen találóan csibésznyelvnek nevezték, mert az úgynevezett jampecek, vagányok kedvenc „társalgási" nyelvévé vált — s fájdalom — ifjúságunk nagy része is átvette, használja, sőt hellyelközzel felnőtt embereknél is találkozunk vele. Hányszor lehet hallani ilyen kifejezéseket: *Bemajrézott a krepák. Gajdeszra ment. Kassa ez a spiné.* Mi ezeknek az értelme? Ne kutassuk! Azok, akik ezt használják, nagyon jól tudják, hogy mi lenne a helyesebb, de nagyfiúskodásból, feltűnési viszketegségből, nemegyszer butaságból inkább megtagadják édes anyanyelvüket.

Szándékunkban van visszatérni részletesebben erre a témára, hiszen nyelvünk talán legnagyobb betegsége ez, de előbb a megkezdett utat folytatva szeretnénk még néhány más, általános nyelvi helytelenségről szólni.

*

Gyakori jelenség a következő: *Meg-e tudná mondani? Nem-e látta?* E két változat a leggyakoribb, de találkoztunk már ilyen alakkal is: *El-e tudnál menni? Ki-e tudnál segíteni?* Olyan ez beszédünkben, mintha valamely zenekarban egy hangszeren hamisan játszana a zenész. Mondjuk ezt helyesen, magyarosan így: Meg tudnád-e mondani? Nem láttad-e? El tudnál-e menni? Ki tudnál-e segíteni? Mindig a mondat állítmányához tegyük (írásban kötőjellel kapcsolva) az -e kérdőszócskát.

*

Talán még ennél is jobban elburjánzott szokás az *eztet, aztat* használata. Ez a hiba is, mint a legtöbb, nyelvünk komoly betegsége. Kis figyelemmel kellene lennünk csak beszédünkre, hogy elkerüljük ennek használatát és eztet helyett ezt, aztat helyett azt mondjunk. Rövidebb is, helyesebb is.

*

Van a magyar nyelvnek egy egészen sajátos képzője, ez pedig a -suk, -sük, -csuk, -csük. Ezt általában két esetben használják. Egyik alkalom, amikor a ható igét kijelentő módban mondják. Pl.: *Láthassa mindenki. Tudhassák ezt.* Itt a -hat, -het képző szerepel és nem -has, -hes! Ilyen a magyarban nincs! Így ejtjük ezeket: Láthatja mindenki. Tudhatják ezt. Ha felszólítómódról van szó, akkor természetesen a kiejtés, néha az írás is az előbbi. Pl. Állj félre, hogy mindenki láthassa!

Nézzük a másik esetet. Pl. — Mit csinálnak? — *Mericscsük a vizet a gödörből.* Vagy: *Merre találom az irodát? Lássa azt a kőrakást?* Itt egyszerű cselekvő igék kijelentéséről, közléséről van szó. Akkor miért használnak sokan felszólító módot? Így a helyes: Merítjük a vizet a gödörből. Ha „merítsük", akkor már felszólítok, parancsolok, azonban — mint az előbbi példa is mutatja — kijelentéskor, közléskor nagyon csúnya és helytelen használni. A másik példára is ez érvényes: Látja azt a kőrakást? Nem felszólítok, hanem kérdezek. Megfigyelhetjük az alapvető különbséget a hangsúly vonatkozásában is. A kijelentő, közlő jellegű mondat hangsúlya szinte egyhangú vagy enyhén ereszkedő. Felszólítás esetében a mondat első szava sokkal hangsúlyosabb, mint a többi, pl. lássa be, hogy hibázott.

Tehát ügyeljünk beszédünkben erre is, és higgyük el, nem nehéz ezekről leszokni, csupán kis önfegyelemre és anyanyelvünk iránti tiszteletre van szükség.

— OSS —

Fiam és a havaseső

Ötéves kisfiam elmerülten játszik. Látszólag semmi más nem érdekli, mint ez az elfoglaltsága.

Közben a rádió híreket mond, majd ismerteti a meteorológiai intézet jelentését.

... egyes helyeken havaseső.

Fiam fel sem tekint, de fennhangon beszélni kezd.

— Hm, havaseső. Akkor amikor már hónak kellene esni. Havaseső ... Az embernek itt a szánkója és még ezek is havaseső mondanak ...

*

Nő, lám, és még azt mondják, hogy a gyerekeket csak a mese érdekli a rádióműsorból.

(M)

Üzemi nőbizottság

A Komlói Építőipari Vállalatnak több nődolgozója van. Közülük többen segédmunkások, kőművesek mellett takarításnak szállásokon, vagy irodákban dolgoznak. S mint mindenütt, ezeknek is vannak sajátos asszonyi problémáik, s valljuk be, hogy egyes hibákat is jobban észrevesznek, mint a férfiak.

Ez az elv vezérelte a vállalat néhány lelkes asszonyát, amikor itt is megalakították a nőbizottságot. Azóta egy év telt el. Nem tettek ugyan nagy dolgokat ez alatt, de segítettek a vállalat munkájában a leányszállásokon, foglalkoztak több család problémájával stb.

A nőbizottság patronálja a vállalat tanulóintézetét, igaz, hogy ez kissé furcsán hangzik, de az építőipari tanulók valószínűleg szívesen vették, amikor egy-egy asszony meglátogatta őket, és felvarrta hiányzó gombjaikat, megvarrta elszakadt ruhájukat. Több alkalommal voltak a leányszálláson is, ahol megnézték az ellátást, s azt, hogy hogyan élnek e leányok távol a szülői, rokoni háztól. Sok mindent tettek még, többek közötti beteglátogatásokat szerveztek, elintézték a vállalat két idős, egyedülálló dolgozójának, hogy elkerülhessenek a mohácsi szociális otthonba. Azóta meg is látogatták a két idős bácsit.

Sorolhatnánk munkájukat, hisz mindezeken túl még egészségügyi előadást, kirándulást is szerveztek stb.

Mindezek azt mutatják, hogy az építőipari vállalat nőbizottsága szorgalmasan tevékenykedik, nem sajnál időt és fáradságot, hogy ott segítsen, ahol erre szükség van.

Helyt álltak a feltárók

1956-ban 10,7 cm/műszak 1958-ban 14,5 cm!

Egy éve annak, hogy Kossuth-bánya üzemvezetősége őszintén megmondta a feltáró körlet dolgozóinak: rosszul áll a feltárás helyzete. Az ellenforradalom után jelentősen visszaesett az egy főre jutó teljesítmény a feltárásnál is. Viszont a mennyiségi tervet 1957-ben is teljesíteni kellett, s mivel rosszul ment a feltárás, 1958-ra nem volt elegendő termelésre előkészített széntelep.

Az üzemvezetőség és a feltáró főkörlet vezetői arra kérték a párt-, szakszervezet és a KISZ vezetőségét, hogy indítsanak tömegmozgalmat az ellenforradalom előtti feltárási eredmények elérése, illetve túlteljesítése érdekében.

A kérés indokolt volt, s hamarosan vezetőségi üléseken, taggyűléseken indult meg a széleskörű vita; hogyan lehet a feladatot eredményesen megoldani. *Az alapos tárgyalás után született meg a határozat: 1958-ban túl kell szárnyalni az 1956-ban elért feltárási eredményeket!*

Nem kis feladatot vállalt ezzel magára Kossuth-bánya feltáró kollektívája, hisz 1956-ban az egy főre eső teljesítmény 10,7 cm/műszak volt, 1957-ben pedig mindössze 8,2 cm/műszak!

Figyelembe kellett venni, hogy rövidebb a munkaidő és számolni kellett azzal a nézettel is, amely szerint „*liasz medencében nem lehet kimagasló feltárási eredményeket elérni és nem lehet az országos színtre emelkedni*". Többen nem bíztak a határozat valóraváltásában és ennek a nézetüknek hangot is adtak.

S a tények — egy év eltelte után — azt bizonyítják, hogy ezeknek az embereknek nem volt igazuk. *Mert Kossuth-bánya feltárói nemcsak elérték az 1956-os eredményeket, hanem jelentősen túl is szárnyalták!* Ennek következménye, hogy ma már azt is megállapíthatjuk, hogy felzárkóztunk az országos feltárási átlag termelési színvonalhoz.

Az új év elején visszatekintve a megtett útra, elmondhatjuk azt is, hogy nem volt könnyű a határozatot valóra váltani. Harcban született ez az eredmény. Harcban, mely a magasabb termelési eredményekért folyt, mely közben le kellett győznünk a régi gondolkodást, az elavult módszerek védését.

A harc eldőlt. *Győzött az új, győzött a munka ésszerű szervezése, a fegyelmezett munka, a gépek ésszerű fel- és kihasználása.*

Érdemes visszapillantani és elmondani, hogy minek a következménye volt a siker.

Először annak, hogy *a feltáró főkörlet pártalapszervezetének tagsága megértette a feladat jelentőségét, s ezt meg is tudta értetni a pártonkívüli dolgozókkal.* Mindehhez nagyban hozzájárult az a segítség, melyet a szakszervezet és a KISZ adott.

A siker egy másik oka az volt, hogy *kommunisták, és a szakszervezeti aktivisták álltak az élre és a pártonkívüliekkel együtt, felhasználva a szocialista munkaverseny adta lehetőségeket, széleskörű mozgalmat indítottak.* Nagyszerű versengés indult meg a csapatok között az elsőségért, az egyre jobb eredményekért. Példaként említhetem meg Koleda elvtárs üz. csapatát, ahol novemberben TH-vágat hajtásánál — kemény kőben haladva — 35 cm-es egy főre eső teljesítményt értek el. Ez országos rekordnak számít!

Nagy Nyéki elvtárs csapatát, amely Kossuth-bányán elsőnek hajtotta ki a 112 méteres vágatot.

Jó eredményt értek el a Hermusz-csapat tagjai is. Itt az éves átlag 28 centiméter!

Hosszan lehetne sorolni azokat a feltáró csapatokat, melyek jelentősen túlszárnyalták az elmúlt évek eredményeit 1958-ban.

Döntően hozzájárult a sikerek eléréséhez az a segítség, melyet a műszaki dolgozók adtak a feltáróknak. Jelentősen javultak a műszaki feltételek, s így nem csoda, ha egyes csapatoknál megkétszereződött a teljesítmény.

S jelentős tényező volt az is, *hogy dolgozóink nálunk is biznak pártunkban, kormányunkban, mert látják, hogy a szó és a tett egybe esik!*

Ezek a tényezők biztosították, hogy *1958-ban 14,5 cm/műszakteljesítményt értünk el az 1956-os 10,7 cm. helyett!*

A feltáró főkörlet műszaki és fizikai dolgozói magabiztosan nézhetnek a jövő elé. Dícséretreméltó munkát végeztek! 1958. eredményei a szerzett gazdag tapasztalatok biztosítják számunkra, hogy az országos színvonalat, melyet már elértünk, az elkövetkező időben túlszárnyaljuk és ezzel is segítjük 3 éves tervünk sikeres megvalósítását.

VUKICSEVICS GÉZA,
a feltáró főkörlet párttitkára.

Hozzászólás a „*Paragrafus vagy emberség*" című cikkhez

A december 13-i számunkban jelent meg Győri Miklós írása „Paragrafus vagy emberség" címmel. A Komlói Szénbányászati Tröszt Igazgatósága a következőket válaszolja ezzel kapcsolatban:

A magunk részéről igen örülünk, hogy Győri elvtárs a nyilvánosság előtt is felvetette ezt a két problémát. Örülünk annak is, hogy a cikk valóban építő célzatú, és Győri elvtársnak is az a szándéka, ami nekünk és minden e kérdésben illetékesnek, — hogy lezárjuk e kérdéseket, mégpedig úgy, ahogy azt a törvényes rendelkezéseknek nem a csűrés-csavarásával, — hanem kötelező betartásával, és ezen belül, — de csak ezen belül — a dolgozók érdekeinek, vagy ahogy Győri elvtárs írja: az emberségnek a szem előtt tartásával.

Először a dávidföldiek problémájával foglalkozunk. Dávidföld betelepítése után az AKÖV polgári járatot indított. Amíg a polgári forgalom meg nem erősödött, munkásbérletet is kiadtak a járatokra. Később erre mód nem volt, mert a polgári jegyes utasokkal a kocsik megteltek. Az AKÖV hajlandó lenne munkásjáratot is indítani Dávidföldről, de ennél a járatnál menetenként 4,3 kilométeres üres menet merülne fel. Az AKÖV tehát kéri ennek a megtérítését, és mivel a bérletjegyek árát nem emelheti fel, ezt csak a tröszttől kérheti.

Ugy néz ki tehát, hogy kizárólag a tröszt illetékeseinek megértésén, vagy emberségén múlik, hogy lesz-e munkásjárat vagy sem? De nézzük, vajon tényleg így van-e?

Nem akarunk arra hivatkozni, hogy nekünk is van munkásszállítási költségkeretünk, egy főre eső szállítási forintkeretünk és még sokféle keretünk és tervünk. Ezeket Győri elvtárs, mint az üb-elnök feltehetően, ugyancsak ismeri, azokkal a következményekkel együtt, hogy azok be nem tartása milyen büntetőjogi következményeket von maga után. Arra azonban valószínűleg nem gondolnak, vagy nem akarnak gondolni azok, akik a dolgozók kívánságát és a tröszt intézkedéseit szembeállítják, hogy itt nem apró-cseprő dologról, hanem évi 50—60 000 forintról van szó. Olyan 50—60 000 forintról, amelyre a népgazdasági tervekben máshol van szükség, mégpedig olyan helyen, ahol ez az összeg sokkal inkább szolgálja majd a dolgozók érdekeit (nem pedig csak a kívánságait) és ahol ennek az összegnek a hiánya nemcsak azzal a következményekkel járna, hogy 60—80 dolgozónak műszak előtt és után 15—20 percet kell gyalogolnia. Vajon nem lenne vétkes felelőtlenség az, ha nemcsak hogy nem tartanánk be az 1—2 kilométeres helyi járatok megszüntetésére vonatkozó takarékossági rendelkezést, hanem ezen túlmenőleg még olyan 2,3 kilométeres új helyijáratot indítanánk be, amelynél még 4,3 kilométer üres menet díját is meg kellene fizetnünk a menetdíjon felül?

Sajnos lépten-nyomon találkozunk azzal a felfogással, hogy: „a bánya kibirja", vagy a „bánya mindent kibir". Ezúttal is, és ezzel a problémával kapcsolatban is *szeretnénk nyomatékosan megmondani, hogy az ilyen felelőtlen pénzgazdálkodást nem birjuk ki, és nem is akarjuk kibirni.*

De felvethetjük a kérdést másképpen is. Ha emberség lenne az, hogy a dávidföldi szállításokért megfizetnénk ezt az „apró-cseprő" kis összeget, nyilván embertelenség az, hogy nem akarjuk megfizetni. De kérdezzük: *embertelenség-e az, hogy a dolgozónak a buszmegállótól 15—20 percet kell lakásáig gyalogolnia, vagy ha erre bármilyen okból nincs kedve, akkor 1 forintos megváltása mellett mehet csak autóbusszal?*

Akármilyen szemszögből is nézzük a kérdést, *nem találunk benne embertelenséget.* Am nézzük a battyányiak szállításának problémáját! Amikor államunk magára vállalta a dolgozók munkahelyre való szállításának 10 forinton felüli költségét, nem vitás, hogy súlyos anyagi terhet vállalt magára. Éppen ezért mindenki természetesnek tarthatja, hogy csak a vonattal való utazási költséget vállalja, ha a kérdéses községből vonat jár. Mivel bányászaink vonaton is kényelmes Pullmann-kocsikban utaznak, a vonatozás nem is kényelmetlenebb, mint az autóbuszon történő utazás. Ezenkívül a dolgozót térítés nélkül elszállítják a vasútállomásról a 2 kilométernél távolabb lévő munkahelyére. Ha feltesszük a kérdést, hogy embertelenség-e ez, azt hiszem mindenki „nem"-mel szavaz.

És az ilyen vonattal bejáró dolgozó nem utazhat vonat helyett autóbusszal? De igen, utazhat! Vagy talán az üzem nem fizeti meg a 10 forinton felüli összeget? De igen, megfizeti, csak nem az autóbuszköltséget, hanem a vonatköltséget veszi figyelembe. Embertelen ez az eljárás? Azt hiszszük, megint csak „nem"-mel kell felelnünk. Vagy azért lenne embertelen, mert a dolgozók pihenőideje lényegesen csökken vonattal való utazás esetén, ahogy ezt a cikkíró írja? Nézzük meg ezt is! Miszerintünk, és a vasúti menetrend szerint is a vonat 23 órakor indul, nem pedig 24 órakor. Ugyanakkor indul az autóbusz is. A vonat két perccel hamarabb ér Jánosiba. Onnan pedig így is-úgy is gyalog kell menni. Tehát itt nincs pihenőveszteség. Komlóra a vonat 15 perccel korábban érkezik, mint más vidéki községből az autóbusz. Tehát műszakonként csak 15 perc veszteségről lehet beszélni, de nem hazautazásnál, mint Győri elvtárs írja, hanem a beutazásnál.

És most azt kérdezzük, hogy ha erre a 15 percre akármelyik battyáni dolgozók bármilyen okból szüksége van, nem éri meg neki, hogy menetenként kb. 60 fillért ráálldozzon?

Okvetlenül muszáj az ilyen kényelmi szempontokat a népgazdaságnak megfizetni? Nem furcsa, hogy a dombóváriak utazásával kapcsolatban senki sem veti fel az „emberség" vagy embertelenség kérdését, csak pont a legközelebbi faluból bejáróknál?

Végezetül tehát úgy gondoljuk, hogy a felvetett két probléma nem a „paragrafusok és az emberség" kérdése, hanem a törvényesség betartásáé és a felelőtlenségé.

Ez utóbbira pedig ezúttal is és a cikk által felvetett két problémában utoljára is „nem"-mel kell felelnünk.

A Komlói Szénbányászati Tröszt Igazgatósága

Csökkent a sűrített levegő felhasználása

Költséges energia a sűrített levegő, mégis kénytelenek vagyunk bányáinkban alkalmazni, hiszen ez az egyetlen tökéletes sujtólégbiztonságot nyújtó energiaátvitel. Természetesen költségessége változó és nagyrészt attól függ, milyen gondossággal igyekeznek vele takarékoskodni.

Béta-aknán az elmúlt évben sokat rontott a szén önköltségén a nagymérvű sűrítettlevegő-felhasználás, illetve a pazarlás.

Havonta átlagosan mintegy 220—230 ezer forintot fizetett az üzem a sűrített levegő használatáért.

Az idén nagyobb gondossággal oldották meg ezt a kérdést. Ez abban mutatkozott meg, hogy csökkentették a vasárnapi túlműszakok számát és e napokon nem volt sűrítettlevegő-felhasználás az üzemben, míg az elmúlt évben néhány ember vasárnaponként is majdnem annyi sűrített levegőt használt fel, amennyi egy hétköznapi műszakra szükséges. Műszakváltáskor, amikor csak nagyon kevesen tartózkodnak a bányában, csak annyi sűrített levegőt bocsátottak le, amennyivel a szellőztetést meg lehetett oldani. Ezenkívül megjavították a csővezetékeket is, hogy a levegő ne menjen kárba felhasználatlanul.

E nagyfokú takarékosságnak az eredménye számban mutatkozik.

Az év eddigi részében havonta maximálisan 190 ezer forintot, de átlagosan csak 170 ezer forintot fizettek ki sűrítettlevegő-felhasználásért.

Alkalmazzák-e üzemszerűleg a pneumatikus szénszállítót?

Mi lesz a pneumatikus szénszállítógép sorsa? Nem hiszszük, hogy akadna olyan bányász, akit e kérdés nem érdekelne. Nem azért, mintha a bányászok megszerették volna e gépet. Nem szerethették meg, mert a kísérletezések, javítások és újraszerelések miatt szinte meg sem ismerhették. Azt azonban bányászaink is tudják, hogy amennyiben e gép megfelel a tervezett rendeltetésnek, nagy segítséget nyújt a kamrafejtések szállításának megoldásához.

— *Mi a véleménye Rudolf Mihálynak, az újítónak a gép további sorsáról?*

— Mint azt az olvasók ismerik, a géppel 1958 folyamán kísérleteket folytattunk Kövestetőn és Béta-aknán. A kísérletek azt bizonyítják, hogy a jó működéshez nagyobb teljesítményű ventillátorra, jobb adagolószerkezetre és nagyobb átmérőjű szívócsövekre van szükség. Az eddig lefolytatott kísérletek elegendőnek látszanak ahhoz, hogy a tapasztalatokat leszűrve, megtervezhető és legyártható legyen a prototípus. Az új gép gyártásához szükséges pénzösszeg a rendelkezésünkre áll, pillanatnyilag még nem tudom, hogy melyik gyárban kerül legyártásra. Amennyiben a prototípussal végzendő kísérletek eredményre vezetnek, van remény arra, hogy az 1959-es év. III. vagy IV. negyedévében megkezdik a gép szériában való gyártását.

— *Miért van szükség új prototípusra?*

— A jelenleg rendelkezésünkre álló gép nagyon kezdetleges. Minden darabja házilag van összerakva. Ettől a géptől nem várhatunk nagy eredményeket, de mint már említettem, arra megfelel, hogy tapasztalatokat gyűjtsünk a prototípus megtervezésére. Természetesen az új gép a tervek szerint, a célnak megfelelően készül el. A prototípustól már várhatunk nagyobb és jobb eredményeket.

Terv: 160 000, tény: 168 000 forint

Az év utolsó napján a Kossuth Lajos utcai Óra és Ekszer Bolt ajtaján kopogtatunk be. A decemberi forgalom iránt érdeklődtünk. Ime a válasz:

— *A komlói közönség egy hónap alatt 50 000 forint értékű arany ékszereket vásárolt, 73 000 forintért ébresztő és karórát, 11 000 forint értékű bizsut, 5 000 forint értékű ezüst ékszereket, 16 000 forint értékű egyéb dísztárgyakat és 13 000 forintért pedig külföldi öngyújtókat, cigarettatárcákat stb.. A legnagyobb forgalom a karácsony előtti napokban volt. A bolt így a december havi tervét 8 000 forinttal túlteljesítette.*

Édesanya a szülői felelősségről — a szülői kötelességről

Sokszor halljuk a gyerekektől mostanában: tegnap jól kikaptam, mert nem tudtam felelni, ma meg két, vagy esetleg 5 forintot kaptam, mert ötösre feleltem valamelyik tantárgyból.

Nagyon helytelenül jár el az a szülő, amelyik ilyen módszerrel nevel, mert tanulni minden gyermeknek kötelessége. Én megmagyarázom fiamnak, — aki most 10 éves — hogy ne azért tanuljon, mert itthon estleg nem dícséretet kap, ha nem tiszta ötös a bizonyítványa. Megmagyarázom, hogy saját magának tanul és majd a pályaválasztásnál a bizonyítvány is számít, nemcsak az, hogy mi szeretne lenni. Nem mindegy az, hogy oda kerül-e, ahova szeretne menni (egyetem, technikum, iparitanuló otthon) ahova évek óta készül, vagy esetleg a rossz bizonyítványa miatt érdeklődési körével éppen ellentétes helyen tanulhat vagy dolgozhat csak.

A legfontosabb, hogy ellenőrizzük a gyereket. Iskola után kérdezzük meg: mit és hogy feleltél, megnézte-e a tanító bácsi a házifeladatodat, jó volt-e egyik vagy másik számtanpéldád? Ezek a kérdések a szülő idejéből csak perceket vesznek el, de a gyerek mégis ebből látja, hogy apja, anyja fontosnak tartja tanulását, annak eredményét, törődik vele.

Az otthoni tanulás után mindig megkérdezem, hogy mindennel elkészült-e. Ellenőrzöm a házi feladatát, s amit meg kell tanulnia, azt felmondatom vele. Ilyen foglalkozás után nyugodtan engedem el másnap iskolába, mert tudom, hogy jól felkészült.

A tanuláson kívül nem árt, ha a gyerek tehetségéhez mérten segít a szüleinek. Nem helyeslem, pedig sokszor találkozunk olyan 16 éves leánnyal, aki gimnáziumba jár, anyja majd megszakad a munkában, dolgozni is jár, s még a háztartási munkát is elvégzi, de a leányának nem enged a házi munkában segíteni, olyan jelszóval, hogy „Nem akarom agyondolgoztatni." „Ő csak tanuljon — hadd legyen különb ember, mint én."

Az ilyen agyonkényeztetett gyermek, ha felnő és a saját lábán kell megállnia, nehezen találja meg helyét az életben. Gondol-e az ilyen édesanya arra, hogy mi lesz gyerekével akkor, ha már nem lesz mama, aki elvégzi helyette a mosogatást és egyéb házimunkát. Felnőtt korban már sokkal keservesebb megtanulni dolgozni, mint aki kiskorától megszokta a munkát. S ez nemcsak a leányokra vonatkozik. Semmi baja sem lesz annak a gyereknek, aki bármilyen iskolát is végez, vagy bármit is tanul, ha közben megszokja a fizikai munkát. S azt különösen nem szabad szem elől téveszteni, hogy minden férfi elvárja a feleségétől, hogy az tudjon sütni, főzni.

Ha valamiért megbüntetjük a gyereket, a büntetés végrehajtásában legyünk következetesek. Ha kimondottuk hogy például most négy szombaton nem mehetsz moziba, akkor tartsuk is azt be, még akkor is, ha egyik szombat délután már szívesen el is küldenénk a gyereket valamiért otthonról.

Mi szülők gondoljunk arra, hogy gyermekünk olyan lesz, amilyennek kicsi korától kezdve neveljük, formáljuk. A nevelés elsősorban a szülő, a család feladata, hisz a pedagógus a gyereke jellemének kialakításához csupán segít. Az iskolába csak jár a gyerek, de a szüleihez hazajön.

URBÁN REZSŐNÉ
Anna-akna

További korszerűsítés

1958. folyamán óriási fejlődés ment végbe a bányabiztosítás korszerűsítésében, ezen belül főleg a vágatbiztosításban. A fejlődés a jövő évben sem szünetelhet. Tovább korszerűsödnek a bányaüzemek és a biztosítás is.

Az év végéig, a bányaüzemekben lévő, mintegy 111 ezer folyóméter nyitott vágatból már 60 ezret korszerűen biztosítottak. Igy a százalékos arány 54-re növekedett.

A jövő évben az új vágatok hajtásánál a lehető legnagyobb mértékben TH, vagy egyéb korszerű biztosítást alkalmaznak, és szükség esetén a régi vágatokat is ilyenné bővítik át.

A TH biztosításnál még mindig, — bélelés céljára, — nagymennyiségű fára van szükség. A jövő évi tervek szerint mintegy 2 millió forint értékben vas-bélelő elemeket szereznek be. Remélhető, hogy a TH biztosítással párhuzamosan ez a bélelési módszer is elterjed a tröszt bányaüzemeiben, és megszűnik a nagymennyiségű fafelhasználás.

A vasbiztosításnak nagy ellensége a korrózió.. A bányában a korróziós jelenség még sokkal nagyobb, mint a külszíni vas-berendezéseknél, hiszen sokkal nagyobb a levegő páratartalma. A korrózió megszüntetésére, vagy legalább is csökkentésére a tröszt műszaki vezetői elhatározták, hogy a jövőben festetik a vasbiztosító szerkezeteket.

A TH-biztosításnak még vannak bizonyos hátrányai. Ezek közé tartozik az, hogy nem minden esetben összecsúszással tér ki a rá nehezedő nyomás elől. Igy több esetben olymódon deformálódik, hogy nem lehet újraegyengetni, és újból felhasználni. Ez a mennyiség nem nagy, mindössze a deformálódott elemek 20 százalékát teszi ki. E mennyiség további csökkentésére a tröszt műszaki csoportja kísérleteket folytat olyan TH-szerkezettel, amelybe csuklós elemeket kombinálnak. Ezen elemek biztosítják, hogy a szerkezet a meghatározott, — legkevesebb kárt okozó, — irányba tényen ki a nyomás elől.

SPORT

Mit várunk az 1959-es évtől?

Amikor az 1958-as év végére értünk, a sport nagyszámú szurkológárdája, a sportolók, sportvezetők visszatekintenek és még egyszer számbaveszik, hogy milyen eredményes volt az 1958-as esztendő. Ugyanakkor már inkább előretekintenek, hogy mit is hoz az új év.

Röviden szeretnék foglalkozni azokkal a tervekkel, amelyek az 1959-es évben kerülnek megvalósításra és a várható eredményekkel. *Egyik legjelentősebb esemény az új iker verseny-tekepálya elkészülte lesz.* Hosszú évek harca után végre sikerült elérni, hogy a tröszt segítségével minden igényt kielégítő tekepálya készül el, előreláthatólag május hónapban, és így egy népszerű és a bányászok között igen kedvelt, új sportágat tudunk városunkban beindítani és szakosztályt szervezni.

Előreláthatólag *új pályát kapnak kézilabdázóink is,* hiszen a jelenlegi pálya helyén munkásszálló épül és így a tröszt új pályát épít a jelenlegi helyett. Ugyancsak *új edzőtermet kapnak birkózóink és ökölvívóink is.* A létesítmények területén nem készül több új pálya, de tovább folytatjuk a meglévő pályák javítását és különösen *a labdarúgópályák talajának javítására fordítunk nagy gondot.*

Fontos esemény lesz a sportkör életében a *január 25-i vezetőség választó közgyűlés,* ahol a sportolók megválasztják az új vezetőséget. Erre azért van szükség, mert az ellenforradalom után a jelenlegi vezetőség több tagja megbízottként került a vezetőségbe és az utolsó választás 1954-ben volt. Előreláthatólag 31 tagú választmányt és 11 tagú elnökséget választanak a sportolók. Ez a taggyűlés egy újabb határkő lesz a sportkör életében. Tanácskozási joggal résztvesznek ezen a taggyűlésen azok a sportszerető szurkolók, sportbarátok, akik a legnehezebb időben és ma is, anyagilag is — tagsági díjjal — támogatják a sportkört és akik nagyrészt hozzájárulnak, hogy a sportkör zavartalanul működjön.

Terveink között van egy olyan *olimpiai nap szervezése* is február elejére, amikor a magyar olimpikonok egy népes küldöttsége tartana sportolóinknak és a sportbarátoknak bemutatót.

Sok szó esett

az elmúlt időszakban arról, hogy milyen eredményeket várhatunk a különböző szakosztályainktól. Igy elsősorban arról, hogy milyen eredményeket érnek el labdarúgóink a bajnokság során. A csapat a bajnokság eddigi mérkőzései során várakozáson felül szerepelt. *A játékosok minden tőlük telhetőt megtettek a siker érdekében és valamennyien elégedettek lehetünk az eredményekkel.* A szakosztály tagjai részére az elmúlt héten egy zártkörű családi estet tartottunk, ahol a játékosok köszönetet kaptak az eddigi szép teljesítményért és azt kértük tőlük, hogy ugyan ilyen jó játékkal és lelkesedéssel küzdjenek a hátralévő mérkőzéseken is, hogy az 1959-es évben újra NB I-es mérkőzéseket láthassanak városunk dolgozói.

Itt szeretnék szólni azokhoz a „sportbarátokhoz", akik igyekeznek különböző jólértesült híreket elhitetni és azt „megmagyarázni", hogy a játékosok ezért, vagy a vezetők azért nem akarnak bajnokságok nyerni. Ezeknek azt mondhatom, hogy nyugodjanak meg, mert a játékosok valamennyien szeretnék a bajnokságot megnyerni, mert ez az erkölcsi megbecsülésen kívül komoly anyagi megbecsülést is jelent számunkra. *A vezetők szintén egységesek ebben a kérdésben és már a bajnokság kezdetén leszögezték, hogy ha csak egy mód van rá, a csapatnak újra vissza kell kerülni az I. osztályba,* hisz ez egész városunk sportjának érdeke. Persze, a vezetők tárgyilagosan látják a helyzetet, éppen ezért továbbra is bíznak a csapatban s mindent megtesznek — a törvényes kereteken belül — a csapat jó szereplésének érdekében. De egy-egy esetleges vereség alkalmával sem esnek a játékosoknak, mint ahogy azt a „jól értesültek" teszik, akik a siker esetén „szerencséről" vereség esetén pedig a játékosok és vezetők „nem akarásáról" agitálnak. *Komló város dolgozóinak túlnyomó többsége bízik a csapatban, és mi mindent elkövetünk, hogy ennek a bizalomnak a csapat megfeleljen,* de ugyanakkor kérjük pártoló tagjainkat is, hogy a nehézségekben is maradjon a csapatnak igaz barátja, úgy, mint azt az elmúlt időszakban tette.

Bizzunk ökölvívóinkban!

Másik népszerű szakosztályunk az ökölvívó-csapat az NB II. küzdelmeiben indul. A csapattól már az is szép teljesítmény volt, hogy fiatal versenyzőkkel bekerült a II. osztályba. Ha mód lesz rá, úgy két-három helyen szeretnénk a csapatot megerősíteni és reméljük, hogy sikerül az igen erős mezőnyben az első évben a bentmaradást biztosítani. Mi bízunk fiatal versenyzőinkben és reméljük, hogy fejlődésük továbbra is ilyen lesz, mint az elmúlt évben volt.

Kézilabda-csapatunk

kiesett az NB I-ből. Állítjuk, nem a játéktudás volt az, amiért ki kellett esnünk, hanem az, hogy a csapaton belül a szellemmel és a sportszerű élettel — a pályán kívül és belül hibák voltak. Talán sikerül egy-két játékossal a csapatot megerősíteni és akkor megfelelő játékos-anyag áll az edző rendelkezésére. A játékosok is, ha többen vannak, jobban igyekeznek és sportszerűbben készülnek a mérkőzésekre. Mi bízunk a csapatban és reméljük, hogy egy év után ismét a legjobbak között küzdhetnek, hiszen tagjai között számos a kiváló képességű játékos és mint csapat is méltó ellenfele lehet a legjobbaknak. Az NB II. mezőnye nagyon erős lesz, de ha a csapat lelkesen küzd, feltétlenül megnyeri a bajnokságot.

Komoly fejlődést várunk **atlétikai szakosztályunktól** is, melynek fiatal versenyzői egész télen komoly munkát folytatnak a sikeres felkészülés érdekében. Igy tavasszal egy-egy labdarúgó-mérkőzés előtt és külön versenyeken szurkolóink már atlétáink szereplésének is örülhetnek.

Asztalitenisz-szakosztályunk

1958-ban a bányászkupában kitűnt játékosokból alakult, és már eddigi eredményük is azt bizonyítja, hogy érdemes volt ezt a sportágat is a sportkör színeiben indítani. Versenyzőink sikeresen szerepelnek. A szakosztálytól jelenleg még nem várható, hogy magasabb osztályba kerüljön, de bízunk abban, hogy két-három év múlva ez a szakosztályunk is kinövi a megyebajnokság kereteit.

Birkózó és röplabda szakosztályunktól a megyei versenyeken várunk szép eredményeket és reméljük, hogy a jövő évben már hazai birkózóversenyeket is tudunk rendezni, ha lesz megfelelő terem. Ez eddig lehetetlenné tette, hogy szurkolóink a birkózó-versenyeken is biztathassák a versenyzőket.

Torna-szakosztályunk munkájában az ellenforradalom után törés állt be, de jelenleg ismét felfelé ível. Ennél a szakosztálynál komoly hiányosság, hogy az iskolák nem engedik a fiatalokat a sportkörbe. (Ugyanez a többi szakosztályunknál is probléma.)

Egyes testnevelők nagyon tévednek, amin változtatni kell, mert a sportkör feladata nemcsak az, hogy a bányászok sportoljanak, hanem az is, hogy azok gyermekeinek is biztosítsa a sportolási lehetőséget. Ehhez elsősorban az iskolákból kell biztosítani a város minőségi sportjának utánpótlását.

A teke-sza kosztályt

is megszervezzük ez évben. E sportággal sok bányász részére biztosítunk állandó ,aktív sportolási lehetőséget. 1959. évi terveink között szerepel, hogy Zwickau csapatát vendégül látjuk a nyár folyamán, és ha csapatunk a bajnokságot megnyeri, úgy június végén 15 napos túrára visszük a csapatot az NDK-ba. Ott a zwickaui és több más csapattal mérkőzne. Zwickauból a meghívás már megérkezett és a túra engedélyezését már megkértük.

*

Reméljük, hogy az 1959-es évben sportolóink sok szép eredménnyel hálálják meg a közönségnek, Komló dolgozóinak azt a támogatást, amit a sportkörnek adnak. Bízunk abban, hogy a szurkolók egységesen állnak a sportkör és a szakosztályok mögött és mind kevesebb lesz azoknak a száma, akik ma még sokszor megfeledkezve magukról, nem segítik, hanem gátolják a jobb eredmények elérését. A vezetőség, mint eddig, a jövőben is mindent elkövet a zavartalan sportolás biztosítására és arra, hogy sportolóink a jobb eredmények eléréséhez minden törvényes támogatást megkaphassanak.

— **Pintér József** —
elnök.

HÍREK, közlemények

Közel 500 nődolgozó helyezkedett el 1958-ban Komlón

A városi tanács munkaügyi csoportjánál Horváth Márton elvtársat, egyedül találtuk. Nagy munkában volt. Az asztalon több irat, s a nyitott szekrényben a munkakönyvek sokasága volt látható. Horváth elvtárs éppen azoknak névsorát fektette papírra, akik 1958-ban a munkaügyi csoporton keresztül Komlón elhelyezkedtek.

— Nagyon sok ember jött hozzánk az elmúlt 12 hónap alatt — mondotta érdeklődésünkre — s természetesen tőlünk telhetően igyekeztünk őket kereseti lehetőséghez juttatni. Azok a férfiak, akik megfelelő munkakönyvvel jelentkeztek munkára, minden további nélkül elhelyezést nyertek. Csak azoknál gondoltuk meg, hogy segítsük-e álláshoz jutásukat, akiknek vándortermészetét munkakönyvükben sok önkényes kilépés, elbocsátás stb. jelezte. Ugy gondolom, ilyen emberekre sem a tröszt-nek, sem városunk többi üzemének, vállalatának nincs szüksége.

A nők elhelyezkedésével kapcsolatban azonban más a helyzet. Sok a dolgozni kívánó nő, ugyanakkor a nők számára kevés a munkalehetőség. Ezen csak könnyűipari üzem létesítése segítene. Reméljük az elkövetkezendő időben ez meg is valósul. E nehézség ellenére mi figyelembe véve a nálunk munkára jelentkezett nők családi és anyagi helyzetét, közülük az elmúlt évben 491-et elhelyeztünk. Remélem, hogy a munkához jutó női munkaerők száma 1959-ben lényegesen növekszik. Ehhez azonban a munkaalkalom és az elhelyezkedési lehetőség növekedésére van szükség.

A „Jószerencsét"
kisvendéglőben
SZÁLKAMENTES
HALASZLÉ
ÉS RÁNTOTTHAL
kapható minden pénteken.

— **A városi Nőtanács** január 5-én délután fél 5-kor elnökségi ülést tart, melyre meghívja a szülői munkaközösségek elnökeit és a Nőtanács tagjait. Az értekezleten megbeszélik az elmúlt évben végzett munkát és a következő év feladatait.

— **Kossuth-bánya** szállító körletének KISZ alapszervezete 1959 január 4-én délután 4-kor tartja tagkönyvkiosztó taggyűlését.

Uj könyvek

Könyvkiadó Vállalataink 1958 utolsó napjaiban számos új könyvvel örvendeztették meg az olvasókat. Igy többek között megjelent: Mikszáth Kálmán összes műveinek I.—IV. kötete. Zrínyi Miklós összes műveinek I.—II. kötete, Pákolitz István **Szüret** című verses kötete, Stetka Éva: Az **Az ébredés partjáig** című, s a fiatal debreceni költőnő első verses könyve, Szécsi Margit új verseinek gyűjteménye: **Páva a tűzfalon** címmel.

A regénykiadásunk is gazdag termést hozott az új év első napjaira. Megjelent: Kelléri Endre; egyetlen regénye: **A nagy mosoda,** Kovai Lőrincz kétkötetes regénye, melyet az író a Gestapó börtönében alkotott: **Áradat** címmel. Sziráki Judit: **Orkán** című novellás kötete többek között.

Felhívás!

Komló Városi Tanács VB pénzügyi osztálya felhívja Komló város területén állandó lakhellyel bíró iparosokat, kereskedőket, valamint az önálló szellemi szabadfoglalkozást és egyéb önálló kereseti foglalkozást űzőket, hogy 1959 január 15-ig az iparosok 1958. II. félévi jövedelmükről, az egyéb foglalkozásúak és szellemi szabadfoglalkozásúak az 1958 teljes évi jövedelmükről tartoznak bevallást adni.

A bevallást a városi tanács vb. pénzügyi osztályán a II. emelet 206. számú szobájában kapják meg. A kitöltött bevallást szintén ide kell beadni. A bevallás beadásának elmulasztása birságot von maga után. Azok az iparosok és kereskedők, akik iparukat 1958. július 1 után szüntették meg, szintén tartoznak bevallást adni.

Levelezőnk írja:

Ez is önköltségcsökkentés?

Lapunk már többször foglalkozott azzal, hogy sokszor feleslegesen égnek a közvilágítási lámpák. Folyó hó 23-án egész délelőtt égtek a szénbányászati trösztöt az Anyagellátó Vállalatig, sőt az egész altárói vasúthálózat felett. Vajon kinek a hanyagsága, nemtörődömsége, mulasztása volt ez? Mennyi feleslegesen elpazarolt energia veszett kárba? S ez is az önköltséget fogja terhelni!

*

Az Ujfürdőtől az Anyagellátó Vállalatig felásták az úttestet (azt a nem régen készült új és jó úttestet) mert csatornáztak. Majd félig beföldelték. Utána a vízvezetéket helyezték le. Ez mind rendben is volna, de sokáig lehetetlen volt a közlekedés. Mit tettek? Kezdték az árokból kitisztítani a földet és elhordták (részben). A dolgozók nagy örömére — mert több száz dolgozó jár erre — elkezdték a kockaköveket lerakni. A sarat megint az árok szélén gyűjtötték, mert így majd onnan ki „lehet" szedni, persze sokkal több fáradsággal és munkával. A lerakott kockakövek pedig még a végére sem értek, már süllyednek és gidres-gödrös az út.

Nem tudjuk megérteni, hogy miért végeznek ilyen munkát? Hol van itt a műszaki ellenőrzés? Vagy az is elég, míg lerakják addig mondjuk egy kis hibával egyenes és utána már mindegy? Hallgassák meg az arra járó dolgozók véleményét és szitkozódásukat, akkor talán rájönnek, hogy helytelenül végezték ezt a munkát.

Sürgős intézkedést kérünk!

— Be — jó

A Komlói Vendéglátóipari Vállalat

jelenti, hogy Szilveszter napján 150 hektoliter különböző minőségű folyó borral, 5 000 üveg tokaji édes, továbbá villányi, balatoni, stb. palackozott borral, 10 lektoliter töménységgel, nagy mennyiségű pezsgővel és habzó borral, valamint 10 000 üveg palackozott és 50 hektoliter hordó sörrel várta vendégeit.

Hol művelődünk — hol szórakozzunk?

SZINHÁZ

A Zrínyi Művelődési Házban 1959 január 8-án 5 és fél 9 órai kezdettel Shaw: **Pigmalion** című színművét mutatják be a Pécsi Nemzeti Színház művészei.

MOZI

Május 1. Január 3-tól 6-ig: Razzia. Magyar film.

Matiné. Január 4-én: Liliomfi.

Zrínyi. Január 3-tól 4-ig: Azon az éjszakán. Norvég film. 6-tól 8-ig: Don Quijote. Szovjet film.

Szabadság. Január 3-tól 4-ig: Fecske küldetése. Szovjet film. Január 5-től 7-ig: Hétköznapi tragédia.

Matiné. Január 4-én: Sipka szoros hősei.

Érdekességek — furcsaságok

Aranyláz a Mont Blanc tetején

Öreg Európa mindig újabb meglepetésekkel szolgál, holott ilyenek tulajdonképpen csak újonnan feltárt földrészektől várhatók. Grenoblei újságok jelentései szerint a Mont Blanc jeges hómezőin kitört a legnevesebb aranyláz. Egy francia mérnök, két hegyivezető kíséretében állítólag 3 000 méter magasságban aranyszemcséket, sőt aranyrögöket, valamint aranytartalmú kvarckőzeteket is talált.

Chamonix téli üdülőhely szállodái alig győzik elutasítani a tömegesen érkező szobaberendezéseket, amelyeket jövendő, lelkes aranyások eszközölnek.

(A „Basler Nachrichten"-ből.)

Pénzéhes kecske

A bécsi sajtó hírt ad arról, hogy egy St. Florian-i lakos ádadta feleségének megtakarított pénzét, hogy abból különböző dolgokat vásároljon.

Az asszony köténye zsebébe tette a 3 600 schillinget, majd valami dolga akadt az istállóban és a levetett kötényt az istállóajtóra akasztotta.

Szerencsétlenségére arra járt a kecske, kiemelte a pénzt a kötényzsebéből és vidáman elfogyasztotta. A kecskét azonnal levágták, a pénzből azonban már csak hasznavehetetlen massza maradt . . .

(Reuter.)

Megvárja, míg megfilmesítik

Anglia lordkancellárja az angol egyetemi ifjúság szellemi színvonalának jellemzésére elmondotta a következő történetet: egy főiskolán megkérdezték az egyik diáktól, olvasta-e Einstein relativitás-elméletét. „Dehogy olvastam — felelte a diák — inkább megvárom, amíg megfilmesítik".

(A „Daily Express"-ből.)

Szereplők kerestetnek egy bolhacirkuszba

Alfred Testó, egy angliai bolhacirkusz 80 éves tulajdonosa felhívást bocsátott ki a közönséghez, melyben kéri, hogy szállítsanak neki bolhákat, mert szereplők hiányában képtelen fenntartani a cirkuszt.

A bolhacirkusz tulajdonosa újságíróknak panaszkodott, hogy a most divatos rovarirtó szerek miatt kipusztulóban vannak a bolhák és egyre rosszabbul megy az üzlet. Már két schillinget is hajlandó fizetni úgynevezett házibolhákért. Az állatokon élősködő bolhák ugyanis túlságosan gyenge szervezetűek és ezért a cirkuszban nem használhatók. Testó jelenlegi fő bolhaszállítója egy írországi kis falu. „Tulajdonképpen állandóan 20 bolhányi tartalékkal kellene rendelkeznünk — mondotta Alfred Testó — manapság azonban már egyetlen tartalék szereplőm sincs."

(Reuter.)

Régi törvények — furcsa szabályok

Nevada államban most eltöröltek egy törvényes rendelkezést, mely szerint eddig tilos volt férfi alsóneműt és női fehérneműt egyidőben ugyanarra a kötélre szárítás végett felaggatni.

*

Észak-Dakotában minden 15 éven aluli gyereknek máig is legalább tíz méter távolságban kell tartózkodnia a vasútállomásoktól, ha nincs szülő, vagy felnőtt kíséretében.

*

Massachussetts államban most is érvényben van az a rendelkezés, hogy éjszaka szigorúan tilos harangvirágot szedni.

*

New Yorkban máig sem törölték el azt a régi időkből származó intézkedést, miszerint bírósági épületek közelében egy mérföldön belül nem szabad lovasversenyeket rendezni.

*

Idaho állam törvényei a leghatározottabban tiltják a lóhátról való halászást.

(A „Basler Nachrichten"-ből.)

Apróhirdetés

VILÁGOS hálószobabútor eladó Pécsi út 36. Dr. Baranyai.

Munkásfelvétel

A 24-es AKÖV felvételre keres motorszerelő, gk. villanyszerelő lemezlakatos és akkumulátorszerelő szakmunkásokat. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó az MSZMP városi bizottsága Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-18, 12-58, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőnél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Felelős vezető: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1959. JANUÁR 7.

A kereskedő A háziasszony A dolgozó az új árakról

Ismeretes, hogy pártunk és kormányunk 1959 január 1-vel kezdődően termelői árrendezést hajtott végre, s ennek során több közszükségleti cikk ára csökkent. Január 2-vel a közönség már az új árak szerint vásárolhat.

Ez alkalommal egy kereskedelmi dolgozótól, egy háziasszonytól és egy dolgozó nőtől kértünk véleményt az árleszállításról. Mit mondtak? Ime:

BALÁZS JÓZSEFNÉ
között dolgozó:

— A karácsonyi ünnepek alatt azt terveztük férjemmel, hogy a Szilveszter előtti napon elutazunk és a rokonok körében csúcsúzunk az Ó évtől. Az utazásból nem lett semmi, mert nekünk Szilveszter napján is, újév napján is leltároznunk kellett, hogy január 2-an már az új árak szerint történhessen a vásárlás. Egyáltalán nem bántott, hogy dolgoznom kellett az új év első napján, örömmel csináltam, hiszen én is fizetésből élek, és nekem sem mindegy, mit mennyiért veszek. Nagyon örülök az árleszállításnak. Azt vettem észre, hogy az árleszállítás után naponta több árunk fogy, többen vásárolnak. A vásárlók körében a hangulat igen jó, elismerően nyilatkoznak a párt és a kormány politikájáról.

ERDEI GYÖRGYNÉ
6 gyermekes anya:

— Idén nem tudtunk disznót vágni, a férjem keresetéből nyolcan élünk, nem tellett húsra. A karácsony utáni napokban nagyon nyugtalan voltam. Azt beszélték, hogy áremelés lesz és ez nagyon bántott. Ujságot nem igen olvasok, mostanában rádiót sem hallgattam, így a valóságot csak január 2-án tudtam meg, amikor a Zrínyi Miklós téri közértbe mentem vásárolni. Olcsóbb volt a zsír, a szalonna, a liszt. Őszintén, csodálkoztam. Nagyon örülök az árleszállításnak. Most már ugyan azért a pénzért több közszükségleti holmit tudok venni, többet és jobbat tudok a gyermekeimnek adni. Ez az intézkedés igazán jó intézkedés volt.

KOVÁCS ILDIKÓ
19 éves, a Szénelőkészítőmű dolgozója:

— Dolgozom és havonta 1 200—1 300 forintot keresek. Szeretek szórakozni, csinosan öltözködni, no meg enni is. Nem mondom, hogy nem volt elég a keresetem mind erre, de sokkal több sem volt. Azért örülök leginkább az árleszállításnak, mert a zsír, szalonna, cipő, liszt, benzin, petróleum mellett a nylon holmik is olcsóbbak lettek. Most már a keresetemből többet tudok fordítani nylon harisnyákra, meg más női holmikra. Aztán több pénzem is marad, mint azelőtt...

*

Három ember véleménye. Kiki a maga óhaja szerint mondta el véleményét pártunk és kormányunk eme intézkedéséről.

Az ő szavaik úgy gondoljuk valamennyi olvasónk véleményét is kifejezik.

A szocialista tudomány diadala

Az egész világ közvéleménye a szovjet holdrakétára irányítja figyelmét. A világ valamennyi újsága, rádiója az első helyen foglalkozik ezzel a történelmi eseménnyel. S ez nem is csoda, hisz a holdrakéta felbocsátásával a világűr meghódítása belátható közelségbe került. Nincs messze az a nap, amikor pontos értesüléseink, képeink lesznek a Holdról, a bolygókról...

A holdrakéta fellövésének híre pillanatok alatt terjedt el városunkban is. Az emberek erről beszéltek az utcán, a bányában, a boltokban. Ha két ember találkozott, elsősorban a legfrissebb értesüléseiket adták át egymásnak. Mindenki izgatottan figyelte a híreket, leste az újságok megjelenését.

Jólesett hallani és olvasni a rakéta sikeres útját. Jólesett, hogy ismét a szocialista tábor vezető államának tudósai, technikusai és dolgozói bocsátották útjára az első ilyen rakétát.

Ezzel a ténnyel ismét bebizonyosodott: a szovjet tudomány jelentősen megelőzte a kapitalista államokat. Bebizonyosodott, hogy a szocializmus országában olyan alkotó erő és készség uralkodik, melyet egy kapitalista országban soha sem lehet megteremteni.

Érdemes röviden visszatekinteni a Szovjetunió által felbocsátott mesterséges holdak történetére.

1957 október 4-én, a szocialista világ örömére, a kapitalista világ mélységes megdöbbenésére, felröppent a „holdbébi". Ennek súlya 83,6 kg volt. Átmérője 58 centiméter. Két rádióadójá adta a jeleket a földi vevőknek. A föld felületétől 900 km-re keringett. Keringési ideje 35 perc volt.

Ugyanez év november 3-án bocsátották útjára az elsőnél jóval nagyobb, második műholdat. Ennek súlya már 508,3 kg. Keringési ideje 103 perc, magassága 1500 km. Tudományos feladatát ez is tökéletesen elvégezte.

Ezen a mesterséges holdon már élő utas — egy kutya — is tartózkodott.

1958 május 15-én röppent fel a harmadik szovjet mesterséges hold. Súlya 1327 kg! Magassága 1880 km, keringési ideje 106 perc.

S ezek után 1959 január másodikán űrrakétát lőttek fel a Hold irányába. A rakéta eddig soha el nem ért sebességgel száguldva elszakadt a föld vonzóerejétől, elhaladt a Hold közelében és a Nap mesterséges bolygójává vált!

Ennek az eseménynek felbecsülhetetlen jelentősége foglalkoztatja ma a tudósokat éppúgy, mint a közvéleményt.

A nyugati világ kénytelen elismerni a rakéta fellövésének történelmi jelentőségét és elismeréssel adóznak a szovjet tudománynak. A nyugati hírügynökségek szenzációs jelentéseket közölnek, s elismerik, hogy a szovjet tudomány ismét megelőzte Nyugatot.

Az amerikai tudomány tehát ismét lemaradt. Hiába volt minden igyekezet és propaganda, mely azt szolgálta, hogy bebizonyítsa: csak pillanatnyi előnyöket szerzett a Szovjetunió a világűr meghódítására irányuló kísérletekkel. Hiába indítottak 1958 augusztusában öt kísérletből álló sorozatot, az általuk előre beharangozott és várt eredmények elmaradtak. Kudarc kudarcra született. Tényleges tudományos eredményt csak 1958 október 11-i kísérletük hozott. S bár ekkor sem az előre meghatározott eredmények születtek — a tervezett 10 570 méteres másodpercenkénti sebességből „csak" 10 320 méter lett — mégis sikerült elérni a mintegy 130 000 km magasságot (ezt a magasságot az új szovjet rakéta többszörösen felülmúlta) és értékes adatokat szerezni főleg a kozmikus sugárzás erősségéről.

Joggal keseregnek Nyugaton, ezért tesznek épés megjegyzéseket a nyugati kísérletekkel kapcsolatban. Ezért sürgetik a kísérletek meggyorsítását, s szeretnék elérni a szovjet eredményeket...

De a tények, az eddig elért eredmények fényesen igazolják: a szovjet tudomány olyan előnyre tett szert e téren is, amelyet Nyugaton már csak szavakban tudnak elérni!

Mindennap egy forintot...

Már korábban hírt adtunk róla, hogy a Komlói Szénbányászati Tröszt villamos üzemében december 1-én megindult a forintos mozgalom.

A villamos üzem dolgozói szép eredményeket értek el már az első hónapban is.

Az eredmények láttán a villamos üzem vezetősége és dolgozói felhívják a tröszt többi üzemének, és a Komlón működő egyéb vállalatoknak figyelmét, hogy kövessék őket a mozgalomban.

A szénbányák jelentik:

Az üzemek többsége jól kezdte az évet

A Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben is megkezdődött az 1959-es év. Az új év az üzemek nagy részét nagy feladatok elé állítja. Növelniük kell a termelés mennyiségét.

Az első napok eredményei azt mutatják, hogy az üzemek, — kettő kivételével — jól felkészültek az új évre és már az első napokban is jó eredményeket értek el.

Kossuth-bánya az egyedüli üzem, amelynek mennyiségi terve kisebb mértékben csökkent. Ennek hatása észlelhető már az első két nap termelésén, amikor is esedékes havi tervét 108,3 százalékra teljesítette.

III-as akna a nehézségek ellenére is jól kezdte az új évet. Január másodikán 103,6, 3-án 109,1 százalékra teljesítette napi tervét. Reméljük a továbbiakban is tartják ezt az eredményt!

Anna-akna az első termelési napon nagyon szép — 111,7 százalékos eredményt ért el. 3-án viszont napi tervét csak 90 százalékra tudta teljesíteni. Így az esedékes havi tervével 100,9 százalékon áll.

A komlói üzemek közül Béta-akna az egyedüli, mely az első két termelési napon nem teljesítette az esedékes havi tervét. Első napon mennyiségi tervét csak 93,8 százalékra teljesítette. Reméljük, hogy a közeljövőben a bétai üzem is behozza lemaradását. A reménykedésre az is okot ad, hogy a második termelési napon, — 3-án, — napi tervét 100,4 százalékra teljesítette.

Nagymányok előreláthatólag az új évben is olyan egyenletesen termel, mint a múlt évben. 2-án 101,5, 3-án 103,2 százalékra teljesítette napi tervét, így az esedékes havi terve 3-ig 102,4 százalék volt.

Mária az első két termelési napon jó eredményeket ért el. Mindkét napon jóval száz százalék felett termelt. Másodikán 9,5, harmadikán 4,2 százalékkal termelt több szenet a tervezettnél. Reméljük, a mázai bányaüzem az 1958-hoz hasonló eredményeket ér el az új évben!

Százvár a második üzem, amelyik rosszul kezdte az új évet. Az első két termelési napon még a 90 százalékot sem érte el. Másodikán 1 tized százalék választotta el a 90 százaléktól, harmadikán viszont napi tervét csak 84,1 százalékra teljesítette. Így a gyenge termelés már az első két napon 78 tonna adósságot eredményezett a százvári üzemnek.

Az üzemek között folyó verseny állása az első két nap eredményei alapján a következő:

Komlói üzemek:	
1. Kossuth-bánya	**108,3%**
2. III-as akna	**106,3%**
3. Anna-akna	**100,9%**
4. Béta-akna	**97,1%**
Északi üzemek:	
1. Mária	**106,8%**
2. Nagymányok	**102,4%**
3. Százvár	**87,0%**

Szerelmi vallomás 1970-ben

Nyári mámoros éjszaka van. Az égen ezernyi műhold, bolygó és rakéta ragyog. Imitt-amott felfedezhető egy-egy csillag is. A Kökönyös Petőfi tér egyik padján szerelmespár ül. A fiú így epekedik.

— Micikém! Egyetlenem! Mindenre kész vagyok, csak elnyerjem szerelmét. Mondja meg, mit tegyek ennek érdekében? Hidat készítsek Kökönyös és Somágtető között? Vagy hozzam le magának azt az amerikai rakétát, mely a fejünk felett ragyog?

— Maga kis hamis, hisz azt nem kell lehozni, leesik az magától is. Inkább a hidat...

Felkészültek az 1959-es évre

Az új esztendő küszöbén, amikor a bányaüzemek vezetői megkapják az új évre a tervfeladatot, mindig körültekintenek üzemükben és az elmúlt év tapasztalatai alapján felmérik azokat a lehetőségeket, melyek betartásával jobb eredményeket tudnak elérni, mint az elmúlt évben. Arra törekednek, hogy a meglévő hiányosságokat az új évben kijavítsák és jobb eredményeket érjenek el a mennyiségi termelésben éppúgy, mint az önköltségcsökkentésben.

Vajon Anna-aknán hogyan készültek fel az 1959-es terv teljesítésére? Móka István üzemvezető elvtárs így tájékoztat bennünket ez évi tervfeladatukról:

— Ebben az évben is szeretnénk tervünket folyamatosan teljesíteni. Ha összefogunk, akkor jobb és kimagaslóbb eredményeket tudunk elérni, mint 1958-ban. Ez évben a fő mutatószámunk: évi termelési tervünk 140 760 tonna szén, önköltségünk 225 forint tonnánként és az összüzemi teljesítmény 1 030 kilogramm.

— *Milyen előkészületeket tettek, illetve tesznek annak érdekében, hogy ezeket a fő mutatószámokat az év minden hónapjában teljesíteni tudják?*

— Ennek érdekében továbbra is teljes kapacitással kell a feltárási és előkészületi munkálatokat végeznünk. Ez évben 2 435 folyóméter feltáró vágatot kívánunk kihajtani és ebből 1 880 folyómétert korszerűen biztosítani. Az V. szinten tovább építjük a főkeresztvágatot és egyéb előkészítő vágatokat. A VI. szinten is megkezdjük a feltárási munkálatokat és itt szeretnénk kiépíteni az aknarakodót. A IV. szinten tovább folytatjuk a fedőtelepi kutatásokat, valamint a iszapvágat hajtását, hogy a művelés folyamán esetleg keletkező tüzeket azonnal lokalizálni tudjuk és ezzel párhuzamosan a vastag telepekben a művelést biztonságossá tegyük.

Az előkészületeknél fő célkitűzésünk, hogy az V. szinten — a negyedik szinti hibákat figyelembe véve, először nem a 7/a—7/b és 8-as telepeket műveljük, — ahol a geológiai zavartság kisebb mérvű és így produktívabb terület — hanem a zavartabb területtel egyidőben végezzük mindkét telep művelését. Végeredményben arra törekszünk, hogy mindenkor megfelelő és elegendő termelő munkahely álljon rendelkezésünkre. Ahol lehet — az elmúlt időszak tapasztalatai alapján — koncentrációt alakítunk ki és a fejtésekben 50 százalékig korszerű biztosítást kívánunk bevezetni. Ezzel lényegesen tudjuk növelni a fejtési teljesítményt és csökkentjük a fafelhasználást — fejezte be nyilatkozatát Móka István, Anna-akna üzemvezetője.

Úttörők között

Két nappal a tanítás újbóli megkezdése előtt látogattuk meg az Úttörőház mindennapos vendégeit, a fiú- és leánypajtásokat. Tőlük kívántuk megtudni, hogy december 20-a óta, a két heti iskolai szünidőt mivel töltötték, mit csináltak ez idő alatt. Az Úttörőház vezetősége vajon megvalósította-e a két heti programját, melyet karácsony előtti lapszámunkban közzétettünk.

Útközben néhány úttörő pajtással is találkoztunk, akik ugyancsak az Úttörőházba siettek. Velük tartottunk, így nem kellett a már bent lévő pajtások tartózkodási helye után kutatni. A bejárati folyosóval szemben, egy szobában vagy tizenöt fiú tartózkodott. Néhányan sakkoztak, mások asztali „fociztak", a többiek pedig „drukkoltak". A bemutatkozás után rövid időre abba maradt a játék, s máris többen válaszoltak kérdésünkre, parlamentáris sorrend nélkül.

— Az iskolai szünidő harmadnapján kétnapi kirándulásra mentünk Hidasvölgybe. 17-en voltunk a tanítóbácsival együtt. Nagyon jól éreztük magunkat. Kitakarítottuk a szobákat, fát szedtünk, vacsorát főztünk, majd lefeküdtünk. Persze őrségünk is volt. Másnap reggel teát készítettünk, délben paprikás burgonyát...

Tirenger Antal VIII. osztályos úttörő, a szakács tanfolyam állandó résztvevője sorban elmondotta a két nap alatt szerzett élményeket. A pajtásoktól tudtam meg, hogy a szünidő alatt három csoport, összesen 50 úttörő pajtás rándult ki Hidasvölgybe.

— Én a szünidőben Bodajkban voltam a szüleimmel, a rokonaimnál. Mivel foglalkoztam? Egy kicsit bele-bele néztem az iskolai könyvekbe, muzsikáltam, fotóztam. Tudniillik én a fotoszakkörnek vagyok tagja. Nagyon szeretek fényképezni. Nekem nincs ugyan fényképezőgépem, de az Úttörőháznak van.

Ezeket Tóth József VII. osztályos tanuló mondotta el, akinek jelenleg az általános tanulmányi eredménye azért közepes, mert nem szeret tanulni és valóban „csak bele-bele" néz a könyveibe.

— Én már többször találkoztam a újságíró bácsival — vágott a beszélgetésbe Tóth Péter úttörő, a bányászzenekar legifjabb tagja, majd így folytatta: — a szünidő alatt gyakoroltam a zenekarral, elkészítettem az összes házi-feladatom, és többször eljöttem az Úttörőházba a ping-pong és sakk bajnoksága, valamint szakkörökre.

Két ajtóval odébb a leányok szobája volt tele vidám, nevetős hangú pajtásokkal. Itt többen tartózkodtak, mint az előbbi szobában. Úgy látszik, hogy a női nyelvek gyors mozgása általában természetes, nem teljesen a kortól függ. Lehet, hogy öröklés is. Ezt tapasztaltuk, amikor beszélgetni kezdtünk az V., VII. és VIII. osztályos piros nyakkendős lányokkal. Mi kezdtük a szót, de utána végig hallgatnunk kellett.

— Én nagyon jól éreztem magam a szünidő alatt. Segítettem édesanyámnak, rádiót hallgattam és elolvastam azt a három könyvet, melyet szüleimtől kaptam karácsonyi ajándékként.

Így Kovács Vera. De Radó Éva, Martai Judit, Hohn Éva és a többiek is részletesen elmondották, hogy számukra hogyan teltek a szünnapok. E két hét alatt gyakori látogatói voltak az Úttörőháznak. Részt vettek a szakkörök munkájában, a játékokban, a sakkozásban, valamint a továbbképző tanfolyamokon.

Azt tapasztaltuk tehát, hogy az Úttörőház vezetősége két heti programját végrehajtotta, az iskolai szünidő alatt jó irányú foglalkozást és sok örömet biztosított az úttörő pajtások számára.

Kéttonnás csillék

III-an akna negyedik szintjén a jövő évben 2 tonnás raksúlyú csillékkel oldják meg a szállítást. Ezzel azt a célt kívánják elérni, hogy a szállítás gyorsabbá és egyszerűbbé váljék.

Az új csillék gyártása már folyik a Tatabányai Bányagép gyárban. A tröszt és a gyár közt létrejött megállapodás szerint az első példányokat már januárban leszállítják; kísérlet céljára.

Vajon nem jár-e hátránnyal a csillék súlya és mérete a vasúti pályára és az aknaszállításra? Előreláthatólag semmi hátrányt nem jelent. Az új csilléket olyan vasúti pályán alkalmazzák, ahol mozdonyszállítás lehetséges, tehát a 4 tonnás mozdonyok után nem jelent nagy terhelést a 2 tonnás csille.

Az aknaszállítás is könnyen megoldható lesz az új csillékkel. Ugyanis hosszúsága azonos a jelenleg használatban lévő csillék kétszeresével, magassága és szélessége is valamelyest növekedik. Így tehát az akna kasba a jelenlegi két csille helyett csak egyet helyeznek el, mégis előnyös lesz így a szállítás, mert az új csillékbe közel háromszor annyi szén fér, mint a jelenlegiekbe.

Előrehaladott a Béta-aknai szállítógépház építése

Nemrég kezdték el a Béta-aknai új szállítógépház építését a Karbantartó Üzem építési részlegének dolgozói. A munka jó ütemben halad. A mai napig mintegy 310 ezer forintot építettek be.

E költségen elvégezték az összes földmunkát és az alapozást. A gépházzal egyben egy új transzformátor-házat is építenek. A transzformátorház 90-es szintjének födémlemeze és a falazásból már mintegy 200 köbméter elkészült.

Beszédes számok
a pártoktatás eddigi eredményeiről

Számok, ha nem árut, pénzt, anyagot fejeznek ki, hanem embert, annak egy azonosan cselekvő csoportját, azok tetteit, vágyait, gondolatait; beszédessé válnak. Többet mondanak el, mint amit csupán a számok önmagukban leírt értékben jelentenek.

Ezt tükrözik azok a számok is, melyek a komlói pártoktatás alig néhány hetes tanfolyamairól a városi párt vb. legutóbbi ülésén nyilvánosságra kerültek.

Miről beszél vajon az a szám, mely azt jelzi, hogy az elmúlt hetekben megtartott különböző tanfolyamokon városunkban nem kevesebben, mint 1369-en jelentek meg hallgatóként. Ugy véljük, hogy e szám elsősorban azt mondja el nekünk, hogy a párt politikája, a marxizmus-leninizmus tudománya iránt nagy az érdeklődés. S ez az érdeklődés nem azonos egy film, vagy egy sportmérkőzés iránti érdeklődéssel, mert e 1369 felnőtt a tanfolyamok előadásain-konferenciáin túl otthonukban is hosszú hónapokon keresztül tanulmányozzák, tanulják, jegyzetelik a megadott irodalmat. Bár nincs mértékegységük annak lemérésére, hogy a politikai oktatás végéig egy egy hallgatónál e tanulás milyen eredményt hoz, de bizonyos, hogy látókörük szélesedik, ismereteik alaposabbak lesznek, segít majd a nagyobb tudás, az élet számos kérdésében, cselekedeteikben.

Kik ezek a felnőttek? Többségük munkás, számszerint 1102. Értelmiségi 157, háztíz pedig egyéb foglalkozású. S e számok arról beszélnek, hogy a munkásosztály komlói része fejlődni, tudásban gyarapodni kíván. A hallgatóknak mintegy 14 százaléka nő, számszerint 190, és 374 tanuló pártonkívüli. E két utóbbi szám is világosan tükrözi a lakosság napról napra növekvő politikai érdeklődését. (Ezt tükrözi az is, hogy a város területén megtartott 3 napos agitációs tanfolyamokon mintegy 1500 fő vett részt.)

Mit tanulnak a politikai oktatásban résztvevők? Legtöbben közel 700-an az Időszerű kérdések tanfolyamain vesznek részt. Ezeket tehát a napi kérdések, a mindennapi politikai események érdeklik. E területen kívánnak eligazodni, helyesen látni.

Közel ötszázan a marxizmus-leninizmus tanításait tanulmányozzák a tanfolyamokon. Filozófiát huszonhatan, politikai-gazdaságtant különböző fokon több mint hatvanan tanulnak.

Mintegy ötven azok száma, akik gazdaságpolitikát, s akik a magyar munkásmozgalmat tanulmányozzák.

A fent felsorolt hallgatóknak a különböző tanfolyamokon 113 jól képzett propagandista segíti tanulását. Ők is tanulnak — még magasabb fokon. Ezek többsége egyetemet, technikumot, vagy gimnáziumot végzett, s rendelkezik 1 éves, 5 vagy 3 hónapos pártiskolai végzettséggel is.

A tanulók két-három hetenként vitatják meg a tanult anyagot, s hogy ezek az összefoglalók hasznosak, segítik és megkönnyítik a hallgatók tanulását, ennek is következménye, hogy ez évben csupán betegség, vagy bevonulás miatt csökkent a résztvevők száma. E helyett inkább növekszik. Igy pl. több fővel növekedett az oktatási év kezdete óta az anyagellátók, karbantartók, kenyérgyár és a tanácsi pártszervezet tanulóinak száma.

Ennek ellenkezője csupán az építők és a szászvári pártszervezetnél tapasztalható. Nagyobb törődéssel azonban itt is meglehet javítani az oktatási munkát.

Nem lenne teljes a kép, ha a politikai oktatásnál nem térnénk ki a KISZ tanfolyamokra. Ezeken az oktatási év indulásánál 490 fiatal kezdett a tanuláshoz, ez a szám jelenleg 480. Általában tehát jól folynak a KISZ tanfolyamok is. Ha a pártszervezetek ezeket a továbbiakban is segítik, s ha ezek propapandistái jól segítik a fiatalok tanulását, remélhető, hogy itt sem lesz jelentős lemorzsolódás. Igy valamennyi ifjú hallgató tudásban gyarapodva jut el a tanfolyamok utolsó foglalkozásáig.

Mozgalmi hírek

— *A Komlói Szénbányászati Tröszt Szakszervezeti Bizottsága 1959 január 8-án reggel 9 órakor tartja soronkövetkező bizottsági ülését, melyen megtárgyalja a bizottság 1959. évi munkatervét.*

— Január 11-én a város területén lévő KISZ alapszervezetek befejezik tagkönyvkiosztó taggyűléseiket.

— *A Hazafias Népfront városi bizottsága legutóbbi ülésén határozatot hozott a Népfront bizottság létszámának kibővítésére, a peremközségek bizottságainak megalakítására, illetve megerősítésére. Értékelte az 1958-as év munkáját és elfogadta 1959. évi munkaprogramját.*

— Kossuth-bánya szenes főkörletének KISZ alapszervezete január 11-én, vasárnap délután 4 órakor tartja ünnepélyes tagkönyvkiosztó taggyűlését. A taggyűléssel egyidőben avatják a szervezet zászlaját.

— *A Május 1 és Zrínyi Kultúrotthonok vezetősége január 5-én ülést tartott, ahol megtárgyalták a vezetőség 1959. évi munkaprogramját és a kultúrotthonok feladatait a párt népművelési határozata alapján.*

— A városi nőtanács meghívására január 19-én Dezséri László a Magyar Rádió és Televízio munkatársa látogat el Komlóra. Dezséri László a város asszonyainak kérdéseire válaszol a gyermeknevelésről.

Új emberek ajándéka

Az évvégi ünnepek boldog hangulatában hány komlói felnőtt emlékéből törtek elő azok a régi ünnepek, amikor a lerongyolódott nagycsaládos éhes kis proletárgyermekek közül néhányat a gazdagok megajándékoztak. Már hetekkel előbb nagydobra vették e várható „csudás" jótékonyságukat, majd jól fűtött szobájuk szőnyegére sorbaállított kis koldúsoknak odavetettek egy már elhasznált cipőt, harisnyát. Aztán elvárták, hogy e kis páriák szüleikkel egyetemben egy életre legyenek érte szófogadó, hálás szolgák.

Mindez ma már a múlté. Keserű emlék csupán. Nem mintha nem lennének ma ajándékozók, s ajándékozottak. De ma mindenki az. Egyik is, másik is. Olyanok is akadnak, akiknek még kevesebb telik, mint a többi embernek. Főleg szülőket vesztett fiatalok, vagy más okból nehezebben élők. S ha a mi társadalmunk, dolgozó társaik segítségükre sietnek, e tettükben az azonos emberek humanizmusa, szeretete nyilvánul meg. Uj emberek ajándéka az ilyen. Akik adják, nem várnak érte embert szégyenítő alázkodást, szolgaságot. Az ilyen ajándék nem lesüllyeszt, hanem felemel! Akik adják, s akik kapják szívből boldogok lesznek.

Vagy nem jelentett-e boldogságot ajándékukkal örömet okozni azoknak az építőtanuló fiataloknak, akik még tanáraik előtt is titkolva gyűjtötték össze szórakozásra szánt pénzükből annak a három öltöny ruhának az árát, melyet három tanuló társuknak adtak át az elmúlt ünnepekben. Mert ez történt, ez adta a tollat ennek leírására kezünkbe. Kik ezek az emberek, mi hajtja, ösztönzi őket ilyen humanista tettekre?

Ugy gondoljuk, nem nehéz rá a válasz. Uj ország, új nép, a szépülő szocialista hazánk új fiai. Szocialista emberek. Gazdag és boldog emberek, mert ismerik az önzetlenség, az ajándékozás, másoknak örömet okozás nagyszerű érzését. Mély tisztelettel köszöntjük őket!

A műszaki klubban...

Január 2-án másodszor jöttek össze a város asszonyai a Május 1 Kultúrotthon műszaki klubjában baráti beszélgetésre.

Mintegy huszonöt hallgató előtt Farkas elvtársnő, a nőtanács megyei elnöke mondotta el tapasztalatait, élményeit romániai útjáról.

Elmondotta az asszonyoknak, hogyan dolgoznak a román nőmozgalom aktívái, beszélt tapasztalatairól, a gyermek és ifjúság neveléséről. Elmondta fogadtatásukat és élményeit kinttartózkodásáról.

Nem volt sok asszony ezen a pénteki találkozón, ezt indokolja az ünnepek utáni hangulat, a nők nagyobb elfoglaltsága, mosás, takarítás stb. ami az ünnepek miatt elmaradt vagy felsokasodott.

Legközelebb február első péntekjén találkoznak ismét, reméljük, akkor már az asszonyok is jobban ráérnek és még többen fognak beszélgetni, kézimunkázni, szórakozni. A városi nőtanács várja, hogy minél több bányászfeleség keresse fel ezeket a találkozókat, ahol megbeszélhetik asszonyi problémáikat, megismerhetik egymást közelebbről a más foglalkozásúakkal.

Nyolc nap a Magas Tátrában

A' télvégi-kora tavaszi erdőt, hegyet kedvelőknek nagyszerű üdülési lehetőséget kínál az IBUSZ komlói kirendeltsége. 1959 március 3-tól 10-ig — 8 napos — csehszlovák utat hirdet Tátralomnicra. A részvételi díj 1428 forint s a jelentkezők költőpénzként 338 forintot fizethetnek be, melyért 245 cseh koronát kapnak.

Az utazás vonattal és autóbusszal történik, a résztvevők autóbusszal kirándulnak több szepességi városba, drótkötélvasúttal utaznak a kőpataki tóig, valamint a Lomnic-csúcsra. (Ez utóbbi külön díjazásért.)

A társasutazás fenti részvételi díjában a teljes nyolc napi ellátás bentfoglaltatik.

Az utazásra az IBUSZ komlói kirendeltségén (Béke szálló) lehet jelentkezni január 12-ig 500 forint előleg egyidejű befizetésével.

Szerkesztőségünkhöz

az új év alkalmából városunk számos üzemétől, szervezetétől, a peremközségekből, igen sok olvasótól érkezett üdvözlő levél, új évi jókívánság. Valamennyi levél írójának ezúton fejezzük ki köszönetünket.

Egy üzemi tanács egy esztendeje

E hó második felében lesz egy esztendeje, hogy az ország számos üzeméhez hasonlóan Béta-aknán is megalakult az üzemi tanács. A tanács már számában is tekintélyes szervezetként került megválasztásra, hisz tagjainak száma 81 fő. De komoly tekintélyes szervezet összetételében is, mert tagjai között ott találjuk az üzemvezetőt, főmérnököt, párt és KISZ-titkárt, főkönyvelőt, s az üzemi tanács elnökeként az üb. elnökét.

A tanács tagjainak egyharmadát a szakszervezeti bizalmiak teszik ki, újabb harmadát pedig az üzem dolgozói jelölték s választották meg dolgozó társaik közül üzemi tanácsukba.

Hogy dolgozott, mennyire végzett az üzem és dolgozói számára eredményes munkát a bétai üzemi tanács? Erről tájékoztatott bennünket Fehér Márton, a tanács elnöke.

— *Az üzemi tanácsunk 1958 január 24-én történt megválasztása után egy hónap múlva — február 23-án — tartottuk első ülésünket. Ezen az ülésen az üzem problémáit és feladatait vizsgálva határoztuk el az üzem tervszámának, s az ennek megoldásához megadott létszám felülvizsgálatát. Megvizsgáltuk a szakmánybéreket, hogy azok megfelelnek e a rendeletek előírásainak. E tanácsülésen merült fel először, hogy sürgősen, még az év folyamán meg kell oldani az 1954, illetve az új fürdőnk elkészülte óta meglévő vízhiányt.*

Mindezeknek a kérdéseknek tanulmányozására, javaslatok kidolgozására munkacsoportokat hoztunk létre, akik ezután munkához láttak.

A tanács második ülésére májusban került sor. Itt az előző ülés határozatainak végrehajtását tárgyaltuk, illetve az azokban teendő további intézkedéseket határoztuk el. Uj feladatként, a tanácstagok között felosztva a bányát, megkezdtük annak egyes körzeteiben található problémák felmérését.

Október 11-én tartottuk következő ülésünket. Ezen az előző időszak munkájának értékelésén túl célul tűztük a munkafegyelem javítását, a fürdési problémák megoldását stb.

A tanácstagok a vitában elmondották, hogy a vízhiány további megtűrése, valamint a gyakori melegvízhiány károsan hat a dolgozók egészségére, ebből is következik számos megbetegedés. A tanács következő üléséig e helyzet megváltoztatására hozott határozatot.

Az elmúlt év utolsó — december 13-án — megtartott ülésünkön már örömmel állapíthattuk meg, a fürdési problémák megnyugtató megoldása megtörtént, illetve az új év első napjaiban megoldást nyer. Ez ügyben gyakorlatilag az történt, hogy beszereztünk két új vízmelegítő boylert, egy 60 m³-es már korábban meglévő víztartályt kijavítottunk s a most folyó munkálatokkal — csőhálózat segítségével január első napjaiban befejezve ennek a régi vízhálózatba kötését — kb. 90 százalékosan biztosítani tudjuk a fürdő melegben tartását, s a fürdővíz ellátást. (Mire e sorok megjelennek e munka előreláthatóan be is fejeződik.)

Ezen a múlt év utolsó tanácsülésén számoltattuk be az üzem vezetőjét az igazgatói alap felhasználásáról, megvizsgáltuk a szociális keret felhasználását, megtárgyaltuk és határozatot hoztunk az évi nyereségrészesedésre.

*

Csak részleteket ismertettünk a fentiekben mindabból, amit Fehér Márton üzemi tanácselnök beszámolójából megtudtunk. Ugy gondoljuk azonban, hogy e kis ismertető is mutatja, hogy a Béta-aknai üzemi tanács joggal számíthat dolgozóik bizalmára, támogatására. Az itt csupán rövid dióhéjban ismertetett intézkedéseik mögött 81 üzemi tanácstag egész évi lelkiismeretes, szorgos munkája húzódik meg. S az elmúlt esztendőben még csak ismerkedtek feladataikkal, tapasztalatokat szereztek, így bizonyos, hogy az új, 1959-es évben még bátrabban, határozottabban és még eredményesebben fogják az üzem és dolgozóinak problémáit megoldani.

Több mint 729000 forint

Minden tervnek annyi az értéke, amennyi abból megvalósul — tartja az utóbbi években született szólás-mondás. S valljuk be, ez így is igaz. Márpedig ha e szerint vizsgáljuk városi tanácsunk városfejlesztési tervének végrehajtását, akkor e munkájáról csak dicsérő szavakkal emlékezhetünk meg.

A tanács 1958. évre tervezett s a költségvetésben előirányzott feladatokat egy kivételével megvalósította. Csupán a Könyös-keleti, illetve nyugati iskola villanyhálózatának tervezett átépítése nem valósult meg — vállalkozó hiányában. Az e célra tervezett összeget a tanács más célra csoportosította át még év közben.

A városfejlesztési terv végrehajtásával, utak és járdák építésére nem kevesebb, mint 233 000 forintot fordított a tanács. A piactér rendbehozására, a fedett árusítóhelyek létesítésére több mint 40 ezer forintot. Játszóterek építésére, illetve felszerelésük beszerzésére, tereprendezésre, fásításra, a közfürdőre 43 ezret. A város régi településeinek vízvezetékhálózatának kiépítésére több mint 40 ezer forintot. Tbc intézet, szülőotthon, bölcsődék, iskolai rendelőintézetek felszerelésére 98 ezer forintot. Zeneiskola felszerelésére 21 766 forintot, egyéb iskolák felszerelésére kb. 16 ezret.

A fentieken túl kifestette Mecsekfalu kultúrotthonát, megnyitása után jelentős segítséget adott a kórháznak, továbbá Mánfa községnek. Mecsekjánosiban e költségvetésből folytatta az ásatásokat stb.

A tanács 1958. évi városfejlesztési tervének eredményes végrehajtását a tervbevettek megvalósításán túl, még az is jelentőssé teszi, hogy a feladatokat a legnagyobbfokú takarékosság betartásával végezték el. A tervezett munkálatok többségénél jelentős megtakarítást sikerült elérni. A maradvány, mely 1959-ben kerül felhasználásra 110 000 forint. Reméljük, hogy az 1959. évi mintegy 546 000 forint összegű városfejlesztési tervet is sikerül az ideihez hasonló jó munkával teljesíteni, s ebből is megtakarítást elérni.

Vetésük beérett

Igaz, hogy az építőipari vállalat fiataljai is ásóval, kapával munkálták a földet, vetettek is, de e vetésből még sem gabona kalászait érlelték a hónapok. Nem. Az ő munkájukból járdák, utak épületek teremtek. S e termés értéke sok tízezer forintnyi. Mi jutott ebből saját magtárukba? Sok. Először is az a büszke érzés, hogy nem csak maguknak dolgoztak, amikor e társadalmilag, ellenérték nélküli munkát végezték. Másodszor az a dícséret, melyben az általuk járdához s egyéb fontos létesítményekhez jutott lakók részesítették egy-egy kedves elismerő szóban őket.

S mindezt betetőzte vállalatuk vezetősége, a Komlói Építőipari Vállalat, amikor az ünnepekre jutalomban részesítette e társadalmi munkálatokban kitűnt fiataljait. A jutalom egy televíziós készülék és fotófelszerelés formájában jutott hozzájuk.

Érdemes volt jól dolgozniok. S érdemes lesz ez évben is folytatniuk nekik is, nekünk is hasznos társadalmi munkájukat. S érdemes más fiataloknak is követniök őket! Higgyék el, az ő vetésük is beérik majd.

„Legalább még 50 évig..."

A mecsekjánosi vendéglőben ismerkedtem meg B. Nagy Istvánnal. Az ismerkedés véletlenül történt. Ő egy korsó sör mellett ült és pipázott, amikor egy pohár málnával a kezemben melléje ültem. Köszöntünk, aztán koccintottunk. Sokáig figyeltem néma csendben B. Nagy Istvánt. Nagyon ismerősnek tűnt. Mintha találkoztam volna valahol vele. Csak nem tudtam, hogy hol.

— Maga idevalósi? — tettem fel a kérdést.

— Igen — mondta s közben egyhajtásra megitta a korsó megmaradt tartalmát. Aztán ő tett fel nekem egy furcsa kérdést.

— Mit gondol fiatalember, hány éves vagyok?

— Hát 60—70 körül.

— Nem találta el. S tudja, hogy hol találkoztunk mi először? Bányásznapkor a komlói strand kerthelyiségében. Emlékszik? Halászlét ettünk. Akkor sem találta el. A nyolcvanat taposom...

Mégegyszer végignéztem a teljesen őszhajú, de fiatalarcú idős embert. Aztán sok mindenről kezdtem érdeklődni.

— Földműves?

— Nyugdíjas. De voltam földműves, kubikos, napszámos, csillés, vájár, na meg katona Ferencz József idejében. Átkozott egy világ volt ám azelőtt. A fiatalember nem tudja, hiszen akkor még nem is élt.

— Eredetileg alföldi vagyok, ott születtem, ott nőttem fel, ott éltem míg katonának vittek az olasz frontra. Hét golyót és három szilánkot kaptam. Igy jöttem ide. Két hold földet kaptam, amikor megnősültem. Két hold, nem több a semminél, de még azt sem tudtam megművelni. Nem volt ló, nem volt szerszám...

Nem kis kíváncsisággal hallgattam B. Nagy Istvánt. Igaz, hogy igazolvánnyal bizonyította, hogy 1878-ban született Nagykátán az Alföld egyik községében, de ennyi mindenen keresztül menni?...

— És most van föld?

— Negyvenötben a földosztáskor kaptunk 8 holdat. Most a fiam műveli, nekem már nem kell. Nyugdíjaztatásom előtt Kossuth-bányán dolgoztam.

— Mennyi a nyugdíja?

— 750 forint. Soknak nem sok, de kevésnek sem éppen kevés. Most fölemelik. Tudja, én mondom magának, ez a mostani párt meg a kormány... szóval na, a mi embereink vannak ott fönt a parlamentben. Szeretnék néhány elvtárssal találkozni még az életben. Kádár elvtárssal... Kezet szorítani velük. Én már öreg vagyok. Sok volt munkatársam már a temetőben nyugszik. Én még nem akarok meghalni. Legalább még 50 évig szeretnék élni, akkor is, amikor minálunk... na hogyis mondjam... kommunizmus lesz. Szép az élet, ha az ember ilyen világban él, ami most van nálunk. De még jobb lesz. Én mondom és higgye el...

Több mint egy óráig beszélgettünk. Addig míg megjött a helyi járat. Ismét kezet szorítottunk — elbúcsúztunk.

De szavai most is fülemben csengenek. 80 éves, s még 50 évig kíván élni. Mert ő is úgy találja, szép a mi életünk. S neki; ki már a második emberöltőt éli — hihetünk.

— *D—K* —

A Magyar Vöröskereszt

komlói Szénelőkészítő üzem csoportja december 24-én meg ajándékozott két többgyermekes családot gyermekholmival.

A jól dolgozó aktívák közül Jaksa Istvánné, Labdavszky Ferencné, Csurmann Tivadarné, Bánusz Ferencné és Fullár Mária kapott ajándékot. A kedves meglepetés mindenkinek jól esett, különösképpen a többgyermekes családoknak.

— *Be* —

A vágathajtás meggyorsításáért

1959-es tervek

Egyes bányaüzemekben a legtöbb esetben az akadályozza a terv teljesítését, hogy nem tudnak megfelelő gyorsaságban fejtéseket előkészíteni. Ennek egyedüli oka a vágathajtás lassúsága. Ez már nem mai probléma, és végleges megoldását sem várhatjuk a közeljövőben. De vannak okok, amelyek a helyzet javítására adnak reményt.

A vágathajtás legidőigényesebb munkafolyamata a fúrás. Ezt az okozza, hogy a jelenleg használatban lévő fúrógépek elavultak, és teljesítményükben alaposan elmaradnak a külföldön már használatban lévő gépektől.

A jelenleg használatban lévő fúrógépek előrehaladási sebessége maximálisan 20—30 centiméter percenként. Jól érzékelhető a lemaradás ezen a területen, ha figyelembe vesszük, hogy a Szovjetunióban és az egyes nyugati országokban olyan gépeket alkalmaznak, amelyek kemény kőzetben is egy méter körüli előrehaladást érnek el.

A fúrás idejének lecsökkentésére a tröszt műszaki vezetősége tervbe vette az 1959-es évre nagyteljesítményű külföldi, főleg német gépek beszerzését. Ilyen például az egyik nyugatnémet cég Albó típusú fúrógépe, melynek segítségével kemény kőzetben is 0,9—1,1 méteres lyukat lehet fúrni percenként. Természetesen e gép súlya elég nagy, de oszlopra, vagy egyéb tartószerkezetre szerelve könnyen kezelhető. E nagy gépen kívül tervbe vették kisebb fúrókalapácsok beszerzését is. Ezek kézben, illetve állványon tarthatók lesznek és fúrási sebességük kemény kőzetben eléri az 50 centimétert.

A jelenleg használatban lévő fúrógépek teljesítményét is lehet bizonyos mértékig növelni azzal, hogy az eddig használatos fúrt dugattyú helyett tömöret alkalmaznak, és a sűrítettlevegő nyomását legalább 5 atmoszférára növelik.

A rakodási folyamat időigényessége már nagyrészt lecsökkent a rakodógépek alkalmazása révén. A rakodógépek nagyon jól beváltak a bányaüzemekben, a dolgozók is megszerették őket. A hiányosság már csak az, hogy kevés van belőlük. Ennek enyhítésére idén újabb 5 darab PML 5-ös szovjet típusút, vagy Salzgitter német típusút helyeznek üzembe bányaüzemeinkben.

A vágathajtási munkálatokat a robbantás technikájának javításával, továbbfejlesztésével is lehet bizonyos mértékig gyorsítani. Ennek figyelembevételével határozta el a tröszt műszaki vezetősége, hogy kísérleteket kezd egy francia találmánnyal, a mikroretárdos gyújtással. E módszer nagyban hasonlít a Kóta-féle millisecundos gyújtáshoz. A különbség talán a kivitelezésben és a gyújtások késleltetésének kisebb idejében van.

A robbantás technikájának továbbfejlesztését egy másik, — szintén régebben alkalmazott, — módszerrel oldják meg a jövő évben. Ez az úgynevezett hengeres robbantás.

Mint említettük, ez a módszer nem mai keletű, és — a különben jó módszert, — csak azért nem alkalmazzák, mert nem áll rendelkezésre olyan berendezés, amelynek segítségével párhuzamos lyukakat lehetne fúrni. Most már van ilyen berendezés: a Nüsse-gräfer fúrógép. Jelenleg még kevés áll belőle a tröszt rendelkezésére. Remélhető, hogy ebben az évben újabbakat kap és akkor elkezdődik a hengeres robbantás alkalmazása.

E módszerek és új berendezések bevezetése után a műszaki vezetők azt várják, hogy a csapatonkénti átlagos vágathajtás legalább 50 méter, de a jobb körülmények közt dolgozó csapatoknál 80—100 méter lesz. Reméljük, ezek a tervek valóra válnak.

Kedvező kísérletek

A Kossuth-bányai altáró térségében kedvezően folynak a kísérletek az első magyar gyártmányú sújtólégbiztos diesel-mozdonnyal.

Az eddigi kísérletek folyamán kipróbálták a mozdony fékeinek, sebességváltójának és egyéb műszaki berendezéseinek működését. A kísérletek a várt eredményt hozták.

Bányamozdonyoknál az elsőrendű kérdések közt szerepel, hogy a kipufogó füst és gáz ne mérgezze a bánya levegőjét. A karácsony előtt lefolytatott füst-gáz elemzési kísérletek azt bizonyítják, hogy az új mozdony ilyen szempontból teljes mértékben megfelel a bánya követelményeinek, vagyis nem mérgezi a levegőt, nem teszi az emberi szervezetre ártalmassá.

A kísérletek befejezéséig még hátra van a sújtólégbiztonság megállapítása, amelyet egy külön bizottság végez. Még a teherbírása sincs kipróbálva. Remélhető, hogy a mozdony ezen követelményeknek is megfelel.

Emelkedett III-as akna első negyedévi terve

Évi átlagban, 1958-hoz viszonyítva, 1959-ben III-as akna napi terve 130 tonna szénmennyiséggel emelkedett. Így az új évben átlagosan 950 tonna szenet kell III-as aknának naponta felszínre küldenie.

Nem könnyű feladat ez III-as aknán. Már csak azért sem, mert a fürdő bővítése nem készült el az év elejére, s így a terv emelkedésével arányosan nem tudják az üzem létszámát emelni.

A létszám növelésére az utolsó alkalmat is kihasználták. Felszereltek még néhány „hengát" és összesürítették a szekrényeket.

Az első negyedévben, a tervnek megfelelően 100 tonna szénnel kell növekednie a termelésnek naponta. A rossz körülmények ellenére az üzem vezetősége reménykedik abban, hogy ezt a mennyiséget sikerül teljesíteni, — Jázbinsek Vilmos főmérnök elvtárs szavai szerint, — ha nem is 110 százalékon felül, de legalább 101, 102 százalékra.

Reméljük, ha a fürdő bővítése befejeződik, III-as akna a megemelt tervet is az 1958. évihez hasonlóan teljesíti.

Próbaüzembe helyezték az erőmű új szénhombárját

Mint már korábban hírt adtunk róla, az erőmű 200 vagonos széntároló hombárjának építése befejeződött, és a gépi berendezések szerelése a tervek szerint december 31-re volt kitűzve. A gépi alkatrészek helyszínre szállítása időben megtörtént és így a szerelést zavartalanul végezhették. Ennek meg is lett az eredménye, mert a szerelési munkálatokat határidő előtt befejezték, és megkezdték a próbaüzemeltetést. A gépegységek műszaki átadása december 29-én történt meg, és ekkor határozták meg a végleges üzembehelyezés időpontját.

E szénhombárban tárolható szénmennyiség hozzávetőlegesen 5—6 napig biztosítja az erőmű 4 kazánjának üzemeltetéséhez szükséges szenet. Jelenleg három kazánnal üzemelnek, naponta 36 vagon szenet tüzelnek el, s így a tárolt szén még ennél hosszabb ideig is elég. A jövőben még egy kazánt helyeznek üzembe, melynek szerelését most végzik. Ha ez a kazán elkészül, akkor 5—6 napig elegendő széntartalék biztosítja a kazánok zavartalan üzemeltetését.

Pedagógus a szülői felelősségről — a szülői kötelességről

A fenti címen megjelent vitához az eddigi hozzászólók főleg az általános iskolások nevelésének problémáiról beszéltek. Én szeretnék néhány gondolatot elmondani a serdülő ifjúság, elsősorban a gimnazisták nevelésének kérdéseiről.

A gimnáziumban is fennáll az a probléma, hogy egyes szülők keveset, vagy egyáltalán nem látogatják az iskolát. Ez főleg a gyengébb tanulók szüleinél fordul elő.

Ezen mi úgy próbálunk segíteni, hogy az osztályfőnökök időnként ellátogatnak a szülőkhöz, s a családi környezetben beszélgetnek el a szülőkkel, gyermekük tanulásáról, magatartásáról.

A gimnázium feladata eltér az általános iskolákétól. Itt a kötelező tantárgyak megtanulásán és a szocialista nevelés általános szabályain túl, sokat kell foglalkoznunk a diákok erkölcsi és jellembeli nevelésének problémáival is. Igaz, hogy 17—18 éves fiatalok már felnőttnek érzik magukat — bizonyos fokig igaz is, — de amíg iskolába járnak, diákok, s mindegyikükre kötelező az iskolai fegyelem.

Ennek a betartását a szülőknek is meg kell követelni. Nagyon helytelen az, hogy egyes szülők ahelyett, hogy segítenének az iskolai fegyelem betartását, maguk is vétenek a fegyelem ellen, vagy hallgatólagosan beleegyeznek, hogy fiúk vagy leányuk azt ne tartsa be. Pl. Elengedik este későn moziba, vagy különböző szórakozóhelyekre gyermekeiket. Még nagyobb a hiba, ha nem is kéri a szülő számon gyermekétől, hogy késő esti órákig hol tartózkodott. Előfordul olyan eset, hogy gimnazista lányok este fél tízkor még a fodrásznál tartózkodnak. Helyes, ha rendben tartják külsejüket, de ez esetben sem megengedhető a tíz óráig való kimaradás.

Nem szabadna előfordulni olyan esetnek, hogy az igazgatóság tiltalma ellenére a szülő megenged valamit gyermekének.

Ilyen esetekben sem a szülő, sem a nevelő nem tudja azt, hogy a fiatal szabadidejét hol tölti, és sokszor megy a tanulás rovására a késő estig való kimaradás.

Az iskolai fegyelem nem azért van, mert ezzel a tanulókat boszszantani akarjuk, hanem azért, mert ezzel is elő akarjuk segíteni a tanulók előrehaladását. Nem tud kellően felkészülni az a diák, aki késő estig szórakozik, sétál, nem piheni ki magát és az órákon nem tud teljes figyelmet tanusítani.

Nem véletlen az, hogy a diákotthonban lakó tanulók szabadidejét az otthon korlátozza. Minden diáknak kell, hogy elég ideje legyen az iskolai anyag feldolgozására.

Helytelennek tartom azt is, ha iskola idő alatt a fiatalok közelebbi szerelmi kapcsolatba kevernek. Ez elveszti figyelmüket legfontosabb feladatukról, a tanulásról. Nem akarjuk megtiltani, hogy fiúk, lányok barátkozzanak, de segítsen a szülő is abban, hogy gyermeke a szórakozást, udvarlást csak olyan mértékben folytassa, hogy az ne menjen a tanulás rovására.

A diákotthonban lakó fiatalok jó tanulás esetén lényegesen kevesebb kollégiumi díjat fizetnek, mint a hármas rendűnél gyengébb tanulók. Magyarázza meg a szülő gyermekének, hogy jó tanulásával azon túl, hogy magának tanul, szüleit is segíti — ha közvetve is — mert kevesebbet kell kiadniok taníttatásra.

Összefoglalva: a gimnáziumba járó tanulók szülei legjobban úgy adhatnak segítséget a nevelőknek, ha segítik betartani az iskolai fegyelmet, ha nem adnak olyan véleményüknek kifejezést a gyermek előtt, hogy ez vagy az helytelen az iskolában. Ha valamiben hibát látnak, beszéljék azt meg az iskola igazgatójával.

Mi bármikor szívesen látjuk tanulóink szüleit, amikor azon fáradoznak, hogy gyermeküknek nevelését segítsék elő.

Keressék fel a gimnazisták szülei sűrűn az osztályfőnököket, tanárokat, akik mindig szívesen adnak felvilágosítást vagy tanácsot nevelési problémáikra.

A szülőkkel így közösen együtt dolgozva, eltudjuk érni, hogy gimnazista fiataljaink jól elsajátítsák az előírt tanulási anyagot, s idővel társadalmunknak megfelelő szocialista ember váljék belőle.

Elmondotta:
MATUSEK RUDOLF,
a komlói gimnázium igazgatója.

„Nekem bérletem van.."

Január 2-án este félórával előbb mentem a Kossuth Lajos térre és türelmesen vártam a gesztenyési buszra. A busz 5 perccel előb érkezett Kökönyösről, mint szokott. Az utasok pillanatok alatt leszálltak. A kocsi egyet fordult, majd a kalauznő, hogy mindenki hallja, hangosan ezt mondta:

— 15 perc múlva indul a kocsi Gesztenyésre. Kérem, lehet beszállni. Rohanás. Egyszerre hárman, négyen igyekeztek a keskeny ajtón felszállni. Amikor én is felszálltam, már nem volt ülőhely. Előttem egy 60—70 év körüli beteg, idős asszony alig állt a lábán. Nem kapott ülőhelyet. Mellettem egy 16 év körüli gimnazistalány ült és egy divatlapot nézegetett, mintha mélyen belemerült volna.

— Kérem, nem adná át helyét az idős asszonynak? — kérdeztem a leánytól.

— Nekem bérletem van — válaszolt kurtán a gimnazista. Nem szóltam, csak nyeltem egyet. Egy 40 év körüli munkás állt fel, és adta át helyét az asszonynak. Január 2-án 8 órakor történt. Középtermetű, szőkés-barna lány volt. A nevét nem tudtam meg.

De remélem ő is, más is táismer a neveletlenre.

(K)

Rohanunk a forradalomba

A bányatelepet felriasztotta a győzelmes forradalom. A bányászok a másnapi felvonulásra készültek. A forradalom vulkánja tüzelte a szíveket. Este apám is megérkezett Pestről. Ady Endre verseit hozta nekem. Amikor odaadta, csak annyit mondott: ezeket olvasd és szeresd meg. S én néma szájjal olvastam, lapozgattam a könyvekben, de sok verset és sort nem értettem meg. Sosem hallottam Adyról. Még gyerek voltam ahhoz, hogy megértsem politikai verseit, szerelmi líráját. Nem tudtam ki az a Léda, ki a geszti bolond és a többi, de megértettem krónikás énekeit, kurucainak a beszélgetéseit, történelmi leckéit, tiltakozásait az embertelenségért és új tavaszt váró verseit.

Tanítóképzős koromban már megértettem minden sorát. Az iskolában még nem tanítottak róla. Harmadéves voltam, amikor önképzőkörben ismertettem Adyt, verseiből szemelvényeket mutattam be; utána reverendás igazgatómtól olyan dorgálást kaptam, hogy jónak találtam tanáraim tanácsára a hallgatás bő köpenyébe burkolózni és veszteg maradni Ady Endre lobogó, lázas soraival.

A könyvek mellé még egy füzet is került. Piros betűkkel volt nyomva minden lapja. A legutolsó oldalon Ady verse: Rohanunk a forradalomba. Ezek a piros sorok gyönyörködtettek és virrasztottak velem. Öröm volt mondani e sorokat:

„Utolszor raktak katonákat,
Pandurt s vérebeket nyakunkba;
Végig-kacag vidám testünkön
Győzelmes tervünk: a Munka."

Es ezek a sorok:

„Bécs, babona, gróf-gőg, irigység
Keletiség, zsandár, alázat,
Egy isten se tudná lefogni
Ereinkben ma már a lázat."

A hetedik versszak utolsó két sora:

„Csönd van, mintha nem is rezzennénk
S rohanunk a forradalomba."

S lám a proletár méhében ez eddig ismeretlen erő megmozdult. Példát vett kelettől. A nagy alázatból és a tőkés kérges, megmerevedett szíve alól kiverekedte magát és mozgó, élő szervezetté vált. A proletárság hitt az októberi polgári forradalomnak, felforralta az erek tartalmát és a tudat feszítőereje hevítette, mert új életet akart, szabadabb, egészségesebb, békés életet, fénylőbb napot, valóságot és kultúrát.

Ennek reményében indultak el az emberek vasárnap reggel a bányatelepről. A menetek egymást követték. A budai vámnál állunk, az országút kereszteződésénél. Előttünk vonulnak el a vasasiak, somogyiak, a falu népe Berkesdről, Szilágyról és még sok-sok helyről. Ahány menet, annyi zenekar. Az eleje a Zsolnay-gyárnál, amikor mi is csatlakozunk.

Számomra ez a nap nagyjelentőségű volt. Először láttam zászlók erdejét. Vörös lobogókat a nemzeti zászlók mellett. Pécs utcáin ember ember hátán, nyüzsögtek a Széchenyi térre. A zenekarok szünet nélkül szóltak. A szentháromság-szobor két oldalán katonatisztek, hivatásos altisztek százai és szedik le a sapkarózsát. A takarékpénztár alatt állok, előttem 40—50 katonatiszt. Morajlás zúg a túlsó oldalról feléjük, ezek fekete csákójukat meg sem billentik. Lehet, hogy még a császár és király tiltó gesztusa alatt állnak, ők nem utánozzák a többieket. Egy alacsony, köpcös százados maga elé dörmögi: Die Schweine. A szobor alól feléjük jön néhány nagybajúszú altiszt és ezek leoperálják a csákókról a rosettákat. Némelyik nagyot lélegzett, sőt megköszönte, mert önmagától nem mert volna ilyen égbekiáltót elkövetni.

A hangulatos, biztató ünnepi beszédek megkezdődtek. Gyakran mondták, hogy így lesz, úgy lesz polgártársak. A novemberi köd is sötétebbé vált, az előttem álló emberek légköre is lehangolódott. Meződi bácsi mélyöblű hangja is rekedtes morgásba fúl, amikor oldalt dörmög a szomszédjához: *„nyavalyák vagyunk, nem polgártársak. Ezek is még a burzsuk hangján pengetik a húrokat..."*

Az ünnepély végeztével sorakoztak az emberek. Mi, nagy gyerekek is odaálltunk közéjük és az induló ütemére kiléptünk. A felnőttek valamit titkoltak előttünk, bizonytalannak látták a forradalom megindulását. Én nem ismertem rájuk, nem értettem meg sötét gondjaikat. Az úton hallgattak. Egyik-másik érvelt és csak bólintottak. Keresztes András bácsi csak ennyit mondott: *„még messzi van a terülj asztalkám, ennek a forradalomnak érnie kell, hogy mások kezébe jusson a vezetés"*

Igaza volt.

S bennem mindezek láttán és hallatán Ady sorai zengtek:

„Csönd van, mintha nem is rezzennénk
S rohanunk a forradalomba."

— Zajos —

Berek utcai hétköznap

Reggel fél öt van, a Berek utcában lakó bányászok ablakaiban felgyúl a villany. A reggeli műszakosok felkeltek és munkába indulnak.

Lassan elkezdődik a mindennapi élet, megindulnak a kenyérgyári kocsik, hogy az éjjel kisütött friss kenyeret elszállítsák a boltokba. A mentőállomás autói egész éjszaka járnak, de ilyenkor reggel talán még azok is frissebben és sűrűbben közlekednek.

A bányászok munkába indulása után az ablakok többsége újra sötét. A család ráér felkelni, csak ahol iskolás gyerek van, kezdenek ébredezni fél hét körül. Egyik asszony tejért megy, másik hamut visz le, tüzet gyújt. Az iskolás gyerekek is korán felébrednek az 503-as épületben, mert itt minden reggel felhangzik a megszokott zene: P. I. vágja a napi fa-szükségletét. — Nem lehetne ezt délután?

A favágásra bizony sokszor a kicsik is felébrednek, pedig ők igazán ráérnének még aludni.

*

Hét után — fél nyolc felé — megindulnak az iskolás gyerekek, a hivatalba járók. Egyik tejeskannát visz — hazafelé elhozza a tejet — másik gyermekét viszi a bölcsődébe, óvodába.

Az otthon lévő asszonyok boltba, piacra mennek. Megvásárolják a napi szükségletet, azután elkezdődik a főzés, takarítás, ahogy ez minden nap lenni szokott.

Egyik asszony mosni akar, befűt a mosókonyhába, és hamarosan felhangzik a tömbmosógép egyenletes zúgása. Bizony jó dolog ez a mosógép, nem kell kézzel dörzsölni a ruhát, és így sokkal könnyebb a munka. Először sok baj volt a géppel, két-három mosás után már elromlott, azután lehetett várni hónapokig, amíg megjavították. Most már kb. fél éve állandóan működik. Igy most csupán az a bánatuk az asszonyoknak, hogy a mosókonyhában — és faházban — csak 15 wattos égőt szabad használni. Ilyen világítással bizony a nappal dolgozóknak kellemetlen este mosni.

*

Az idő kiderült és az apróbb gyerekek lekivánkoznak a friss levegőre. Sajnos azonban játszani csak a járdán vagy a kocsiúton tudnak. Van ugyan az épületekkel szemben egy nagy tér, de azt az elmúlt évben szemétlerakásra használták. Most nincs a területnek gazdája, így nincs, aki segítsen abban, hogy ezt a lakókkal közösen játszótérré alakítsák. Pedig csupán le kéne hengerelni, s füvel bevetni.

Minden szülő szívesen segítene a tér rendbehozásában, mint ahogy segített akkor is, amikor az utcát parkírozták. Társadalmi munkába ásták fel a házak előtti földet, és csináltak belőle virágos kertet. Ennek immár három éve, azóta a kertészeti vállalat ülteti be virággal, hogy az egész utca egyforma legyen. Még néhány fa hiányzik és egész szép képet mutatna nyáron az ablakok alatt elhúzódó virágoskert és árnyas fasor. Ugye ez sem nagy kérés?

*

Az épületeket megkerülve látjuk, hogy bizony itt-ott hiányzik a mosókonyha, vagy garázs ablaka. A gyerekek törték be még a nyáron. Nem volna helyes ezeket megcsinálatni? Igaz, hogy a Karbantartó Vállalat már több alkalommal beüvegezte, de egyéb hely hiján a nagyobb fiúk itt szoktak labdázni, így azután az ablakok is veszélyben vannak. Nem egy esetben repült már ki lakás ablaka is. — Ezt is megoldaná, ha a játszóteret megcsinálnák. De nyugodtabban tudnának pihenni az éjszakás dolgozók is. Persze attól sem lenne tartós napfogyatkozás, ha a gyermekek szülei csináltatnák meg a csemetéik által betört ablakot. Elvégre Komlón is áll az a társadalmi törvény, hogy aki a kárt okozza, térítse is meg! Ez az igazság!

*

A lakók ebben az utcában szépen megvannak egymással, ritkán lehet hallani, hogy ez vagy az összeveszett valakivel. Az utca lakói részegen duhajkodva ritkán zavarják egymás nyugalmát, inkább nevetnek azokon, akik itt járnak el, és eléggé nagy hangon beszélnek vagy duhajkodnak.

*

Lassan alkonyodik, hazatértek a reggel munkába igyekvő dolgozók, a lakások többségében szól a rádió, itt-ott hallani, amint a szülő iskolás gyerekének segít a házifeladat megoldásában. Ismét elmúlt egy nap, pihenőre térnek a Berek tucai lakók is, hogy holnap újra frissen kezdjék a dolgos hétköznapot.

SPORT

Teremkézilabda Téli Kupa

Komlói Bányász—Pécsi Bányász 11:6 (6:2)

Komlói Bányász: Balázs — Papp, Weininger, Schmelier, Horváth, Schwarc. Csere: Hiegl. Edző: Istvánfalvi Miklós. Vezette: Rédey.

Vasárnap este 6 órai kezdettel került sor csapatunk első rangadó jellegű mérkőzésére. A feltűnően nagylétszámú pécsi közönség teljes hangerővel biztatta a Pécsi Bányászt és igyekezett bekiabálásaival a játékvezetőket befolyásolni, a mieinket megzavarni. Egyik sem sikerült! A játékvezetők egy-két kisebb hibától eltekintve, végig tárgyilagosan és jól vezették az igen nagyiramú és változatos találkozót.

Csapatunk fergeteges támadásokkal kezdett, néhány húzásból épített támadásaikat rendre góllal fejezték be, az ellenfél támadásait pedig jó védekezéssel szűrték meg, a kapura tartó lövéseket pedig Balázs — aki lakodalmát hagyta ott a mérkőzés kedvéért — nagy biztonsággal hárította. Igy alakult az I. félidő 6:2-re.

A II. félidőben csapatunk némileg engedett az iramból, de így is végig biztosan kézben tartva nyerte a mérkőzést.

A mérkőzést értékelve, csapatunk megérdemelten nyert a jóképességű Pécsi Bányász együttes ellen. Győzelmünk nagyobb arányú is lehetett volna, de a kapufa ismét sokszor „mentett". Egyénileg értékelve a teljesítményeket: Balázs igen jól védett, minden védhető labdát biztosan fogott és ezúttal idegeivel sem volt baj. A mezőnyben Papp, Weininger és Horváth nyújtották a legjobb teljesítményt, bár Schwarc az előkészítésben és a védekezésben szintén jó játékot nyújtott, csak a lövésekkel maradt adós. Schmellert igen erősen fogták, ez magyarázza némileg halványabb játékát. Lövéseivel nem volt szerencséje.

Góllövők: Papp 4, Balázs 3 (kétszer 7 méteresből), Weininger 2 és Horváth 2.

Közvetlen ez után a mérkőzés után került sor II. csapatunk mérkőzésére az eddig még veretlen Dombóvár együttese ellen.

Komlói Bányász II.— Dombóvár 14:11 (8:3)

Vezette: dr. Csizek. Jóiramú mérkőzésen, különösen I. félidőbeli ellenállhatatlan jó játékával biztosan verte csapatunk az ellenfelét. A II. félidőben igen helytelenül, szinte leálltak, különösen a védekezést hanyagolták el és ez kis hiján megtorolta magát.

Csapatunknak ezzel a győzelmével újra van az elmulasztott első zaszerzésére.

Jók: Bán (I félidőben jobb, II-ban kevésbé), Pintér Kispál, Pálffy.

Góllövők: Kispál 6, Pintér 4, Trischler 2, Pálffy és Kripl.

*

Jövő vasárnap délelőtt kerül sor az első félidény utolsó fordulójára, ahol első csapatunk a Pécsi Dózsa együttesével, második csapatunk pedig a Pécsi Bányász II-vel játszik.

Reméljük, mindkét csapatunk helyt áll és a félidényt a tabellájuk első helyén végzik, ami főként első csapatunknál nagy lépést jelentene a kupa elnyeréséhez.

Mivel a forduló összes mérkőzésének eredményét még nem ismerjük, így a táblázatot csak a szombati számban tudjuk közölni, az azonban biztos, hogy első csapatunk az I. A) osztály 1. helyén áll.

Megbecsülik az öregeket

Tudósítónktól:

Kedves, bensőséges kis ünnepségen búcsúztatták Kossuth-bánya Gépüzem két nyugdíjba vonuló dolgozóját, Fekete István mintaasztalost és Haück Mátyás kaparórészleg csoportvezetőjét.

Wilk János főkörletvezető elmondotta, hogy kettős az ünnepség. „Az első, hogy két legkiválóbb dolgozónk a sok évi munka után a megérdemelt nyugalomba vonul. A másik, hogy Kossuth-bánya sikeresen teljesítette az éves tervét".

— A két nyugdíjbavonulótól búcsúzunk s ez fájó is, mert mindketten jelentős munkát végeztek, melynek pótlása nem megy máról holnapra. Mindketten a hosszú évek során szívünkhöz nőttek, megszerettük, megbecsültük egymást.

Ezután kérte a két ünnepeltet, hogy ne szakadjanak el végleg az üzemtől, jöjjenek el néha és tudásukkal segítsék továbbra is az üzem munkáját.

Kis bányászlámpát kaptak emlékül a nyugdíjbavonulók azzal, „ha a kis lámpára néznek, érezzék, hogy abban egy nagy családnak szeretet lángja ég és gondoljanak vissza szeretettel erre a nagy munkáscsaládra".

Ezután Honvári Rudolf elvtárs 500—500 forint pénzjutalmat adott át az idős elvtársaknak.

Fekete István és Haück Mátyás meghatottan mondottak köszönetet a kedves ünneplésért, és ígéretet tettek, hogy nem fognak végleg megválni az üzemtől. Bármikor szükség lenne munkájukra, azonnal jönnek és segítenek.

Az ünnepség bensőséges keretek között ért véget.

Tervszerűtlenség — hanyagság

A Kossuth téren, az autóbusz végállomásnál már több, mint egy hónapja egy, mintegy másfél méter mély gödröt ástak a Víz- és Csatornaművek dolgozói.

A gödör célja az, hogy a régi csatornán keresztül behúzzák az új főnyomóvezetéket. Amikor e gödröt ásták, a megfelelő vezeték még nem állt rendelkezésükre. Nem kiss idő telt el addig, amíg megérkezett a vezeték. Azt szigetelték és a gödör tovább tátongott az autók és utasok nagy veszedelmére.

A Víz- és Csatornaművek vezetősége még mindig nem tud határozott választ adni arra, hogy meddig marad ott a gödör.

Nem lehetne az ilyen munkákat tervszerűbben és gondosabban végezni? Miért nem várták meg, amíg a csövek megérkeznek, és miért nem csak azután fogtak az úttest felbontásához? S ki lesz a felelős az esetleges balesetért?

Legjobb otthon

Ezt tartja a közmondás, de most már tapasztalatból tudja B. János, a 24-es AKÖV dolgozója is.

Mint sok fiatal, 1957 januárjában 19 éves fejjel egyik barátjával ő is elindult világot látni, kalandot keresni. Szülei, testvérei nem tudtak szándékáról, úgy szökött meg otthonról.

Jugoszlávia felé hagyták el a magyar határt, gondolva, hogy külföldön szebb, jobb az élet. Négy hónapot töltöttek Jugoszláviában. Lágerben laktak, munkát nem kaptak. Nem voltak hozzászokva a lágerkoszt répa- és káposztaleves menüjéhez. A magukkal hozott és nélkülözhető ruhájukat lassanként eladogatták. Ezzel pótolva a kinti „paradicsom" ellátását.

Már megbánta, hogy útnak indult, de csak egy nadrágja maradt, amiben nem mert hazajönni. Inkább egy nagyobb csoporttal elment Franciaországba, — gondolván, hogy itt talán jobb lesz.

Egy hónapig nem kapott munkát. A Nemzetközi Vöröskereszttől kapott szállást és kosztot. Az ellátás nem sokkal volt jobb, mint a jugoszláv lágerben, s itt már nem is volt mit eladnia.

Egy hónapi csavargás után találkozott egy negyven évvel ezelőtt kivándorolt magyarral, aki felvette dolgozni autószerelő műhelyébe. Szerencsésebb disszidensek közé tartozott, mert a napi nyolc órás munkaidőn túl, a munkával eltöltött időt a főnök túlóraként megfizette.

Keresete kosztra, lakásra elég volt, de ha már moziba vagy egyéb szórakozóhelyre elment, nem tudott semmit venni.

Csak jobb lenne hazajönni — ez volt a gondolata mindig. „Nem is volt szándékom végleg kintmaradni" — mondja. — Igy aztán sok huza-vona után 1958 májusában hazatért.

Kint ijesztgették, hogy nem érdemes hazajönni, mert itthon lecsukják, internálják a disszidenseket — hallotta néhányszor.

Ennek ellenére sem volt maradása idegenben.

Pünkösd vasárnapján reggel érkezett meg szüleihez, Váratlanul, bár írta, hogy haza akar jönni, pontosan azonban nem tudta, mikor. Nem akarjuk a találkozást és fogadtatást leírni, azt hiszszük erre nincs is szükség.

Minden külföldi rémhírterjesztés ellenére itthon semmi bántódása nem volt. — Nálunk csak a bűnösöket büntetik. — Ezideig odahaza, édesapja kovácsműhelyében segédkezett, jelenleg a 24-es AKÖV dolgozója. Két hónapja dolgozik a vállalatnál, s munkájával meg van elégedve.

Kérdésünkre elmondotta, hogy többet nem menne sehova a hazai földről, elég volt a kalandból, világlátásból tizennégy hónap, annak ellenére, hogy a szerencsésebb „kalandorok" közé tartozott.

HÍREK, közlemények

Belépődíj a múzeumban

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága Múzeumi Igazgatósága 1958. évi december hó 30-án kelt 729/1958. számú határozatával a megye területén működő összes múzeumok így tehát a komlói múzeum látogatását is belépődíj fizetéséhez kötötte.

A belépődíj mértéke a következő:

1. Felnőtt látogatók a megye összes vidéki múzeumait 2 forintos belépőjegy megváltása mellett tekinthetik meg.

2. A 16 éven aluli gyermekek 1 forintos belépőjegy váltása mellett látogathatják a múzeumokat.

Mentesek a belépőjegy megváltása alól:

1. Az összes iskolák tanulói, ha a látogatást csoportosan, tanári, tanítói felügyelet mellett tanulmányi látogatás céljából végzik.

2. Fegyveres alakulatok tagjai csoportos, tanulmányi vagy kulturális látogatás alkalmából.

3. Az ország összes múzeumainak dolgozói, a Művelődésügyi Minisztérium, a megyei és városi tanács tagjai, valamint e szervek hivatali küldöttei.

A belépődíjakat 1959. évi január hó 1 napjától kezdve kell fizetni.

— **Kutnyánszky József** —
múzeumvezető

— **December 31-én** megkezdték a kenderföldi 550/B épület 6 lakásának műszaki átadását. A tervek szerint az átadás január 10-re befejeződik, és a lakások beköltözhetők lesznek.

— **Kenderföld** új közvilágítást kap a közeljövőben. Az új díszes kandeláberek sokban javítják majd a városképet. A közeli napokban várható, hogy az Arany János utcában az első kandeláberek kigyulladnak.

A vendéglátóipari vállalat figyelmébe

Szilveszterkor történt. Az esti órákban többen mentünk a Béke Étterembe, ott akartunk búcsúzni az Ó évtől és telt pohárral köszönteni az új esztendőt. Bent a teremben nem volt ülőhely, így kénytelenek voltunk az előcsarnokban, közvetlen a feljárati lépcső mellett letelepedni.

Ez után több, mint egy órával kaptuk meg azt, amit rendeltünk: egy liter bort, egy üveg szódavizet és egy szimpla feketét. Igaz, hogy cigarettát is rendeltünk, vagy ötször is, de nem kaptunk, mert Jászka Árpád fiatal pincér nagyon feledékeny. Ezt meglehet érteni, hiszen sok vendég kívánságának kellett eleget tenni. Mi megértettük.

Éjfél előtt rendeltünk még egy liter bort és azt éjfél után 1 órakor kaptuk meg. A harmadik liter bort pedig három óra felé. A késés azonban nem rontotta ünnepi hangulatunkat. Hajnali négy óra elmúlt, amikor ismét hívtuk a pincért, hogy rendezzük az általunk elfogyasztott italok árát.

— Mit rendeltek? — kérdezte Jászka Árpád, a pincér?

— Három liter bort, egy üveg szódavizet és egy szimpla feketét — válaszoltam és ahogy illik, elővettem a pénzt, hogy fizessek. Ő elővette a ceruzáját és magában beszélve pillantatok alatt kiszámolta mennyit kell fizetnem.

— 94 forint 40 fillér kérem — és elém dobta a cédulát.

— Egy liter bor mennyibe kerül?

— 20 forint 80 fillér kérem.

— És a számolásban nincs valami tévedés?

— Ne vitatkozzon...

Nem vitatkoztam. Kifizettem a 94,40-et. Sajnos nem volt nálam sem papír, sem ceruza. Az otthoni számításom szerint 62,40 forintot kellett volna fizetnem a három liter borért, 1,60-at a szimpla feketéért ,1,90-et a szódavízért és plusz a húsz százalékot. Akárhogyan számoltam, a végösszeg 69,10 forint volt, nem pedig 94,40. Nem tudom ki tévedett: én, vagy a pincér. Kérem a Komlói Vendéglátóipari Vállalat vezetőségét, döntse el.

Ez történt Szilveszter éjjelen. Hogy mind erről van-e bizonyítékom? A következők voltak jelen: Szabó Márton, a felesége és fia, Bérsics Teréz, valamint a szomszédok: Szikszai Ferenc, Kovács Kálmán s hozzátartozóik.

Kérem a fenti vállalat válaszát.

Demeter Károly
újságíró

Munkásfelvétel

A 24-es sz. AKÖV felvételre keres motorszerelő, gk. villanyszerelő, lemezlakatos és akkumulátorszerelő szakmunkásokat. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán.

Apróhirdetések

— ELADNÁM Dávidföld, Székely Bertalan út 78. sz. ikerházamat tröszt dolgozónak, azonnali beköltözhetőséggel. Kormányos Mihály.

— ÚJSZERŰ, fehér, gyöngyház, 80 basszusos tangóharmonika alkalmi áron, esetleg fizetési kedvezménnyel eladó. Kökönyös, Sztahanov u. 4. Horváth

— MUNKAHELYVÁLTOZÁS miatt sürgősen eladnám Dávidföld, Munkácsy Mihály út 47-es számú családi házamat tröszti dolgozónak. Érdeklődni lehet ugyanott.

— ELADÓ újszerű állapotban lévő zöld Pannonia Érdeklődni: Németh Géza, Zrínyi tér 4.

— **December** elején megkezték a sikondai új melegvíz-kút fúrását. Az év végéig kemé kőzetben 80 méter mélység értek el. Mivel az új kút követlen a régi szomszédságába készül, minden remény megvan rá, hogy az 1959-es évb újból lesz melegvíz a sikondi fürdőben.

Hol művelődjün — ho' szórakozzunk

SZINHÁZ:

A Zrínyi Kultúrotthonba 1959 január 8-án délután 5 é este fél 9 órai kezdettel Shaw Pigmalion című színmű mutatják be a Pécsi Nemze Színház művészei.

ELŐADÁS:

A TIT rendezésében a Má jus 1 Kultúrotthon kiselőad termében, január 7-én 6 ór kezdettel Lóránt Péter elvtá előadást tart: Az 1918-as po gári forradalom, a kommun ta párt megalakulása címmel

MOZIMŰSOR:

Május 1. Január 8-tól 10-i Csengő, bongó fácska. Néme film.

Zrínyi. Január 7-én: Do Quijote. Szovjet film. Janu 9-től 11-ig: Életem árán. Szov jet film.

Szabadság. Január 7-én: Hé köznapi tragédia. Olasz filn Január 9-től 11-ig: Játék a életért. Csehszlovák film.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó:
az MSZMP városi bizottsága Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-13, 12-58, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Felelős vezető: Melles Rezső

Kis pajtások OLDALA

MI AZ EREDETE a...

... TALENTUMNAK

Talentum veleszületett adottságot jelent. Akkor használjuk e szót, amikor egy emberre azt mondjuk, hogy született tehetség a tudomány, vagy a művészet valamely ágában. A kifejezés valamikor mást jelentett. Talentum volt az arany mértékegysége és mintegy 25 kg-ot tett ki. Mint ismeretes, az arany súlyát ma már kg-al mérik, mint minden mást is, míg tisztaságát karáttal jelzik. Az egészen tiszta arany 24 karátos. Ha ennél kevesebb karáttal jelzik, az annyit jelent, hogy azt bizonyos arányban más fémmel keverték. Ebben az esetben az arany ötvözet tisztaságát számmal jelzik. A 16 karátos aranyban például 16 rész az arany, a többi 8 rész valamilyen más fém.

... MÁGNESNEK

A legenda szerint Kritos szigetén egy Mágnes nevű pásztor legeltette nyáját. Egyszercsak úgy érezte, hogy lába mind nehezebbé válik és alig tudja felemelni. Nem tudta elképzelni, mi történt vele. Talán hirtelen megbetegedett? Elhagyta az ereje? Vagy a föld alá rejtőzött istenek fogták meg a lábát? Nem így történt! Mágnes hamarosan észrevette, hogy az a kőtömb melyen áll, minden fémtárgyat magához vonz, s ezért ragadja oda az ő vassal kivert lábbelijét is.

A legenda szerint így keletkezett a mágnes és a mágnesség szó. Mágnes birkapásztor nevéről.

Egy római feljegyzés azonban e szó keletkezését másként magyarázza. E feljegyzés szerint van egy furcsa kő, amely magához vonzza a fémtárgyakat. A görögök mágnesnek nevezik, a thesszáliai Magnézia vidékről, ahol a legnagyobb mennyiségben találták.

Irjátok meg pajtások, hogy ti e szó keletkezését, hogy tanultátok, s szerintetek hol található Földünkön a legnagyobb mennyiségben mágnes.

... TŰZFÖLDNEK

Magellán az első európai aki 1521-ben délamerikai földre lépett. Egy éjjel amikor egy ismeretlen szigetfelé közeledett, a hajó legénysége sok tüzet vett azon észre és azt hitte, hogy az egész szigetet lángban áll.

„Ott a tűzföld!" — kiáltották a tengerészek.

S ez a név rajta is maradt e vidéken, jóllehet, már másnap reggel látták, hogy a föld ott épp olyan, mint máshol, csak a benszülöttek, valamilyen hagyományt követve, minden éjjel tüzeket gyújtottak.

(Irjátok meg kispajtások, hogy mit tanultatok Tűzföldről, népéről, életmódjáról. A mágnesről és a Tűzföldről beküldött legjobb írásokat jutalomban részesítjük.)

Fejtörő

JÁTÉK A SZÁMOKKAL

Kadar Károly minden családi eseményt azzal ünnepelt, hogy alaposan a pohár fenekére nézett. Sok bora volt! Ennek egyhatodát a születésnapján, a megmaradt mennyiség harmadát és még egy litert a felesége névnapján ivott meg. Házassági évfordulóján a maradék felét és még két és félliter hörpintett le. Eljövendő névnapjára már „csak" két liter bora maradt. (Irjátok meg, mennyi bor volt?)

CSEREBERE

1 2 3
4 5 6
7 8 9

Helyezzük a fenti számokat egymás mellett kockákba. Azután úgy cserélgessük a kockákban e számokat, hogy azok akár vízszintes, akár függőleges, sőt átlós irányban is összeadva azonos végösszeget jelentsenek. **E végösszeget kell megírni.**

A két fejtörő példa eredményét január 17-ig lehet beküldeni szerkesztőségünkbe. Az eredményes megfejtőket jutalmazzuk.

TUDJÁTOK-E KISPAJTÁSOK?

... hogy egy aként szerint a világon ma több mint 8 millió ember foglalkozik labdarúgással.

... hogy az idősebb emberek nem hallják a denevér hangját, mert fülük a magas hangot már nem észleli.

... hogy a karácsonyi számunkban megjelent „Szellemi toto"-ra megfejtéseket még január 10-ig beküldhettek!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT 1959 JANUÁR 10.

Golváth János elvtársnak, a Komlói Utépítő Vállalat igazgatójának

Kedves Golváth Elvtárs!

1956 december 19-én megkezdett több órás elvtársi, baráti vitánk során nem tudtunk zöldágra vergődni. Nem tudtuk eldönteni, hogy melyikünknek van igaza, s abban állapodtunk meg, hogy a vitát folytatjuk. Mivel úgy gondolom, hogy a kettőnk közötti vita témaköre másokat is érdekel, helyesnek tartom, hogy a nyilvánosság előtt folytassuk tovább.

A vita két kérdésben volt közöttünk. Te azt állítottad: *„nem helyes, hogy fontos kulcsállásokra pártonkívüliek is egyforma eséllyel pályázhatnak a párttagokkal”.* A másik vitatott kérdés, a Te azon állításod, hogy *„túlságosan megbocsátó politikát folytatunk az ellenforradalomban „hőbölgő” személyekkel szemben”.*

No vegyük sorjában a kérdéseket:

Az MSZMP 1957-ben megtartott országos értekezletén határozatot hozott (amit Te is ismersz), amely többek között leszögezi: *„A párt építésével szorosan összefüggő kérdés annak az elvnek gyakorlati érvényesítése, hogy hazánkban a párttisztség kivételével minden közfunkciót — legyen az társadalmi vagy állami —, legyen az legalacsonyabb vagy a legmagasabb beosztás — pártonkívüli is betölthet”.*

Helyes ez a határozat? *Feltétlen!* Ezt Te is elismerted, hisz „elvileg” egyet is értesz vele, csak a gyakorlati alkalmazásánál van vita közöttünk. De kedves Golváth elvtárs! *Ha „elvileg” helyes és jó a határozat, akkor miért ne alkalmaznánk gyakorlatban?* Te is nagyon jól tudod — elvileg —, hogy a mi elméletünk nem elvont dogma, hanem a való élet útjelzőtáblája. Vajmi nehezen érnénk egy utazás alkalmával a kitűzött célhoz, ha az utazás folyamán nem vennénk figyelembe az útjelző táblákat és csak „elvileg” ismernénk el, hogy arra kell mennünk útunk végcéljához, de a gyakorlatban ellenkező irányban haladnánk.

A párt határozatai is egy-egy útjelzővel azonosak a szocializmushoz vezető uton. Tudom, most azt gondolod magadban (19-én el is mondottad), jó, jó *„balos”* vagyok, de ez még mindig jobb, mintha *„jobbos”* lennék.

Hidd el Golváth elvtárs, nem helyes *„elmélet”* ez. Te, mint vállalati igazgató, biztos vagyok benne, hogy felelősségre vonnád azt a kordélyosodat is, aki nem az út jobb oldalán, hanem baloldalán döntené fel a kordélyt és törné el a kerekét. A baloldali elhajlás — mégha bármennyire is jóindulatúnak vagy jelentéktelennek is látszik — igen komoly veszélyt jelent, úgy az egyes kommunista, mint az egész párt számára, *mert akadályozza a fejlődést, a párt és a pártonkívüli dolgozók ezreinek szoros együttműködését.* Csak egy példát.

Magyarországon a párttagok száma mintegy 400 000 főt tesz ki. Ha ez a 400 000 komunista nem lenne szoros testvéri szövetségben a pártonkívüli becsületes milliókkal, vajon meg tudnánk-e valósítani fő célkitűzésünket: a szocializmust? Nem valószínű. És még egyet. *A szocializmus nemcsak párttagok, hanem a pártonkívüliek milliói számára is épül.* Helyes lenne kirekeszteni őket az építő munkából? Nem, nem lenne helyes, még akkor sem, ha „kulcsállásról” is van szó.

Mi nagyon vigyázunk annak az elvnek a betartására, hogy egyetlen kommunista számára sem jelenthet a párttagság hátrányokat, de előnyöket sem. Az igaz, hogy van olyan közmondás, amely szerint „minden szentnek maga felé hajlik a keze”, de kedves Golváth elvtárs ezt a tulajdonságot hagyjuk meg „a szenteknek” és mi kommunisták továbbra is valljuk, hogy minden erőnkkel együtt dolgozunk kis és nagy feladat végrehajtásában a nem párttag, de becsületes, néphez hű dolgozókkal. Ezt mi nem taktikából, hanem igaz, őszinte szándékból (amit meg is valósítottunk) valljuk. *Ennyit az első kérdésről.*

Ezek után nézzük meg, hogy is állunk *„a megbocsátó politikánkkal”.* 1956 október 23-a itt Komlón is sok embert a „cselekvés mezejére” sodort. Itt is megtalálható volt a fegyveres ellenforradalmártól kezdve a „hőbölgő” embertípusig majd minden réteg. Abban a helyzetben kevés ember látott tisztán, kevés ember tudta, hogy mit cselekedjen. Zavar keletkezett az emberek gondolkodásában. Ez pedig oda vezetett, hogy *a dolgozókat megfosztotta az egységes cselekvés lehetőségétől.* Azok a dolgozók, akik elméletileg fejlettebbek voltak, már az első napokban látták, hogy nem a demokratizálás folytatásáért megy a harc, hanem a munkáshatalom megdöntésére. Ez a típus szívével, eszével harcolt a hatalom megtartásáért. De voltak olyanok is, akiket megtévesztett az ellenforradalmárok által terjesztett hazug, álszent jelszó. Ezek egy része passzivitásba vonult, míg a többiek a hazugság hatására —, amelyhez hozzájárult az ellenforradalom előtti hibák elkövetéséből fakadó keserűség is — elkezdtek hangoskodni.

Az ellenforradalom okait és eredményeit nem kívánom ismertetni, hisz pártunk 1956 december 5-i határozata tisztázta. Ezt el is ismered. De engedd meg, hogy megjegyezzem: a határozatban említett *négy ok közül nem lehet tetszés szerint válogatni, hanem a négy ok együttes funkcionálása járult hozzá, hogy hazánkban ellenforradalom lehetett.* A kommunistáknak mind a négy ellen küzdeni kell a jelenben és a jövőben is. Magad is jól tudod, hogy azok, akik tudatosan kezet emeltek a munkáshatalomra, megkapták méltó büntetésüket. Az 1957-es országos pártértekezlet határozata kimondja: *„a jószándékú, de megtévesztett dolgozókkal szemben nem a megtorlás, hanem a megnyerés módszerét kell alkalmazni”.*

Tehát a határozat nem azt mondja, hogy lehet, hanem hogy *k e l l.* Ehhez külön kommentár, azt hiszem, nem szükséges. Egy példát azért megemlítek. Ha egy családban történetesen az egyik fiú megüti édesanyját vagy édesapját, mindenki számára természetes, hogy elítélik. Az is természetes, hogy azt a gyereket, aki bár nagyon csintalan vagy rossz, nem tagadja ki a család, hanem jó útratéríti. Hát így vagyunk mi is a munkásosztály nagy családjában is.

Kedves Golváth Elvtárs!

Örülök, hogy őszintén elmondtad véleményedet, hisz az őszinteség a legfontosabb tényező a vélemények tisztázásában és a helyes út megtalálásában. Biztos vagyok, hogy a két vitatott kérdésben is „zöldágra vergődünk” és ugyanúgy, mint az ellenforradalom előtt és alatt vállt vállvetve harcolunk a szocializmus felépítéséért.

Ehhez a munkához jó egészséget és sok szerencsét kíván:

KELEMEN LÁSZLÓ
MSZMP városi titkár.

A szénbányák jelentik:

Minden üzem a 100 százalék felett

A kezdeti eredmények nem igazolják egyes emberek pesszimizmusát az új évvel kapcsolatban. Az első öt munkanap meghozta azt az eredményt, hogy minden bányaüzem a száz százalék fölé emelkedett.

Valamennyi bányaüzem jó teljesítményének eredménye, hogy a Komlói Szénbányászati Trösztjanuár 7-ig esedékes havi tervét 105,3 százalékra teljesítette, és ez ideig 1 257,2 tonna szenet adott terven felül népgazdaságunknak.

A lottó nyerőszámai

21, 32, 73, 77, 83

Városunk egészségügyi helyzete

December 31-én tartotta a városi tanács vb-je, az év utolsó rendes ülését. Az ülésen két napirendi pont szerepelt. 1. Komló város 1959-es évi községfejlesztési terve. 2. A város egészségügyi helyzete. Az utóbbi előadója dr. Halas Gyula városi főorvos volt. Az alábbiakban részleteket közlünk előadásából.

— Pártunk, kormányunk irányításával, a dolgozók szorgalmas munkájának eredményeképpen épül, gyarapodik, állandóan szépül országunk s benne városunk, Komló, a szocialista bányaváros. A fejlődés minden vonalán megnyilvánul, erre tanu mindenki, aki legalább 1—2 évet töltött városunkban — mondotta bevezetőben, majd így folytatta:

— Évek törekvése, vágya teljesült akkor, amikor augusztus hónap folyamán megindult a kórház működése. Az átalakítás és építés munkája hosszú időre nyúl el, de el kell ismerni, hogy jó munkát végeztek az építkezés dolgozói, s a kórház kivitelezése méltán vívta ki sokak elismerését. Kollektív munka eredményeként sikerült olyan felszerelést, berendezést biztosítani kórházunknak, olyan állapotba hozni indulásra, hogy az Egészségügyi Minisztérium képviselője is elismerését nyilvánította. A kórháznak jelenleg 80 ágya van, ebből 32 ágy a szülészet-nőgyógyászati és 48 a sebészeti ellátást szolgálja. A belgyógyászati osztály helyiség hiánya miatt ideiglenesen a Berek utcai szülőotthon épületében van. Ez az osztály 30 ággyal rendelkezik.

— A fejlődés fokmérője az a két orvosi rendelő és lakás is, amely 1958-ban elkészült. Egyik Dávidföldön létesült, a másik Gesztenyésen. Mindkét rendelőben januárban indul meg a betegellátás munkája.

— Uj üzemorvosi rendelő épült Béta-aknán. Biztosítottuk az új üzemorvosi állást is. Reménytelen hamarosan biztosítani tudjuk az üzemorvosi rendelő berendezését és felszerelését is, s akkor megindulhat Béta-aknán is az üzemorvosi rendelés.

— 1958-ban nagy fejlődés következett be a Tüdőgondozó munkájában is. Tetemes összeget fordítottunk a Tüdőgondozó épület megfelelő átalakítására. Kicseréltük a meg nem felelő fapadlót, könnyen tisztántartható cementlapokkal, új cserépkályhákat raktunk be, a felszerelést újabb eszközökkel, műszerekkel növeltük.

— Bőr- és nemibeteg-gondozó intézetünk az év folyamán több komolyabb értékű műszerrel, felszerelési tárgygyal gyarapodott. Az intézet felszerelése, műszerellátottsága jó, a személyi ellátottság hasonlóképpen.

— Bölcsődéink is megszépültek az 1958-as év folyamán. Komoly összeggel végeztettünk felújítási munkákat a Berek utcai és a Kökönyös nyugati bölcsődékben, de nem feledkeztünk meg a Kökönyös keleti bölcsődéről sem. Bár itt még jelentős munkák elvégzése van hátra, az elvégzett munkák a bölcsődéket csinosabbá, barátságosabbá, tisztábbá, a célnak jobban megfelelőbbé tették.

Dr. Halas Gyula előadásában részletesen foglalkozott a körzeti és üzemi orvosok munkájával, az anya- és csecsemővédelmi munka ellátásával, a betegellenőrzéssel, a járványügyi helyzettel, a beoltások 1958-as évi eredményeivel, majd ismertette városunk egészségügyi helyzetének várható fejlődéseit 1959-es évben.

BSH akció helyett szövetkezet

Helyes és jó akció volt az elmúlt években a bányász saját-ház építkezés. Eredményes is volt, hiszen ennek keretén belül sok bányász jutott szép, ízlése szerinti kényelmes családi házhoz.

Vajon lesz-e 1959-ben is BSH építkezés? Énekes Jenő elvtárs, a trösz BSH ügyeinek intézője a következő tájékoztatást adta érdeklődésünkre:

— Előre kell bocsátanom, hogy nem lesz. Nem azért szűnt meg, mintha nem lett volna jó és eredményes az akció, hanem mert előreláthatólag országos szinten indul egy nagyobb mozgalom, amelybe a bányászok is bekapcsolódhatnak. Tehát ez a mozgalom szükségtelenné teszi a BSH-akciót.

A lakásépítések — előreláthatólag — szövetkezeten belül történnek. Igy például több bányász is szövtkezhet lakásépítésre. Ezeket a szövetkezeteket támogatja az Országos Takarékpénztár nagyobb mennyiségű hitelekkel. Ezek a szövetkezetek az építkezés megkezdése előtt tagjaik közül vezetőséget választanak, amely gondoskodik a tervezésről, vállalkozóról és ellenőrzi az építkezés menetét.

Igy a szövetkezetek tagjai az OTP-re támaszkodva egy bizonyos idő leforgása alatt valamennyien lakáshoz jutnak. Miután a házak elkészültek, a szövetkezet vezetősége és maga a szövetkezet is feloszlik.

A feltételek ebben a mozgalomban nagyrészt olyanok lesznek, mint a BSH-akcióban. Igy tehát érthető, hogy amennyiben az új mozgalmat bevezetik, úgy szükségtelenné válik a BSH-akció.

*

Tehát a saját házra vágyó bányászok a jövőben is megtalálják számításaikat. Megkapják a hozzá megfelelő támogatást és segítséget, csak az szükséges, hogy szövetkezzenek.

Győzi-e a szénosztályozó?

Január elsejével jelentős mértékben emelkedett a bányaüzemek mennyiségi termelési terve.

— Vajon győzi-e a szénosztályozó e nagyobb mennyiségű szén osztályozását? — e kérdéssel fordultunk Schuszter András elvtárshoz, a szénosztályozó üzemvezetőjéhez.

— A szénbányák terv-emelkedése mellett a mi gázszénkihozatali tervünk is emelkedett. Igy tehát ezzel is nagyobb feladat hárul ránk az új évben. Különösebb intézkedéseket nem tettünk a terv teljesítésének érdekében. Továbbra is a régi három egységgel dolgozunk.

A dolgozóink megértik, hogy a terv-emelkedés nagyobb feladat elé állítja őket, és ennek szellemében dolgoznak. A javítórészlegünk dolgozóinak figyelmét külön felhívtuk arra, hogy amennyiben lehetséges, az üzemzavarokat előzzék meg, vagy ha esetleg már megtörtént, gyorsan javítsák ki, hogy ezzel is csökkenjenek a kieső órák.

Bízunk dolgozóink öntudatában és becsületességében, és ezzel elérjük a célunkat: biztosra vehetjük, hogy a tervet teljesíteni tudjuk.

Nagyszerű eredményeket értek el az elmúlt évben a vasútállomás dolgozói

A Komlói Vasútállomás dolgozói között továbbra is élénk munkaverseny folyik. Az elért eredményeket minden tíz napban értékelik s azokat a dolgozók tudomására hozzák. A brigádok állandóan versenyben állnak egymással és úgy dolgoznak, hogy munkájukkal zavartalanná tegyék a forgalom lebonyolítását. Az elmúlt év egy negyedévének kivételével mindig teljesítették az „élüzem” szint minden feltételét. A legkiemelkedőbb eredmény a negyedik negyedévben született. Ebben az időszakban az előírt 104 százalékos élüzem szintet 108 százalékra teljesítették. E kimagasló eredményükkel zavartalanul megoldották az őszi csúcsforgalom lebonyolítását.

A brigádok közt folyó versenyben a legjobb eredményt a KISZ-brigád érte el, amely az elmúlt évben 6-szor szerezte meg az első helyet. Második a Kossuth-brigád lett, amely 4 esetben volt első. Harmadik helyen a Táncsics-brigád végzett. Ők két esetben voltak elsők a versenyben.

A brigádok tagjai közül az elmúlt évben hatan kaptak „Kiváló Dolgozó” jelvényt és három esetben pénzjutalomban részesültek a legjobb dolgozók.

A Komlói Vasútállomás dolgozói 1958-ban végzett nagyszerű munkájukért megérlemlik a dícséretet és elismerést.

Két őrszem éjszakája

Hárman indultunk útnak. A két szolgálatban lévő rendőr és én. Ők azért, hogy őrködjenek a város rendje, nyugalma felett, hogy hivatásuk teljesítése közben áldozzanak egy éjszakát, én azért, hogy e két őrszem éjszakáját papírra vessem és az olvasó elé tegyem.

Kint esett az eső és fújt a szél. Az utcai lámpák világításának hatása sokkal kisebb volt, mint máskor. Sokáig ballagtunk néma csendben egymás mellett. A Kossuth Lajos utcai gyógyszertár előtt nagy nehezen sikerült rágyujtanunk cigarettára. Ekkor jelöltük meg utunk állomásait.

A Mecsek vendéglőben csak a hangulatnál történt némi visszaesés a Szilveszterhez képest. Kintről sem zenét, sem emberi hangot nem lehetett hallani. Pedig egyetlen üres hely sem volt az asztalok körül és szólt a zene is. A vendégek úgy mulattak, ahogy illik, nem volt duhajkodás.

Innen a Sport étteremhez indultunk. Utközben beszélgettünk. Megtudtam, hogy a két rendőr életkora együttesen nem haladja meg a 60 évet. Mindketten nősek, családapák. Negyedik éve teljesítenek szolgálatot Komlón. Az egyiknek a szülei cselédek voltak a múltban, a másiknak apja ugyancsak a mezőgazdaságban dolgozott, édesanyja takarítónő volt. Az egyik szüleinek 11 szájra, a másikének 8 szájra kellett kenyeret keresni. A két egyenruhás közül egyik sem tudott írni, olvasni a múltban.

Elérkeztünk a Sportba. Az ivóhelyiségben legalább 80-an tartózkodtak. Néhányan magukból kikelve ordítoztak. Be voltak rúgva, de pénzükért ugyanúgy részesültek italban, mint a józanok. Sőt az egyik sarokban két férfi egymás fejéhez verte a poharakat... A két rendőr közbelépése teremtett rendet. A berúgott egyének eltávoztak.

Az egyik rendőr elvtárs szerint is ez a helyiség a város egyetlen szégyenfoltja. Nem a rendes emberek helye. S ami a legborzasztóbb, ez a hely a város kellős közepén van. Igaza van a rendőrnek. Na meg a Rendelőintézet orvosainak is, akik eddig bizony sok orvosságot és kötözőszert használtak a verekedésekből, késszúrásokból eredő sebek gyógyítására... S hogy ezek után is miért van még mindig nyitva a város szégyenfoltja, én nem tudnám megmondani. Erre csak a Vendéglátóipari Vállalat tudna válaszolni.

A Béke étteremben nem volt semmi különös. Üresek voltak az asztalok, kedvetlenül játszott a zenekar. A pincérek fáradtan és álmosan ültek az egyik asztalnál és halkan beszélgettek.

Éjfél után 1 óra lehetett, amikor nem törődve a zuhogó esővel és sárral, előbb Kenderföldre, majd Kökönyösbe indultunk. A város emeletes házainak ablakai sötétek voltak. A város nyugovóra tért. Csak az esőcseppek ritmikus hangja és az aknák búgása hallatszott.

A Petőfi téren kézszorítással búcsúztunk egymástól. A rend őrei tovább folytatták útjukat, hogy vigyázzanak a gyermekek és felnőttek nyugalmára, a dolgozók alkotására, elért eredményükre.

— D —

A zavartalan faellátás érdekében

Béta-aknán a fejtések és elővájások faanyaggal való ellátásában nehézségek vannak. Ennek megszüntetése érdekében az üzem vezetősége úgy határozott, hogy ebben a hónapban egy felvigyázót új feladattal, diszpécseri szolgálattal bíz meg. A diszpécsernek az lesz a feladata, hogy megszüntesse azokat az akadályokat, melyek az anyagellátás terén mutatkoznak.

Téli nagyjavítás

A Komlói Utépítő Vállalat dolgozóinak nagy többsége fagyszabadságon van.

Az összes munka azonban nem állt le a vállalatnál. Mivel az útépítés szünetel, a gépeket vették nagyjavítás alá. Minden gépet megjavítanak, hogy a jó idő beálltakor már ne kelljen ilyennel foglalkozniok, hogy folyamatos legyen a munka.

Széles társadalmi összefogással kívánja megvalósítani a Hazafias Népfront ez évi tervét

Az elmúlt év utolsó napjaiban fogadta el a népfront városi bizottsága a Hazafias Népfront 1959. évi munkaprogramját. E program részletes ismertetésére Árokszállási Károly elvtársat, a népfront városi elnökét kértük meg.

— Mit tartanak Árokszállási elvtárs az év legfontosabb népfront feladatának?

— Legfontosabbnak azt tartjuk, hogy az 1958-as év és különösen annak utolsó évnegyedében a lakosság és a népfront között kialakult együttműködést ebben az évben tovább erősítsük. A népfront munkájában eddig is részt vettek mellett további hazafias erőket nyerjünk meg munkánk támogatására, annak végrehajtásában való aktív részvételre.

Ennek első lépését jelentette, hogy a bizottságot 60 főre egészítettük ki. Ezt követi peremközségeink bizottságainak felülvizsgálása és megerősítése, valamint a békemozgalom kiszélesítése, területi békebizottságok alakítása a város minden kerületében.

— E szervezeti intézkedések mellett milyen konkrét feladatokat kíván megoldani a népfront a legközelebbi időszakban?

— Legközelebbi feladatunknak a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulójával kapcsolatos megmozdulások és ünnepségek szervezését tartjuk. E célból a következőket kívánjuk megvalósítani:

A város lakosságának széles rétegeivel megismertetni az évforduló célját, hazai és nemzetközi jelentőségét, a tanácsköztársaság eredményeit.

Az évforduló alkalmára egy mintegy 100 tagú munkáskórust kívánunk szervezni a régi munkásmozgalmi hagyományok ápolására.

Felkutatni és ankétot szervezni a városunkban élő forradalmi veteránok, harcosok számára.

Irodalmi est rendezése egy forradalmi költő életéről és munkásságáról.

Február elejére kidolgozzuk az évforduló részletes ünnepi programját, s megkezdjük az előkészületeket városunk fejlesztésének 10 éves évfordulóján rendezendő ünnepségekre.

— Mit értsünk ez utóbbi alatt?

— Köztudomású, hogy 1959-ben van 10 éve annak, hogy Komló község várossá fejlesztése megkezdődött. Az ünnepség során fel kívánjuk eleveníteni a 10 év előtti község életét, s bemutatni, hogy azóta évről-évre hogyan szépült, fejlődött városunk.

Az évforduló emlékére bizottság alakult egy vagy több emlékmű felállításának megtervezésére, amely emléket állítana a felszabadító szovjet hadsereg és bányavárosunk hőseinek.

Az emlékmű-bizottság már megkezdte munkáját.

— Milyen városfejlesztési feladatokkal foglalkozik a népfront 1959-ben?

— Mánfa, Mecsekjánosi, Mecsekfalu és Kisbattyán községfejlesztési és Komló városfejlesztési terveinek végrehajtását segítő bizottságot alakítottunk, mely e napokban kezdi meg munkáját.

Külön kívánunk foglalkozni Imre-telep járdaproblémáinak megoldásával oly módon, hogy megszervezzük a járdaépítéshez a társadalmi munkát. Anyagot e létesítéshez a tanácstól kérünk.

Mintegy 400 ezer forintnyi társadalmi munkát kívánunk megszervezni a gesztenyési iskola tornatermének felépítéséhez. Ehhez kérjük városunk minden lakójának és a tömegszervezeteknek segítségét.

Egy bizottság az első félév végére készíti el a Sikondára vezető úttörő-vasút tervét. Ennek megvalósításával a gyógyfürdő alig néhány perces utazási közelségbe kerül városunk lakósaihoz.

Ezért mindenki érdeke, hogy városunk e nagyszerű tervét maga is aktívan segítse megvalósítani.

A Kossuth téren lévő római katolikus templom tetőszerkezete elkorhadt, az épület veszélyezteti a főtéri közlekedést. A népfront ezért a templom helyreállítására javaslattal fordult a tröszthöz.

— Mit tervez a népfront ez évre a város kulturális és szociális fejlesztésével kapcsolatban?

— Kulturális tervünk kidolgozása most van folyamatban a város távlati kulturális tervének figyelembevételével. E tervből néhány feladatot azonban már most is közölhetek.

Fontos feladatnak tekintjük a városunkban eddig feltárt és feltárásra kerülő műemlékek védelmének megszervezését, e helyeken kisebb ünnepségek szervezését, emléktáblák elhelyezését a megfelelő helyeken.

Előadássorozatot tervezünk a vájáriskolai és gimnáziumi tanulók számára a népfront mozgalom feladatának, célkitűzésének megismertetésére.

Tervezzük egy népfront olvasókör létesítését a városunkban lévő KIOSZ és KTSZ-tagok részére — ezek szórakozási, kulturális igényeinek kielégítése céljából.

Ateizmus és vallás címmel előadást és vitát kívánunk szervezni, valamint a peremközségek részére a szabadtéri színpadon kultúrversenyt szervezni.

Ez évben vár megvalósításra az a tervünk is, hogy az ország területén a nőtanáccsal közösen felkutatjuk és meghívjuk egy ünnepségünkre a városunkból elkerült régi komlóiakat.

Végül azt is meg kell említenem, hogy mint városunk, mint peremközségeink népfront tagjainak megszervezzük a megfelelő oktatását, hogy önként vállalt munkájukat minél jobban, eredményesebben végezhessék városunk és hazánk hasznára.

●

Valljuk be, a fentiekben igen gazdag népfront programot ismertünk meg. Méltót városunk elmúlt évben megerősödött mozgalmához. S e gazdag program bizonyos, hogy megvalósulást is nyer, ha városunk egész lakossága — hisz a programban foglaltak az ő érdekeit szolgálja — segíti, s még nagyobb aktivitással, lelkesedéssel támogatja, mint az elmúlt évben tette.

Árleszállítás után a rövidáruboltban

Január 2-án jelent meg a tábla a Kossuth Lajos utcai rövidárubolt ajtaján: „Leltár miatt zárva".

A vásárló csak azt látja, hogy leltároznak, de talán elképzelni sem tudta, hogy a bolt dolgozóinak milyen nagy erőfeszítésébe került, hogy négy nap alatt lebonyolították a leltárt, és 6-án reggel 9 óra után néhány perccel már megnyílt az üzlet ajtaja a vásárlók előtt. Talán elég annyit megjegyezni, hogy egy év óta nem volt az üzletben leltár, s közbeesett egy bányásznapi vásár, ami nem kis forgalmat jelentett.

Dicséretet érdemelnek a rövidárubolt dolgozói ezért a munkáért. Indoknak talán elég annyi is, hogy hétfőn reggel 7-től kedden reggel 9-ig leltároztak és minden pihenés nélkül nyitottak.

Január 6-án, a fizetésnapokhoz hasonlóan, sűrűn nyílt az üzlet ajtaja. Kinek cérna, kinek gomb vagy más egyéb hiányzott. Nagy az érdeklődés az árleszállítás után a nylon áruk iránt is.

Az eddig 360 forintért árusított nylon japánújjú pulóver új ára: 220 forint. Ugyanez háromnegyedes újjal 286 forintba kerül, az eddigi 450 forint helyett.

Egy idős nénike nylon köténYt vásárol magának, megjegyzi, „ez is olcsóbb lett (40-ről 35 forintra csökkent), most már nekem is lesz".

Cérnaféléknél is nagy a forgalom. Az eddigi 15.50 helyett 10.80-ba kerül a fehér horgoló cérna.

Női nylon harisnya eddig 72 forint volt, most az új ára 65 forint. Női kombiné 135-ről 125 forintra csökkent, de sorolhatnánk egy egész sor cikket még, ezeken kívül is, aminek az ára jóval alacsonyabb, mint január 1. előtt.

A rövidárubolt dolgozói fáradságuk ellenére is szívesen mutogatták az árut a vásárlóknak, nem látszott meg hangulatukon, hogy milyen kemény munka áll mögöttük. Leltározás után azonnal beálltak a pult mellé és elkezdték az árusítást.

Kedves olvasóink, gondoljanak arra, amikor mint vásárlók jelenünk meg egy-egy boltban, hogy az ott dolgozók is emberek, akik szintén elfáradnak munkájuk során. Dicsérjük meg a rövidáru és más bolt dolgozóit, akik vasárnapjukat, szabadidejüket áldozták fel, hogy minél kevesebb ideig tartson a leltár és az új árukkal mielőbb a közönség szolgálatára legyenek.

A munkáshétköznap embere:

A telefonközpontos

A 22-50-es szám tárcsázása után a hallgató jelzi, hogy hívja Béta-aknát. Hamarosan jelentkezik a hívott. Kellemes női hang szól a hallgatóban:

— Tessék, Béta...

A telefonközpontos, — mint később megtudtuk, Gál Margitnak hívják, — meglepődik, amikor megtudja, hogy azért hívtuk fel, mert vele akarunk beszélni, és nem vonalat kérünk.

— Beszéljen a munkájáról... — kérjük.

— Mit mondhatnék... Van hatvanhét állomásom, egy-egy műszakon sokat kapcsolok...

Ennyi lenne egy központos munkája? Nem egészen! Nyolc órát dolgozik naponta, és ha — ilyen is előfordulhat — valami oknál fogva nem jön a váltás, ledolgozza a második nyolc órát is.

Nem könnyű munka. Nagy gondosságot, lelkiismeretességet és felelősségérzetet igényel. A szűk négy fal között, — ahonnan műszak közben egy percre sem mozdulhat, — nincs egy pillanatnyi nyugta sem. Percenként több hívás érkezik be. Minden híváskor kérnek egy-egy vonalat, és a központos, — ha teheti azonnal kapcsol. A csatlakozók egymást váltogatják a kapcsolótáblán és minden hívó megtalálja, — a központos révén, — azt, akivel beszélni akar.

Miért igényel felelősséget a központos munkája? A központon keresztül kérnek segítséget a bányából baleset, vagy bányatűz esetén, és ilyenkor minden pillanat talán emberéletbe kerülhet.

Minderről a közönséges telefon-hívó vajmi keveset tud. Neki az a fontos, hogy minél előbb jelentkezzen a központ, és minél előbb beszélhessen. A központosra talán csak akkor gondol, ha néhány másodperccel később jelentkezik, vagy kapcsol, — talán sürgősebb kapcsolás miatt, — de ilyenkor aztán „szépeket" gondol, és néha a gondolatait szavakban is kifejezi, pedig ezek a dolgozók, ha nem is kérnek semmit a közönséges hívótól, legalább annyit megérdemelnének fáradozásukért, hogy kedvességüket viszonozzuk.

Az új év első piaca

A piac északi sarkán négy ember beszélget, mellettük csomagok, melyben az árusításra szánt vaspor, szeg és bazáráru, amit ez ideig az állami kereskedelmi árnál drágábban árusítottak, de silányabb minőségben.

A városi tanács rendelete értelmében január 1-től a komlói piac kizárólag élelmiszer árusításra szolgáló napi piac. Nem engedik meg kofák, kereskedők, kisiparosok üzérkedését.

A fent említett négy „kereskedő" a reggeli órákban még kirakta árúját, de a tanácsi szervek, ragaszkodva a rendelethez, nem engedték meg az árusítást.

A tanács intézkedése válasz akar lenni sok olyan panaszra, hogy az országban legdrágább a komlói és pécsi piac. Városunkat ellepték az ország különböző területéről érkező kereskedők, kofák, akik a termelői árhoz még hozzászámították a maguk búsás jövedelmét is és így nagyon megdrágították a zöldség- és gyümölcsfélék árát is.

Mi volt az év első piacán?

Kevesebb számban jöttek el más vidék árusai, de élelmiszerben azért hiány nem mutatkozott. Zöldség, gyümölcs volt elegendő, baromfiból sem volt hiány. A tojást darabonként 1,70—1,80 forintért lehetett vásárolni. A hízott libát 120—130 forintért árusították a termelők.

A tanács kereskedelmi osztálya a kiszorított kofák árúit szövetkezettől felvásárolt árúval fogja pótolni. Ez meglátszott az említett piaci napon is. A termelők az alma kilóját 5 forintért adták, ezzel szemben a tanács által Izsákon felvásárolt almát meg lehetett venni 2,30 forinttól 4 forintig.

Mint láthattuk, január 3-án volt áru bőven a komlói piacon. Városunk lakossága valószínűleg nem fogja hiányolni azokat az üzérkedőket, akik drágították az élelmiszer-ellátást.

Az év első piaca jól sikerült, reméljük, további javulásra számíthatunk, s ez évben már a komlói piac sem tartozik majd a legdrágábbak közé.

*

A városi tanács kereskedelmi osztályától arra kértünk felvilágosítást, hogy áll az őstermelői igazolványok kiadása? Lesz-e elegendő áru?

Kérdésünkre a kereskedelmi osztály vezetője elmondotta, hogy javulást akarnak elérni az árakban, a kiskereskedők által kiszorított iparcikkekből. A kereskedelem olcsóbban és jobb minőségben tudja biztosítani az ellátást.

Élelmiszerhiány nem lesz, nagyobb mértékben vásárolnak fel szövetkezettől zöldség- és gyümölcsfélét. Ennek egyik példája az Izsákon felvásárolt nagymennyiségű alma is.

A mecsekjánosi kertészet a tavasszal nagyobb mennyiségű zöldáruval jelenik meg majd a piacokon.

Az őstermelői igazolványok kiadása előreláthatólag e hó második felében fejeződik be, ezután a tanács egy alkalmazottja minden piacon ellenőrzi majd az igazolványokat.

A tanács intézkedése nyomán tehát a komlói piacon csak élelmiszer vásárolható, s reméljük az eddiginél olcsóbb áron.

Miről tárgyalt a kultúrotthonok vezetősége?

Mintegy fél éve választották meg városunkban a kultúrotthonok vezetőségét, akinek feladata a városi művelődési házak munkájának irányítása, ellenőrzése.

Legutóbb január 5-én tartottak vezetőségi ülést, ahol megtárgyalták a kultúrházak előtt álló 1959. évi feladatokat, a vezetőség féléves munkatervét.

Nézzük, mik szerepelnek ebben a munkatervben, milyen lesz városunk kulturális élete az új évben.

Olvasóink közül is bizonyára többen hiányolták a város öntevékeny kultúrcsoportjainak szereplését. A terv szerint az első negyedévben 20 főre kell emelni a központi tánccsoport létszámát. Meg kell javítani a színjátszócsoport, énekkar tevékenységét, emelni a résztvevők számát. Csak helyeselheti mindenki azt, hogy a szakkörökbe főleg bányászfiatalokat, dolgozókat kívánnak bevonni.

Hogyan akarják mindezt megoldani? A kultúrotthonoknak új művészeti vezetője már e héten elkezdte az üzemek kultúrfelelőseinek, művészeti csoportjainak látogatását. Részt vesz egy-egy próbán és a tehetséges fiatalok közül néhányat bevon a központi csoportok munkájába. Ezzel azonban nem kívánják megakadályozni a központi kultúrmunkát, mert azok a fiatalok, akik tehetséget, kedvet éreznek művészeti csoportokban való részvételre, továbbra is szerepelhetnek üzemünknél, de több segítséget tudnak adni itt is, hisz a központi csoport próbáin, rendezvényein szakképzett vezető irányításával tanulnak.

Az öntevékeny csoportok munkáján túl ezután több lesz a színházi rendezvény, a pécsi és budapesti művészeken kívül rövidesen üdvözölhetjük városunkban a kaposvári színház társulatát is.

A zenekedvelők részére ismét megindul a mikróbarázdás hanglemez-estek sorozata.

A tanácsköztársaság megalakulása évfordulójának ünnepségein megrendezik a munkásszínjátszók hetét, és a KISZ bizottsággal közösen ifjúsági kulturális seregszemlét tartanak.

Mindezeken kívül rövid időn belül megindul a „Bányász Akadémia", ahol előadásokon ismertetik a föld kialakulását, a szén keletkezését stb.

„A könyvtármunkát is meg kell javítani", olvastuk több kérdőíven a közvéleménykutatás idején. Most elhatározta a vezetőség, hogy ebben az évben 10 000 forinttal többet — összesen 33 000 forintot — fordít könyv-vásárlásra, mint az elmúlt évben. Ez év végéig városunkban 9 fiókkönyvtárat indítanak, vándorkönyvtár jelleggel, főleg a legénységi szállásokon.

A kultúrotthonok tervének minden pontját nem soroltuk fel, csak ízelítőt akartunk adni olvasóinknak, hogy ez évben milyen lesz városunk kulturális élete. Elmondhatjuk, hogyha mindezek a tervek megvalósulnak, olvasóink tisztelet üdvözlik majd az öntevékeny csoportok szereplését, nagyobb számú színházi előadásokat stb.

A terv reális, a lehetőségek megvannak a megvalósításra. S mi szeretnénk az év végén arról beszámolni, hogy a terv minden pontját maradék nélkül végrehajtották.

Édes anyanyelvünk

Szerkesztik: olvasóink

Lapunkban eddig csupán két alkalommal írtunk a magyar nyelvben előforduló hibákról. Örömmel tapasztaltuk, hogy máris több levél érkezett szerkesztőségünkbe, amelyeket segítő szándékkal írtak meg. Egy dolog azonos bennük: édes anyanyelvünk őszinte szeretete.

Az egyik levél írója Önozó Lajos váján. Örömmel üdvözli az „Uj Komló" „Édes anyanyelvünk" rovatának megindulását. „Hiszem — írja többek közt, — hogy e rovatban sokan megszólalnak, akiknek szívügye a magyar nyelv szépsége, tisztasága". Először arról beszél, hogy a bányamunkával kapcsolatban igen sok idegen, főként német kifejezést használnak. Azonban azt is hozzáteszi, hogy ma már egyre többen magyarul nevezik meg a munkaeszközöket és más egyebeket. „Rájöttünk arra, hogy szebb a légcsatorna, mint a lutni, vagy szebb a porvonó, mint a reinkratzni" — írja olvasónk. Levele további részében azokat a kérdéseket érinti, amelyekről előző cikkeinkben már szóltunk. Levelét így fejezi be: „... a csúnya nyelvi hibáknak el kell tűnni nyelvünkből! Hiszem, hogy el is tűnnek, ha sokan akarjuk." Ehhez mi még csak annyit teszünk hozzá, hogy Önozó elvtárs levele többet is jelent számunkra, mint a benne lévő törekvést. Bizonyítékként említettük meg. A magyar nyelv ne csak értelmiségünk, tanáraink, mérnökeink, orvosaink stb. ügye legyen! Temessük el végre a múlt rossz hagyományát! A magyar nyelv minden magyaré, s kell, hogy a munkásé és a parasztié legyen elsősorban tisztaságának ügye. A régi urak németül és franciául beszéltek. Számukra a magyar nyelv közönséges, pórias volt, és a földesúr csak azért tanult meg valamennyire magyarul, hogy cselédeinek, jobbágyainak parancsolni tudjon. A szép és tiszta magyar nyelv a dolgozó milliók ajkán él. (Gondoljunk csak népköltészetünkre!) József Attila, a nagy proletárköltő, így ír egyik versében:

„Papok, katonák, polgárok után
így lettünk végre mi hű
meghallói a törvényeknek:
minden emberi mű
értelme ezért búg mibennünk,
mint a mélyhegedű."

A nyelv is emberi mű. A munka, a dolgozó ember teremtette meg. Hát az is védje meg!

Wietórisz Róbert főmérnök terjedelmes, szinte tanulmánynak beillő levéllel kereste fel szerkesztőségünket. Levelében számos olyan kérdésről beszél, amelyek valóban a legalapvetőbbek közé tartoznak. Mint bányamérnök, ő is legrészletesebben a bányászatban előforduló idegen kifejezésekkel foglalkozik. Hadd idézzünk levelének ilyen vonatkozású fejezeteiből:

„... nem látom be, hogy miért ne nevezzük a ‚redukáló szelepet' nyomáscsökkentő szelepnek, amikor a szó értelméből mindjárt ki lehet találni, hogy mi a rendeltetése..." „Ugyanez vonatkozik ... a ‚kompresszor' ‚légsűrítő szóra is". Máshol így ír: „Öreg bányászaink! Nagyon szép, ha foglalkoztok a hozzátok beosztott ifjú dolgozóval, és megtanítjátok helyesen ácsolni. Nem is haragúdhat senki rátok, ha a ti nyelvetek már csak rájár a ‚kapnira', a ‚stemplire', de a fiatalok csak tanulják meg szépen, hogy a stempl magyarul támfa, és a kapni süvegfa. A támfáról mindjárt tudjuk, hogy az valamit támaszt..." Mennyivel szebb, egyszerűbb és érthetőbb lenne, ha a ventillátor helyett szellőztetőt mondanánk. Wietórisz elvtárs ezzel a szóval kapcsolatban érdekes helyesírási problémáról ír: „... a latin ventus (szél) birtokos esete venti, a lator pedig vivőt, hordozót jelent, miért kell tehát azok összekapcsolásánál az l betűt megkettőzni." Etimológiai (szóelemző) tekintetben igaza van. A legújabb akadémiai helyesírási szabályzat viszont legelső szempontjának azt tartja, hogy a lehetőséghez képest a kiejtést kell alapul venni. A jelzett szót pedig általában hossz l-lel ejtik. Innen a két l.

Wietórisz elvtárs levele foglalkozik olyan kérdésekkel is, amelyekről előző két cikkünkben már szóltunk, s igyekeztünk azokat a leghelyesebb értelmezésben közölni. Levelének más vonatkozású részeire még visszatérünk.

Befejezésül még annyit: mindkét levélíró vezető helyen foglalkozott a bányamunkában használatos kifejezésekkel. Mi teszünk három javaslatot: a Magyar Tudományos Akadémia nyelvtudományi része behatóbban foglalkozzék a bányászati — megmagyarosításával, bányaipari értelmiségünk legyen az első, amely ezt magáévá teszi és terjeszti, a bányaipari iskolákban az eddiginél még jobban hasson ez a szemlélet az oktatásban, hogy már most megtanulják ezeket leendő vájáraink, bányászaink.

— ecs —

Új szín a moziplakáton

Mint minden hónap elején, most is megjelentek a város utcáin a moziplakátok. Ezekből látjuk, hogy mit játszanak filmszínházaink.

A januári plakátokon újdonságként láthatjuk, hogy a nagy filmen kívül az is szerepel, hogy milyen kísérőfilm, híradó van az előadáshoz. Így a mozilátogató nem lepődik meg, amikor a nagy film előtt megjelenik a vásznon egy cím, és nem gondolkodik azon, hogy jól megnézte-e a műsort, mert ez nem volt a hirdetésen. S igen tanulságosak ezek a kisfilmek.

Örömmel üdvözöljük ezt a kezdeményezést.

●

Két vendéglő

December utolsó hetében Mánfán voltam. Visszafelé jövet betértem a vendéglőbe egy pohár sörre. Őszintén szólva nagyon csodálkoztam azon, amit láttam. Mintha a régi vendéglő teljesen eltűnt volna a föld színéről. A mánfaiak 1958 második felében nagyon szép, minden igényt kielégítő vendéglőt kaptak. Az átalakítás kitűnően sikerült.

1959 elején voltam Mecsekjánosiban, s ott is ellátogattam a vendéglőbe. A két vendéglő között óriási a különbség. A városi tanács 67 ezer forintot fordított e vendéglő átalakítására. S az eredmény nem dicsérhető. Akik az átalakításon dolgoztak, rossz munkát végeztek.

— D —

5 méteres mozgalom

A napokban Kossuth-bánya versenyfelelőse nagyjelentőségű versenyfelhívás megbeszélésére hívott meg bennünket. Nem értekezlet vagy tanácskozás volt ez. Csupán Kossuth-bánya egyik fejtési vájárja terjesztette be, illetve hozta a versenyfelelős tudomására kezdeményezését. Somogyi András Kossuth-bánya 108-as fejtésében, Bischóf József csapatán dolgozik, mint vájár. Neki jutott eszébe az a gondolat, hogy kellene a fejtési vájárok közt munkaversenyt kialakítani.

A versenyirodában beszélgettünk Somogyi András vájárral. Megkértük, mondja el: hogyan jutott el ezen kezdeményezésig és mondja el, mik a verseny feltételei?

Versenykezdeményezésem fő célja az, hogy egyenletessé tegyük a fejtések termelését. Ezzel lehetővé válik, hogy üzemünk mindig felszínre küldje a tervezett szénmennyiséget. Én az 5 méteres mozgalmat javaslom. Ez nem nagy követelmény, minden igyekvő bányász teljesíteni tudja. Egy műszak alatt egy vájárnak 5 métert nem nehéz kihajtani.

Én ebben a mozgalomban szeretném versenyre hívni Kossuth-bánya, Anna-akna és III-as akna összes fejtésben dolgozó vájárját.

Az 5 méteres versenymozgalom egy évig tartana, melynek feltételei az alábbiak:

1. Naponta 5 folyóméter kifejtése vájáronként.

2. Ha a fejtésben törés következik be, akkor az addig elért eredményt vesszük figyelembe.

3. Ha valamely vájár más egyéb okok miatt nem tudja teljesíteni a felajánlást, nem esik ki a versenyből, mert a következő napokban behozhatja lemaradását.

4. Értékelésnél a havi teljesített munkanapok száma lesz osztva az elért eredménnyel.

5. A táppénz alatt eltöltött idő nem számít be a versenybe.

6. Szabadság esetén az átlagteljesítményt veszik figyelembe.

7. Munkaátvételkor a csapatvezető mindennap egy másik vájárral veszi át a munkát és két munkalapot készít, melynek egyik példányát átadja a munkát elvégző vájárnak.

Somogyi András ezenkívül vállalja, hogy ezt a felajánlást 12 helyett 11 hónap alatt befejezi.

Nyeremény-özön

a Kökönyös nyugati iskolában

Fortuna istenasszonya ismét Komlóra látogatott. Ezuttal a Kökönyös nyugati iskolában voltak szerencsés nyerők.

Bizonyára olvasóink közül többen felsóhajtottak, amikor az Eötvös Lóránt Pedagógus Alap szilveszteri sorsjegyének nyereményeit nézték: de jó is lett volna ezt vagy azt a tárgyat megnyerni. Így tettek a kökönyösi tanulók is, csakhogy közülük néhányan nem is hiába.

Január 6-án reggel futótűzként terjedt el a Kökönyös nyugati iskolában, hogy a tanulók közül többen nyertek. Ki motorkerékpárt, ki kávéfőzőt, ki egyebet.

A jó hírt hallva, mi is felkerestük a boldog nyerteseket, akik mindnyájan annyi nyilvánosságot, hogy az újságírónak nyilatkozzanak. Boldogan jöttek ki foglalkozásról, hogy elmondják, ki mit nyert és mit csinál vele.

Kevés olyan szerencsés ember van, mint Gálosi Mária VI. osztályos tanuló. Édesapja már régen szeretne motort venni. A család már régóta takarékoskodik, hogy Danuvia motorkerékpárt tudjon venni.

Nincs már szükség a Danuviára, a család „nagylánya" a fenti sorsolásan nyert egy Pannoniát. Édesapja bizonyosan szívesen és büszkén ül fel a motorra és a kismotorra szánt pénzt elteszi leánya kelengyéjéhez, vagy más hasznos dolgot vásárol rajta. (Arról nem is beszélve, hogy leánya is szeretne megtanulni motorozni.)

Fekete hajú copfos kislány Gábor Mária, aki Mecsekfaluról jár be a nyugati iskolába. Odahaza van rádiójuk de nagy lesz az öröm, amikor hazaviszi a mikrobarázdás hanglemezjátszó készüléket ,amit négy forintos sorsjegyével nyert. Valószínű nemcsak szülei, hozzátartozói csodálják majd meg a nyereményt, hanem a község több lakója is.

Harangozó Júlia minden évben vett eddig szilveszteri sorsjegyet. Az elmúlt évben meg sem nézte szelvényét — „úgy sem nyerünk" alapon. Fortuna most „megtréfálta" a hitetlen sorsjegytulajdonost, mert három szelvénye közül egyik egy szép hangulatlámpát nyert.

Mackónadrágban, majdnem vigyázzban állva várnak a „nyilatkozatra". Bükk Ferenc és Harangi József V. osztályos tanulók. Ők is a nyertesek közé tartoznak egy-egy villamos kávéfőző erejéig. Lehet most már feketét inni villanyfőzőből, mert tizenhat forintért igazán ritkán lehet ilyet venni. Ugyanis a két fiúnak négy-négy sorsjegye volt.

Bizony, bizony kedves olvasóink, a nyugati iskola ilyen szenzációs hírrel lepte meg a város lakóit. Máskor is volt már Komlón nyeremény a totón, lottón vagy egyéb sorsoláson, de egy csoportban ilyen sűrűn még nem találkoztunk a szerencsével.

(Némethné)

Uj fúrási munkálatok a mélyfúró vállalat első negyedéves tervében

Már az elmúlt év utolsó szakaszában megkezdődött minden vállalatnál és üzemnél a felkészülés az új esztendő feladatainak megoldására. Így volt a Mélyfúró Vállalatnál is. Felkutattak minden lehetőséget annak érdekében, hogy az 1959-es évben a megemelt tervfeladatukat teljesíteni tudják.

1958-ban fő feladatuknak tekintették a fúrásoknál és egyéb területen a minőség javítását. Uj szénmagfúrókat és új fúrási módszereket alkalmaztak, melyeknek meg is lett az eredménye:

Az új fúrószerszámok kikísérletezésével és azok alkalmazásával lényegesen megjavították a szénkutató fúrásoknál a magkihozatali eredményeket. Minden fúrásuk eredménnyel járt.

A vállalat nagy területen dolgozik. Nemcsak a komlói és pécsi körzetben végeznek szénkutató fúrásokat, hanem más területeken is.

A dolgozók jó munkája, a helyes és körültekintő műszaki vezetés érdeme, hogy a vállalat 1958-ban gazdaságosabban dolgozott, mint 1957-ben. Ebben az évben így kívánnak dolgozni, hogy még jobb eredményeket érjenek el az önköltségcsökkentésben, az elmúlt évihez viszonyítva.

Ezen cél elérésére felkészültek. Tovább kívánják fejleszteni a fúrásoknál bevezetett új fúrószerszámokat, valamint új fúrási módszereket vezetnek be. Lényegesen javítani kívánják a szénkutató fúrásnál a magkihozatali eredményeket. Ennek elérésére a mágfúrók tökélesítését és azok minden területre való bevezetését tűzték ki feladatul.

Az első negyedéves tervfeladatukat kidolgozták. Ebben a negyedévben

7 millió 200 ezer forint értékű kutatási munkálatot kell végezniök. Több, mint 2 millióval többet, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

Éves viszonylatban a tavalyi tervükhöz viszonyítva, 10 százalékkal emelték termelési tervüket. Véleményünk szerint — melyet az elmúlt évek tapasztalata is bizonyít —

az első negyedév lesz a legnehezebb, mivel munkájukat nagyban akadályozza a téli zord időjárás.

Ezt figyelembe vették a terv készítésénél és ebben a negyedévben veszteségesre tervezték a vállalatot.

Az év első negyedévében új fúrási munkálatokat is kezdenek Pécs környékén, valamint a Budapesti Vas- és Fémművek munkásfürdőjének egy termál-kút fúrását végzik el. Ezenkívül az elmúlt évben elkezdett munkálatokat befejezik.

Újév hajnalán született

Vidám, mosolygó arcú, barna fiatalasszony fogadott bennünket január 7-én a városi kórház szülészeti osztályán. Mindössze 19 éves, 1958 elején ment férjhez. Mecsekjánosiban lakik. Az ő gyermeke az 1959-es év első szülöttje.

— Szilveszter napján többször volt fájdalmam, de nem voltak veszélyesek. Este azonban mentőt kellett hívni. Másfél órával éjfél előtt már itt voltam a szülészeten. Újév hajnalán 3 órakor olyan boldogság fogott el, mint még soha. Túl voltam a nehezén. Hallottam Margitka első hangját, sírását.

Röviden így volt. A fiatalasszonyhoz éppen akkor hozták az éhes Margitkát. Csak addig sírt, míg megérezte pici száján az anya tejét. Aztán kinyitotta szép nagy szemeit és csodálkozva nézett ránk.

— Szóval az újságtól vannak? És biztos, hogy benne lesz az újságban ennek a feketehajúnak a neve? — kérdezte az anya.

— Megérdemli, hiszen ő: Müller Margitka, az új év első szülöttje. Nem sokkal később a fiatalasszony felkelt és felöltözött.

— Most hagyom el a kórházat — mondotta —, hogy hét nap rövid idő? Egészséges vagyok, nincs nekem semmi bajom. A gyermekem is az. Az én fekvőhelyem pedig kell másoknak. Az orvosok nagyon jók voltak hozzám, köszönöm nekik a segítséget. A legnagyobb öröm az, hogy lányt akartam és a vágyam teljesült.

*

Amikor kiléptünk a szülészetről, a mentőkocsi, mely a fiatalasszonyt és gyermekét Mecsekjánosiba hazaviszi — már a kórház elé gördült.

Tárgyalóteremből:

„Elsimítás" helyett börtön

Az elmúlt évben a Komlói Városi Bíróságon több tolvaj, társadalmi tulajdont fosztogató, csaló, sikkasztó, üzérkedő és egyéb bűncselekményeket elkövető kapott méltó büntetést és vált ártalmatlanná. A bíróság jó munkát végzett. Persze ez nem jelenti azt, hogy városunkban ma már nem léteznek bűncselekményeket elkövetők. Reméljük azonban, hogy ebben az évben sokkal többen vesznek majd tudomásul: aki bűnt követ el, bűnhődnie kell és tovább csökken a bűncselekmények száma.

1959. évi első bírósági tudósításunk két üzérkedőről szól: Végh Lászlóról és Baumhackl Ferencről. A tárgyalásuk az év első hetében történt. Mit követtek el? Ime: Sásdon a rendőrség üzérkedésért eljárást indított Végh László ellen. Későbbiek folyamán az eljárás bizonyítékok hiánya miatt megszünt, de ezt Végh László nem tudta még. Megvolt ijedve, így egy komlói ismerősének, Baumhackl Ferencnek elmesélte az ellene indult eljárás okát. Baumhackl Ferenc azzal nyugtatta meg ismerősét, hogy neki jó ismeretsége van az ügyészségen, s majd az „ismerős ügyészek elsimítják a dolgot."

A dolog valóban el is simult, de nem Baumhackl közbenjárására, hanem bizonyítékok hiányában. Baumhackl Ferenc kihasználva a lehetőséget, 1000 forintot kért Végh Lászlótól, mondván, hogy ő intézte el a dolgot és az ügyészek 1000 forintot kérnek tőle. Végh László csak 500 forintot adott, nem volt neki több pénze. A másik 500-at későbbi időpontra halasztották, de a fizetésre nem került sor. Mind ketten a bíróság elé kerültek. Baumhackl Ferenc, mint elsőrendű vádlott ilyen irányú üzérkedés miatt egy évi és 2 hónapi, Végh László bűnrészesség miatt pedig 6 hónapi börtönbüntetést kapott. Az ítélet nem jogerős.

Szünet után a belvárosi iskolában

Január 5-én ismét a gyerekek zsivalyától hangos órakezdés előtt a belvárosi iskola folyosója és udvara. A gyerekek a szünet után ma jöttek először iskolába.

Az iskola udvarán néhány kislány összedugja a fejét „egyeztetik" a házifeladatokat. Akinél hiba van, az gyorsan ki is javítja. Mező Erzsike „nem tudta" otthon megcsinálni az „időjárás jelentést", most gyorsan elkészíti. „Nincs otthon hőmérőnk, a rádiónk meg nem szól — mondja. Így nem tudtam megcsinálni." Mátrai Marika minden feladattal elkészült és büszkén mutogatja társainak.

Másik sarokban a fiúk „értékelik" a téli szünidőt, egyik megjegyzi: „csak az a kár, hogy nem esett még hó, így nem tudtunk szánkázni a szünetben".

Lukács István elmondja, hogy otthon minden nap kellett tanulnia. Meg is csinált minden feladatot. De azért arra is volt idő, hogy a karácsonyra kapott labdát kipróbálja.

Tóth Jenő játszott, tanult, de most már unatkozott, jó újra iskolába jönni — mondja. — Már elkezdtem ismételni a félévi vizsgákra az eddig tanult anyagokat — meséli lelkesen.

Az órák alatt nem látszott a gyerekeken a szünidő hangulata, ha csak abban nem, hogy kipihenten jöttek iskolába. Az igazgató néni véleménye szerint ennyi szünet szükséges volt a pihenésre, de több nem kellett. Tavaly a szünet után elszoktak a tanulástól és nehéz volt újra kezdeni.

Az ötödik fiú osztály magyarból házi feladatként kapta a „Pál utcai fiúk" c. könyv elolvasását. A tanulók többsége el is olvasta, s sok mindent meg is értett belőle. Ez mutatja, hogy egymást megelőzve mesélik a könyv tartalmát, tanulságát.

Így telt el a belvárosi iskola első tanítási napja a karácsonyi szünet után. A nagy munka most kezdődik. Jönnek a félévi vizsgák, az eddig tanultakat ismételni kell. Reméljük, hogy a félévi vizsgák is jól sikerülnek.

Csupán emberség kérdése...

Népköztársaságunk több mint 13 éve fokozott gondot fordít arra, hogy a dolgozók egészsége és testi épsége minél nagyobb védelemben részesüljön. Ennek egyik bizonyítéka a törvényileg elrendelt kötelező orvosi vizsgálat, melyen minden dolgozónak át kell esnie munkája megkezdése előtt. Annál inkább érthetetlen és megdöbbentő volt előttünk az az esemény, mely a közelmúltban a következőkben játszódott le:

Az elmúlt hét péntekjén üzemorvosi rendelőnk kérte, hogy három napig, tehát hétfőig a felvételi vizsgálatot szüneteltessük, mert az egyéb egészségügyi vizsgálatok szintén most történnek.

Ennek az indokolt kérésnek eleget is tettünk. Dolgozóinknak, akik felvételre jelentkeztek és 99 százalékban távolabbi vidékekről, élelmet biztosítottunk, elhelyeztük őket a szálláson, kiadva a felvételi jegyet azzal, hogy az előbb említett ok miatt hétfőn jelentkezzenek orvosi vizsgálatra a rendelő intézetben, ahol röntgenvizsgálaton kell átesniök. Hétfőn reggel a korai órákban a hivatali folyosón szinte nem lehetett mozogni. Közel 50—60 dolgozó állt és méltatlankodott. Keresve a panasz okát, a következő derült ki. A dolgozók jelentkeztek a rendelő intézetben, ahol azonban a röntgen vizsgálatot nem végezték el, hanem hivatkozva arra, hogy azt „újabb rendelkezés értelmében a tüdőgondozónak kell végeznie", elküldték oda az új felvételeseket. A tüdőgondozóból viszont visszaküldték őket a rendelő intézetbe, mondván, „ők rendeletet még nem kaptak, a vizsgálatot nem végzik, különben is hétfőn nincs vizsgálat". Az üzemorvosi rendelőt keresték fel, ahol hosszas telefonálás sem vezetett sikerre, mert a két intézet nem tudott megegyezni. Igy kerültek hozzánk a dolgozók, segítséget kérve. Megkerestük azonnal Laczhegyi főorvos elvtársat, hogy orvosolja ezt a lehetetlen állapotot.

Sikerült úgy megállapodni, hogy bár valóban nem a rendelő intézet köteles ellátni a vizsgálatot, hétfőn mégis ellátják, azonban intézkedjünk, hogy keddre ez az ügy rendezést nyerjen.

Már egymagában az a tény is furcsa, hogy az egészségügyi szervek „belharcában" miért a trösztnek kell intézkednie. Lévén azonban emberek sorsáról szó, nem sokat gondolkodtunk ezen, hanem felkerestük a városi tanács egészségügyi osztályának vezetőjét. Közölte, hogy megvizsgálja a kérdést és szerdán közli a döntést. Arra, azonban, hogy mi történjen kedden a dolgozókkal, első ízben választ nem kaptunk. Ezzel nem elégedtünk meg és azonnal érintkezésbe léptünk a megyei tanács egészségügyi osztályának helyettes vezetőjével. Közölte velünk, adjuk át utasítását a tüdőgondozónak, dr. Gyimesinek, hogy a vizsgálatokat keddtől kezdve a tüdőgondozó köteles végezni (megjegyzendő, érdeklődtünk, s megtudtuk, azt is, hogy az ország összes ipari városában az ilyen vizsgálatot mindenütt a tüdőgondozók végzik).

Most már rendezettnek látszik az ügy. Képzelhető csodálkozásunk, amikor Gyimesi doktorral közöltük felsőbb szerve utasítását s válasza az volt, hogy ennek ellenére, „míg közvetlenül utasítást nem kap, a vizsgálatokat a tüdőgondozó nem végzi." Ismét a városi tanács egészségügyi osztályvezetőjéhez fordultunk. Közölte velünk, hogy megbeszélte a rendelőintézet főorvosával, addig is, míg döntés lesz, a vizsgálatokat továbbra is a rendelőintézet látja el.

Kedden reggel mind ez a huza-vona szóról-szóra ismétlődött. Ezért a városi pártbizottsághoz fordultunk és annak segítségét kértük. Csodálatos módon, intézkedése nyomán úgy látszik eltüntek a belviszályok, mert öt perc múlva a városi pártbizottság közölte velünk, hogy a vizsgálatokat továbbiakban a rendelőintézet látja el.

Nem kívánunk az ügyhöz kommentárt fűzni. Annyi a kérésünk olvasóinkhoz, ezután olvassák el cikkünk címét és őszintén adják meg azt a választ, amit szükségtelen szinte leírni.

Bernhardt Gyula
munkaügyi osztályvezető

Mégegyszer az Anna-aknai fürdőről

Anna-aknán épülő bányászfürdő építésének határideje a tervek szerint 1958 december 31-én lejárt. De legnagyobb sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a tervezett határidő lejárta után a fürdő nem üzemel, mert a kivitelező vállalat nem fejezte be sem az építési munkálatokat, sem pedig a víz- és fűtésszerelést.

A Komlói Szénbányászati Tröszt illetékesei és Annaakna vezetősége a sajtón és egyéb módon felhívta a kivitelező vállalat figyelmét, már az elmúlt év nyarán, hogy kövessenek el mindent annak érdekében, hogy a fürdőt a tervezett határidőre üzembe tudják helyezni. Erre ígéretet is kaptak a Komlói Állami Építőipari Vállalattól. Sajnos, már a nyáron sem olyan ütemben folytak az építési munkálatok, mint ahogy kellett volna. Véleményünk és a tröszt illetékesei szerint ez az oka annak, hogy a munkálatok még nem fejeződtek be.

Az építési résznél még visszaszavan az épület festése, üvegezése, valamint burkolása. Ezek a visszamaradt építési munkák is azt bizonyítják, hogy a kivitelező vállalat nem ütemezte megfelelően a munkálatokat, melynek eredménye az lett, hogy határidőre nem tudták befejezni.

Nagy lemaradás mutatkozik a víz- és fűtésszerelésnél. Itt nehézséget okozott az, hogy a kazánok a tervezett határidőre nem érkeztek meg. Meg kell említeni, hogy a szerelési munkálatokat végző vállalat az említett kazánokat későn rendelte meg, s így a gyár már az elmúlt évben nem tudta leszállítani. Pedig a Víz- és Fűtésszerelő Vállalatnak a szerelési munka megkezdése előtt meg kellett volna rendelni kazánokat, hogy azokat a gyár időben le tudja szállítani. Sajnos azonban ez nem így történt: A kazánok a mai napig sem érkeztek meg.

Kérjük az Állami Építőipari Vállalatot, valamint a Budapesti Víz- és Fűtésszerelő Vállalatot, hogy kövessenek el mindent annak érdekében, hogy a fürdőt minél előbb a bányászok rendelkezésére tudják bocsátani.

SPORT

A Komlói Bányász Sportkör 1958. évi munkájáról...

Amikor visszapillantunk egy év munkájára, megállapíthatjuk, hogy az 58-as esztendőben végzett munka pozitív volt, még akkor is, ha két szakosztályunk (a labdarúgó és a kézilabda) kiesett az NB I-ből. 1958 nehéz esztendő volt. Februárban a szakszervezet utasítására kiegészült az elnökség. Olyan vezetőséget sikerült létrehozni, amely szívvel-lélekkel megadott minden támogatást a sportköri munkához. Kemény feladat előtt állt az elnökség, hiszen a labdarúgó csapat 57-es gyengébb szereplése után, már volt remény a bentmaradáshoz. Kiestünk ugyan az NB I-ből, de mégis sikerült elérni, hogy a csapat a tavaszi szereplésével kiérdemelte a szakemberek elismerését.

A sportkör pénzgazdálkodása

Mielőtt rátérnénk az egyes szakosztályok munkájának értékelésére, pár szót kell szólni a sportkör gazdasági és anyagi működéséről is. Az egyesület egész évi bevétele 932 000 Ft volt. A sportkör a Bányász Szakszervezettől 280 000 forint állami támogatást kapott. A Komlói Szénbányászati Tröszt 200 000 forinttal segítette. A labdarugó, a kézilabda és az ökölvívó szakosztály 382 000 forintos bevételre tett szert. A pártoló tagoktól, a sportkör barátaitól igen hathatós segítség volt a 65 000 forint tagdíj, amely a sportkör pénztárába egész évben befolyt. Az egyéb bevétel mintegy 5000 forintot tett ki. Nézzük meg, hogy az egyes szakosztályok mit költöttek el. A labdarúgó szakosztály működése és fenntartása 527 000 forintba került. A 320 000 forintos bevétel mellett a szakosztályra több, mint 200 000 forintot kellett ráfordítani. Kézilabdázóink 60 000, ökölvívóink 44 000, tornászaink szintén 44 000, birkózóink 20 000, röplabdázóink 18 000, atlétáink 12 000, asztaliteniszezőink 4000, úszóink 2000 forintot költöttek. Az utóbbi három szakosztály csak az év végén kezdte meg működését és ez eredményezte, hogy ezeknek a költsége viszonylag alacsony. A létesítmények kiadása 123 000 forint.

Az ügyvitelre 76 000 forintot fizettünk. Az egyes szakosztályokra fordított összegben a sportfelszerelések is benne vannak, melyek összértéke 147 000 forint. A versenyrendezésre és a csapatok működésére több mint 500 000 forintot fordítottunk.

Amikor az anyagi gazdálkodásról beszámolunk, elmondhatjuk, hogy sportolóinknak sikerült egész évben valamennyi versenyen való részvételét biztosítani. Itt feltétlenül kell szólni arról is, hogy a sportkör kizárólag a széntröszttől kapott anyagi támogatást. A többi vállalatok egyetlen fillérrel sem járultak hozzá az egyesület működtetéséhez. Őszintén szólva kevés a tagdíjbevétel is. Jó lehet, ebben hibás a vezetőség is, mert csak az év végén került sor a tagkönyvek rendezésére. Jelenleg mintegy 600 támogató sportbarátja van a sportklubnak. Vannak olyan vállalatok, mint a III-as akna, Karbantartó, Szénosztályozó, Aknamélyítő, Mélyfúró Vállalat, a tanács és tanácsi vállalatok, ahol egyetlen egy fizető tagja sincs a sportkörnek. Biztosak vagyunk benne, hogy e helyeken is dolgoznak olyan sportszerető emberek, akik forintjaikkal szívesen járulnának hozzá a város sportjának előrehaladásához.

Az első edzés

Csütörtökön délután vidám hangulatban gyülekezett a Komlói Bányász labdarúgó-csapata idei első edzésre. Fél 2-kor már minden játékos együtt volt. Csupán a honvédséghez bevonult Prelóger és Tatai, valamint a kórházban fekvő Kiss hiányzott a „családból".

Záborszky Jenő edző vezetésével kellemes, az évszakhoz képest szinte meleg, napos időben 22 játékos kezdte meg a munkát. A nagy csapat edzéseire meghívták az ifjúsági Faragót és Szélmayert. A többiekkel együtt készült a nagy feladatra a korábban itt játszott és az ősszel leszerelt Tischler is.

Az első könnyű edzés előtt Záborszky edző felhívta a fiúk figyelmét, hogy az alapozást és az egész munkát végezze mindenki szorgalmasan. Külön megjegyezte, hogy az NB II. nyugati csoportjában a 4 bajnokjelölt és a 8 kiesőjelölt, továbbá a 4 jobb helyezésért küzdő csapat harcában csak úgy állhatjuk meg helyünket, ha alaposan felkészülünk. Bizony, nagyon gondos munkára van szükség, hiszen tudvalevő, hogy minden csapat a bajnokjelöltet (márpedig mi is azok vagyunk) akarja megverni. A szakvezetők tudatában vannak annak, hogy lényegében az alapozáson, a formábahozáson dől el a bajnokság sorsa. Ezért a következő hetekben mindennap tartanak edzést.

*

A bétai labdarúgócsapat a jövő héten kedden 18-as kerettel Schmelzl Antal vezetésével látnak munkához.

A szakosztályok működéséről...

AZ ASZTALITENISZ szakosztályunk alig pár hónapja működik, a csapatot a nyár folyamán a Bányász Kupában legjobb eredményt felmutató versenyzők közül szerveztük. A szakosztálynak tíz aktív versenyzője van és a megyei bajnokságban szerepel. Az együttes az eddigiek folyamán bebizonyította, hogy érdemes volt megalakítani.

ATLÉTIKA. Ez a szakosztályunk 1958 elején felbomlott. Az akkori edző nem tudta a szakosztályt összefogni, nem tekintette szívügyének e szép sportág fejlesztését. Az elnökség augusztusban foglalkozott e szakosztály munkájával és szeptemberben újjáalakította. Az atléta gárda 22 fővel, új edző irányításával készül az idei versenyekre. Minden reményünk megvan, hogy atlétáink a megye egyik legjobb és legfejlődőképesebb szakosztálya lesz.

BIRKÓZÓINK bár évek óta versenyeznek, a város sportkedvelői még sem ismerik kellően őket. Megfelelő helyiség hiányában a birkózók hazai versenyeket nem igen tudtak rendezni. Dícséret illeti a szakosztály minden tagját, ezért a lelkes munkáért, amelyet a mostoha körülmények ellenére végeztek. Birkózó csapatunk a megye egyik legjobbjaként állt helyt a nagy versenyeken.

KÉZILABDÁZÓINK 1958-ban a legjobb magyar csapatok között kaptak helyet. Sajnos a sportkör erről csak az utolsó percben, a bajnoki rajt előtt szerzett tudomást, és így már a felkészülésre nem volt idő. Csupán egy csapatra való játékos-gárda állt rendelkezésünkre. Sérülés vagy eltiltás esetén nem tudtak ütőképes együttessel kiállni. Az NB I-ben csapatunk nem játszott alárendelt szerepet. A Komlói Bányászt nem egyszer súlyos játékvezetői hiba fosztotta meg a győzelemtől. Különösen a „vidéki" mérkőzésekről mondhatjuk ezt. De hiba volna, ha nem beszélnénk arról, hogy egyes játékosok sokszor megfeledkeztek a sportszerűség követelményeiről. Cselekedetük nem használta, hanem kárára volt az együttesnek. A csapat kis szerencsével bent maradhatott volna a legjobbak közt. A csapatszellemen és az egyes játékosok idegességén sikerült javítani. Hogy 1959-ben ismét visszakerüljünk a Nemzeti Bajnokság I. osztályába, azért nagyon sokat kell fáradozni!

LABDARÚGÓ csapatunk szintén kiesett az NB I-ből, mégis azt mondhatjuk, hogy 1958 sok szép sportsikert hozott. A csapat a tavaszi idényben olyan hajrát vágott ki, amelyre csak kevesen számítottak. De sajnos ez már nem volt elegendő a bentmaradáshoz. Nem valami jó előjelekkel indultunk az NB II-ben, hiszen 3 jóképességű játékosunkra nem lehetett számítani az őszi fordulókon. Ennek ellenére a csapat valamennyi tagja lelkiismeretesen készült a mérkőzésekre és sikerült 3 pont előnnyel fordulni.

Még sok kemény küzdelem van hátra a bajnokság végéig. De bízunk a csapat küzdőszellemében, a játékosok lelkiismeretes felkészülésében és reméljük, 1959 őszén újra a legjobbak között leszünk. Az utánpótlás nevelésében komoly hiányosságok vannak. Az edzőink még nem tudtak felhozni (vagy csak nagyon keveset) olyan fiatal tehetségeket, akik az első csapatot erősíteni tudták volna. Ezért a jövőben súlypontként kell kezelni az ifjúsági és az úttörő csapat munkáját. Ezekből a fiatalokból lehet elsősorban tehetséges játékosokat nevelni. Második csapatunk az NB I. tartalékbajnokságán sokat fejlődött. Sajnos a labdarúgó bajnokság jelenlegi rendszere az alacsonyabb osztályba sodorja ezt a csapatot és bizony itt a fejlődés nincs biztosítva.

ÖKÖLVIVÁS. Ez a szakosztályunk teljesen új verseny zőkből áll. Az ellenforradalom után a szakosztály jócskán meggyengült. Mindent előlről kellett kezdeni. Azonban a lelkes fiatal versenyzőgárdánk 1958-ban sok értékes győzelmet aratott. Különösen figyelemre méltó: kiverekedte magának, hogy az NB II-ben szerepeljen. Ökölvívóink is mostoha körülmények között versenyezhetnek. A mérkőzéseket csak nyári időszakban, szabadtéren tudják megtartani. A mostani időben több mint 1000 aktív ökölvívószurkoló és egy igen tehetséges gárda maradt verseny nélkül. Érthetetlen, hogy a közismerten Keringőnek nevezett helyiséget nem adják át versenyrendezésekre. Szeretnénk, ha a városi tanács érdemlegesen foglalkozna a sportkör kérésével, s módot nyújtana a teremsportok fejlődéséhez.

RÖPLABDÁZÓINK: 1958-ban megnyerték az NB III-as bajnokságot, az átszervezés miatt mégis a megyei I. osztályban kénytelenek versenyezni. A szakosztály fiatal versenyző-gárdából áll. A tehetséges, fegyelmezett, jó szellemű gárda, jelenleg a megye egyik legjobb együttese. Sajnos női csapatunk, amely szintén tehetséges röplabdázókból áll, versenylehetőség hiányában nem tudja bebizonyítani képességeit. A megyében az egyedüli női együttes, amely szépen fejlődne, azonban a női röplabda-sport az egész megyében elhanyagolt és nem tudott bajnokságban részt-venni.

TORNA-szakosztályunk nem tudta 1958-ban azt az eredményt produkálni, amelyet vártunk tőle. Sajnos olyan tehetséges versenyzőnk, mint Podpácz és Bánusz abbahagyták a versenyzést. Ez súlyosan érintette a szakosztályt. Komoly problémaként jelentkezik, hogy az iskolák elzárkóznak az elől, hogy a fiatalokat szakosztályba engedjék. Igy az utánpótlás nincs kellően biztosítva. Ebben a sportágban is kevés volt a versenylehetőség az 1958-as évben. De azokon a versenyeken elindultak, és szép eredményeket értek el. Igy az I. osztályú bajnokságokon Turner 2, Dombóvári 4. és Dunainé 5. lett. A II. osztályban Dabóczi E. 2, Dabóczi M. 3. helyet szerezte meg. A III. osztályban az első három helyet Komló szerezte meg, míg az ifi bajnokságban Bánusz végzett elsőként.

Részt vettek versenyzőink az országos felnőtt II. osztályú csapatbajnokságon is, ahol vidékről csapatunk egyedül képviselte a vidéki torna-sportot. A megyei felnőtt II. osztályú egyéni és csapatbajnokságot is versenyzőink nyerték meg.

ÚSZÓ-szakosztályról nem sokat tudunk mondani, hiszen csak a nyár végén alakult régi versenyzőkből. Sajnos a 10 főből álló szakosztályhoz megfelelő szakmai irányítót nem találtak, ezért úszóink fejlődéséről nem nagyon beszélhetünk.

Összességében elmondhatjuk, hogy a szakosztályok szépen fejlődtek. Államunk biztosította az anyagi alapot! Ami a legfontosabb, 1958-ban sikerült megalapozni három olyan szakosztályt, melyeknek eredménye az elkövetkezendő időben fog gyümölcsözni. Rövidesen, valószínű január 25-én, sor kerül a vezetőségválasztásra, majd utána a szakosztály vezetőségek újraválasztására. Szeretnénk, ha a különböző sportágak élére sok hozzáértő, sportszerető embert választanának, hogy a szakosztályok még eredményesebb munkát végezhessenek.

Beszélnünk kell egy állandó napirenden lévő problémáról is: a létesítmény hiányról. A sportlétesítmények építése nem áll arányban a város sportjának fejlődésével. A legtöbb szakosztályunk nem rendelkezik megfelelő sportpályával, edzőteremmel. A város építésénél erre feltétlenül figyelemmel kell lenni a következő időben. A bányász sportkör versenyzői az eddigiek során feltétlenül rászolgáltak a nagyobb támogatásra.

Élénk érdeklődést váltott ki a labdarúgó-csapatról írt összefoglalónk

Mint ismeretes „őszi elsősé-günk margójára" címmel összefoglalót írtunk december 31-én az NB II-es labdarúgó-csapat munkájáról. Az értékelésben említést tettünk a siker titkáról, Záborszky Jenő munkájáról, a játékosok helyi-állásáról. Emellett néhány szerény javaslattal is éltünk, különösen kiemelve azt, hogy az NB II. tavaszi nagy hajrája, a bajnokság megnyerése necsak három-négy ember és a csapat feladata legyen, hanem fogjunk össze, mindannyian. Csak így vihetjük győzelemre városunk színeit.

A vitaindító cikkünkhöz már eddig hatan (Molnár Ferenc, Baltavári László, Friesz Ferenc, Kozma József, Ament István, Tóth László) szóltak hozzá. A mai számunkban nincs módunkban közölni a leveleket, de a jövő héttől már folyamatosan ismertetjük a hozzászólásokat.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős kiadó: az MSZMP városi bizottsága Szerkesztőség Komló, Lenin tér 1. szám. Telefon: 12-18, 12-58, 33-60. Kiadóhivatal: Komló, Lenin tér 1. szám. Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj: 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Felelős vezető: Melles Rezső

Hírek — közlemények

Köszönjük

A III-as bányaüzem KISZ-vezetősége, az üzemi párt- és szakszervezet, valamint az üzem vezetősége nevében ezúton mondok köszönetet a Vájáriskola igazgatójának: Molnár Ferenc elvtársnak és a nevelő, tanár elvtársaknak azért az odaadó elvtársi munkáért, amit a III-as üzem dolgozóinak tettek. Köszönjük és hálásak vagyunk a vájáriskola egész kollektívájának, amiért a szilveszteri családiest lebonyolítása zökkenőmentesen sikerült.

FEKETE JÁNOS,
III-as aknai KISZ-titkár

KÖZLEMÉNY

Értesítjük Komló város lakosságát, hogy folyó hó 11-én, vasárnap reggel 8 órától 12 óráig az egész város területén halaszthatatlan munkák miatt áramszünetet tartunk.

Dél-dunántúli Áram szolgáltató Vállalat

Apróhirdetések

Eladnám Dávidföld, Székely Bertalan út 78. sz. ikerházamat tröszti dolgozónak, azonnali beköltözhetőséggel. Kormányos Mihály.

Kombináltszekrény olcsón eladó. Arany János út 9. II. 9.

Munkahely változás miatt sürgősen eladnám Dávidföld, Munkácsy Mihály út 47-es számú családi házamat tröszti dolgozónak. Érdeklődni lehet ugyanott.

Eladó jó állapotban lévő mély, stteppelt, fehér gyermekkocsi. Komló, Ady Endre utca 16.

Albérleti üres szoba-konyhás lakást kivennék ármegjelöléssel. Kupa József, Zengővárkony.

Eladó újszerű kárpitozott garnitúra. Érdeklődni, Pécsi út 37. földszint 4. délután 5 órától 16-58 telefonon.

Hol művelődjünk — hol szórakozzunk?

Május 1.: Január 10-én: Csengő-bongó fácska, német film. Január 11-től 13-ig: Chaplin parádé, amerikai film.

Matiné: Január 11-én: Folyón túl.

Zrínyi: Január 10, 11-én: Életem árán, szovjet film. Kiegészítő műsor: Ahol a szabadság született, magyar híradó. Január 13-tól 15-ig: Graciella, argentin film. Kiegészítő műsor: Az életnek győzni kell. (Január 14-én délelőtt 10 órakor is.)

Szabadság: Január 10, 11-én: Játék az életért, csehszlovák film. Kiegészítő műsor: Így történt, magyar híradó. Január 12-től 14-ig: Haláltánc, lengyel film. Kiegészítő műsor: Kétezer mérföld a tengeren.

Matiné: Január 11-én: Nehéz napok.

VÁNDORFELHŐ FENN AZ ÉGEN...
1959 január 6-tól minden este egy hétig:
Mindszenthy István
rádióénekes
A „FEKETE GYÉMÁNT" kisvendéglőben. Kitűnő magyaros ételek, italok. Asztalfoglalás: délelőtt 11—18-as telefonon, délután 12—95-ös telefonon.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönet mindazoknak, akik édesanyánk, kisleányunk temetésén fájdalmunkat enyhítették.

Barna-család

Munkásfelvétel

A 24-es sz. AKÖV felvételre keres motorszerelő, gk. villanyszerelő, lemezlakatos és accumulatorszerelő szakmunkásokat. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán.

Decemberi anyakönyvi hírek

Születtek: Szalai András László, Hollósi Rózsa, Csányi Tibor Zoltán, Bubreg János, Elman Erzsébet, Vladár Ferenc, Haraszin Miklós Zoltán, Gál Tibor, Nagy Gál Mária, Aracsi János, Szántó Imre, Büksösdi Zsuzsanna, Balázs László, Hörnyéki Zsuzsanna, Nagy László, Csucs Margit, Kusz Tibor, Orsós Katalin, Lakatos Ildikó, Tillinger Károly, Szabó Irén, Sós István, Mihó Imre, Nagy Judit, Király Mária, Orsós István, Amb rus Tamás, Bretán Gyula, Goldberg Ernő Tamás, Csukly Edit Mária, Schneider Zsuzsanna Katalin, Zolnay Zoltán Géza, Szabó Ferenc, Ballangó László András, Dalia Csaba István, Nagy Mihály, Ellenberger Margit, Füzesséri Ferénc, Udvardi Csilla, Makó Mária, Kalányos János, Orsós Éva, Laufer Zoltán Ignác, Bencze Csilla Mária, Körmendi György, Fritz Olga, Daum Éva Magdolna, Muhl Szilvia, Fink János, Berende József, Kirkovics Katalin, Skinyár Ágnes, Orsós János, Soós Erzsébet, Katona József, Orsós Júlia, Baumhakl Klára, Ragó Ildikó, Oszvald Zsuzsanna, Sipos Zoltán, Puszta Attila, Cser László, Prisztás Ferenc, Erős Hajnalka, Laczkó Rozália.

Házasságot kötöttek: Orsós György bányacsillés és Orsós Gizella, Zsember István vájár és Kiss Katalin, Orsós Mihály bányacsillés és Orsós Gizella Tóth Győző Mihály bányacsillés és Farkas Etelka segédmunkás, Rausch József lakatos és Hohn Klára Mária Preszl András bányatechnikus és Mátéka Anna, Ficzere András csillés és Harcos Mária, Orsós János segédmunkás és Orsós Erzsébet, Tóth Barna segédmunkás és Baric Anna gépkezelő, Németh György bányacsillés és Lukács Erzsébet segédmunkás, Kósa György lakatos és Balogh Erzsébet, Propszt Imre bányacsillés és Soós Katalin, Kajtár Gergely kőműves és Barina Mária segédmunkás, Tiszai László építés-tervező és Zuder Erzsébet adminisztrátor.

Meghaltak: Hekker Gyuláné, Vétek Julianna, Puruczki János, Glázer Mátyásné, Schefer Anna, Varga Gáborné Papp Katalin, Nagy János Németh József, Mucsi Pálné Horváth Terézia Viktória, Kis Terézia, Soós Erzsébet, Nagy Katalin.

Akik sertéshússal tömték el a lefolyócsatornát

Kenderföldön a Zrínyi u. 32. szám alatt vasárnap a földszinti lakók arra lettek figyelmesek, hogy a mosdóból a víz nem lefelé folyik, hanem vissza.

— Valószínű dugulás van valahol — gondolták. Ki is hívták a körzeti szerelőket, akik kedden már azt tapasztalták, hogy a légoltalmi pincében bokáig áll a víz. Kibontva a lefolyó csatornát kb. ötméteres dróttal egymás után szedték ki a 30—40 dekás sertés húsdarabokat. Nem is keveset — szerényen számítva is volt legalább 4—5 kiló.

A lépcsőházban két lakó vágott ezen a részen disznót. G. Sándor és B. Árpád. Nem valószínű, hogy ennyi hús a hentestől került volna a lefolyócsatornába (az inkább eladja) csak olyan tehette a lefolyó csatornába, aki disznót vágott.

A ház lakói elmondták, hogy vasárnap rendkívül büdös sülthússzagot éreztek a lépcsőházban. Valaki romlott húst sütött le.

Megnéztük G. Sándorék disznóját, szépen rendbe rakva egy teknőben áll besózva, várva, hogy a füstre kerüljön. Lehetetlen, hogy innen került volna ki a hús.

B-ék elmondják, hogy négy sonkájuk elromlott a meleg idő alatt. El is kellett dobni. B-né elmondása szerint férje elvitte és bedobta a kaszárnyapatakba.

Nem a mi dolgunk megállapítani, hogy ki dobálja tele a WC lefolyót disznóhússal, de az már felháborító, hogy egy egész lépcsőház nem tud vízhez jutni, mert valaki lusta volt levinni a megromlott húst, inkább beledobálta a WC-be — gondolva, a víz majd leviszi. De a víz nem vitte le, hanem eldugult a főveze ték.

Azon túl ,hogy a lakók nem kaptak vizet valakinek a hanyagsága miatt, két ember munkaidejének jórészét töltötte azzal, hogy kiszedje a csatornába bedobált hulladékot, és használhatóvá tegye a szennyvízlevezetőt.

A két ember munkaidejét nem lehet lustaság miatt egész napokra lekötni. A Karbantartó Vállalat leszámlázza — a bűnösség megállapítása után — és kifizetteti a felmerült költséget. Azt hisszük, mindenki egyetért velünk abban, hogy meg is érdemlik.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1959. JANUÁR 14.

Élüzemek lesznek?

Az ellenforradalom után, 1958 első félévének eredményei alapján Anna-akna először, III-as akna másodszor nyerte el az élüzem címet. Milyen remények vannak az élüzem cím másodszori, illetve harmadszori elnyerésére a két üzemben? Válaszoljanak erre a kérdésre a legilletékesebbek.

Móka István elvtárs, Anna-akna üzemvezetője;

— A második félévben sajnos kétségesnek tűnt az élüzem cím másodszori elnyerése. Ezt nagyrészt a mennyiségi és önköltségi terv kissé gyenge teljesítése idézte elő. Decemberben azonban olyan jó eredményeket értünk el, — mennyiségi termelésben 110,3 százalékot, és az önköltségcsökkentésben tonnánként 17 forint megtakarítást, — amely behozta a félév közben történt kisebb lemaradást. Így tehát minden reményünk megvan az élüzem cím másodszori elnyerésére.

Dobos József elvtárs, III-as akna üzemvezetője:

— Bár a mutatószámaink jók, még korán sem lehet biztosra venni, hogy elnyerjük harmadízben is az élüzem címet. Sajnos a baleseti mutatószámokat kissé túlléptük, de remélem, hogy az elbírálásnál az egyéb szempontokat is figyelembe veszik. Mi bízunk, és reménykedünk abban, hogy elnyerjük az élüzem címet amelyet, — úgy gondolom, — eredményeink alapján meg is érdemlünk.

A szénbányák jelentik:

Csökkent a mennyiségi széntermelés

Január 8-tól 10-ig terjedő időszakban a Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben, a 100 százalék felett, kisebb-nagyobb visszaesés következett be a mennyiségi széntermelésben. Ennek következményeként a trószt 7-i 105,3 százalékos eredménye 103 százalékra csökkent.

Kossuth-bánya 9-én és 10-én jóval a 100 százalék alatt termelt. Három nap alatt csak nem 3 százalékot esett vissza az esedékes havi eredménye.

III-as aknán a 7-i és 8-i gyengébb termelés 1—1 tized százalékos visszaesést okozott a havi mennyiségi tervben, de a 10-i 115,6 százalékos termelés, 7-hez viszonyítva 1,2 százalékkal emelte a havi eredményt.

Anna-aknán a három nap alatt a következőképpen alakult az esedékes havi eredmény: 8-án 104,3, 9-én 103,8, 10-én 103,3 százalék.

Béta-akna 8-án napi tervét csak 82,9 százalékra teljesítette. 9-én alig 10 százalékkal termelt ennél többet. Így a három nap alatt 5,5 százalékkal esett a havi termelési eredménye.

Nagymányokon továbbra is egyenletesen termelnek. A három nap alatt 101,9 százalékról 2 tized százalékot csökkent havi eredményük.

Mázа mennyiségi termelése alaposan visszaesett. Jelenleg 101,6 százalékon áll.

Szászvár termelése erősen hullámzó, de most már, úgy látszik, továbbra is a 100 százalék felett marad.

Jó eredménnyel zárták az évet a gyorsvágathajtók

A Komlói Szénbányászati Tröszt három komlói bányaüzemében működő gyorsvágathajtó csapatok kimagasló eredménnyel zárták az évet. Decemberben valamennyien lényegesen túlteljesítették előirányzatukat és jó eredményeket értek el a minőségi munka megjavításában is.

Kossuth-bányán a gyorsvágathajtó csapatok közt Koleda József csapata vitte el a pálmát. Tervüket 216 százalékra teljesítették.

Nyéki Oszkár csapata tervét 198 százalékra teljesítette.

A harmadik helyezést Hermusz József csapata érte el 176 százalékos teljesítménnyel.

III-as akna gyorsvágathajtó csapatai is jó eredményekkel büszkélkedhetnek. Ebben az üzemben legjobb eredményt Bognár János csapata érte el. Tervüket 25,6 százalékkal múlták felül. Bugyi Sándor csapata 118, Kiss Vince csapata 115 százalékra teljesítette havi tervét.

Anna-akna gyorsvágathajtói ugyancsak jó eredményeket értek el december első felében. A hónap második részében munkájukat leállították, mert a munkahelyek elvizesedtek.

Tovább bővül városunk vízhálózata

Komló vízhálózatának bővítése és a vízszolgáltatás megjavítása továbbra is fontos feladat városunkban. Bizonyára minden olvasónkat és komlói lakost érdekel, hogy ez évben milyen újabb létesítményekkel gazdagodik városunk vízvezeték hálózata.

Ez évben 1 millió 312 ezer forintot fordítanak a budafai vízmű-kutak jelzőberendezéseinek elkészítésére. Ez lényegesen megkönnyíti az esetleg bekövetkező zavarok gyors elhárítását. Még ebből az összegből építenek ezen a helyen egy üzemanyagtárolót is.

Komlón 4 millió 352 ezer forintot fordítanak a vízhálózat fejlesztésére. A kökönyösi víztárolónál tereprendezési munkálatokat végeznek, valamint a tároló köré kerítést építenek. Megépítik a Mánfa II. fő-gyűjtővezetéket, a Berek utcai keverőszivattyúházat.

Gesztenyész vízellátása egy ásott kútból történik jelenleg, s ha a szivattyúnál esetleg üzemzavar keletkezik, a vízszolgáltatás a zavar megszüntetéséig szünetel. Ennek elkerülésére a gesztenyési vízvezetéket összekapcsolják a Csizmazia uti városi 100-as vezetékkel.

Béketelepen és a Mecsekfalusi út mentén lévő házaknál vízvezeték bekötéseket hajtanak végre.

Ezenkívül a Víz- és Csatornaműveket fejlesztik gépi és egyéb berendezésekkel.

A tervek szerint a Nehézipari Minisztériumtól az említett összegen kívül mintegy 3—4 millió forintot kap a Komlói Beruházási Vállalat a liget-oroszlói vízkutak és azok berendezéseinek fejlesztésére.

Az itt felsorolt munkálatokon kívül még számos kisebb létesítmények építésével gazdagodik városunk vízhálózata, mely azt a célt szolgálja, hogy a vízellátásban a még fennálló nehézségek megszűnjenek.

Hómunkások, hóekék készenlétben

Január 9-én leesett az első hó. Még e napon felkerestük a köztisztasági vállalat vezetőségét, ahol a hóeltakarítás felől érdeklődtünk.

Megnyugtató választ kaptunk. A vállalat már január elsején számított a havazásra és a meglévő létszámhoz még hét dolgozót vett fel. A város területét körzetekre osztották, és meghatározták, hogy egy-egy embernek melyik részt kell tisztántartania.

Az úttestek letakarítására egy öntözőkocsira hóekét szereltek, amely már az első napon munkába állt és készenlétben áll egy lóvontatású hóeke is.

A gépkocsi-közlekedés veszélytelenítésére már a múlt év novemberében gondolt a vállalat vezetősége, az útak mellé kihordatta a zúzott követ.

Lyuk a sziklafalban

Az ÉM. 7-es számú Kőbánya Vállalat komlói bányájának 1-es mélyszintje felett mintegy 37 méter magas sziklafal meredezik. A köralakú bányatérben alig van mozgás. Az egyik oldalon egy kotrógép rakja a követ dömperekbe. És más semmi. Nézzünk csak jobban körül. Igen, jobboldalt, egy alig két méter átmérőjű lyuk sötétlik. Itt is van valami mozgás. Két ember csillét tol ki a lyuk szájától.

Ez a lyuk idejövetelünk oka. Itt készítik elő a nagykamrás robbantást. Számszerint a hatodikat.

Hamar a lyukhoz, illetve a megkezdett folyosóhoz érünk. Közben kísérőnk, Szebeni Sándor mérnök elmondja, hogy eddig mind a hat robbantás eredményes volt és a várt eredményt hozta. Átlagban negyvenezer tonna követ.

A bemutatkozáson hamar túlestünk. A két dolgozó: Süle Kálmán és Adorján Andor, mindketten lőmesterek. Egy — kővel megrakott — csillére támaszkodva cigarettára gyújtanak. Felettünk áll a függőleges meredek sziklafal. Ennek látása késztetett az első kérdésre:

— Nem félnek, hogy a fejükre esik egy kődarab?

Süle elvtárs a beszédesebb. Ő válaszol:

— Nem lenne kellemes, ha a fejünkre esne, de vigyázunk arra, nehogy megtörténhessen. Minden robbantás után leszedjük a meglazult köveket. Ez most még biztonságot nyújt, de hamarosan ide állítjuk a biztonsági padozatot. Már ide is készítettük — mutat két bakra és néhány vastag deszkára.

— Mióta dolgoznak itt?

— Már van másfél hete — szólal meg Adorján elvtárs — talán kevésnek tűnik a kihajtott folyosó — csakugyan, alig másfél méter —, de először nem kezdhettünk hozzá a folyosó hajtásához. El kellett takarítani a fal tövéből a törmeléket, na meg első a biztonság, le kellett szedni a falról minden laza darabot.

— Milyen eredményt várnak ettől a robbantástól?

— Azt talán a mérnök elvtárs jobban tudja...

— Legalább olyan eredményre számítunk, mint az eddigieknél, de talán jobb lesz, mert most —, ha a minisztérium engedélyezi — nagyobb mennyiségű robbanóanyagot akarunk betölteni.

— Hallottuk, hogy két hónapra elegendő követ tudnak ezzel a módszerrel lerobbantani, akkor bizonyára a kereset is jó?

— Arra nem panaszkodhatunk — mondja Süle elvtárs, miközben a cigarettavéget a csillébe dobja — átlagosan megvan a kétezer.

— Mire költik ezt a pénzt?

— Van családunk is. Nekem például négy gyerekem is van — folytatja Süle elvtárs.

— Nekem is van egy... — szakítja félbe Adorján Andor.

— Aztán szórakozni is járunk. Néha moziba, vagy valamelyik presszóba. Ilyen helyre csak az asszonnyal járok — de van nekem egy másik szórakozásom is, vagy inkább szenvedélyem: a vadászat.

— Hát ez jövedelmező szenvedély...

— Nem éppen jövedelmező, de nem is ráfizetéses. Nagyon szeretem a természetet. Meg jó barátok is vannak. Elmegyünk a vadászházba, aztán ott sütünk-főzünk, ha megunjuk, akkor elmegyünk a nyom után...

— Én inkább táncolni járok... — veti közbe Adorján elvtárs.

— Te még fiatal vagy, én már kiöregedtem ebből...

— Szóval ilyenre is kell a kereset...

— Nagyrészben tőlünk függ, hogy mennyit keresünk — tér a más tárgyra Süle elvtárs. — De nem is kell minket hajtani. Itt a kőbányában öntudatból dolgoznak az emberek...

— Akkor hát gyorsan előkészítik ezt a robbantást?

— Amennyire csak tőlünk telik...

Február valamelyik napján megemelkedik a meredek sziklafal, hogy aztán darabokra törve hulljon le az éhes kotrógépek elé.

(BERKICS)

Beszélgetés az év első újítójával

Kellemessége mellett hasznos is volt...

Jó érzés valamiben elsőnek lenni. Jó a termelésben is, és úgy gondoljuk az újításban is. Alig múlt el Szilveszter és a Komlói Szénbányászati Tröszt újítási előadójához beérkezett az első újítás. Szerzője Francsics Gyula elvtárs, a trószt személyzeti osztályának főelőadója.

— Kedves Francsics elvtárs, először talán elmondaná az újításának lényegét?...

— Ezzel az újításommal, úgy gondolom, a bányamentőknek teszek jó szolgálatot. Az a lényege, hogy megszüntéti a bányamentőkészülék szájcsutorájának felerősítésére használatos fejháló szükségességét. Mivel a szájcsutora felerősítésére mindenképpen szükség van, javasoltam, hogy azt a sisakra erősítsék. Hasznossága az lesz, hogy kiküszöböli a fejháló szorítása miatt keletkező kényelmetlenséget.

— Ennek az újításnak a gondolata bizonyára nem az új évben vetődött fel?

— Nem. A múlt évben a komlói vájáriskolásokkal én is kint voltam Németországban, és ott láttam ezt a módszert és már akkor elhatároztam, hogy benyújtom újításként.

— A látottak alapján saját maga szerkesztette meg az újítást?

— Nem én szerkesztettem meg. A német elvtársaktól levélben megkértem a műszaki leírást, és annak alapján nyújtottam be az újítást.

— Tapasztalt-e még más olyant is a német bányákban, amelyeket nálunk is eredményesen lehetne alkalmazni?

— Nagyon sok hasznos dolgot tapasztaltam, és azokat a közeljövőben javaslom nálunk is bevezetésre. Az egyik, közeli újítást most beszéljük meg Rotkó Sándor gépészeti osztályvezetővel. Amennyiben ő is jónak találja, akkor azt is benyújtom.

— Tehát a németországi út kellemessége mellett hasznos is volt...

Zászlóavatás Kossuth-bányán

Vasárnap délután már 4 óra előtt gyülekeztek a fiatalok Kossuth-bánya kultúrtermében, ahol a szenes főkörlet KISZ alapszervezete tartott tagkönyvkiosztó és zászlóavató ünnepélyt.

A taggyűlésen megjelentek idősebb elvtársak, hozzátartozók, vendégek is. A feldíszített teremben ünneplőbe öltözött fiatalok várták, hogy meg kapják új tagsági könyvüket.

A vezetőség beszámolója után Reinhardt András elvtárs, a KISZ-bizottság nevében üdvözölte a taggyűlést, majd Szabó János elvtárs, Kossuth-bánya pártbizottsága nevében átadta a KISZ-szervezet titkárának a párt által adományozott zászlót. A város alapszervezeteinek, intézményeinek küldöttei zászlószöggel díszítették a szép zászlót, melyre a szervezet nevét — „Alexandr Matroszov" — és a KISZ egyik jelszavát — „Hűség a néphez, hűség a párthoz" — írták.

A taggyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget. Ezt követően a szállítókörlet kultúrcsoportja „És megindul az élet" című színdarabot mutatta be nagy sikerrel.

Aki találkozott Leninnel

A Kökönyös keleti iskola úttörői lelkesen gyűjtik a forradalom hagyományait, emlékeit.

Fáradságos kutatómunkájuk eredményeképpen találtak rá Sásdon Rutai János idős bácsira, régi veteránra. A csapat öt őrsvezetője felkereste az idős harcost, hogy megkérjék, meséljen nekik emlékeiről, harcairól.

Rutai bácsi szívesen fogadta az úttörőket és teljesítette kérésüket.

1919-ben, a forradalom alatt Pétervároni laktam — mondja. A vörös hadsereg tagja voltam...

Legszebb élményei között elmesélte találkozását Leninnel. Hosszan beszélt a pajtásoknak a vörös hadsereg harcairól, eredményeiről, majd mutatott egy órát, amit egy tanfolyam végeztével Lenin elvtárstól kapott.

A gyerekek feljegyezték Rutai bácsi elbeszélését, élményeit és sok más tapasztalatukkal együtt ezt is bejegyzik a március 21-én megjelenő „Hősök könyvébe".

A kommunista tanító

Évek múltak el. Az időjárás viszontagságai következtében a fejfa színe teljesen megváltozott, a betűk elmosódtak, olvashatatlanná váltak. A koporsó összement, a hosszú időn át szépen gondozott sírdomb gödrös lett. E sírban nyugszik Hehrik József Mecsekjánosi első tanítója. Valamikor ő tanította a ma már idős korban lévő mecsekjánosiakat írásra, olvasásra...

S most, ahogy közeledik a tanácsköztársaság 40. évfordulója, egyre gyakrabban esik szó az egykori tanítóról. Szájról-szájra jár e községben a tanító neve és cselekedete.

A tanácsköztársaság előtt Hehrik tanító beszélt nekünk először Leninről meg az orosz forradalomról. Fiatalok voltunk még akkor, nem sokat értettünk mindebből. Csak azt, hogy ha szabadok akarunk lenni, dolgozni és jól élni, nekünk is úgy kell cselekednünk, mint az orosz munkásoknak, parasztoknak.

Így beszélt róla Hezberger Antal, Hehrik József volt tanítványa.

•

— Amikor győzött Magyarországon a tanácsköztársaság 1919 március 21-én, a mi tanítónk pont a börtönben volt. „Lázadásért" ítélték el. Emlékszem, amikor a proletárdiktatúra kiszabadította. Hehrik József visszajött Mecsekjánosiba és még jobban hangoztatta, hogy ő kommunista. Az egyik napon a régi iskola előtt a mi tanítónk a község plébánosával Takács Istvánnal találkozott. Valamin vitatkoztak, de én nem hallottam, pedig a közelükben voltam. Csak azt vettem észre, hogy a tanító gúnyosan mosolyog és ezt mondja a plébánosnak:

— A rothadt rendszer helyébe más nem jöhetett.

Így emlékszik vissza B. Nagy István.

•

— Bár én később jöttem Mecsekjánosiba, de emlékszem, hogy a Horthy korszak első évtizedében Hehrik József tanító hol az egyik hol a másik börtönben volt. S ha szabadon engedték, akkor is állandó felügyelet alatt állt. Persze én akkor nem tudtam ennek az okát. Későbbiek folyamán a mecsekjánosiaktól hallottam Hehrik tanító tevékenységéről.

Mindezeket Soós József tanító elevenítette fel, amikor tőle is érdeklődtünk a község hajdani kommunista tanítójáról.

Hehrik József nem érte meg a felszabadulást, a börtön, a sok kínzás, nélkülözés sírba vitte. De megérték a volt tanítványai, a felesége és fia. Az elvéhez hű kommunista tanító a temetőben nyugszik. De neve és cselekedete szájról-szájra jár Mecsekjánosiban.

Igazán megérdemli, hogy a volt tanítványai, s azok utódai a mai iskolások — úttörők nemcsak szavait, tanításait de sírját se felejtsék el ápolni.

Itt az igazi tél

A gyermekek vágya teljesült. Elérkezett a várva várt hó, a szánkózás, sielés időszaka. Kihasználva a természet adta lehetőségeket a gyermekek sokasága a tanulás mellett, a szabad idő bizonyos részét kint tölti a hóban.

Különösképpen nagy az örömöt az úttörő-pajtások körében. A Kökönyös Keleti iskola fiú úttörői már is elhatározták, hogy két napig tartó sielési túrát szerveznek a Hidasvölgybe.

Jó szórakozást kedves gyerekek!

Ülést tartott a városi nőtanács elnöksége

Gazdag programot dolgoztak ki

Január 9-én délután tartotta meg az év első elnökségi ülését a városi nőtanács. A tanácskozáson az elnökség tagjain kívül megjelentek a szülői munkaközösség elnökei, nőbizottsági tagok is.

A megbeszélésen értékelték az 1958. évi munkát és megtárgyalták az 1959-es évi nőmozgalmi feladatokat.

Tatai elvtársnő, a nőtanács titkára beszámolójában elmondotta, hogy az elmúlt évben jelentős eredményeket értek el a város asszonyai. Különösen jól kivették részüket a nők, a választási munka előkészítésében. Sok családot kerestek fel és beszélgettek el a dolgozókkal, háziasszonyokkal.

Az elmúlt évben szerveztek szakköröket is, ami a háziasszonyok részéről nagy elismerést váltott ki. Ezt mutatja, hogy szabás-varrás tanfolyamainkon több a jelentkező, mint amennyit foglalkoztatni tudnak.

Az 1958-as év tapasztalatait alapul véve dolgozta ki az elnök tervét 1959. első felére.

Március 21-én lesz negyven éve, hogy megalakult a Magyar Tanácsköztársaság.

Az ünnepi megemlékezéshez a nőtanács is hozzá akar járulni.

Tervükben szerepelnek előadások a tanácsköztársaság munkájáról, kiállítás a TIT-el közösen hazánk és népi demokráciánk eredményeiről, városunk fejlődéséről. Békegyűléseket szerveznek az asszonyok részére. Megünneplik a tavalyihoz hasonlóan a nemzetközi nőnapot.

E hónap második felében indítják a „Nők iskolájá"t, ahol az asszonyokat érdeklő előadásokat hallanak a résztvevők.

Nagy sikert ért el az elmúlt évben megrendezett nagymamák és nagypapák találkozója, amit ebben az évben is megszerveznek a farsang ideje alatt.

A szépérzék fejlesztését, a lakások diszítésének elősegítését szolgálják majd a különböző

kézimunka szakkörök.

Már megindult

a géphímző tanfolyam és rövidesen elkezdik a népi hímzés és csipkeverés tanítását.

Van olyan elképzelésük is, hogy perzsaszőnyeg-szövő tanfolyamot is indítanak.

A gazdaasszony körökben, főleg a fiatalasszonyok, leányok tanulhatják meg a főzés, szervírozás tudományát.

Azt hisszük,

nem lesz eredménytelen az a törekvésük sem, hogy egy női dalárdát hozzanak létre, amely együtt szerepelne a városi énekarral, de készülne külön műsorszámokkal is

A nevelés terén tovább akarják segíteni a szülők, nevelők munkáját. Január 19-re meghívták Komlóra Dezséri Lászlót, aki „Az apák felelőssége a nevelésben" címmel beszélgetést folytat a város lakóival. Tovább segítik, erősítik a szülői munkaközösség munkáját, szülők és nevelők kapcsolatát.

Egészségügyi bizottságuk nőket érintő előadást, rendezvényt szervez.

Többet kívánnak foglalkozni a nők jogainak védelmével, elsősorban az üzemi nőbizottságok és a városi jogi bizottságon keresztül.

Tovább folytatják azt a helyes kezdeményezést, hogy minden hónap első péntekjére kézimunka délutánra hívják meg a város asszonyait, leányait.

A beszámolót és a tervismertetést követő vitában a megjelent asszonyok helyeselték a tervet, s számos kiegészítést javasoltak.

A tervet a módosításokkal elfogadták.

A megbeszélésről mindenki úgy távozott, hogy látszott az arcokon: minden erejükkel azon fognak dolgozni, hogy terveik meg is valósuljanak.

A pártmunka módszeréről

Január 12-én, illetve 13-án érdekes megbeszélésre gyűltek össze a városi, üzemi, területi és hivatali pártszervezeteinek titkárai, agit. prop. titkárai, szervezői. A párt városi bizottságán a vb-titkárai és osztályvezetői fogadták őket, hogy közösen megbeszéljék; tapasztalataikat a pártbizottság irányító munkájáról, az alapszervezetek tartalmi munkájáról s a megvalósítás során alkalmazott módszerekről.

A megbeszélések e közvetlen és kötetlen formájának alkalmazása már nem új Komlón, hisz a párt vb. néhány hónappal korábban is rendezett már hasonló megbeszéléseket. Akkor is, most is igen eredményes volt a beszélgetés e formája. Itt Komlón is, valamint az északi üzemeknél is — ahol január 13-án került sor e beszélgetésre — a résztvevők feltárták az általuk városi és üzemi, illetve alapszervezeti szinten látott problémákat, s közösen alakították ki a helyes álláspontot a teendő intézkedésekre.

„Szemesnek áll a világ"

Ez a mondás tökéletesen igaz. Mit tegyen azonban az, kinek a szemével baj történik? Márpedig az ilyesmi elég komoly gondot és bajt jelent, hiszen már a régi közmondás is azt mondja, hogy „úgy vigyázz rá, mint a szeme világára".

No de kézenfekvő a válasz. Ha legdrágább és féltett kincsünket, szemünket baj éri, felkeressük a szemészetet, a szemorvost, aki segítségünkre van abban, hogy megszűnjön a baj. Beteg, rokkant embertársainkat valamennyien sajnáljuk. Azt hiszem közülük is leginkább azokkal érzünk együtt, akik többet nem gyönyörködhetnek a virágok csodás szineiben, a napfény ragyogásában, hanem fehér bottal tapogatóznak az egész életüket sötétbe burkoló vakság miatt. A bajt csak úgy lehet megelőzni, ha nyomban orvoslást keresünk.

Közvetlen környezetemről beszélek most csupán. Az egyik fiatal asszonyka gyötrő fej- és szemfájdalomra panaszkodott. Öreg munkatársam bosszankodva tisztogatja szemüvegét, nem elég erős már, nem jól lát vele. Egyik bányászunk, aki délelőtti műszakra jár, panaszkodva dörzsölt jobb szemét, amelybe valami idegen tárgyacska hullott. Mit mondhat ilyenkor az ember? Volt már orvosnál? Kiderült, hogy mindegyik panaszos járt már orvosnál, s igen természetesen szemorvoshoz irányították. Jó, jó kezd tűzbe jönni az ember, és mit mondott a szemorvos? És itt kezdődik a hihetetlen. Kiderül ugyanis, hogy szemorvos, szemészeti rendelés itt Komlón nincs. Baj van a szemeddel? Rendben van! Utazz Pécsre (veszíts el csak az úttal 2 órát, fizess 20,60 forintot a jegyért, menjen kárba esetleg egy műszakod) mert nálunk van körzeti orvos, SZTK rendelőintézet, tüdőgondozó, sőt most már kórház is, csak éppen szemészeti rendelés nincs.

Lassabban az „agarakkal", mondhatja valaki, egyszerre nem lehet mindent követelni. Hát ez igaz. De elárulom, hogy ez a cikkecske több, mint egy negyedéve viszket a tollam hegyén s annak idején éppen a mérsékelt türelem miatt nem vetettem papírra.

Negyedév azonban — ilyen problémánál — hosszú idő. Már pedig ez a helyzet azóta nem változott. Márpedig van szemünk, s azzal nemcsak törődni kell ,hanem észre kell venni az ilyen hiányosságokat s mielőbb intézkedni. Komlónak ma már 30 000 lakósa van. Ez a 30 000 szempár, kérdően figyeli ezt a problémát.

A szakszervezeti trösztbizottság féléves tervét

hagyták jóvá a bizottság első — január 8-i — ülésén. A terv szerint az első félév során tovább folytatják és befejezik a bizalmiak és reszortfelelősök oktatását. Tovább szélesítik és fokozzák aktivitását az üzemi tanácsoknak és társadalmi bíróságoknak.

A félév során bér és termelési bizottságot létesítenek, melynek feladata lesz a munkaversennyel, újítási kérdésekkel és a bérek alakulásával való foglalkozás.

Értékelik és megteszik a szükséges intézkedéseket a kormány takarékossági rendelkezésének végrehajtására.

Társadalombiztosítási tanácsot alakítanak, kiépítik és munkába indítják a hiányzó szakszervezeti albizottságokat, újraválasztják a sportkörök vezetőségeit s az első félévben fokozottabb segítséget nyújtanak két szakszervezeti bizottságnak — Kossuth-bányának és a karbantartóknak.

Az év első ülésén hagyták jóvá a trösztbizottsági ülések ütemtervét is. Eszerint a tervidőszakban megvizsgálják Kossuth-bánya ifjúsági nevelő munkáját, a város kulturális, a szállások szociális, egészségügyi és kulturális ellátottságának helyzetét. Az üzemek közül Anna- és Béta-akna szakszervezeti munkáját vizsgálják meg.

A terv szerint szinte valamennyi fontos reszortmunka elemzésére sor kerül.

Miért nincs elsősegélynyújtó-láda a kenderföldi legénységszálláson?

Kossuth-bánya egyik dolgozója a bányában megsérült munkatársát kísérte haza január 9-én a délutáni órákban.

Az illető a lábát vágta el, mentők nem vitték haza, mert sérülése ezt nem tette szükségessé. A kenderföldi legénységszállóra érve lakótársai lehúzták csizmáját és látták, hogy a kötés teljesen átvérzett, sőt a csizma belseje is véres lett.

Azonnal át akarták kötözni, ezért keresték a portásnál az elsősegélynyújtó ládát. Kiderült, hogy a portásnál ilyen nincs. „Lehet, hogy a gondnoknál van, de ő nem tud róla."

Végül Kossuth-bánya elsősegélynyújtójának telefonálására a mentők mentek ki bekötözni a sérültet.

Tudomásunk szerint rendelet van arra, hogy minden tömeglakásban kell lenni elsősegélynyújtó felszerelésnek. Nem volna helyes ezt beszerezni a kenderföldi legénységszállásnak is?

A mecsekjánosi KISZ-ről

Mecsekjánosiban 1958 március 21-én ünnepélyes keretek között alakult meg a KISZ alapszervezet. Az ünnepélyen sokkal több volt az idős ember, mint a fiatal. A fiatalok akkoriban idegenkedtek a szervezettől. Ezért nehezen indult meg ebben a peremközségben a KISZ-élet.

— *Ajjaj, az idegenkedés nagyon régen volt. Azóta sok víz lefolyt a Dunán, nálunk is sok változás történt* — mondotta az alapszervezet egyik aktív tagja, ifjú S. József, amikor a szervezet munkájáról érdeklődtünk. Más fiatalokkal is beszélgettünk, majd a község idős tanítóját kerestük fel, aki tőle telhetően segíti a KISZ munkáját. Ő ezeket mondotta:

— *A kultúrház átalakítása, csinosítása a fiatalok munkájának köszönhető. Ebben a kultúrházban a KISZ-szervezet megalakulása óta sokkal több szórakoztató, a nevelést elősegítő előadás volt, mint azelőtt több év alatt együttvéve. A szervezeten belül öntevékeny színjátszó csoport alakult, mely már tevékenyen működik. Az eddigi előadások bevételéből a KISZ-szervezet világvevő lemezjátszós rádiót, több sakk-készletet és a színjátszók munkáját elősegítő egyéb holmikat vett. Szaporodott a könyvtár köteteinek száma, nőtt az olvasók érdeklődése. Az utóbbi két hónapban a Komlói TIT szervezésében nálunk két előadás is volt. Az egyik a szarvasmarha tenyésztésről, a másik előadás pedig a takarmányozás időszerű kérdéseiről szólt. Az előadások hallgatóinak többsége fiatal — KISZ-tag volt. A fiatalok politikai oktatásokon is részt vesznek. A legutóbbi oktatáson a fasizmusról volt szó...*

A tanító még sok mindent mondott el a KISZ eddig elvégzett munkájáról, a fiatalok aktív tevékenységéről. Megtudtuk, hogy a fiatalok rövidesen egy egész estét betöltő vidám műsorszámokkal akarják megörvendeztetni a község lakóit. A bevétel egy részéből festéket vesznek és saját maguk festik át a kultúrház ablakait, ajtóit. Tervük továbbá, báb-figurák szerzése, bábelőadások szervezése, a könyvtár további bővítése és a fiatalság téli szórakozásának kellő biztosítása.

Mecsekjánosiban jól megy tehát a KISZ-munka, van KISZ-élet. „De még jobban menne, ha a szervezet több támogatást kapna, a Városi KISZ-Bizottságtól, mert ez hiányzik" — panaszolták a fiatalok.

Kellemes meglepetés

Kellemes meglepetésben részesültek az elmúlt év utolsó hetében a Kökönyös nyugati óvoda gyermekei és felnőttei. A városi tanács jóvoltából az óvoda 3000 forint értékű játékszert, egy mosógépet, porszívót és parkettkefélő gépet kapott. Ezzel nemcsak örömet szerzett a 99 óvodásnak, hanem megkönnyítette a mosónők és takarítónők munkáját is.

Többet, jobbat mint az elmúlt évben

A Komlói Szénbányászati Tröszt kultúrcsoportja — mely csak színjátszókból tevődik össze — létezése óta legtöbbet 1958-ban produkált. A kultúrcsoport által rendezett előadásokat és azok sikereit figyelembe véve megállapíthatjuk, az öntevékeny üzemi kultúrcsoportok élén a „trösztösök" állnak.

Mit produkáltak 1958-ban? Csak néhányat említünk a sok közül. Január 19-én Csehov „Lengyel" című színdarabjával vettek részt a Május 1. Kultúrotthonban az üzemi kultúrcsoportok fesztiválján. Február 6-án ugyancsak a fenti kultúrotthonban szerepeltek egy vidám színművel. Március 8-án egy egész estét betöltő vidám, zenés műsort adtak az Erkel-teremben. Március 9-én Mecsekpölöskén szerepeltek humoros jelenetekkel. Műsorral köszöntötték a mecsekjánosi KISZ szervezetének megalakulását március 21-én.

A tröszt kultúrosai, mint patronálók többször mentek az abaligeti termelőszövetkezetbe is. Az Uj Élet Termelőszövetkezet megalakulásakor, június 28-án, egy egész estét betöltő műsort adtak, melynek nagyon nagy sikere volt. November 15-én ugyancsak itt adtak egy egész estét betöltő műsort.

A tröszt kultúrcsoportjának munkájában az utóbbi időben visszaesés mutatkozik. S mi most azért kerestük fel az illetékeseket, hogy megtudjuk, várható-e javulás?

Megtudtuk, hogy a kultúrcsoport ez évi munkaterve hamarosan az üzemi bizottság elé kerül. Ennek célja: a tervszerűség, a kellő segítség biztosítása, mert *a csoport tagjai ebben az évben nemcsak többet, hanem jobbat, színvonalasabbat is kívánnak nyújtani a szórakozni, művelődni vágyó közönségnek. Részt akarnak venni műsoraikkal az év valamennyi ünnepélyén, így a tanácsköztársaság 40. évfordulóján, április 4-én, május 1-én, augusztus 20-án, a IX. bányásznapon, novemberben 7-én stb.*

A kultúrcsoport most készülő munkaterve nagyon gazdag, megvalósítása rengeteg munkát és áldozatot igényel.

Mozgalmi hírek

Kossuth-bánya párt alapszervezeteinek taggyűlésein, melyre január 23-án kerül sor, számos olyan tagjelölt tagfelvételi ügyét tárgyalják, akiknek tagjelöltsége már a fél évet meghaladta.

*

A KISZ városi végrehajtó bizottsága elkészítette és legutóbbi ülésén jóváhagyta 1959. évi programját.

*

Kossuth-bánya alapszervezeteinél eredményesen folyik a politikai oktatás. Két tanuló kivételével a többi 240 rendszeresen felkészülten jelenik meg a foglalkozásokon. Eddig legeredményesebbnek az Eperjesi Ernő elvtárs által vezetett „Időszerű kérdések" és a Pataki elvtárs vezette „marxizmus-leninizmus kérdései" tanfolyam mutatkozik.

*

Több új pártszervezet alakult városunkban. Így többek között a kenyérgyárban, helyiipari vállalatnál. A közeli napokban alakul meg az egészségügyi dolgozóknál és Kenderföldön.

*

Az elmúlt három hónap alatt több mint 60 fiatallal nőtt a Kossuth-bányai KISZ alapszervezetek száma.

Hirdessen az Új Komló-ban

A védőnő egy napja

Alacsonytermetű, csendes fiatalasszony Bartha Józsefné védőnő, aki saját gyermekén kívül egész Somágtető és Kenderföld egy részén a gyermekek sorsát figyeli. Segíti a fiatal mamákat a gyermeknevelésben.

Reggel fél nyolc körül látjuk, amint kisfiát a Berek utcai bölcsődébe viszi. Ő már jó helyen van — gondolja Barthánéné — és elindul a városba, hogy meglátogassa az újszülötteket, megnézze melyik mennyit fejlődött, a beteg meggyógyult-e már.

Egyik ilyen útjára elkísértük.

Kenderföld északi felébe vezetett útunk. Bekopogtunk Kovácsék ajtaján, a kisbaba nemrég tüdőgyulladásban volt, vajon hogy érzi magát. Kovácsné elmondja, hogy meggyógyult és most már rendesen eszik. Barthánéné javasolja, hogy adjanak a gyermeknek csonterősítőt. Tanácsot ad, milyen tápszert kapjon a kicsi.

Zákányiné panaszkodik, hogy kisleánya az éjszaka nem aludt, nyűgös volt. Valószínű a foga jön. „Adjanak neki levest, zöldséget, almát, citromot, és csonterősítő gyógyszert" — tanácsolja Barthánéné. Másik helyen a kicsinek úgy látszik nem elég az anyatej, mindig sír. Etetés után már két órával úgy látszik, hogy éhes. A védőnő kéri a mamát, vigye be a kisbabát próbaszoptatásra. Ott majd meglátják, elegendő-e neki a tej, vagy szükség van-e tápszerre is.

Ez meg is látszik. Az utcán, ahogy megyünk, itt is, ott is, megszólítják: „Védő néni hozzánk jön?"

Egész nap járja Kenderföld és Somágtető utcáit, tanácsot ad, segít a gyermek gondozásában. Három óra felé bemegy a gyermekgyógyászatra, ahol a napi tapasztalatokat felvezeti a kartonokra, elvégzi az adminisztrációs munkát. Ezután megy a bölcsődébe kisfiáért, és végzi otthon tovább a háztartási munkáját. Mos, vasal, főz vagy takarít.

Hetenként egyszer, csütörtökön csecsemő, pénteken terhes tanácsadáson vesz részt. Havonként ellenőrzi az iskola tisztaságot, látogatást tesz az óvódában.

Bartha Józsefné munkáját nem lehet százalékkal mérni, mint a bányászok teljesítményét, de munkája felelősségérzést, odaadást követel.

Nem tudtuk minden védőnővel végigjárni körzetét, de úgy gondoljuk a többiek is hasonlóan végzik munkájukat. A vezető védőnő szerint sok különbség nincs a munkájukban. Mindegyik jól dolgozik, esőben, hóban is járja a várost, látogatja a gyermekes családokat, tanácsot ad a csecsemőápoláshoz.

Megérdemlik tehát a megbecsülést, szeretetet, hisz sajátjukon kívül az egész város gyermekének fejlődését, nevelését segítik munkájukkal.

A múlt év eredményeiről, az új év terveiről

A Komlói Szénbányászati Trösztvezetősége január 9-én, műszaki értekezletet tartott a bányaüzemek vezetőinek részvételével.

A beszámolót Pozsgay Károly elvtárs, a tröszt főmérnöke és helyettes igazgatója tartotta. Pozsgay elvtárs elmondotta, hogy a múlt évben az összes munkanapok mindössze 15 százalékán nem teljesítette napi tervét a tröszt. Az új évben nagy feladatok várnak a bányaüzemekre: a tröszt napi mennyiségi termelése átlagosan 150 tonna szénmennyiséggel emelkedik.

A beszámoló kitért a végrehajtás fontosságára is. A vágathajtás mennyiségét az új évben tovább kell fokozni. A tervek szerint 1959-ben 57 kilométer vágatot kell kihajtani, és ebből mintegy 15 kilométernek meddővágatnak kell lennie.

Nem szabad megfeledkezni az önköltség csökkentésének és az összüzemi teljesítmény növelésének kérdéséről sem. Pozsgay elvtárs elmondotta, hogy a múlt évben a tröszt túlteljesítette tervezett összüzemi teljesítményét, de az új évben ennél is nagyobb feladatok várnak az üzemekre. Ugyanis az új évben átlagosan 660 kilógrammra emelkedik az összüzemi teljesítmény.

Pozsgay elvtárs szavai szerint a munkaerőgazdálkodásban a Komlói Szénbányászati Trösztnél még ilyen jó eredmény nem született, mint az 1958-as évben.

Ezek után ismertette az 1959-es év feladatait.

Egy év jelentősebb munkái a hídépítő vállalatnál

A Komlói Hídépítő Vállalat 1958-as évben több jelentős munkát végzett. Nevétől eltérően nemcsak hidakat épített, de annál több csatorzázási, föld- és egyéb munkákat is végzett.

Négy kisebb híd építését végezte el a vállalat a múlt évben. Ezek egy része a Városi Tanács Beruházási Vállalatának megbízásából történt. Kettő Mecsekjánosiban és Mecsekfaluban létesült, egy az új szennyvízderítőnek a belső hídja. A negyediket Alsómocsoládon építette a vállalat.

Ezen kívül megépítették a város szennyvízderítőjét. Így a szennyvíz derítve, minden fertőző anyagtól mentesen kerül a patakba és nem szennyezi a környező falvak levegőjét és vizét.

A vállalat dolgozói tevékenyen részt vettek a ligeti vízmű építésében. Elkészítettek négy kútházat, 1 gépházat és egy vízmedencét, valamint a 4 kilométeres nyomóvezeték 1957-ről visszamaradt szakaszát.

Jelentős munkaként kell megemlítenünk a szászvári bányaüzem üzemi vasútjának áthelyezését előkészítő földmunkát. E munkából az 1958-ra tervezett forintértékét túl is teljesítették.

Elkezdték az ősköszég feletti két 600 köbméteres víztározómedence építését.

A Mánfán létesülő ivóvízfőgyűjtő vezeték munkáinak 80 százalékát elkészítették. Ezt a munkát az év végére be kellett volna fejezniük, de sajnos anyaghiány miatt nem sikerült. Így az 1 millió 700 ezer forintos munkából visszamaradt 200 000 forint.

1958-ban már elkezdték a Kaszárnyapatak csatornázását, melyet az idén tovább folytatnak .8 millió forint beruházással kényszerítik a város levegőjét szennyező egészségtelen patakot egy három méter átmérőjű teljesen zárt csatornába.

Szintén az új évre átnyúló munkája a vállalatnak a Bem József utcai és az újtelepi szennyvízcsatorna építése.

Elkészítették az altáró szennyvízcsatornát 2 millió 750 ezer forint beruházással, és jelenleg már az útburkolat visszahelyezését végzik.

Az új évben ez a vállalat is nagyobb feladatokat kapott. Ezt a tervei is világosan igazolják. Amíg 1958-ban 10 millió forint, addig 1959-ben 18 millió forintot tesz ki a terve.

Nőtt a vásárlók száma

Pártunk és kormányunk árleszállítási intézkedése után nőtt a Vorosilov utca 96-os számú húsbolt forgalma. A napi pénzforgalom 2500—3000 forint, ami kb. 500 forinttal nagyobb, mint 1958. hasonló időszakában.

Különösképpen nőtt az érdeklődés a zsír, szalonna, töpörtyű, háj után, melyeknél árleszállítás történt. Megnéztük a bolt raktárhelyiségeit is, bő mennyiségben van zsír, különféle szalonna, szalámi, háj, kolbász, hurka, sertés- és marhahús, valamint kocsonyának való. A bolt vezetője, Takács István elmondotta, hogy az árleszállítás óta megjavult az áruellátás, a bolt időben megkapja a megrendelt árufféleségeket.

A megemelt terv teljesítéséért

Az ÉM. 7-es számú Komlói Kőbánya Vállalat komlói bányaüzemének is emelték az új évben a tervét. Míg az elmúlt évben 260 ezer tonna követ kellett bányászni, addig az új évben 330 ezer tonnát.

Kassai Béla igazgató elvtárs szerint minden remény megvan a terv teljesítésére. A reménykedés mellett természetesen különböző intézkedéseket is tesz a vállalat vezetősége ennek érdekében. Az elmúlt napokban érkezett meg egy új Skoda típusú kotrógép, amely nagy segítséget nyújt majd a munkában.

Jelenleg a vállalatnál téli nagyjavítás folyik. Minden gépegységet és berendezést ellenőriznek, és a kisebb-nagyobb hibákat kijavítják.

Nagy reményeket fűztek a nagykamrás robbantásokhoz. Az év első ilyen robbantása már február elején megtörténik, és ezt szükség szerint követi a többi.

Ilyen előkészületek után bizonyára sikerül majd teljesíteni a vállalatnak a megemelt tervet is, úgy mint a múlt évben.

„Apák felelőssége a nevelésben"

A Városi Nőtanács meghívására január 19-én délután 5 órakor az Erkel-teremben Dezséri László, a Magyar Rádió munkatársa tart előadást „Az apák felelőssége a nevelésben" címmel. Jegyek három forintos árban előre válthatók a Május 1. és Szabadság filmszínházban, a belvárosi könyvesboltban és a Nőtanács irodájában.

Halálos baleset

Béta-akna második szintjének egyik kamrafejtésében, 1959 január 8-án, reggel 4 órakor László Géza 24 éves vájár és Szőcs Béla 21 éves csillés hirtelen keletkezett omlás áldozatai lettek.

A baleset okának vizsgálatát a Pécsi Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség végzi.

Út a holnap felé

A város huzatos utcáin a szél nyargal, kemény időre siklott át november közepe. Az utcák csendesek, kevés a járó-kelő. Legtöbb a diák, aki a délelőtti tanításról tér haza.

Néhány társammal ácsorgok az Irgalmas tér sarkán. Paták ütemes zajára figyelünk. Látjuk, hogy a Rákóczi útról lovas katonák ügetnek felénk. Nyugodtan, büszkén ültek a lovat. Mellettünk nyargalnak el, ránk sem hederítenek. Szerb katonák voltak. Senki sem várta őket, talán ez volt a világ legkülönösebb térfoglalása az összeomlás után. Puskalövés nélkül, előkelően kiszálltak a vagonokból és „diszkrétségesen" megszállták Pécs városát. Rugalmasan mentek. Míg a lovasokat néztük, a gyalogság már az utcákon özönlött. Levegőbe lövöldöztek, közben a könnyen jött győzelem örömében kiáltották is a Zsivió Jugoszláviát.

A kereskedők lehúzták a redőnyöket. A kocsmák bezártak. Az utcák csak a zöld posztó színétől elevenedtek. Gépfegyvereiket gyorsan elhelyezték az utcák végébe. Másnap kifüggesztették kiáltványaikat miheztartás végett.

A Mecsek lejtőjén a forradalom elsikkadt és Pécs három éve megrekedt egy megszállás alatt.

Meghúzták a demarkációs vonalat is. Bennünket a határvonal Árpádtetőn érintett, azon túl az országút Vörös Magyarországba vezetett.

A nagy patetikus szónoklatok után a forradalom előjátékát éreztük csak. A mi vidékünkön némi ízelítőt kaptunk arról, hogy más is lehetne életünk. Az emberek mindenre legyintettek, egyhelyben topogtak. A munkások dalárdája négy év után újból megindult és énekelték a Marseillaist. Ujabb és újabb röpcédulák és lapok váltották egymást, az emberek érezték, hogy a demarkációs vonalon túl az élet más mederben folyhat. A petnyáki völgyön keresztül, Budafa felől a szálerdőn át a Lantos völgy árkában taposva a havat ,hozták egyesek az írott betűket, később a Vörös-újság egy-egy példányát, mely fényt hozott és hevítette a sinylődő forradalmi lelkeket.

Márciusban, amikor a proletáriátus vívta forradalmát és proletárdiktatúrává emelkedett, hiányozni kezdtek az emberek a bányán. Először a fiatal leszerelt katonák, később az idősebbek. Hol az egyik, hol a másik ismerős nem mutatkozott. Az énekkar megszűnt. Az emberek ritkultak, a sötét éjszaka elnyelte őket. A Lantos völgyön át mentek a vörös hadsereghez.

Csak az öreg bizalmi férfiak maradtak otthon, hogy biztosítsák az asszonyok és gyerekek mindennapi életét és jövés-menéssel rendezzék a bajos dolgokat.

Senki sem kérdezte, hogy hova mentek az emberek, mindenki tudta, hogy hova vezetett útjuk. Még a megszállók is tudták. Senkit sem kerestek, csak annyit mondtak:

— Majd visszajönnek.

A reakcióscik tele szájjal ásítoztak, közömbösen viselkedtek; a gyávák és megalkuvók a szakállas Sziszter — népet bolondító — vallásos szektájában tömörültek.

Sziszter hatalmas termetű, közepeskorú bányász volt, aki egymaga cipelte könnyedén a vastag támfákat a hóna alatt. Rejtélyes erőt tulajdonítottak neki a babonás társai. Féltek is tőle. Munkára nem járt, a fizetését lakására vitték a megszállók parancsára.

Ezek az ocsmány fertőben heverők voltak a besúgók, a fúrók, akik nem egy üvöltő jajgatást idéztek elő egy-egy embernél. Az utcán óvatosan, álmosan tekeregtek és lesték el a szavakat.

A telepre vezényelt szerbek a volt csendőrlaktanyában élték sajátos életüket. Bácskai bunyevácok voltak. Legtöbbje Pécsett szolgált a 6-os ezredben és jól beszélték a magyar nyelvet. Húsból és vérből voltak ezek is. Udvaroltak, aztán egyik-másik házasodott is. Délutánonként tamburazene mellett takaródóig járták a kólót.

Kannibálok nem voltak, mert az eltűnt emberek után büntető expedíciót nem vezettek. Hogy néha kiemelték a mellényzsebből egy-egy órát, ez a megszállás etikájához tartozott, de akadtak olyan emberek is, akik az órakeresőket helyben is hagyták.

Néha a vasárnapok adtak enyhe elégedettséget. A déli órákban meg-megjelent egy repülőgép, amely lassan, lármásan félkört írt le felettünk ,néha röpiratot is szórt, és eltűnt a levegőég kékségében. Ilyenkor a Mecsekben megszólaltak a kiskaliberű ágyúk. Figyeltük a becsapódásokat, a kicsi felhőket, de a lövés technikája nem produkált csodás dolgokat.

Ilyenkor nem egy ember szemében láttam a könny ragyogását, a sápadt homlok gyöngyözését.

És hallom, amint odasúgja az egyik a másiknak cigaretta sodrás alatt:

— Az éjjel a gyerekek is elmentek. Azt mondták, ha visszajönnek akkor is ráérnek az érettségire készülni. Pedig én is átakarok menni, csak megvárom az áprilist, addigra az asszony talán felgyógyul. Unom már a búcsúzkodást.

— Majd együtt megyünk — mondja a másik.

Ekkor — e napokban — a demarkációs vonalon túl, ahova nagyon sokan igyekeznek, egy eszme diadaláért folyik a harc. Megvalósításában munkásáruló szocialista vezérek ekkor még a kerékkötők, akik a munkáshatalom tagadói és ragaszkodnak az egyhelyben topogó rögeszméikhez, akadályozzák a forradalmasítást, az osztályharc megvalósítását.

(Z)

Hova kerül a komlói szén?

Alig hisszük, hogy akadna olyan olvasónk, akit ne érdekelne, hogy hova kerül a Komlón bányászott jó minőségű fekete szén.

Bizonyára már mindenki tudja, hogy a tröszt legnagyobb megrendelője a Sztálinvárosi Vasmű. Kokszolás után a kohók fogyasztják el a komlói szén legnagyobb részét. A kokszolásból eredő gáz azonban majdnem minden sztálinvárosi lakásba eljut és felhasználásra kerül.

Nemcsak gáz formájában jut a Komlón bányászott szén a sztálinvárosi lakásokba. A komlói erőmű kívül a Sztálinvárosi Erőmű számára is nagymennyiségű szenet szállít a Komlói Szénbányászati Tröszt. Tehát Sztálinvárost is nagyrészt komlói szénből előállított villamosenergiával látják el.

Az ország minden vasútvonalán található komlói szénnel fűtött mozdony, hisz a MÁV is a nagy megrendelők közé tartozik a Komlói Szénbányászati Trösztnél.

A Pécsi Kokszművek Komlón bányászott szénből állítják elő generátoraikban a háztartási gázt.

A belkereskedelem juttatja el a komlói szenet a háztartásokba és az intézményekbe, fűtés céljára.

Az ipari fogyasztók közül főleg az élelmiszeripar használ fel nagymennyiségű fekete szenet. A Komlón bányászott fekete szén az ország minden részében lévő konzerv, tejipari és egyéb élelmiszeripari vállalathoz, üzemhez elkerül.

A Komlói Szénbányászati Tröszt Nagymányoki Brikettgyárán kívül a dorogi, tatabányai és pestvidéki brikettgyárak is kevernek készítményeikbe komlói szenet, hogy annak minőségét ezzel javítsák.

Sorolhatnánk még tovább a kisebb fogyasztókat, hiszen az ország egész területén használják a fekete komlói szenet. És ahová eljut a bányászaink nehéz munkájával kitermelt szén, — eljut bányászaink jó híre is.

Boldog óvodások

— Itt a hóember, itt a hóember — hangzott számtalan pici szájról az öröm kiáltás és pillanatok alatt 99 makkegészséges boldog kisgyermek csoportosult körém a Kökönyös nyugati óvodában. Fiúk és leánykák csodálkozva néztek rám, majd se szó, se beszéd, a kabátomról és a kalapomról leszedtek minden hópelyhet.

— A bácsi nem is hóember — mondta később meglepődve az egyik óvodás.

— Mi a neved — kérdeztem mosolyogva.

— Andriám Zsigmond vagyok, három éves, nőtlen, feleségem meg hazam nincs.

Kitört a nevetés. Igazi, vidámsággal teli gyermeknevetés. Micsoda boldog gyerekek.

— Tudja mit ettünk? Teát meg vajaskenyeret. Nagyon finom volt.

Így nyilatkozott Molnár Anikó és, hogy ne legyen kivétel, végig kellett hallgatnom Földesi Katóka, Matusek Zolika, Szabó Juditka, Molnár Rezsőke, Kornyoki Editke és a többiek mondanivalóját.

— Én anyukámtól egy babát kaptam karácsonykor.

— Nekem szánkót vett apukám és azzal hozott anyukám ide.

— Én új ruhát meg cipőt kaptam...

Mindenki elmondta, hogy milyen ajándékokat kapott az ünnepekre. Majd a gyermekek megmutatták azokat az ajándékokat, melyeket a városi tanácstól kaptak. Sokáig beszélgettünk, és addig ment a dolog, hogy meghívást kaptam tőlük a délutáni szánkózásra. Elfogadtam, majd elbúcsúztam tőlük. Kint havazott, s fújt a szél. Ahogy ballagtam a Vorosilov úton az én gyermekkorom jutott eszembe. De akkor én egy télen sem voltam boldog. Rongyosruhás, mezitlábas és éhes voltam.

— D. —

Ami számos otthoni nevelésből hiányzik

A szülői felelősségről — a szülői kötelességről

A szülői ház nevelése adja az iskolai nevelés alapját. A kérdés az: mit hoz a gyermek hazulról. Kik a szülők, és milyenek a szülők. Mi a felfogásuk a szülőknek az életről, a világról, a szocialista emberi élet céljáról és életfelfogásuk egyezik-e a szocialista világnézettel? Hogy ez a szoros kapcsolat meg van-e, a jó és gyakorlott nevelő hamar észreveszi.

Sajnos, nagyon sok szülőnél hiányzik az összhang, ellentétben vannak az iskolai neveléssel, sőt az oktatással is: hiányzik a szülői ház és az iskolai harmonikus kapcsolat a nevelés munkájában.

Számos gyermek nem azt látja otthon, amit az iskolában. Nem azt hallja a szülőktől, amit a nevelőjétől. Mi ragadjon akkor arra a gyermekre, kinek agyában keveredik a jellem, más és más szemüvegen nézi a környezetét, az életet. Ugy válaszoljon odahaza, ahogy a szülő kívánja és úgy feleljen, ahogy az iskola tanítja? Nem gondolják a szülők, hogy az ilyen ellentét nehéz küzdelemmel jár a serdülő gyermek életében, amikor a kutató elme két szemlélet nyomasztó hatása alatt görnyed és nem tudja, hogy melyik szemüvegen nézze a nép életét a szocialista világ kialakulásában?

Igen, mert odahaza azt mondják: nem így van fiam, ahogy te azt tanultad. Hanem így... de azért, te csak mond úgy, ahogy tanáraid elvárják tőled.

Az ilyen nevelési folyamatban nehéz a nevelés, az ilyen nevelésű gyermek a „kétlaki" szellemi fejlődésében nem tudja megvalósítani életcélját, melyre talán hivatott is lenne. De ezek a fennálló okok akadályozzák és lehetetlenné teszik, hogy beleilleszkedhessen a társadalmi rendbe, megalkuvóvá válik és tehetetlen lesz önértékelésében.

A gyermek a szülői segítségre rászorul. A szülő segítse a gyermeket törekvéseiben, tanulja megérteni gyermekét, csak így segíthet a nevelő munkájában. Ne vesse el a gyermek bizalmát, mert a bizalom a nevelés titokzatos kulcsa. Ennek a bizalomnak nem szabad megszakadnia, ennek ellentéte lehetetlenné teszi a nevelő pedagógiai munkáját.

A gyermek nem a házasélet gyümölcse? Ha az, akkor a család öröme! Ha pedig a gyermek teher, — mert némelyik szülőnél az — az már a születésével hozta mindazokat a nehézségeket, amikkel meg kell küzdenie. Minden alapot hazulról hoz a gyermek. A gyermekről olvassa le a nevelő a szülők jó vagy rossz tulajdonságait. A gyermek mondja el az anya és apa nevelői felfogását. A gyermek mindent elmond. Akaratlanul. Apa ezt mondta... Anya meg így parancsolta. Számtalan helyen az apa és anya nevelési módszere nincs összhangban, ezért egymás tekintélyét rontják a gyermek előtt.

Apáink, öregapáink is neveltek gyermekeket, de másképp, annak a kornak más volt az elve a nevelésben. Ma nem nevelhetjük úgy gyermekeinket, ahogy bennünket neveltek úgyanazon elvek mellett, hiszen nevetségessé válnánk, ha gyermekeinket egy eltűnt kor elveivel és életfelfogásával kívánnánk útrabocsátani. Már az utcán sem állnák meg helyüket, nem pedig az életben.

Minden gyermek családi körülménye más és más. Van rendezett és rendezetlen családi élet. Az utóbbiban a szülő a hibás és ezt a rendezetlen avagy elromlott életet a gyermek szenvedi meg és élt nyűgös életét addig, amíg önálló élethez nem kezd, illetve a maga gazdájává nem válik.

Ma, a szocialista társadalom nevelési célja egy módszeren alapul. A nevelésben nem tesz kivételt. Elmúlt az az idő, amikor a főúri családból származott gyermeknek különleges nevelést adtak, mert annak megélhetési problémái nem voltak. Más nevelést kapott a hivatalnok család gyermeke, alázatos talpnyalásra nevelték, mert íróasztal mellé kívánták ültetni. A birtokos-osztály gyermeke a rátartiasság nevelésében részesült, az örökléndő birtok acélozta a gőgös jellemet, mely elválasztotta a munkás, napszámos szülők gyermekeinek nevelési irányától, mert ezeknek gondja a mindennapi betevő falat megszerzése volt. A letűnt kor osztályaiban a nevelés célja és feladata különböző irányban ágazott széjjel. Igen, különbözőképpen neveltek a szülők és ez a nevelés, mint maradvány, egyik másik szülőre rárágadt és úgy gondolja, helyesen jár el gyermekeinek nevelésében.

A szocialista nevelés nem tesz különbséget gyermek és gyermek között. Itt nincs típus. Sem mennyország, sem pokol. Csak egy, a szocialista világnézet elfogadása. Ez minden szülő érdeke legyen, ha szilárd talajt akar gyermekének biztosítani.

Hosszú nevelői múlt áll mögöttem, e hosszú úti tapasztalatokkal megrakódtam és fejlődésemben harcossá váltam a szocialista nevelés kérdésében.

Kedves szülők! Látni kell, hogy a szocialista nevelés nem kényszerít, hanem példát mutat, példák elé állítja a szülőt a gyermekével együtt. A dolgozók társadalma mindenkit magához emel, hozzá hasonlóvá tesz, de különbözőképpen hat a harmadik utast, a csökönyöst is elszenvedi és észrevétlenül, amennyire lehet, neveli. Sok családnál már a gyermek nevel észrevétlenül. És nem szégyen az, ha a gyermek csodálkozik a szülők felfogásán? Ha a gyermek észreveszi, hogy a szülői otthon nem áll összhangban az iskolával? Ha az iskola rendelkezéseit a szülők elvetik, a gyermek keresztül elégedetlenséget tanúsítanak az iskolával szemben. A gyermek nevelőjéhez ragaszkodik, a szülők meg a családi körében belül nevetségessé, ferde beállításba állítják a nevelőt.

Ezzel a család odahaza lerombolja azt, amit az iskola épít. Ez egy életre fertőzheti meg a gyermek lelkét.

A szülő elfogultságában észre sem veszi, hogy gyermeke nem jól érzi magát otthon, hogy a gyermek az otthon objektív hatalmát csak úgy elfogadja, de jövendő élethivatásának betöltéséhez mégis az iskola iránymutatását követi.

Minden szülő igyekezzen a nevelői munka érdekében kapcsolatot keresni gyermekén keresztül az iskolával. Szűnjön meg az a bizonyos feszültség, hogy gyermeke nevelésében a nevelői munka sikeres legyen.

Ne okozzunk nehézségeket a gyermeknek. Gondolkozzunk kicsit. Ha a nevelés elveit a szülő nem is ismeri, ne okozzon fájdalmat a gyermeknek. A fiatal lélek attól tanul, akit szeret s ez a nevelésben nagy jelentőségű. Ebben a kérdésben minden szülőnek állást kell foglalnia.

Csak akarni kell és a feladatot megoldottuk.

— Zajos —

SPORT

„Legyen mindannyiunk szívügye az NB II. megnyerése”

Őszi elsőségünk margójára

Minthogy szerkesztőségünkhöz Molnár Ferenc levele érkezett be elsőként, hadd kezdjük a vitát az ő soraival.

„Először is köszönetet mondok az Új Komló szerkesztőségének, hogy bőven foglalkozik városunk sportjával. Nekünk futballrajongóknak nincs is más vágyunk, minthogy kedvenc csapatunk jól szerepeljen.

A december 31-i számban megjelent „Őszi elsőségünk margójára” címmel írt cikket örömmel olvastam. Az egész cikkel teljesen egyetértek, s a szurkolók nevében köszönöm a szakvezetők fáradozását, Záborszky Jenő edző lelkiismeretes, nagy hozzáértéssel végzett munkáját. Köszönöm a Bányász valamennyi labdarúgóját, hogy az ősz folyamán olyan szívvel-lélekkel képviselték színeinket, amit vártunk tőlük. Sőt többet kaptunk! Nekünk szurkolóknak ez nagy-nagy örömet okozott, s az öröm adta kezembe a tollat, hogy megköszönjem az őszi idény eredményes munkáját. A tavaszi fordulóval kapcsolatban természetesen azt szeretném, hogy nyerjük meg a bajnokságot. Én most nem is annyira az első csapattal kívánok foglalkozni, hanem az utánpótlással, a Bányász II-vel és az ifivel. Tisztelettel és megbecsüléssel gondolok az idősebb játékosokra, hiszen a zöld gyepen ők már megtették kötelességüket. Ezért ne is haragudjanak, ha azt írom, hogy a II. csapatot is fiatalítani kell. Sok mérkőzésen megfigyeltem, hogy a fiatal, tehetséges Faragó a tartalékcsapatban olyan „harmadhegedűs” szerepet játszik. Az elgondolásait nem tudja hasznosítani, mert egyszerűen nem meri. Ha véletlen valami nem sikerül, akkor az „öregek” megszidják. Ha csak ezt az egy játékos fejlődését nézzük, láthatjuk, hogy nem tud kibontakozni. Amikor Faragó az ifiben játszik, az egész csatársort magával viszi, és az ötösfogat olyan csatárteljesítményt produkál, amit a II-ben nem láthatunk tőle. De nem azért, mert az ifi ellenfelei gyengébbek. Igazolja feltevésemet a Komlói Bányász—Pécsi Dózsa ifi mérkőzés, ahol fiataljaink 9 góllal terhelték meg a pécsiek hálóját, s ahol Faragó a mezőny legjobbja volt.

Az én elgondolásom az volna (bár tudom, hogy minden játékost foglalkoztatni kell), hogy az ifiket a II-ben és a nagycsapatban bátrabban kellene szerepeltetni. Még egyre szeretném felhívni a vezetőség figyelmét: jó lenne, ha a most folyó alapozó edzéseken az idősebbekkel együtt végeznék a gyakorlatokat a tehetségesebb ifjúságiak is.

Molnár Ferenc

„Necsak a pálván, de az életben is legyenek együtt a játékosok”

Nem akarok tanácsokat adni és jobban érteni a labdarúgáshoz, mint az erre illetékes szakvezetők, de egy-két észrevételem mégis volna. Elöljáróban hadd mondjam meg: az őszi idényben valamennyi itthoni mérkőzésnek szemtanúja voltam s néhányszor idegenbe is elkísértem a csapatot.

Időnként mérgelődve, többször pedig örömmel hagytam ott a pályát. Megvolt rá az ok! De kezdjük az elején. Együttesünk az NB I-es rutin ellenére olykor úgy játszott, mintha 58 őszén kezdte volna először az NB II-t. A lelkesen küzdő úgynevezett kiscsapatok bizony alaposan megszorították tizenegyünket. A Bányász bár zömmel ugyanazzal a gárdával állt ki, mint az I. osztályban, mégis a három poszton megfiatalított csapatnak eleinte nem volt önbizalma. Az igazság az, hogy már ekkor is látszott az összeszokottság jele, de ez csak külső kép volt. A játékosok a mindennapi életben távol állnak egymástól. Pedig szerintem ez nagy hiba.

A másik észrevételem: a mi játékosaink tudnak és akarnak, de nem mernek. Ha az ellenfél egy kicsit keményebb, ők már átengedik a kezdeményezést. Nos, nem azt akarom mondani, hogy legyenek durvák, — ez távol áll tőlem. De igen is legyenek kemények, robbanékonyak. Ne húzódjanak vissza, ha egy keményebben játszó ellenfélre találnak, hanem férfiasan, sportszerűen harcoljanak minden labdáért. Ezt vonatkoztatom arra az esetre is, amikor nem a legpontosabban kapják egymástól a labdát...

Fiúk! A bajnokság kezdetéig csaknem két hónap van hátra. Úgy készüljetek fel a tavaszi nagy feladatra, hogy a 30. forduló után ne csalódást, hanem örömet szerezzétek e sport népes táborának.

Most pedig hadd írjak egypár szót az edző sporttárshoz is. Az őszi idényben megmutatta, hogy szívesen és hozzáértően foglalkozik a fiúkkal. Kérjük: nevelje, tanítsa őket a további jó szereplés érdekében. A felkészülés idejére pedig azt szeretnénk, ha edzőtársul egy NB I-es csapatot is látnánk. Mint e csapat lelkes szurkolója sok sikert kívánok a tavaszi idényhez.

BALTAVÁRI LÁSZLÓ

Teremkézilabda Téli Kupa

Komlói Bányász—Pécsi Dózsa 13:8 (6:3)

Pécs, PVSK csarnok: 300 néző. **Vezette:** Buzánszky, Dobay, Péter. **Komlói Bányász:** Balázs — Horváth, Weininger, Papp, Schmeller, Kispál. **Edző:** Istvánfalvi Miklós.

A közönség fergeteges biztatása mellett vonult pályára a két csapat szombaton este, fél hatkor. Csapatunk gyors támadással kezdett és azonnal megszerezte a vezetést. Ezután a Dózsa 7 méteresből egyenlített. Igen kemény és változatos volt a mérkőzés, hol egyik, hol másik kapu forgott veszélyben, azonban nálunk Balázs minden védhető labdát hárított és ragyogó védései közben csatárerényeket is „csillogtatott”. 2:2-ig fej-fej mellett folyt a küzdelem, innen azonban a közben játékba lendült csapatunk fokozatosan elhúzott. Ötletes egykét húzásból szőtt támadásaikat rendre jó lövéssel fejezték be, melyek ellen a Dózsa jól védő kapusa sokszor tehetetlen volt. Nem feledkeztek meg játékosaink a védekezésről sem, és így már az első félidőben bebiztosították a győzelmet.

A II. félidőben hasonló volt a játék képe, végig csapatunk irányította a mérkőzést olyannyira, hogy még emberhátrány idején is (Balázst 2 percre kiállították) mi értünk el gólt. 5—6 gólos vezetésünket végig tartva biztosan szereztük meg a 2 pontot a torna másik esélyesétől.

Ezzel a győzelemmel a Komlói Bányász 3 pontra növelte előnyét a Pécsi Dózsa előtt.

Egyénileg bírálva a játékosok teljesítményét: **Balázs** egészen kiválóan védett, a támadásokban is részt vett. **Papp, Schmeller, Weininger** és **Horváth** egyaránt jó teljesítményt nyújtott mind a támadásokban, mind a védekezésben és eredményesek is voltak. Taktikai érzéküket és lövőkészségüket külön ki kell emelni. **Kispál** jól látta el feladatát, védekezésben önfeláldozóan küzdött, rávezette a támadásokra. **Varga** a tábláról irányított. **Benedek** a középen állók, **Krajczár** a szélsők tevékenységét irányította. Mindannyian jó játékot nyújtottak.

Végeredményben tartalékos csapatunk teljesen megérdemelten nyert ilyen gólaránnyal is.

Góllövők: Balázs 4 (1 hétméteresből) Papp 3, Schmeller 2, Horváth 2, Weininger 2.

*

Pécsi Bányász II—Komlói Bányász II 14:10 (6:3),

Igen tartalékosan felálló csapatunk alulmaradt a Pécsi Bányász II ellen, akiket erre a mérkőzésre az első csapatból is megerősítettek. A tartalékos felállás úgy látszik elvette a mieink önbizalmát, mert Bán a kapuban jónéhány védhető labdát nézett el, csatáraink pedig sokat dobtak mellé.

Góllövők: Trischler 5, Kripl 3, Gasparik és Lotz.

Jók: Trischler, Kripl.

Röplabdázóink sikere Pécsett

Szombaton Pécsett az egyetem tornacsarnokában rendezték a röplabda Téli Kupa bajnokság 4. fordulóját. A Komlói Bányász csapatai ezúttal a Pécsi Dózsa II-vel, illetve a Leőwey Klára Gimnázium legjobbjaival mérték össze tudásukat.

Mindkét mérkőzés komlói sikert hozott: a fiúk 45:39, a lányok 62:47 arányban múltak felül ellenfelüket. A férfi csapatunk Vókó I., Vókó II., Rein, Varga, Benedek, Krajczár (csere: Kismándor, Kovács, Krausz, Lukács), a női együttesünk: Bévárdy, Krausz, Huszár, Rein, Gelb, Csillag összeállításban lévett a pályára. Az előbbieknél Varga és Krajczár, a lányoknál Gelb és Huszár játszott átlagon felülien.

A fiúk a táblázat körének állnak, míg a lányok versenyük.

„Keményebb játékot”

Igaz, hogy csapatunk szép eredményt ért el az első fordulóban: a rivális csapatokkal szemben jelentős előnyre tett szert, mégis akadt néhány fogyatékosság. Elsősorban a túlzott finom játékban látom a hibát. Az őszi idény itthoni mérkőzésein igen félénken játszottak a fiúk. S ha a gárda a hazai környezetben „kisasszony” módra játszott, akkor vajon mit csinált idegenben?!

Záborszky sporttárs! A tavaszi nyitásig most a teljes felkészülési idő a magáé, nem úgy, mint az NB II. rajtjánál. Ezért az egész szurkolótábor nevében kérem: keményebb kézzel fogja a fiúkat, hogy a mindennapi életben példát mutassanak. Serkentse őket kemény játékra!

A tavaszi évad elé úgy kell tekintenie, hogy a 8 hét a 2-vel szemben igen nagy előny az együttes felkészítésében. Ezzel arányosan jobb teljesítményt is várunk a csapattól. Itt nemcsak az eredményességre gondolok, hanem a csapatjátékra is.

Természetesen nem vagyok elfogult, — csakúgy, mint sokezer más szurkoló — tudom jól, hogy lesznek mérkőzések, amelyeken nem tud a csapat száz százalékos eredményt elérni. De, ha Záborszky sporttárs a felkészítésnél eredményes munkát végez, akkor 1959 őszén ott leszünk az I. osztályban. Munkájában bízunk, hiszen már eddig is bebizonyította, hogy képes a csapat edzésének vezetésére. Nem felejtjük el, hogy amikor idekerült Komlóra, a csapatkeresés volt a fő gond. A két szélső viszonylag gyors pótlása és a középhátvéd jó helyettesítése elsősorban a maga érdeme. Szeretnénk edzői képességeit még jobban megismerni.

Friesz Ferenc

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó: az MSZMP városi bizottsága
Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 13-18, 13-58, 20-68.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Felelős vezető: Mellés Ferenc

HÍREK közlemények

Új közvilágítás Kenderföldön

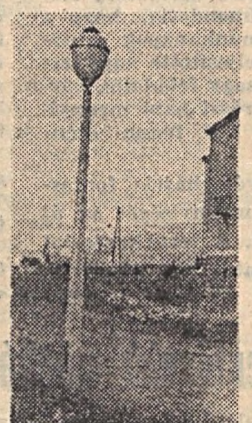

Kenderföld korszerű új közvilágítást kap. A díszes kandeláberek már állnak az Arany János, Zrínyi Miklós, Kazinczy Ferenc, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály utcákban és a Zrínyi téren. Az Arany János utcában már a gyönyörű búrákat is elhelyezték a kandelábereken.

A közeljövőben az Arany János és a Zrínyi utcákban már fényt sugároznak az új lámpák. A felsorolt többi utcákban, — műszaki okok miatt — csak a későbbi idők folyamán kezdenek világítani a Kenderföld új díszének is nevezhető lámpák.

Mintegy 2 millió forintos beruházással készül az új világítás. Ezért is szeretnénk a lakosság figyelmét felhívni annak megóvására.

A lakók gyermekeikkel is értessék meg ez új létesítmény megóvásának fontosságát. Ez annál inkább is fontos, mert a kenderföldi gyerekek között az utóbbi időben nagyon elterjedt a „csúzlizás”.

A búrák darabonként mintegy 450—500 forintba kerülnek, és beszerzésük sok nehézséget okoz. Így a neveletlen gyerekek, akik esetleg a búrákat összetörik, nem csak a társadalmi tulajdont rongálják, hanem a lakóknak is kellemetlenségeket okozhatnak, mert a búrák beszerzési lehetetlensége miatt szünetelhet a világítás.

— **390 kiló függő** és 225 kiló datolyát kaptak a komlói fűszer- és csemegeüzletek január első hetében.

— **A havazás** következtében a Zrínyi Miklós téren az építők félbehagyták az épülő öt emeletes lakóház építésének munkálatait.

— **Jól sikerült** ünnepélyen vették át az új KISZ tagsági könyveket a vasútállomás KISZ-tagjai. Az ünnepélyen a legjobb aktivisták pénzjutalomban részesültek.

— **Gyönyörű** kerti ibolya és fehér orgona látható és vásárolható a komlói virágüzletben.

— **Városunk** csemegeboltjaiban cukrozott datolyát árusítnak kilogrammonként 50 forintos árban.

— **A nőtanács** szervezésében január 7-én a Május 1. Kultúrházban géphímző tanfolyam indult.

— **Kossuth-bányán** az elmúlt évben 133 újítási javaslatot nyújtottak be a dolgozók. Ebből 43-at elfogadtak és az év folyamán 39-et alkalmaztak is. Az 1958-ban alkalmazott újításokból eredő népgazdasági megtakarítás 2 millió 176 ezer forint.

— **A mélyfúró vállalat** telepe feletti dombon megkezdték két új előregyártott, utófeszített víztartály építését. A két tartályban összesen 1 200 köbméter víz lesz tárolható. Az építkezés az év közepéig befejeződik és a tartályok a város vízellátásának szolgálatában állnak.

Közlemény

Komló város tanácsának — a köztisztaságról szóló — 151/1955. sz. rendelete 7. paragrafusának 3. pontja előírja, hogy: „Házi és utcai szemetet, hulladékot és törmeléket, valamint földet kizárólag csak a hatóság által kijelölt helyre lehet szállítani és lerakni”.

Megállapítás szerint a város területén lévő üzemek és vállalatok (beruházók és kivitelezők) a város különböző helyeire szállítanak önkényesen — engedély nélkül — földet, törmeléket stb.

A Városi Tanács VB ipari és műszaki osztálya felhívja az üzemek és vállalatok vezetőit, hogy a fentebb említett tanácsi rendeletben foglaltakat szigorúan tartsák be, föld, törmelék, szemét szállítására kérjenek engedélyt, illetve a lerakodóhelyet jelöltessék ki.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy bármelyik vállalat engedély nélkül szállít földet, törmeléket és engedély nélkül létesít szemétrakodóhelyet, úgy a hivatkozott tanácsi rendelet 21. paragrafusának alapján a szabálysértést elkövető vállalat vezetője ellen az eljárást meg fogjuk indítani.

Két beszélgetés

Az egyik úgy november végén történt a tröszttel szemben lévő üzletben, ahová vásárolni mentem.

Sokan voltak. S többen az udvariasság szabályainak megsértésével igyekeztek előre tolakodni. Már a pultnál szorongtam és vártam, míg rám kerül a sor. Mint szokás, egy általános hangzavar közepébe kerültem, mert mindenhonnan beszélték egymáshoz az ott lévők. Egy hangra lettem figyelmes, mely mögöttem hangzott. A hang tulajdonosa nem kiabált, inkább suttogva sziszegte a szót: „Hallottad drágám, karácsonyra csak egy-két narancsot adnak majd családonként. Képzeld, mit csinálok én. Igaz, hogy nekem csak egy van, de tudod...” itt felsorolt Micát, Macát, Pipit és egy egész csomó ilyen hangzatos nevet (hát oda sem mehetek üres kézzel). Nagy bajban leszek. Majd szégyenszemre vacak almát vihetek. Azzal igazán nem szégyenkezhetem.” (Miért kell almáért szégyenkezni?)

— De tudod, drágám — legalább banánt hoznának. De azt sem hoznak. Ettől már? En ettem, tudod milyen isteni? Valami csodás egy gyümölcs, nem ám az alma. Nem bánnám, ha 100 forint is lenne, vennék egy-két kilót és kilaknék abból a finom...

Nem tudtam akkor szembe nézni a banánt „istenítővel”, mert én kerültem sorra. De eljöveI azért megnéztem, ha nem is volt felém fordulva. azt a déligyümölcsön nevelkedett barna, igen kozmetikált, piros kardigános kényes nőt.

*

A másik karácsony után történt. Ugyan ebbe az üzletbe jöttem cigarettát vásárolni. A sártengeren átküzdöttem magam és már a második lépcsőre értem, amikor ismerős, kényes hang ütötte meg a fülemet. Visszanéztem, majd leestem meglepetésemben a lépcsőről. Az én déligyümölcsön nevelkedett ismerős-ismeretlen asszonyom szid ismét mindenkit, társnőjénél panaszkodik. Rám nézett, vette bánt, csak kóstold meg drágám”, s lakkozott körmével máris kapargatja annak héját. Most már elismerem, hogy sokat ehetett, mert a fán tényleg így eszik... Kettőbe töri a kezében lévő banánt s egyik felével kínálja barátnőjét. Maga is a félbetört banánba harak és köpködi ki. „Hát ez banán? Ez egy éretlen valami. Ez talán nem is külföldi! Vagy ha az, pont a legrosszabbat vásárolták meg belőle nekünk”.

Még sokat beszélt, mindenre nem is emlékszem, mert olyan szóáradatot talán gyorsírással sem lehetne lejegyezni. Visszaléptem és megkérdeztem — „Hát nem ízlik a banán? Pedig igen oda volt érte! Igazán nem isteni eledel, mint ahogy ön nevezte, hanem olyan tökféleség. En is ettem régen, de csak egyszer és csak megkóstoltam, nem ízlett. Akkor sem ízlett. Vagy talán akkor is rosszakat árultak?”

— Milyen csodát csinált, hogy nem hoznak be banánt. Most van bőven, most nem ízlik, pedig van annyi, hogy kosárszám vihet belőle.

Es milyen mérges lett, amikor még azt is megmertem kérdezni, hogy kapott-e narancsot annyit, amennyit akart?

Szerettem volna még sokat mondani, de nem akartam gorombának lenni. Elmentem és csak a végén jöttem rá, hogy nem is vásároltam cigarettát.

Szerettem volna megmondani, hogy csakúgy, mint régen, most sem hazai termésű banánt árulnak és mindenhol egyforma — rossz. Azt is szerettem volna megkérdezni, hogy miért haragszik a mi almánkra, melyből külföld igen sokat visz el. Ha azt nem lehetne vásárolni, biztosan azért is haragudna. Sajnálom, hogy nem volt nálam fényképezőgép, legalább megörökítettem volna az „istenbanán” evése közben.

Bár igaza lehet, talán a fáról tépetnek jobb lehet az íze. Izlelje meg tán ott Nagyos. asszony!

(Szeg)

Hol művelődjünk — ho szórakozzunk

MOZIMŰSOR

Május 1: Január 15-től 20-ig Szent Péter esernyője. Magyar—csehszlovák film. Kiegészítő műsor: Köteked Miska.

Zrínyi: Január 14—15-én Graciella, argentin film. Kiegészítő műsor: Az életnek győzni kell. Január 16-tól 18-ig: Királyasszony lovagja, francia film. Kiegészítő műsor: Búcsúzás, magyar híradó (jan. 14-én d. e. 10-kor is).

Szabadság: Január 14-én Háláltánc, lengyel film. Kiegészítő műsor. Kétezer mérföld a tengeren. Január 16-tól 18-ig: Jégkirálynő, szovjet film. Kísérő műsor: Két cáré vics, magyar híradó.

Felhívás!

A városi tanács mezőgazdasági osztálya felhívja Komló város és a környező községek azon termelőinek figyelmét, akik termékeiket a komlói piacon akarják értékesíteni, rövid időn belül szerezzék be termelői igazolványukat a lakóhelyszerinti illetékes községi tanácstól. Ezen igazolványt a termelőnek minden piacnapra magával kell hoznia, mert a kereskedelmi szervek ellenőrzik, és az igazolvánnyal nem rendelkezők ellen szabálysértési feljelentést tesznek, mely büntetéssel jár.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondok hálás köszönetet az Állami Biztosító Főigazgatóságának és Komlói Kirendeltségének, hogy férjem tragikus elhunytával kapcsolatban — bár a meglévő nagy életbiztosításom feltételei szerint a biztosított összeg kifizetése nem volt kötelező — méltányosan figyelembe vették szocialista helyzetemet és a mai napon kifizették részemre a 10 000 forint biztosítási kártérítést.

Özv. László Jánosné

Apróhirdetések

ELADNÁM Dávidföld, Székely Bertalan út 78. sz. ikerházamat tröszti dolgozónak, azonnal beköltözhetőséggel. Kormányos Mihály.

ELADÓ újszerű kárpitozott garnitúra. Érdeklődni Pécsi út 37., földszint 4, délután 5-től a 16-58 telefonon.

Szerkesztői üzenet

Kedves Pajtások! Figyeljétek az Uj Komló szombati számát. Abban közöljük a „Szellemi totó” helyes megfejtését és a tíz találatot elért pajtások nevét.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1959. JANUÁR 17.

Több mint 700 bányász üdül kedvezményesen ebben az évben

Héviz, Galyatető, Lillafüred, Sopron, Mátraháza, s számos balatoni üdülő nevét olvashatjuk azokon a kedvezményes beutaló lapokon, melyeknek birtokában a dolgozó mintegy 80 százalékos kedvezménnyel üdülhet két hétig.

Ezt az üdülést Komlón a bányászszakszervezeti dolgozók közül 669-en vehetik igénybe 1959-ben. Azoknak a bányászoknak, akik az üdülést gyógykezelésükkel kívánják egybekötni — s erre rá is szorulnak — ez évre 72 háromhetes szanatóriumi üdülőbeutaló-jegy áll rendelkezésre. A gyomor, bél vagy női betegségekben szenvedőknek Parádra, a reumatikus bántalmakban lévőknek Hévízre, szívbetegeknek Balatonfüredre kapott a trösztbizottság beutalókat.

A levegőváltozást, utazást kedvelőknek 12 hajóüdülőjegyet s a külföldre kívánkozóknak 7 darab külföldi csereüdülőjegyet szerzett a szakszervezet.

A kedvezményes üdülést elsősorban az arra leginkább rászoló fizikai dolgozók vehetik igénybe.

A városunk többi üzemében, hivatalában, stb. a különböző szakszervezetek hasonlóan a bányászokhoz, szintén számos kedvezményes beutalójegyet biztosítanak dolgozóiknak. Igy az erőműnek dolgozói üdültetéséhez pl. külön balatoni üdülője van.

A különböző szakszervezetekhez tartozó dolgozók üdültetése már megkezdődött, az ezekben való részvételre az üzemi bizottságoknál lehet jelentkezni.

Gyors intézkedést!

Az utóbbi napokban sok panasz érkezett szerkesztőségünkbe a busszal munkahelyükre utazó bányászok részéről. „*A buszok később indulnak, ezért nagy a tolakodás...*" „*Soha nem tudjuk, hogy melyik kocsi hova indul, ezért nagy a keveredés...*" És még sorolhatnánk a többi panaszt is. És mi az eredmény? Az, hogy a bányászok a 24-es AKÖV dolgozóinak „jóvoltából" — hosszabb-rövidebb idővel, — később érkeznek munkahelyükre.

Ezeket a panaszokat személyesen is megvizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy a bányászok cseppet sem túloznak.

A Kossuth téren már az öt óra utáni percekben nagy tömeg várja a buszokat. Beáll egy kocsi, anélkül, hogy bárki is tudná, hogy hová indul. Ha bétai dolgozó jut fel elsőnek, győztesen elkiáltja magát; — „Béta". Igy van ez a III-as aknaiaknál is. Ugy ostromolják a kocsikat, mint régen a várakat volt szokás. *Nem lenne jobb minden kocsira az uticéljának megfelelő táblát helyezni?*

A kökönyösi Petőfi téren ugyanez a helyzet. Itt is tolakodnak a két akna dolgozói, csak éppen nem egy helyen. Miért van ez? Azért, mert nem folyamatosan, egymás után indulnak a kocsik.

Január 15-én az óra mutatója a hatos felé közeledik és a Petőfi téren beszállt az utolsó bétai utas is. De a kocsi még vár vagy öt percet. Mellettünk egy idősebb dolgozó megjegyzi: „*Amikor a múltkor Piegl Ferenc elvtárs itt ellenőrzött, sokkal ügyesebben mozogtak.*" Igen, úgy látszik laza az AKÖV dolgozói közt a munkafegyelem.

Amikor a megállóhelyen mindezeket megfigyeltük, — mégcsak a csúszós útra sem lehetett hivatkozni, mert nagy olvadás volt. Mégis mintegy 90 III-as aknai dolgozó 5 óra 35 perc helyett csak 6 óra két perckor indult el a Petőfi térről. Más dolgozók is így jártak a másik megállóhelyeken.

Kérjük a 24-es AKÖV vezetőségének sürgős intézkedését a munkafegyelem megszilárdítására, mert — az egyik buszra váró dolgozó szavát idézzük, — „*mégis csak türhetetlen, hogy az AKÖV nemtörődömsége miatt tonnákkal kevesebb szenet termeljünk.*"

*

A 24-es AKÖV vezetősége az utóbbi hónapokban különösen a helyi utasszállítás megjavításában jelentős eredményeket ért el. Ezért is bízunk abban, hogy tevékenységének legfontosabbját, a gyors és késedelemnélküli munkásszállítást is megteremti.

Bizottság Dávidföldön

Az MSZMP Városi Bizottsága kérésére a napokban városunkba látogatott a Nehézipari és az Építésügyi Minisztérium küldötte, hogy a dávidföldi lakók panaszait megvizsgálják. Ennek érdekében az illetékes szervekből bizottság alakult, amely tüzetesen megvizsgálta a dávidföldi lakásokat. A tapasztalatról jegyzőkönyv készült. A minisztérium kiküldöttei vállalták, hogy a szükséges intézkedéseket megteszik és erről az érdekelteket az Uj Komló következő számában tájékoztatják.

Ismét egyenletes a termelés

A január 12-től 14-ig terjedő időszak alatt stabilizálódott a Komlói Szénbányászati Tröszt termelése. A legutóbbi jelentésünkben arról számoltunk be, hogy csökkent a termelés. Ez a jelenség az utóbbi napokban megszünt és a tröszt esedékes havi terve mindhárom nap alatt 102,8 százalék volt.

A három napon emelkedett **Béta-akna** termelése. Esedékes havi tervében ez minden nap egy-egy tized százalékos növekedést eredményezett. Igy a jelenlegi eredménye 100,9 százalék.

Szászváron, 13-án — 99,6, 14-én viszont már 100,3 százalékot mutatott az esedékes havi terv százalékos eredménye.

Nagymányokon sikerült mindhárom napon a 101,8 százalékos szintet tartani.

Anna-aknán 13-án kissé csökkent a termelés, de a 14-i jó eredmény következtében ismét 103 százalékra javították a havi eredményt.

Kossuth-bányán, Mázán és III-as aknán — a száz százalék felett — csekély visszaesés mutatkozott a hét első felében.

A törzsgárda ereje

Nagymányoki tudósítás

A nagymányoki bányaüzem termelése, — a múlt év statisztikája szerint, — a legegyenletesebb a Komlói Szénbányászati Tröszt üzemei között. Ez azonban nemcsak a múlt évben volt így, hanem azelőtt és jelenleg is.

Vajon mi ennek az egyenletességnek a „titka?"

Valószínű, hogy több részlete is van ennek a „titoknak", de a fő az, hogy a nagymányoki bányaüzemnek egy olyan kialakult és összeforrt törzsgárdája van, amely megszokta ezt a termelési szintet, és képes ennek állandó tartására.

Nagymányokon ismeretlen a munkaerőhullámzás! Ha esetleg valaki kilép az üzemből, azt nem önkényesen teszi. Erre jó példa a múlt év decemberi leszámolás és felvétel. Összesen 6 fő lépett ki az üzemből. Ezek közül 3 bevonult a honvédekhez, 2 nyugdíjba ment, és egy számolt le hozzájárulással. Ezek helyébe 2 főt vettek fel.

Arra is megtaláltuk az okot, hogy miből ered a létszám egyenletessége. Az üzemben dolgozók nagyrészt Nagymányokon, vagy a környező falvakban laknak. Kényelmes, általában szép lakásuk, házuk van. Ezáltal tehát „helyhez vannak kötve", és még csak nem is gondolnak arra, hogy az üzemet elhagyják. A létszám ilymódon történő stabilizálásához az is nagyban hozzájárult, hogy a Komlói Szénbányászati Tröszt 150 bányászlakást adott át a múlt évben a nagymányoki új lakótelepen.

A létszám, és ezen keresztül a termelés egyenletességéhez az is hozzájárul, hogy a keresetek egyenletesek. Ha ebben van valami változás, az emelkedést mutat. Ezt jól szemlélteti az, hogy 1957 második felében az átlagos kereset 2 127 forint volt, addig egy évvel később 2 208 forintra emelkedett.

A nagymányokiak a „lassan járj, tovább érsz!" közmondás szerint dolgoznak, és biztosra vehető, hogy tovább érnek!

Munkásszínjátszók hete

A szakszervezeti- és KISZ-bizottság 1959. március 9-től 15-ig Munkásszínjátszók hetét rendez a tanácsköztársaság tiszteletére.

A bemutatóra benevezhetnek üzemi, hivatali, vállalati és intézményi öntevékeny kultúrcsoportok színjátszói, énekkari és zenekari számokkal.

A benevezéseket január 25-ig kell beküldeni a városi KISZ-bizottság címére (Lenin tér 1.) megjelölve a bemutatásra kerülő mű címét és előadásának perc-idejét.

A részvétel feltétele, hogy munkásmozgalommal, vagy a tanácsköztársasággal kapcsolatos műveket, dalokat mutassanak be. A bemutatón sikeresen szereplő csoportok emléklapot kapnak.

Dezséri László a Zrínyi Művelődési Házban

A városi nőtanács meghívására Dezséri László, a Magyar Rádió munkatársa január 19-én du. 5 órakor előadást tart „Az apák felelőssége a gyermeknevelésben" címmel.

Előző közleményektől eltérően — technikai okok miatt — az előadást nem az Erkel-teremben, hanem a Zrínyi Művelődési Házban tartják.

A városi nőtanács az előadásra szívesen látja a város dolgozóit. Jegyek 3 forintos árban válthatók a Szabadság és Május 1. mozipénztáránál, a belvárosi könyvesboltban és a nőtanács irodájában.

Az OTP komlói fiókja jelenti

A II., III. és IV. békekölcsön-kötvények évvégi húzása sok komlói lakósnak is örömet hozott. Eddig 126 nyertes adta be kötvényét az OTP komlói fiókjának és vette fel a nyereményt. A kifizetett nyereményösszeg 60 000 forint. A nyeremények között egy 25 000, egy 8 000 és egy 50 000 forintos volt, melyek tulajdonosai: Turul József Kossuth-bányai dolgozó, Csikány Tamásné Mecsekjánosi és Csontos Sándor komlói lakos.

Több nyertes a Kökönyös Petőfi téri és Lenin téri postán vette fel a nyereményt. Sem e nyertesek száma, sem az ő nyereményük összege nincs benne az OTP komlói fiókjának jelentésében.

180 tagú kórus

A tanítás kezdetén szeptemberben kezdte el munkáját a belvárosi iskola énekkara.

A 180 tagú kórus most tanácsköztársaság megünneplésére készül.

A pajtások nagy igyekezettel tanulják a Bunkócska című régi dalt négy szólamra, a „Vörös Csepel"-t és más énekeket. Feldolgozták Kodály Zoltánnak néhány gyermekkórusra írt művet is. Igy a cigány siratót, Lengyel László stb.

Nagy sikerre számítanak egy dalciklus előadásával, ahol vers- és szövegbetétekkel mutatják be a munkásmozgalom fejlődését, a jobbágyságtól a tanácsköztársaság kikiáltásáig. Igyekezetüket mutatja, hogy reggel az énekkar tagjai előbb jönnek az iskolába és minden alkalommal más-más szólam tart próbát.

Hogy munkájuk mennyire lesz eredményes, ez majd a februári kulturális bemutatón dől el.

Tervfeladatok az aknamélyítő körzetnél

A Bányászati Aknamélyítő Tröszt komlói körzete az elmúlt évben kimagasló eredményeket ért el. Ez nem újszerű ennél a körzetnél, mert az ellenforradalom óta már két esetben nyerték el az „élüzem" címet.

Az elmúlt év utolsó szakaszában elkezdték az előkészületeket és a terv kidolgozását az 1959-es év első félévére. Tervfeladatukban elsősorban az 1958-as évben elkezdett munkák befejezése szerepel.

Milyen munkálatokat végeznek 1959 első felében?

Béta-aknán befejezik a IV-es szintj rakodó építését, valamint elkezdik a fekűvágatok kiépítését és megkezdik az akna tovább mélyítését.

III-as aknán a II-es szint feltárását kezdik meg, valamint a III-as és IV-es szinten kiépítik a szükséges vágatokat, tovább folytatják a vakakna mélyítését.

Kossuth-bányán befejezik az V. szint vágatának hajtását és a VIII. szinten megkezdik az akna-rakodó építését, valamint elkezdik a szükséges bányaterek kiképzését és egy keleti irányvágat kihajtását.

A zobáki aknánál folytatják a tárószinten visszalévő munkákat, elkezdik az I-es és II-es szint feltárását és az aknarakodó megépítését.

Anna-aknán a légakna mélyítését tovább folytatják és ezzel párhuzamosan megkezdik az akna-rakodó kiképzését. Kövestetőn megkezdik a vakakna mélyítését.

A pécsi István-aknán folytatják a IV. szinti üreseccsillerakodó épitését, befejezik a vak-akna építésének munkálatait. Az V. szinti aknarakodó kiképzését teljes kapacitással megkezdik.

Több ezer négyzetméter aszfalt és egyéb út építése

A Komlói Utépítő Vállalat szerényen meghúzódik a szállás-falui telepén. A város lakossága alig tud valamit munkájáról. Ha városunkban elkészül egy-egy út, vagy gyalogjáró, annak természetesen örülnek, akik használják, de hogy a vállalat az egész városban vagy a megyében milyen jelentős mennyiségű munkát végez, arról a vállalat dolgozóin kívül alig tud valaki.

Az 1958-as évben a vállalat összesen 8 128 négyzetméter, 3 centiméter vastag járdaaszfaltot készített. Ez a mennyiség több mint 4 kilométer hosszú, 2 méter széles aszfalt gyalogjárónak felel meg.

3 ezer 172 négyzetméter, 5 centiméter vastag kocsiútaszfaltot és 6 ezer 900 négyzetméter betonutat is építettek.

Az útépítés előkészítése nagyon sok földmunkát igényel. Nos a vállalat dolgozói a múlt évben 32 ezer 720 köbméter földet mozgattak meg. Ha ezt a mennyiséget egy helyről emelték volna ki, akkor egy három méter széles, 1 méter mély és 12 ezer 652 méter hosszú árkot áshattak volna.

Az aszfaltozáson és betonozáson kívül mintegy 2 228 négyzetméter területű utat terméskőburkolattal és 18 ezer négyzetméter összterületű utat felületi kezeléssel láttak el.

Különböző helyeken az úttest mellé összesen 175 méter hosszú vasbeton-korlátot állítottak, s ezen kívül még 130 köbméter egyéb vasbeton létesítményt is készítettek.

A múlt évben készítettek 78 ezer 263 betonjárda-lapot. Ha ezeket csak egy méter hosszúaknak számítjuk, akkor is mintegy 78,3 kilométer hosszú gyalogjárót készítettek ily módon.

A város és a megye különböző részein 123 négyzetméter lépcsőt építettek. Ha egy-egy lépcsőfokot 1/3 négyzetméternek számolunk, akkor ez a mennyiség 369 lépcsőfoknak felel meg.

Uj makadámutat építettek, főleg a városon kívül, 30 ezer 300 négyzetméter mennyiségben. Ha ezt az összeget egy útban építették volna, 10 méter szélességben, úgy a Komló—Mecsekjánosi útnál valamivel hosszabbnak felelne meg.

Világbajnokságot nyernénk

Mintegy három és fél hónappal ezelőtt Kádár János elvtárs mondotta el egyik választási beszédében, hogy az egy főre eső élelmiszerfogyasztásban élenjáró szerepet töltünk be. Ezt a kijelentést a jelenlévők szívből jövő nevetéssel és nagy tapssal fogadták.

Kádár elvtárs szavai jutottak eszembe, amikor január 11-én a Somágietőn lakó M. Istvánékat látogattam meg. M. István bányász, pontosabban vájár. Felesége a három gyermekkel és a háztartással foglalkozik. A családon belül a szeretet és a megértés uralkodik. Első pillantásból azt is észre lehet venni, hogy a családnál nagy gondot fordítanak a gyomorra, az öltözködésre, a háztartásra.

A beszélgetés folyamán sok mindenről esett szó. Az életről, az egészségről, a munkahelyről, a keresetről és lassan rátértünk a látogatás igazi céljára.

— Borzasztó, hogy fogy ez a pénz — sóhajtott a háziasszony, — majd így folytatta.

— Tegnap voltam vásárolni két kiló kenyeret, másfél liter tejet, másfél kiló húst, fél kiló zsírt, fél kiló rizst, két kiló lisztet, fél kiló cukrot, 25 deka diót, 30 deka mákot vettem, na meg egy kis innivalót és oda van több, mint 130 forint.

— A mai nap kivétel. Vagy nem?

— Nem. A vasárnapi élelem mindig enyyibe kerül. Van, mikor többe is.

— Ez mind elfogy egy nap alatt?

— Nagyon kevés marad vasárnapra, hiszen három gyermeknek meg a férjemnek olyan étvágya van, hogy még.

— Azért dolgozunk asszony. — Én a múltban eleget éheztem — szólt közbe a férj és a kis szoba egyik sarkában játszó három gyermekre pillantott.

Magamban gyorsan számolni kezdtem. Egy hónapban 4—5 vasárnap van. Ha egy vasárnapi étkezése a családnak 130 forintba kerül, akkor 5 vasárnap 650 forintba.

— Persze hétköznap nem vásárol ennyit — mondtam félig kérdezve, félig kijelentve.

— Átlagosan 40—45 forint mindig elmegy. A kereset javarészét — 1 700—1 800 forintot — élelemre fordítjuk.

— A férjem keresete tűrhető, telik enniválóra, meg másra is. Nem régen vettünk szobabútort és a gyerekeknek téliruhát. E hónap végefelé pedig hízót szeretnénk vágni.

A szobában csend lett. Ismét Kádár elvtárs szavai jutottak eszembe. Élenjárunk az evésben. Nem mondom ez szép eredmény. Kár, hogy ebben nem rendeznek világbajnokságot, vagy olimpiát.

A városi tanács és a városi rendőrkapitányság

felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy az érvényben lévő rendelkezések értelmében az ingatlanuk előtt lévő gyalogjárdát mindennap reggel 7 óráig seperjék le, a hótól, jégtől tisztítsák meg és folyamatosan tartsák tisztán.

A sikosság megakadályozása érdekében a gyalogjárdát hamúval, fűrészporral, homokkal hintsék fel.

Továbbá felhívja a szülők figyelmét, hogy gyermekeiknek az úttesten, gyalogjárdán és parkosított területen való ródlizását ne engedjék meg, mert az szigorúan tilos és a szülők felelősek gyermekeik cselekvéséért.

Végül felhívja a gépkocsivezetők figyelmét, hogy a téli havas-jeges időre tekintettel, fokozottabb figyelemmel, a megengedett sebességnél lassabban közlekedjenek.

Amennyiben az ellenőrzések során megállapítást nyer az, hogy bárki mindennek nem tesz eleget, az érvényben lévő rendelkezéseket nem tartja be, vagy azt megszegi, úgy a szabálysértést elkövető ellen büntető eljárást indítanak.

Az őszinte segíteni akarás

érződik azoknak a bányászoknak, kommunistáknak és pártonkívülieknek szavából, akik az utóbbi időben gyakrabban jelzik, hogy a bányaüzemeink számos műszaki középkáderének kissé nyitottabb szemmel kellene nézni az életet és a munkát, jobban figyelve kellene járni, dolgozni.

Nem kevés azoknak a műszakiaknak a száma, akikkel kapcsolatban élesebben fogalmazva azt is kívánják, hogy jobban dolgozzanak, lelkiismeretesebben végezzék munkájukat, mert az nem kielégítő.

Általános ez az észrevétel a tröszt üzemeinek valamennyi műszaki dolgozójára? Nem, de jelentős számukra igen!

Mi a konkrét kifogás ezeknek a munkájára? Az, hogy ne „legyenek úgynevezett „jófiúk". Ne nézzék el a munkahelyeken a hibákat. Ne csak azért keressék fel a munkahelyeket, mert oda el is kell menniök, de fizetésért végzett látogatásaikat a munka végzésének szenvedélyes segíteni akarása jellemezze. A munkások azt várják a vezetőiktől, hogy valóban vezetők legyenek. Tartsanak és teremtsenek rendet, fegyelmet — és ebben ők járjanak elől példamutatásban. Azt várják, hogy ha történetesen bányatűz adódik, akkor ne csak a körletvezető s bányamester fáradozzon őszintén a tűz megfékezéséért, de a mérnök s egyéb vezetők is. Ne csak az szálljon le azonnal az eset színhelyére, s az utóbbiak csak úgy délelőtt kényelmes hivatalnok módjára. Mert bizony a kapitalista viszonyok között ilyen esetben a legkésőbb éjszakai órákban az ágyból siettek a veszély elhárítására. S ilyen esetekben ma ezt ugyanúgy el kell várnunk minden műszakitól.

Az északi üzemeinknél azt is kifogásolják dolgozóink, hogy a műszakiak jelentős része lélektelenül, hivatalnokmódra, tessék-lássékszerűen dolgozik. Addig van köze az üzemhez, míg tart munkaideje s akkor is kifogásolható módon. Aztán másnapig az üzem, a termelés, munkásaik problémája oly hidegen hagyja őket, mintha mindaz 16 órára a földteke másik oldalára helyeződött volna.

Ez a kifogások egyik része. Mert más is van. Mégpedig az, hogy ne éljenek külön világban. A mi világunk új, számukra kedvező anyagi és szociális körülményeinek elfogadása mellett fogadják el az új helyzetükkel járó s a dolgozóktól joggal elvárt kötelességek teljesítését is.

Mire gondolunk? Magas tudásukra, képzettségükre. Arra, hogy új világunk nem csak azt tette számukra lehetővé, hogy társadalmunk egyik legjobban tisztelt, megbecsült s anyagilag is dotált személyei lettek. Azt is, hogy a könnyebb, kevésbé fáradságos emberi munka megteremtésében, az új szocialista magatartásban is a legpéldamutatóbbak, követésre serkentők lehetnek. S ez annál is inkább jogos követelés, mert műszaki középkádereink döntő többségét a munkásosztály bocsátotta szárnyaira. A munkáshatalom évei ben szerezhették meg magas műszaki tudásukat. Többségük maguk is fizikai munkásként indultak az életbe.

Összeegyeztethető-e tehát a jelen magatartásuk a jelen helyzetükkel? Lehet-e szocialista értelmiségi olyan, aki munkáját csak tessék-lássék módra, szenvedélyes eredményre törekvés nélkül végzi? Lehet-e szocialista értelmiséginek egyetlen gondja, hogy mikor lesz vége a munkaidőnek, s ezért a beosztásért mennyi lesz a fizetés? Hogy mikor lesz már autó, motor és vikendház?

Ez is kell! Ez is velejárója a mi világunk megbecsülésének e dolgozó réteg irányába! De e mellett munkásaink joggal elvárják, hogy más is jellemezze őket. E világ szenvedélyes szeretete! S ami ezzel együttjár az, hogy harcos példamutatásban is tűnjenek ki az emberek közül. A munkában, a kötelesség és feladat vállalásában, az új világ építésében. Amely nekik is még több anyagi, kulturális és erkölcsi megbecsülést jelent majd.

Ne csak tudomásul vegyék, hogy munkásaink ma már másként látják munkájukat, másként végzik, versenyre indulnak, vetélkednek egymással, de ennek az új munkamorálnak műszakijaink legyenek a legjobb segítői, további pozitív alakítói is.

Munkásaink százai törik fejüket, áldozzák fel szabadidejüket újítások észszerűsítések megalkotására. S ha bárhol több munkás összetalálkozik, a munkáról, a teljesítményről esik szó köztük. Sok vitájuk oldódna meg, ha műszakiaink ma még magukba zárkózott tagjai a társadalmi életben is találkoznának velük. Vitáik közben, szórakozás közben.

*

Mindez csupán néhány gondolat. S korántsem összegezése mindannak, amiben az itt érintett jelentős számú műszaki középkáderünk új magatartást, új munkamódszert és munkamorált kell kialakítani.

Mindezt virágnyelven, köntörfalazva, polgári szóvirágos nyelven is el lehetett volna mondani. De félő, hogy sok érdekelt nem értette volna meg, vagy nem látta volna meg, hogy mindezeken mélyen és változást hozóan kell elgondolkozniok, s aztán új módon dolgozniok.

Az őszinte, kendőzetlen és éles hangot indokolja az is, hogy ők városunkban és az északi üzemeknél a dolgozók ezrei előtt tiszteletben és közmegbecsülésben állnak, s féltjük őket. Erre a becsülésre és tiszteletre vigyázni kell! Vigyázni, mert az megtartható, fokozható, de el is veszíthető! Erre pedig nem kerülhet sor. Ezt kívánták megelőzni mindazok, akik a fenti egészségtelen jelenségekre a figyelmünket felhívták, s a segíteniakarás vezette tollunkat is e cikk megírásával.

A „Cigány" bemutatására készülnek

A „Cigány" című színmű bemutatására készülnek a Komlói Állami Építőipari Vállalatnál. Az együttes tagjai — fiatalok és idősebbek — lelkesen vesznek részt a próbákon. Február 15-én a város lakosságának kívánják műsorukat bemutatni. Hetenként háromszor tartanak próbát. A csoportban tizenhárman vesznek részt. A színjátszókon kívül van tánccsoportjuk, amely hat fiú és hat lányból áll. A tánccsoport tagjai egy karikás és egy verbunkos tánc bemutatásával színesítik majd a „Cigány" előadását.

Négy hónapja tanul, próbál az öntevékeny csoport. Ennyi munka után az előadásuk bizonyosan kitűnő lesz. Bemutatójukhoz népes közönséget és sok sikert kívánunk.

Nem hagyhatjuk szó nélkül

Városfejlesztéstől a Berek utcáig...

Öröm látni, hogy városunk modern családi és bérházai sokasodnak. S ahogy fejlődik, nő városunk, vele együtt szépül is. Parkok, terek, fásítás, közvilágítás, csatornázás, utak, jelzik Komló épülését, korszerűsödését, szépülését. Ott, ahol nem is oly régen vendégmarasztaló sárral küzdött a város lakossága, ma széles betonutak, járdák húzódnak. Aki pár éve látta csak Komlót, ma hitetlenkedve csóválná a fejét e gyors fejlődés láttán.

Egy régebbi számunkban felsoroltuk, milyen hatalmas összegeket fordított államunk ezekre a munkákra. S nem is olyan régen adtunk hírt arról, hogy az elkövetkező években szintén súlyos milliókat ruházunk be városunk ilyen jellegű berendezésére, fejlesztésére. S itt álljunk meg egy pillanatra. Mert szinte megszokottá és természetessé válik az utóbbi időben, hogy oly könnyen beszélünk milliókról, elfeledve azt, hogy a milliók ezresekből, s százasokból gyűlnek össze. Hogy alig fél éve pártunk és kormányunk épp a jövő biztos és gyors fejlődése érdekében felhívással fordult dolgozó népünkhöz, melyben takarékosságra kér fel minden öntudatos dolgozót. Vajon megteszünk e téren mindent? Ha egyszer be kell számolnunk arról, hogy teljesítettük a kérést, hogyan gazdálkodtunk a gondjainkra bízott értékekkel, nem kell-e lesütni szemünket, szégyenkezve?

Mintegy két-három hónapja a Berek utca lakóinak régi vágya teljesült. Rendes utakat kapott az utca. Széles, szabályos aszfaltút, s rendbe tették a járda köveit is. Majd a munka befejeztével az út építői elvonultak új feladatokra, új területekre.

Mit szólnának ezek az útépítők, ha az orvos, aki esetleg náluk jár kezelés után, a megmaradt gyógyszereket otthagyná lakásukon? Mit mondanának arra a pénztárosra, aki a fizetés befejeztével a felesleges pénzt az asztalon hagyva elmenne haza? Hogyan bánnának azzal a kőművessel, aki a saját házukat építené, s amikor befejezte, a megmaradt ép téglákat eltörné, széthajigálná? Mit tennének azzal, akinek a kezét épp abban a pillanatban fognák meg, amikor a zsebükből emelik ki a pénztárcájukat?

Tessék válaszolni! Igen? Hiszen erre mindenki csak egyféle választ tud adni. Nos akkor sétáljanak végig a Berek utcán! Az utcán a javításhoz használt kőzúzalék és homok szabályos dombocskákban lett lerakva. Volt, amit elhasználtak, volt, amit félig, s volt, ami érintetlenül maradt. Igy vagy úgy, de ami felesleges maradt, azt bizony itthagyták. (Orvas, pénztáros, kőműves. tolvaj! Gondoljunk csak vissza, mit mondtunk rájuk pár sorral előbb.) A lakosság egy darabig kerülgette őket. Eső mosta, szél hordta, gyerekek turkálták. Ma is ott hevernek kupacokban, széttiporva, összeállva. Csetlik, botlik rajtuk, aki arra jár. Talán nem lehetett volna ezeket más helyen felhasználni? Vagy ezek az anyagok olyan olcsóak, hogy így lehet őket pocsékolni, pazarolni? Nem így van! Hiszen sok dolgozó, aki épít, nap, mint nap felkeresi a széntrösztöt, hogy készletéből engedjen vásárolni homokot, kavicsot. Az anyag tehát kell és értéke is van.

Mit tennének az építők azzal, aki behajtana telepükre, s az ott tárolt anyagból kocsira rakna és elvinne annyit, amennyit itt felelőtlen gondatlansággal, szétszórásra ítélve itt hagytak? Állítjuk, ha valaki ennyi vagy kevesebb értékű anyagot tulajdonít el egy üzemtől, azt fegyelmileg vonják felelősségre, s szükség esetén feljelentik.

Nem szabad ilyen pazarló, nemtörődöm módon bánni az állam, tehát mindannyiunk vagyonával. Nemcsak az utca képét rontja, nemcsak a gyalogosokat bosszantja az ilyen anyagpocsékolás, de egy másik út megjavítását teszi lehetetlenné vagy drágítja meg, ez pedig nem közömbös sem nekünk, sem építőinek, akik hihetőleg jóváteszik ezt a mulasztást.

— Dr. —

Háromnapos KISZ-titkáritanfolyam

A KISZ Komló városi Bizottsága a város alapszervezeti titkárai részére 1959 január 22, 23 és 24-én tanfolyamot tart. A tanfolyamon a városi pártbizottság, a KISZ megyei bizottsága és a komlói KISZ vb. tagjai tartanak előadást. A tanfolyam első napján kerül sor a kibővített bizottsági ülés megtartására is.

A kenderföldi nőtanács

január 13-án megtartotta az évi első ülését. Az ülés elején az elnökség felolvasta a Baranya megyei Nőtanács Elnökségének újévi üdvözletét, valamint 1959. első félévi munkatervezetét. Ezután hosszúra nyúló vita alakult ki az iskoláról, a gyermeknevelésről, a különféle szakkörök megindításának szükségszerűségéről, a kenyérellátásról és egyéb kérdésekről.

Több édesanya elmondotta, hogy a jelenlegi gyermekneveléssel nincs megelégedve. Bár az iskolák lelkiismeretes tanítói, tanárai mindent elkövetnek a helyes gyermeknevelésért, a szocialista erkölcs megteremtéséért, egyes szülők az ellenkezőjét teszik. 12—13 éves fiatal leányaikat olyan táncmulatságokra viszik, ahol ezek az iskolások csak rosszat tanulhatnak. Ennek tényét a felszólalók megtörtént esetekkel bizonyították. Hasonló a helyzet a filmvetítéseknél. A gyermekek szüleikkel este 8 órakor mennek moziba és olyan filmeket néznek, melyek 16 éven felülieknek szólnak.

A szakkörökről Tatai Jánosné, Komló városi Nőtanács elnöke beszélt. Elmondotta, hogy az év folyamán sokkal több szakkör indul az asszonyok és lányok számára, mint az előző évben, majd elmondotta, milyen szakkörök ezek, mi a céljuk, mikor és hol lehet jelentkezni azoknak, akik részt akarnak venni a szakkör munkájában.

Szóba került továbbá, hogy az utóbbi időben nem megfelelő a kenyérellátás, több üzlet késő délután kap kenyeret, így kapkodás van a vásárlásnál. Ugyanakkor egyes eladók, mint például az Arany János utcai élelmiszerüzletben és a mellette lévő húsboltban szemtelenül viselkednek a vásárlókkal szemben.

A kenderföldi nőtanács végül elhatározta, hogy az említett hibák megszüntetése érdekében együttműködik a kenderföldi szülői munkaközösséggel és segítséget kér a városi nőtanácstól is.

Szülők — iskolák figyelmébe

Ez év január 10-én jelent meg — s egyben ez időtől lépett hatályba — a művelődésügyi miniszter rendelete a kiskorúak filmszínház-látogatásáról.

A rendelet szerint a bemutatásra kerülő filmeket külön bizottság minősíti az alábbiak szerint: Csak 18 éven felülieknek látogathatják, 18 éven aluliak is látogathatják, 14 éven aluliaknak nem ajánlott film, 10 éven alulilaknak nem ajánlott film, a ... éven felüli ifjúság részére különösen ajánlott film — jelzésekkel.

A rendelet szerint a rendőrségi szervek is ellenőrizni kötelesek, hogy a 18 éven felülieknek szóló filmeket 18 éven aluliak még felnőttek kíséretében se látogathassák.

A filmszínházak dolgozói a 18 éven aluliaknak tiltott filmek megtekintésére 18 éven aluliakat nem engedhetnek be, s ha jegyét megváltotta, azt nem térítik vissza. Szükség esetén eltávolításukhoz a rendőrhatósági közeg közreműködését is kötelesek igénybe venni.

Azt a filmszínházi dolgozót, aki nem a rendelet szerint jár el, fegyelmi úton felelősségre kell vonni.

A 18 éven felülieknek szóló filmeket csak házasságot kötött 18 éven aluliak tekinthetik meg.

*

A fenti bizottság által már minősített filmeket a jövőben a mozik igazgatósága a fenti minősítések feltüntetésével teszi majd közzé lapunkban, s a rendelet értelmében a mozik plakátjain is feltünteti.

Asszonyok bírósága alakul Komlón

Eddig több helyről is érkezett javaslat a Komló városi Nőtanács elnökségéhez, hogy úgy, mint Miskolcon, jó lenne, ha Komlón is megalakulna az asszonyok bírósága. Az elnökség helyeselte a javaslatot és ígéretet tett, hogy rövid időn belül megalakítja az asszonyok bíróságát.

Mi lesz ennek a bíróságnak a feladata? Nem könnyű. A bíróság kimondottan családi ügyekkel foglalkozik majd, segít azokon a férfiakon és asszonyokon, akik kiegyensúlyozatlan családi életet élnek. Ha az asszonyok bírósága, mely valószínűleg öt tagból áll, a mi városunkban olyan jól fog dolgozni, mint a miskolci, akkor remélhető, hogy az elválások száma Komlón is lényegesen csökken.

Édes anyanyelvünk

Szerkesztik: OLVASÓINK

Néhány évvel ezelőtt, amikor hazánkban a mainál is jobban divatban volt a fiatalságunk között jampecnek lenni, madárijesztőnek öltözni, ízléstelenül viselkedni s valami kifacsart nyelven beszélni, hallottam egy gyűlésen a következőket: a „jampicizmus" ellen küzdeni kell, mert sok becsületes fiatalt is megfertőz. Ki kell vinni a fiatalok felé, hogy... A többi nem fontos. Bizonyára ráismerünk ebből is nyelvünk egyik nagyon elterjedt betegségére, az úgynevezett mozgalmi zsargonra (keveréknyelv). Csupán egy szót vizsgáljunk meg tüzetesen: felé.

Ez a szó eredetileg helyhatározói jelentésű. Pl. A vonat azonnal indul Dombóvár felé. Azonban lehet képletes értelemben vett helyhatározó is (Hazánk a szocializmus felé halad.), időhatározói is (Reggel felé feltámadt a szél). Azonban ma már annyiféle helytelen használata van, hogy komolyan kell az eset orvoslásával foglalkoznunk. Nézzük csak a példákat! A -nak, -nek részeshatározó rag helyett szokták mondani: Továbbítottuk a minisztérium felé. Meg kell mondani az elvtársak felé. Helyesen: *Elküldtük a minisztériumnak. Meg kell mondanunk az elvtársaknak.* Vagy a -ra, -re határozóragot helyettesítik vele nagyon hibásan. Pl. A holdrakéta fellövése nagy csapás volt a háborús gyújtogatók felé. Helyesen: *A holdrakéta nagy csapás volt a háborús gyújtogatókra.* Előfordul a között névutó helyett történő használata is. Pl. Népszerűsíteni kell az elvtársak felé ezt a gondolatot. Helyesen: *Népszerűsíteni kell az elvtársak között ezt a gondolatot.*

Mi most ezt a kérdést „kitárgyaltuk", miután „élére állítottuk", majd „kiértékeltük". „Beütemeztük", hogy „irányt veszünk kiküszöbölésére", és használatának helytelenségét „kivisszük a tömegek felé".

Ez a tréfásan összeszedett, de az életből vett néhány mondat is példázza, hogy bizony a mozgalmi zsargon nem szép, nem magyaros. Ugy érezzük, nem leszünk formalisták, ha azt mondjuk, becsüljük meg embertársainkat azzal is, hogy szép köntösbe, formába öltöztetve közöljük velük gondolatainkat. Ebben az esetben engedjék meg, hogy ne írókra, költőkre, vagy nyelvészekre hivatkozzunk, hanem a mozgalom nagy alakjára, Dimitrovra: *„Amikor írsz vagy beszélsz, mindig arra az egyszerű munkásra gondolj, akinek téged meg kell értenie, felhívásodnak hitelt kell adnia, és téged készséggel követnie kell! Gondolnod kell arra, hogy kinek a számára írsz és kihez beszélsz".*

*

A napokban levelet kaptunk Balogh István Zrínyi utca 18. szám alatti lakostól. Levelében arról ír, hogy a villany felgyújtása helyett helytelenül használják sokan a feloltás szót, illetve a leoltás helyett a legyújtást. Balogh elvtárs elgondolása ésszerű, de mi nem osztjuk teljesen véleményét. Régen fáklyát, gyertyát, később lámpát használtak az emberek. Ezeket valóban meggyújtották és eloltották. Érzésünk szerint ezek a szavak azt a cselekvésfolyamatot jelölik, amelynek eredményeképpen egy bizonyos világító eszköz égni és világítani kezdett. Ennek alapján ma a *felkapcsol* és *lekapcsol* kifejezéseket tartjuk helyesebbnek, mivel az égőt kapcsolás következtében hozzuk ízzásba.

*

Az elmúlt alkalomkor már idéztünk Wietórisz Róbert elvtárs leveléből. Most folytatjuk észrevételeinek közlését, amelyek kétségtelenül figyelemre méltóak. Helyteleníti, hogy sokan *„... következetesen azt mondják: ezmellett, azmiatt, pedig ez semmilyen magyar nyelvtanban nem található. A magyar e mellett a ház mellett megy el, és amiatt nem tudta valamely dolgát elvégezni"*, A boltok figyelmébe ajánlja, hogy *„... az ártáblákra ne írjuk ki, hogy 1 kg rizsa ára... Ft, hanem 1 kg rizs ára, stb."* Csunya germanizmusnak tartja a „kell legyen" használatát a *„kell, hogy legyen"* helyett. Igen találó és lényeges megjegyzése az is, hogy a „mit értünk ezalatt" nem magyaros, és ehelyett így kell kérdeznünk: *„mit értünk ezen?"*

*

Egyik olvasónk észrevételezte, hogy a lap január 3-i számában megjelent cikkünkben ez a mondat szerepelt: *„Van a magyar nyelvnek egy egészen sajátos képzője, ez pedig a -sik, -sük, -csuk, -csük."* Majd két-három sorral alább ezt írtuk: *„Ilyen a magyarban nincs!"* Olvasónknak — Rácz Sándor ált. iskolai igazgatóhelyettesnek — igaza van, mert ellentmondás van a két mondat között. Sajnos, az elsőből elmaradtak az idézőjelek, amelyek érzékeltették volna, hogy a -suk, -sük, -csuk, -csük csak helytelen nyelvhasználatban fordul elő, olyankor, amikor rosszul ejtjük a kijelentő mód többes számú igéit. (Ezekről szóltunk ott részletesebben). Köszönjük a figyelmet, és várjuk további észrevételeiket, leveleiket.

— OSS —

Megemlékezés Leninről

Január 21-én, Lenin elvtárs halálának évfordulóján, a vájáriskola tanárai és tanulói gyűlésen emlékeznek meg Lenin életéről, munkájáról.

A megemlékezésen felolvasásokat tartanak, epizódokat, történeteket elevenítenek fel Lenin iskolai éveiről, tanulásáról, munkájáról.

A fiatalok tanáraik segítségével felkutattak Lenin életével kapcsolatos irodalmi műveket, történeteket. A történetek feldolgozásában lelkesen vesznek részt a tanulók.

Termelési értekezletet tartottak Kossuth-bánya II-es szenes főkörletének bányászai

Január 14-én reggel tartották Kossuth-bánya II-es szenes főkörletének dolgozói az év első termelési értekezletét. Az értekezlet tárgya az elmúlt év eredményeinek ismertetése, valamint az új év feladatainak megbeszélése. Ezen felül foglalkoztak a munkaverseny kiszélesítésével. A termelési értekezlet előadója Gerber György főkörletvezető, beszámolójában többek közt az alábbiakat mondta:

— *Az elmúlt évben a nehézségek ellenére sikerült egy nappal határidő előtt befejezni üzemünk éves tervét. A legnehezebb időszak október és november volt. E két hónapban nem sikerült felszínre küldenünk az előirányzott szénmennyiséget. Meg kell mondanunk, hogy az adósságunk törlesztése és a terv teljesítése érdekében sok esetben követtünk el hibát a bányaművelésben. Szükséges volt mindent elkövetnünk, hogy az előirányzott szénmennyiséget felszínre tudjuk küldeni. Ez megmutatkozott az önköltségünk alakulásában is. Az elmúlt év utolsó negyedévében drágábban termeltük a szenet, mint ahogy azt tervbe vettük. Ennek oka, hogy egyes dolgozók nem takarékoskodtak kellőképpen az anyaggal. Számtalan esetben lehetett és lehet a bányában találni csúszdacsavarokat, TH-biztosításnál használható J-csavarokat, és egyéb gazdátlanul heverő anyagot. Ezt az állításomat alátámasztják a szénelőkészítő műből szerzett értesüléseink, melyben azt ott dolgozók felhívták a figyelmünket arra, hogy a szénben nagymennyiségű vasanyagok találhatók és azok rongálják az osztályozó berendezéseket.*

Kossuth-bánya valamennyi dolgozója, és az itt jelenlevők is biztosan tudják, hogy ebben az évben csökkentették tervünket. Míg az elmúlt évben 142 vagon szén volt a napi tervünk, addig ebben az évben 131 vagon. Ezzel párhuzamosan csökkenteni kell a szén önköltségét is. Ez évben a szénnek tonnáját 328 forintért kell termelnünk. Bízom a II-es körlet dolgozóiban, hogy a tervből reánk háruló részt maradéktalanul teljesítjük, sőt túlteljesítjük.

Ezek után az üzemen belül kezdeményezett versenykihívásokról beszélt.

— *Nagy örömmel fogadjuk a versenykezdeményezéseket, mellyel a termelést gyorsítjuk meg. A napokban született egy nagyon helyes kezdeményezés, az 5 méteres mozgalom. Remélem, hogy körletünk valamennyi fejtésében dolgozó vájárja csatlakozik hozzá.*

Elsőnek Kusz János csapatvezető mondta el véleményét az 5 méteres mozgalomról. Nagyon helyesnek találta. Csapatának minden tagjával elfogadtatta és megígérte, hogy igyekeznek még ezt is túlteljesíteni. Villányi Pál az elmúlt év hiányosságáról beszélt, valamint csatlakozott az ötméteres mozgalomhoz. Rein István aknász az elmúlt év eredményeiről és az előforduló hiányosságokról, majd az 5 méteres mozgalom jelentőségéről beszélt. Többek között megjegyezte, hogy a jövőben a csapatvezetők még jobban követeljék meg a minőségi munkát és ne engedjék meg az anyagpazarlást.

Ezen kívül még számosan szóltak hozzá a beszámolóhoz, melyből kiérződött, hogy valamennyien megszívlelték az értekezleten elhangzottakat és mindent elkövetnek az anyagtakarékosság és a tervteljesítés érdekében.

„Munkánkat megbecsülik"

A szikvíz üzem a kenyérgyár udvarán lévő hosszú, lapostetejű épületben van. Környékén állandó a forgalom. Az egyik szikvízzel megrakott kocsi alig megy el, máris jön a másik. E kis üzem dolgozóit látogattuk meg.

A töltőgép mellett életerős fiatalember szedte le a géprőli a megtöltött üvegeket. Begyakorolt, ügyes mozdulatai azt bizonyították, hogy érti szakmáját. Arcát drótból készített álarc takarja, így védve az esetleges üvegrobbanástól.

Megvártuk, amíg megtöltötte az utolsó üres üveget is. A gépet leállította és a kölcsönös bemutatkozás után beszélgetni kezdtünk, Rostás Lajos szikvíztöltővel.

— *Mióta dolgozik a szikvízüzemben? És szereti-e a szakmáját?*

— 1953 óta dolgozom a jelenlegi beosztásomban. Nagyon szeretek itt dolgozni, annak ellenére, hogy arányiag nem nagy a fizetésem. Átlagos keresetem havonta 1 300 forint. Ilyenkor télen még ennél is kevesebb, hiszen nem fogy el annyi szikvíz, mint nyáron. Ez nekünk kedvezőtlen, mert teljesítménybérben dolgozunk. Munkánkat megbecsülik. Ennek egyik bizonyítéka az is, hogy 1955-ben „Kiváló Dolgozó" oklevelet, s az elmúlt évben „Kiváló Dolgozó" jelvényt és 600 forint pénzjutalmat kaptam.

— *Hány üveg szikvizet töltenek meg egy műszak alatt?*

— Téli időszakban átlagosan 1 500 üveget. Ez bőven kielégíti a szükségletet. Nyáron ennél lényegesen többet, mindig a rendelésnek megfelelően. Bátran elmondhatom, hogy részünkről minden feltétel biztosítva van a zavartalan szikvíz ellátáshoz.

— *Szabad idejében mivel foglalkozik?*

— Vásárosdombón lakom. Szüleimnek két hold földjük van, annak megművelésében segítek. Emellett labdarúgással foglalkozom. Gyakran járok táncolni is. Komlóra is bejövök néha moziba vagy egyéb szórakozóhelyre.

Munka után jól esik a szórakozás, hiszen fiatal, még 24 éves sem vagyok.

Tovább nem tudtunk beszélgetni, mert újabb üres üveg szállítmány érkezett. Rostás Lajos megindította a gépet és villámgyors mozdulatokkal helyezte az üres üvegeket a gépbe, majd a telt üvegeket a ládákba.

Az üzem kis irodahelyiségébe mentünk s itt találkoztunk Király Gyula csoportvezetővel. Tőle az új töltőgép és a szikvízüzem munkája iránt érdeklődtünk.

— Az elmúlt évben kaptuk az új gépet. De sajnálattal kell megállapítanom, hogy nem váltotta be a hozzá fűzött reményt. Nem működik úgy, ahogy terveztük. De rövid időn belül megtörténik tökéletesítése és így biztosra vehető, hogy a nyári hónapokban, a csúcsforgalom ideje alatt is ki tudjuk elégíteni az igényeket. Az új géppel — ha zavartalanul működik — naponta 6000 üveget lehet tölteni.

— *Komlón kívül hova szállítanak szikvizet?*

— 12 községet látunk el — zavartalanul — szikvízzel. Megfelelő mennyiségű üveg áll rendelkezésünkre. 600 olyan üvegünk van raktáron, melyet még nem is használtunk. Munkánkat lényegesen megkönnyítette, hogy bővítették az üzemet és kellő nagyságú raktárhelyiséget biztosítottak számunkra.

Megtudtuk azt is, hogy a kislétszámú kollektíva minden lehetőt megtesz a fogyasztók érdekében.

Nem tartottuk fel tovább munkájukban a szikvízüzem dolgozóit, mert minden italboltban, étteremben és boltban várják a szikvizet.

Jó eredménnyel zárta az évet a helyiipari vállalat

Mint már az elmúlt évben is hírt adtunk róla, a Komlói Helyiipari Vállalat gazdasági helyzete lényegesen megváltozott. Míg az elmúlt években veszteséggel dolgoztak, most egyéves kitartó munkával elérték, hogy nyereségessé vált a vállalat.

Az elmúlt évben termelési tervüket 90,9 százalékra teljesítették. Ez érthető is, mert szolgáltató vállalat és olyan munkálatokat végeznek és olyan iparcikkeket gyártanak, amire a lakosságtól megrendelést kapnak. A vállalatnak 1958. évi termelési értékterve 8 millió 365 ezer forint volt. Az év folyamán ezen összeggel szemben 7 millió 605 ezer forint értékű munkát végeztek. Itt meg kell jegyezni, hogy a szolgáltató vállalatoknak, mint a Helyiipari Vállalat is, nem szükségszerű az előírás szerint tervét teljesíteni. Mind e mellett, hogy tervüket teljesíteni nem tudták, mégis lényeges — 236 ezer forintos — terven felüli megtakarítást értek el.

A vállalat úgy, mint az elmúlt években, 1958-ban is olyan árucikkek gyártását végezte, melyek városunk lakosságának elengedhetetlenül szükséges. Ennek szemléltetésére néhány példát sorolunk fel.

Férfi öltöny 552 darab, női ruha 455 darab, férfi cipő 4636 pár, kárpitozott bútordarab 543, háló és kombinált-garnitúra 26, konyhagarnitúra 37 és ezenkívül még hosszan lehetne azon cikkek nevét és számát sorolni, melyeket 1958. évben készítettek és bocsátottak a lakosság rendelkezésére.

Az elmúlt év eredményeiből és hibáiból tanulva felkészültek ez év termelési tervének teljesítésére és a jelenleg még meglévő hiányosságok felszámolására. Ez évi termelési értéktervük 8 millió 100 ezer forint.

Ez évre vonatkozóan számos iparcikk gyártásának tervszámemelését kérték a lakosság megnövekedett igényének kielégítésére.

Többet vásároltunk 1958-ban, mint ezt megelőzően

Az 1958-as év utolsó napján a Kossuth utcai vas-műszaki boltban is megtörtént a szokásos leltár. E leltár egyben számadás is volt a 12 hónap alatt végzett munkáról, 291 hétköznap forgalmáról, az élet színvonalról, az áruellátásról.

A bolt dolgozói

az elmúlt évben 7 millió 718 000 forint pénzforgalmat bonyolítottak le. Mintegy 1 millió 500 000 forinttal többet, mint az előirányzatuk.

Éves tervüket 124 százalékra teljesítették. A bolt forgalma az év utolsó negyedévében 500 000 forinttal volt több, mint 1957 hasonló időszakában. Átlagosan naponta 250—300 vásárló kereste fel a boltot.

A fenti számból is kitűnik hogy városunk lakossága anélkül, hogy nélkülözött volna, többet tudott fordítani műszaki árucikkek vásárlására is, mint 1957-ben. Itt hozzá kell tenni, hogy pártunk és kormányunk helyes intézkedésével több lehetőséget is biztosított erre. Lehetővé tette, hogy az OTP vásárlási kölcsönt adjon a dolgozóknak.

A komlóiak nemcsak örömmel fogadták, hanem éltek is ezzel a lehetőséggel. Rövid idő alatt 370-en fordultak az OTP komlói fiókjához kölcsönkérési szándékukkal. Így 10 fő motorkerékpárhoz, 1 fő Mecsek nevű televízióhoz és 359 fő rádióhoz jutott.

Az utóbbiak 30 százaléka 4000 forinton felüli értékű rádiót vásárolt.

A bolt dolgozói ez évben még nagyobb forgalomra számítanak, mert lényegesen javult az áruellátás is. Jelenleg különféle rádiók, 6 fajta mosógép, villanyfőzők és vasalók — ezek múlt évben hiánycikkek voltak — hűtőgépek, porszívó és parkettkefélő gépek, bel- és külföldi motorkerékpárok, televíziós készülékek stb. kaphatók a boltban.

Másodosztályú brikett

A Komlói Szénbányászati Tröszt Nagymányoki Brikettgyárában január 13-án megkezdték a másodosztályú brikett gyártását is. Erről az eseményről így tájékoztatott bennünket Aszmann Géza elvtárs, a gyár igazgatója:

— Ismeretes, hogy Nagymányokról az utóbbi időben, — osztályozási okok miatt, — a tröszt nem szállított gázszenet. Így a bányaüzemben kitermelt szén nagy részét itt a brikettgyárban dolgoztuk fel. Az a szén, amely így rendelkezésünkre állt, — ha nem is volt gázszén, — de jobb minőségű volt az osztályozóról kikerült gyengébb szénnél. Ebből természetesen csak elsőosztályú brikettet gyártottunk.

Az új évben, — mivel emelkedett a tröszt terve, — Nagymányokról is kell gázszenet szállítani. Ez azt jelenti, hogy kevesebb jó minőségű szén áll a mi rendelkezésünkre. Ilyen szénmennyiséggel nem lehetne a gyár kapacitását kihasználni. Ezért határoztuk el, hogy másodosztályú brikettet is gyártunk.

— *Milyen összetételű lesz a másodosztályú brikett*

— Ehhez a készítményhez, a fekete szénen kívül hosszúlángú dudari barnaszenet is keverünk, a kötőanyag marad a megszokott. Az új készítmény, — annak ellenére, hogy másodosztályú lesz, — minőségben megfelel az elsőosztályúnak, csupán a fűtőértéke lesz kisebb.

— *Milyen mennyiségben állítanak elő másodosztályú brikettet?*

— Napi termelésünk fele első, fele másodosztályú lesz. Remélem, hogy a fogyasztók a másodosztályú készítményünket is, — az elsőosztályúhoz hasonlóan — megkedvelik.

Kis pajtások OLDALA

„Felhőbe öltözött a drégeli rom,
Rá visszasüt a nap, ádáz tusa napja;
Szemközt vele nyájas, szép zöld hegyorom,
Tetején lobogós hadi kopja.

*

Miért nem jön, a Szondy két dalnoka, miért?
Bülbül szavú rózsák, két mennyei bokra?
Hadd fűzne dalokból gyöngysorba füzért,
Odaillőt egy huri nyakra."

Ugye pajtások e vers két szakaszából kitaláljátok a szellemi totó egyik kérdésének megfejtését?

A szellemi totó helyes megfejtése:

1. Ki hajózta először körül a földet: Magellán Magyar László
   Megfejtés: **Magellán 1.**
2. Ki volt a kuruc seregben vak generális: Károlyi Bottyán
   Megfejtés: **Bottyán 2.**
3. Hány éves a komlói úttörőház: 1. 10.
   Megfejtés: **5 X.**
4. Ki írta a „Csongor és Tünde" c. művet: Petőfi Arany
   Megfejtés: **Vörösmarty X.**
5. Ki volt az országos úttörő titkár: Széllev Lajos Surányi László
   Megfejtés: **Surányi László 2.**
6. Melyik várat védte Szondy a törökök ellen: Eger Temesvár
   Megfejtés: **Drégely X.**
7. Mikor nyílt meg a központi úttörő tábor: 1946 július 1. 1948 július 1.
   Megfejtés: **1948 július 31. X.**
8. Melyik regényben olvastál Nyilas Misiről: Pál utcai fiúk Légy jó mindhalálig
   Megfejtés: **Légy jó mindhalálig 2.**
9. Mikor alakult a Magyar Tanácsköztársaság: 1919 márc. 21. 1919 aug. 3.
   Megfejtés: **1919 március 21. 1.**
10. Melyik fiatal mártír halt meg egy budai cukrászdában: Lékai János Braun Éva
    Megfejtés: **Ságvári Endre X.**

Szerkesztőségünkhöz sok pajtás küldött megfejtést a Szellemi totóra. Közülük tíztalálatot **ifj. Simora István** és **Bachman Zoltán**, kilenc találatot **Tamás Zsuzsanna, Lovas Mária** és **Illés László** ért el.

Kérjük azokat a pajtásokat, akik a megfejtésben 10, illetve kilenc találatot értek el, hogy január 19-én délután 4 órára jöjjenek az „Uj Komló" szerkesztőségébe (Lenin tér 1. sz.). Itt sorsoljuk ki a könyvjutalmakat.

*

Megfejtésért dícséretet érdemel: **Ambrus Lajoska III.** osztályos tanuló, aki a beküldött megfejtésen egy szép rajzot is küldött, **Fuchs Ferenc, Varga Etelka** és **Gaál Gizella** pajtások.

Pajtások, tovább is vegyetek részt a „Kispajtások oldalán", ezután közlendő rejtvények megfejtésében, bizonyára ti is nyerni fogtok.

Lezárjuk a vitát:

„a szülői felelősségről — a szülői kötelességről"

Az Uj Komló hasábjain megjelent vitára az adott okot, hogy az iskolai tanulás gyengesége sok esetben az iskola és szülő közötti gyenge kapcsolat, vagy a nemtörődömség eredménye.

A szülők e magatartását esetenként a nemtörődömség, kényelemszeretet okozza, de vannak példák arra is, hogy a körülmények nem engedik meg a szülőnek, hogy gyermekével többet törődjön. Előfordul olyan is, hogy a gyermek tanulásának, magaviseletének rovására megy az agyonkényeztetés, a túlzott szeretet.

A vitához hozzászólt a szülők odaadása, aggódása érzett az ifjúság nevelésének problémái iránt, amikor őszintén megírták véleményüket, tapasztalataikat a gyermeknevelésről. Véleményünk szerint a vita nemcsak a lap hasábjain folyt, de odahaza — ha nem is a nyilvánosság előtt — a családok többségében. Ezt mutatja az is, hogy a belvárosi iskolában néhány szülő talán a vita hatására is, többet foglalkozott gyermekével, és ez a tanuló eredményein meg is látszik. Szeretnénk, ha ez a törődés állandósulna és még tovább fokozódna olyan szülőknél, akik eddig keveset érdeklődtek gyermekük iránt.

A hozzászólások többsége helytelenítette azt a gyakorlatot, amikor a gyermek pénzért tanul, jó feleleteiért egy vagy több forintot kap. Szinte minden hozzászóló elítéli a nevelő szidását, lejáratását a tanuló előtt. Ez a pedagógusok részéről nem hiúsági kérdés, hanem az ügy kerékkötője, vagy előrelendítője lehet.

Indokolt volt felvetni a gyermekek túlzott elhalmozását is. Szokja meg a diák, hogy szüleinek minden fillérért dolgozni kell és azt meg is kell becsülni.

Érdemes elgondolkodni azon is, hogy néhány diák, tanulás ürügyén elnézi, hogy édesanyja dolgozik, de eszébe sem jut segíteni. Milyen közösségi ember válik az ilyen tanulóból? Ha saját édesanyját sem érti meg, nem igyekszik szülei munkájában segíteni? De az otthoni segítés káros is lehet, ha túlzottan vesszük igénybe a gyermek idejét. Minden gyereknek csak annyi munkát adjunk, ami erejét nem haladja meg és a tanulásban nem gátolja.

Elmondhatjuk, hogy a vita hasznos volt, ennek máris érezzük hatását. Igaz az, hogy a gyermekért való felelősség megoszlik a szülő és nevelő között. Ezt a felelősségérzetet akartuk olyan szülőkben is felébreszteni, akik a nevelés gondját teljes mértékben a pedagógusokra akarják bízni azal, hogy fiam iskolába jár, tanítsa a tanító. Az ifjúság nevelését csak úgy tudjuk megoldani, ha a szülő a pedagógussal összefog — de áll ez megfordítva is — a pedagógus viszont keresi a kapcsolatot a szülővel.

A vita tapasztalatait talán úgy foglalhatnánk össze, hogy helyes, ha a mi gyermekeink többet kapnak az élettől, mint szüleik hasonló korban, ezt a mi társadalmi rendszerünk lehetővé teszi. De a gyermek ellátását, kényeztetését nem szabad túlzásba vinni. Ne adjunk a tanulásért pénzt, hanem értessük meg vele, hogy magának és a társadalomnak tanul, és ez az ő legnagyobb kötelessége. A szülő és nevelő közösen értesse meg a tanulóval, hogy mindent amink van, meg kell becsülni, mindenért valakinek dolgozni kellett. Neveljük közösen az ifjúságot a munka megbecsülésére, legyen az bármilyen jellegű, akár fizikai, akár szellemi. Ne kényeztessük el gyermekünket olyan jelszóval, hogy nekem rossz sorom volt, neki legyen meg mindene.

Adjuk meg a gyermeknek, amire szüksége van és erőnkből telik, de szoktassuk hozzá, hogy neki is vannak kötelességei, feladatai, amit maradéktalanul végre kell hajtania.

A vita lezárult, de kérjük az érdekelteket, hogy ez csak az újság hasábjaira vonatkozzon, mi nevelők és szülők tartsunk ezután is össze. Nekünk éreznünk kell, hogy fontos kötelességünk az ifjúság nevelése.

Segítsük egymás munkáját neveljük közösen a jövő nemzedékét.

GELDNER ANDRÁSNÉ
a belvárosi iskola tanára

SPORT

Legyen mindannyiunk szívügye az NB II. megnyerése

Öt éve járok Komlóra dolgozni, tehát fél évtizede osztozom a „benszülöttek" örömében és bosszúságában. Hát igen, ha futballról van szó?... Hiszen a gömbölyű bőr egyformán „fertőz" Miskolc grundjain és Komló erdőszélein. S mint „fertőzött" a szilveszteri számban azonnal az „Őszi elsőségünk margójára" című évvégi „leltárt" olvastam át.

Az a szerény véleményem, hogy ez a cikk kedves szilveszteri hangulatú simogatás, s a végén mintegy bocsánatkérően, halvány szedéssel megjegyezve: „Itt-ott még vannak hibák".

A cikk szerzője a többi között szükségesnek tartja a bátorság fokozását. Azért emelem ezt én is ki, mert „főleg" jelzővel fokozta szükségességét. Az észrevételt megerősítem.

Ha az NB II. tavaszi fordulójában is meg akarjuk állni helyünket, akkor meg kell tanulnunk keményen, de tisztán játszani... Amennyiben Záborszky sporttárs továbbra is kemény kézzel irányít, s ha a fiúk akarata, játékkedve nem fogy, hanem egyre lendületesebb játékban nyilvánul meg, akkor minden bizonnyal boldog lesz az idei év.

— KÁTAI ANTAL —

Kedvezőbb feltételek mellett rajtolhatunk a tavaszi idényben

Elnézést kérek, ha talán elmondott, vagy megírt dolgokon „lovagolok", de úgy érzem, el kell mondanom véleményem. Ennyivel tartozom a labdarúgás rajongóinak...

Az őszi eredmény azt mutatja, hogy jól munkálkodott az egyesület szakvezetése, s hogy a játékosok is megtették a tőlük telhetőt. Persze nincs igazuk azoknak, akik azt mondták, hogy nem számítottak a győzelemre. Néhány forduló után, amikor már felcsillant az elsőség reménye, igenis számítottunk az őszi bajnokságra. Ezért történt minden áradozás, minden megszorítás, minden kedvezmény. Ezért mutatták a játékosok azt a nagy akaratot, ezért játszottak olyan szívvel-lélekkel, mint pl. Budapesten a Szállítók elleni mérkőzésen.

A tavaszi kezdéshez kecsegtetőbb a helyzet. Záborszky Jenő ismeri a csapatot. Kezében van legalább 20 játékos jövője. A fiúkban megvan az akarat, a küzdeni vágyás, csak segíteni kell őket.

A formábahozás idejére javaslom, hogy legalább minden héten egyszer játszanak nagyobb megterhelésű barátságos mérkőzést. Először kisebb csapatokkal, később NB I-es együttessel. Itt alakítsák ki azt a csapatot, amellyel tavasszal kezdünk.

Amit a labdarúgók figyelmébe ajánlok:

Szokjanak le a labda fölösleges cipeléséről.

Városunk akarja, sportközönségünk szeretné, ha a tavaszi bajnokságot is megnyernénk. Ehhez a sportkör mind anyagi és erkölcsi támogatást megad a játékosoknak. Legyen továbbra is töretlen akaraterő, szív, lélek a csapatban, nagyobb, mint eddig. Játékosaink ragaszkodjanak a város színeihez. Levelem azzal a mondattal fejezem be, amit egy régi komlói játékos mondott: Szeressétek az egyesületet és a csapatot, mert egyesület és csapat az országban sok van, de Komló csak egy.

— ÁMENT ISTVÁN —

Az őszi siker további becsületes helytállást követel

Az őszi forduló a vártnál jobban sikerült, de a félidőbeli vezetés nem jogosíthatja fel játékosainkat arra, hogy győzelmi lakomát üljenek. Igen is, az őszi siker becsületes helytállást követel a hátralévő 15 fordulóban. Ezt csak nagyon gondos felkészüléssel érhetjük el. Tavasszal ugyanis jobban meg kell küzdenünk a bajnoki pontokért.

Minthogy a hajrá nagyobb küzdelmet ígér, s hogy ebből a csatából győztesen kerüljünk ki, arra kérem a sportkör vezetőit, vonja szorosabbra a kapcsolatot a csapat és a szurkolótábor között. Mi, akik szerény tagsági díjjal támogatjuk az egyesületet, szeretnénk jobban együtt élni a sportkörrel, a játékosokkal. Javaslom, hogy rövid időn belül hívják össze a sportkör baráti körét és alakítsuk meg a „B" közepet.

Külön szeretnék foglalkozni azzal, hogy jelenleg a Bányász és a Béta-aknai Sportkör között egészségtelen a kapcsolat. Mindkét sportkör labdarúgócsapata a bajnokság küszöbén áll. Miért nem lehet jobb együttműködéssel segíteni egymást?! Üljenek össze a sportkör vezetői s a vitás kérdéseket minél előbb oldják meg.

— KOVÁCS LAJOS —

A zöld asztal mellett

A Népsport közölte az MLSZ fellebbviteli bizottságának tájékoztatóját a Pécsi Dózsa—Oroszlányi Bányász ügyében. *„A bizottság megállapította, hogy az 1:1 arányban döntetlenül végződő mérkőzésen Fónay Valér jogosulatlanul szerepelt az Oroszlányi Bányászban. Ezért a mérkőzés két pontját 0:0 gólaránnyal a Pécsi Dózsa javára igazolta."*

Nyomban elővettem a táblázatot és a határozatnak megfelelően módosítottam rajta. Pécs előtt tehát már csak két ponttal vezetünk (lehet, hogy a bajnokság folytatásáig még ennyi sem marad!). Az Oroszlány a 7.-ről a 9. helyre szorult. Bár egyéb változás nem történt, a komlói, de talán az oroszlányi sportberkekben mégis ennél jóval többről beszélnek. Nem túlzom, ha azt mondom: a héten az egész város tele volt a Pécsi Dózsa „előretörésével".

Enyhén szólva jogos a felhorkanás. Az egész ceremónia jócskán elhúzódott. Mintegy 107 (!) napig tartott, amíg az illetékesek „kisütötték", hogy a Dózsának van igaza! Pedig egy játékos igazolását negyedév alatt lehetett volna ellenőrizni úgy is, hogy Budapestről Oroszlányba és onnan vissza gyalog mentek volna a bizottság tagjai.

Még jó, hogy az ember figyelmesen olvassa a sportot, így legalább sok mindenre rájön.

(Vízhányó)

HÍREK, közlemények

Háztartások és fiatalok figyelmébe

A Komlói MÉH közzétette az általa megvásárlásra kerülő hulladékfélék új árait. Az alábbiakban a régi árak feltüntetése mellett ezeket közöljük:

Kilogrammonként		új ár	régi ár
Kovácsolt vas	kg	0.40 Ft	0.12 Ft
Öntvénytöredék	kg	0.60 Ft	0.30 Ft
Bádogféleség	kg	0.20 Ft	0.12 Ft
Ujságmakulatúra	kg	4.— Ft	2.— Ft
Háztartási vegyespapír	kg	0.70 Ft	0.50 Ft
Füzetek, brosúrák, folyóiratok	kg	0.90 Ft	0.60 Ft
Könyv	kg	1.10 Ft	0.60 Ft

Mint a fentiekből megállapítható, a felsorolt — s az ország számára fontos nyersanyagot képező hulladékok felvásárlási ára 50—100 százalékkal emelkedett.

A közölt új árak csak a háztartásokból eredő hulladékra érvényesek. Érdemes tehát mind a háziasszonyoknak, mind a tanulóifjúságnak a papír-, vas- stb. hulladékot a MÉH-nek átadni.

Felhívás!

A városi tanács vb. pénzügyi osztálya felhívja a mező- és erdőgazdasági ingatlant használókat és ló- (öszvér) tulajdonosokat, hogy 1959. évi február 15-ig adóbevallást tartoznak adni a mezőgazdasági lakosság általános jövedelem adójának 1959. évi kivetése végett.

Bevallásra kötelezett az a személy: a) aki 1959. január 1. napján az ország területén 400 négyszögöl, vagy ennél nagyobb mezővagy erdőgazdasági ingatlant (idetértve a kertet és szőlőt is) tulajdonjog, haszonélvezet, haszonbérlet, felesbérlet, illetmény vagy egyéb más címen használ, b) aki 1959 január 1. napján két évesnél idősebb ló vagy öszvér tulajdonosa (haszonélvezője).

Nem köteles adóbevallást adni; aki kizárólag állami tartalékszőlőt, vagy tartalékgyümölcsöst használ.

Bérletnél a haszonbérlő, filetőleg felesbérlő, felesnél kisebb részért való bérbeadás esetén pedig a bérbeadó tartozik bevallást adni.

A közös háztartásban élők, a férj, (apa), ha az nem él, az anya neve alatt együtt adóznak. Ezért a közös háztartásban élő valamennyi családtag által földterületet, valamint a tulajdonukban lévő lovakat, őszvéreket, a családfő köteles bevallani, még abban az esetben is, ha magának a családfőnek tulajdonában nincs adóztatható ló (öszvér). A közös háztartáshoz való tartozást az 1959. évi január 1. napján fennálló állapot szerint kell elbírálni.

Az ingyen rendelkezésre álló bevallási nyomtatványt a lakóhely szerint illetékes kerületi tanács pénzügyi osztályán kell átvenni s azt kitöltés után ugyan ide kell benyújtani.

A bevallás beadásakor adóívét mindenki vigye magával.

Azok adóját, akik határidőre nem tesznek eleget bevallás adási kötelezettségüknek, a pénzügyi osztály felemelt adótétel alkalmazásával fogja kivetni.

— **A Komlói** Helyiipari Vállalat a Vastömegcikk Értékesítő Vállalat részére a lakosság ilyen irányú igényeinek kielégítésére az elmúlt évben 2000 darab ruhaszárítót, 30 darab mosóteknőt, 500 darab vasalódeszkát készített. Az új évben 600 darab ruhaszárítót — különböző méretekben —, 500 darab konyhai ülőkét és 400 darab gyúródeszkát gyártanak.

— **Anna-aknán** a légakna mélyítése gyors ütemben halad. Jelenleg az aknamélyítők a második szintnél bővítési munkálatokat folytatnak és az aknarakodó bekötését végzik. Néhány napon belül megkezdik a kettes szintről lefelé a teljes szelvényű mélyítést és a visszalévő szinteken az aknarakodó építését.

— **A Komlói Útépítő** Vállalat az elmúlt év folyamán összesen 37 950 négyzetméter területű út portalanítását végezte el.

— **A közelmúlt napokban** a Komlói Szénbányászati Tröszt két új „Skoda" típusú dieselmozdonyt kapott, amelyeket előreláthatólag III-as aknán helyeznek üzembe.

— **A filmklub tagjai** január 20-án, délután négy órakor vehetik meg a Zrínyi Ilona Művelődési Házban a klub-tagsági igazolványukat.

— **A központi** képzőművészeti csoport elköltözött a Május 1. Kultúrotthonból. Az új helye a Zrínyi Ilona Művelődési Házban van.

— **A somágtetői víztároló** körül 55 ezer forintos költséggel elkészült a kerítés.

Ha jól akarja magát érezni keresse fel a

Béke

éttermet

vasárnap délután 5—7-ig zenés, táncos 5 órai teán. Mindenkit szeretettel vár a

BÉKE-ÉTTEREM.

Hol művelődünk — ho szórakozzunk

MOZI

Május 1.: Január 17-től 20-ig Szent Péter esernyője, magyar csehszlovák film. Kiegészítő műsor: Kötekedő Miska.

Matiné: Január 18-án: Béke völgye.

Zrínyi: Január 17—18-án Királyasszony lovagja, francia film. Kiegészítő műsor: Bucsúzás, magyar híradó. Január 20-tól 22-ig: Teuton-kard akció, német film. Kiegészítő műsor: Otthonra találtak. (Január 17-én délelőtt 10 órakor is.)

Szabadság: Január 17—18-án: Jégkirálynő, szovjet film. Kiegészítő műsor: Két cárevics, magyar híradó. Január 19-től 21-ig: Időzár, angol film. Kiegészítő műsor: Misi Mackó.

Matiné: Január 18-án: Ne fordulj vissza fiam.

SZÍNHÁZ

Január 29-én 5 és fél 9-kor a Zrínyi Művelődési Házban **Sztambul rózsája** című háromfelvonásos nagyoperettet mutatják be a Pécsi Nemzeti Színház művészei.

HIRDETMÉNY

Komló Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága a Sportvölgyben lévő vidámparkját 1959. évi április hó 1-vel bérbeadja. A pályázók igényüket legkésőbb 1959. évi január hó 31-ével nyújtsák be. Versenytárgyalás 1959 február hó 11-én, délelőtt 11 órakor. Feltételek a tanács művelődésügyi felügyelőségén minden héten szombaton délelőtt megtekinthetők.

ÉRTESÍTÉS

Értesítjük Komló város lakosságát, hogy folyó hó 18-án vasárnap reggel 8 órától délig 12 óráig, halaszthatatlan munkák végzése miatt, az egész város területén áramszünetet tartunk. Az áramszünet kórházra nem vonatkozik.

Dél-Dunántúli Áramszolg. V. Komlói Üzemvezetősége

Apróhirdetések

Eladnám Dávidföld, Székely Bertalan út 78. sz. ikerházamat trösztdolgozónak, azonnali beköltözhetőséggel. Kormányos Mihály.

Pörzsölő-gépet kölcsön adok. Kérdő Lajos. Nyár utca 12.

Eladó 50 mázsa jóminőségű széna. Lovas Pál, Magyarszék.

Uj tánciskola kezdődik a Zrínyi Művelődési Házban 17-én, szombaton este 7 órakor. Jelentkezés a helyszínen.

Mérnökházaspár bútorozott albérleti szobát keres. Cím a szerkesztőségben.

Eladó hálószobabútor. Érdeklődni: Dr. Baranyai, Pécsi út 36.

Elcserélném szászvári kétszobás összkomfortos lakásomat, hasonló vagy kisebb komlói, lehetőleg könyösi lakásért. Érdeklődni Szászvár, Ujtelep, Rózsa Ferenc utca 5.

Komlói Rendelőintézetnél 200 négyszögöl szőlő sürgősen eladó, megegyezés szerint. Érdeklődni: Arany János u. 16. Fekete.

MUNKÁSFELVÉTEL

Jól képzett önálló villanyszerelőket és géplakatosokat felveszünk kiküldetési díjazással.

Koszonyatető VÁV Kirendeltség.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó
az MSZMP városi bizottsága
Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon 12-18. 12-58. 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivatalokná) és kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 18.
Felelős vezető: Mellea Rezső

Mit mutatlak az ellenőrzések és leltárak az üzemi konyhákon?

Az elmúlt év utolsó negyedévében gyakran tartottak az üzemi konyhákon ellenőrzéseket. December második felében pedig megkezdődött az általános leltár, mely közvetlen szilveszter előtt ért véget. Mindezek ismeretében kerestük fel kérdéseinkkel Bien József elvtársat, a Dél-Baranya megyei Vendéglátóipari Vállalat komlói üzemélelmezési kirendeltségének vezetőjét.

— *Milyen hiányosságok merültek fel az ellenőrzések során és azok megszüntetése érdekében milyen intézkedések történtek?*

— Az ellenőrzéseket többen hajtottuk végre. Igy az ellenőrzések igen alaposak voltak. Több hiányosságot találtunk egyes üzemi konyhákon. A 31-es kenderföldi konyhán pl. nagy rendellenességet. Kifogás merült fel itt a konyha tisztaságára, valamint a raktár állapotára is. A társadalmi tulajdon helytelen kezelése következtében ebben a konyhai raktárban a gyümölcsök tönkre mentek. (Erre az Uj Komló hívta fel a figyelmet, s cikkünk alapján indult vizsgálat). Ezért a konyha vezetőjét, Kovács Kálmánt negyedévi prémiumelvonással büntettük, — mely pénzben 450—500 forintot tesz ki. A konyha mellékhelyiségeit kimeszeltettük és a személyzettől szigorúan megköveteltük a megfelelő tisztaságot.

Anna-aknán egy váratlan ellenőrzésen Kövér Istvánné szakácsnőt, lopás közben fogtuk el este 11 órakor. Két villát, két kést, valamint szalámit és fánkot lopott. A szakácsnőt azonnali hatállyal elbocsátottuk. A 35-ös konyhán ugyancsak lopás közben értük Bergmann Györgynét. Egy kiló zsírt és 2 tojást lopott. Őt is azonnali hatállyal elbocsátottuk.

— *Mit mutattak a leltározások?*

— Az élelmiszerféleségeknél nem mutatkozott nagy hiány. A hiányok minimálisak voltak az előző évekhez képest. Sajnos azonban nem valami jót mondhatok az evőeszközökről. Ebben óriási pazarlást tapasztaltunk, mely szerintem a társadalmi tulajdon hanyag kezeléséből ered. Mi az üzemi konyhák evőeszközeinek pótlására bizonyos költséget kapunk. Igy elő van írva, hogy egyes üzemi konyhák milyen összeget vehetnek igénybe e célra negyedévenként. A leltárak azt bizonyították, hogy Anna-aknán az eltűnt evőeszközök pénzértéke 4 800 forint, 3 300-zal több, mint a megengedett. A kenderföldi 31-es konyhán 2000 forinttal több. Béta-aknán pedig 1 878 forinttal.

E három konyha ellen vizsgálatot indítottunk a felelősségrevonás érdekében. Eddig csak Béta-aknán született eredmény. Megállapítást nyert hogy a felmerült hiányosságért Csutorás György a felelős, így neki kell megfizetnie az 1 878 forint 60 százalékát.

Az ellenőrzések és leltározások alatt észrevett hiányosságok megszüntetése érdekében több intézkedést tettünk. Reméljük, hogy a kártevők megkapják méltó büntetésüket és ezen okulva javulás következik be az üzemi konyhákon.

Vasárnap délelőtt a belvárosi iskolában

A belvárosi iskola vasárnap sem volt csendes. Uttörő egyenruhába öltözött pajtások jöttek össze, hogy megszerezzék az úttörő próba első fokozatát.

A próbatételt nagy készülés előzte meg. Szorgalmasan tanulták a tizenkét pontot, a kar- és sípjeleket — ami szükséges a próba sikeres letételéhez — minden őrsi foglalkozáson.

A felkészülés meglátszott a gyerekeken, mert a szokástól eltérően nagyon csendesen — bár izgatottan — viselkedtek. Jó felkészülésről adott tanuságot válaszuk a feltett kérdésekre. Minden kérdést külön pontoztak és így dőlt el, melyik pajtás tudja letenni az úttörő próbát; kinek kell még tovább tanulni.

A megjelent 72 pajtás jól válaszolt a feltett kérdésekre és mindannyian úgy mentek már hétfőn az iskolába, hogy „már próbázott úttörők vagyunk."

A sikeres próbatétel után, immár az izgalomtól felszabadultan, jókedvűen — s jó étvággyal fogyasztották el a feltálalt cukrászsüteményeket.

Szociális gondozottak

A városi nőtanács szociális osztálya az elmúlt évben 20 olyan idős embert juttatott a megye különböző beteg és szociális otthonaiba, akiknek senkijük sincs, vagy gyermekeik nem vállalják eltartásukat.

Igy került a mohácsi otthonba a 74 éves M. néni, Pales Ferenc és Győrfi István, akik az Építőipari Vállalat megöregedett dolgozói voltak, de nincs senkijük.

O. Gy-né, az Építőipari Vállalat nőbizottságának az elnöke meglátogatta az idős, kiöregedett dolgozókat. Az otthonban az öregek jól érzik magukat, napjaikat sétával, olvasással, beszélgetéssel töltik. Ellátásukra nincs kifogásuk, tisztán, rendben tartják őket. A beosztott ápolók szeretettel foglalkoznak a munkában megöregedett emberekkel.

— Egy problémánk van — mondották — nem dolgozunk és így néha unatkozunk. Ezért egyikük saját kérésére az őszszel az otthon kertjében kezdett el kukoricaszárat vágni. Jól esik mozogni, szabad levegőt szívni — mondotta.

Az Építőipari Vállalat karácsonyra a gyermekeknek adott csomagot. Azt tartják, hogy az öregség második gyermekkor. O. -né most újra felkeresi a vállalat öregeit és csomagot visz nekik. Igaz, hogy karácsony már elmúlt, de bizonyos, hogy nem fog nekik most sem rosszul esni.

A csomag nem nagy értékű, cukorka, csokoládé, gyümölcs, cigaretta van benne. Nagyobb érték az, hogy nem feledkeztek meg régi dolgozóikról, hanem így is gondoskodnak róluk.

Hasonlóan élnek a szociális otthonban azok a beutalt idősek is, akiket a tanács helyezett el más helyekre. Kapnak élelmet, lakást, ruhát és ami a legtöbbet ér, szerető gondoskodást.

A régen megöregedett emberek csak úgy tudták magukat fenntartani, ha az utcán koldultak, vagy valaki megszánta őket egy tányér levessel. Sok kapitalista államban ez ma is így van.

Nálunk az öregek már nincsenek koldulásra szorulva, ha nincs is hozzátartozójuk, gondoskodik róluk az állam, s nem felejtik el őket régi munkatársaik sem.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1959. JANUÁR 21.

A minisztériumi vizsgálat eredménye Dávidföldön

Az MSZMP Komló városi Bizottsága kérésére f. év január 14-én a Nehézipari Minisztérium és az Építésügyi Minisztérium szakértő bizottságot küldött Komlóra, hogy a dávidföldi bányászlakások építési hiányosságait állapítsa meg, és tegyen intézkedéseket a hibák kijavítására. A bizottságban részt vettek a pártbizottság, a kivitelező vállalat és a komlói tröszt megbízottai is.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a kivitelező vállalat és a komlói tröszt, jegyzékben már korábban lerögzítették azokat a munkákat, melyeket a kivitelező vállalatnak még el kell végeznie.

A bizottságban történt megállapodás alapján a kivitelező vállalat kötelezte magát, hogy a jegyzékben szereplő hibák kijavítását folyamatosan, de legkésőbb 1959 május 31-ig elvégzi. Ezen túlmenően az idevonatkozó rendeletek szerint a rejtett hibákból eredő rongálódásokat — mint pl. válaszfalsüllyedés, padlósüllyedés vagy más jelenleg nem észlelhető szerkezeti hibák — a műszaki átadástól számított 3 éven belül a kivitelező vállalat köteles díjmentesen kijavítani, ha azok a lakhatóságot akadályozzák.

A tárgyaláskor a komlóiak felvetették azt is, hogy szerintük a házakat alacsonyabb költséggel építették meg, mint amilyen előirányzatok alapján az értékesítési árat megállapították. Már most felhívjuk azonban az érdekeltek figyelmét, hogy az értékesítési ár alapját az építkezés költségeinek állami ára képezte. Ez a költség nem csupán a lakóház felépítését foglalja magában, hanem a helyi felvonulásból a központi (generál) felvonulásból a dávidföldi építkezésre arányosan eső részt is. Ilyen pedig bőven volt, hogy csak a fontosabbakat említsük: az építőmunkások szállásai, a konyha, a rakodóvágány építése stb. Az így kialakult állami áron számított költséget át kell számítani fogyasztási (TÜZÉP) árra, s ehhez hozzáadva a telek árát, alakult ki az építkezési ár. Ebből az árból kapták a vásárló bányász elvtársak a 25 százalék kedvezményt és a bányákban eltöltött idő alapján kapják még a 5—20 ezer forint bányászkedvezményt.

A Nehézipari Minisztérium kiküldöttei vállalták, hogy ezt a kérdést az Országos Takarékpénztárral együtt még a tavasz folyamán felül fogják vizsgálni.

Építésügyi Minisztérium
SEREGÉLY ALADÁR sk.
igazgatóság vezetője.

Nehézipari Minisztérium
BANGA LÁSZLÓ sk.
főosztályvezető.

A szállítók is versenyezni akarnak

A Kossuth-bányai szállítókörlet dolgozói is versenyezni akarnak! Ezt a kívánságukat a termelési értekezleten hozták a körlet vezetőinek tudtára. Egyben konkrét vállalásokat és versenykihívásokat is tettek.

Az I-es akna egyik szállító harmada, a Tamás-brigád versenyre hívta ki a másik két harmadot. Vállalta, hogy baleset mentesen, több szállítással járul hozzá a több szén termeléséhez.

A kisvasút-építő részleg még fennállása óta nem versenyzett. Ez azért volt, mert nem folyamatos a mennyiségi munkájuk, és az nagyrészt karbantartásból áll. Az év első termelési értekezletén azonban ők is kifejezésre juttatták, hogy versenyezni kívánnak, hiszen nemcsak a mennyiségi munka lehet az egyedüli versenyszempont. Elmondták, hogy minőségi és balesetmentes munkát akarnak a jövőben végezni és kérték a körlet vezetőségét, hogy dolgozzon ki számukra megfelelő versenyszempontokat.

A nyereségrészesedésről

A nyereségrészesedési szabályok kellő meg nem értése következtében számosan félreértik és helytelenül magyarázzák azt. Ezért az alábbiakban közöljük a tröszt erre vonatkozó tájékoztatóját.

A nyereségrészesedés összegének megállapítása az alábbiak szerint történik.

A tröszt évvégi mérleget készít, melyet a minisztérium felülvizsgál. Ezt követően a minisztérium megállapítja, mennyi a tröszt évi nyeresége, ebből mennyit — milyen mértékben fizethet ki a dolgozók között, mennyit számolhat el a tröszt vállalatfejlesztési alapja részére és mennyit kell a nyereségből az államnak befizetni.

Az elért többletnyereség tehát nem kerül teljes egészében kifizetésre, hanem felosztható nyereségrészesedés címén a többletnyereségből a bérhányad és a szorzószám figyelembevételével megállapított százalékos kulcs mértékéig történik meg a kifizetés.

A többletnyereség 10 százalékos erejéig vállalatfejlesztési alapot képeznek. A fentieken túlmenően jelentkező nyereségrész elvonásra kerül, illetve az államkasszába történő befizetésre.

A minisztérium által felosztásra jóváhagyott összeget közvetlenül vagy közvetve lehet a dolgozók részére juttatni.

A tröszt üzemeinek dolgozói tehát a lefektetett nyereségrészesedési szabályok értelmében megkapják az őket illető nyereségrészesedést. Ennek mértéke még sem összegszerűen, sem százalékosan nem ismert. Ennek mértékére a minisztériumban történő mérlegfelülvizsgálat lesz a döntő.

Ezt követően ülnek össze az üzemi tanácsok, hogy határozatot hozzanak a nyereségrészesedés közvetlen vagy közvetett felhasználásáról, illetve kifizetéséről.

1866 tonna szén terven felül

A Komlói Szénbányászati Tröszt üzemei január 17-ig a tervezett 66 780 tonna szén helyett 68 646 tonnát termeltek, s így a havi terv esedékes részét 102,8 százalékra teljesítették.

Az üzemek közül a legjobb eredmény továbbra is III-as aknán születik, ahol az esedékes mennyiségi tervet 6,1 százalékkal múlták felül. Szászváron az utóbbi napokban nem sikerült felszínre küldeni a tervezett szénmennyiséget, s így ismét 100 százalék alatt állnak.

Az üzemek sorrendje a százalékos eredmények alapján:

Komlói üzemek:

1. III-as akna	106,1%
2. Kossuth-bánya	103,3%
3. Anna-akna	103,0%
4. Béta-akna	100,6%

Északi üzemek:

1. Mázsa	102,6%
2. Nagymányok	101,8%
3. Szászvár	99,1%

Ez minden újítás sorsa?

A közelmúltban hírt adtunk arról, hogy a Mélyfúróberendezések Gyára által készített első magyar sújtólégbiztos diesel-bányamozdony Komlón került kikísérletezésre. Szakértői körök véleménye szerint helyesnek ítélik meg azt az eljárást, hogy a gyár egy mérnököt küldött a mozdonnyal a kísérletek időtartamára.

Miután a kísérletek kedvezően alakultak, és a mozdonyhoz fűzött nagy remények kezdtek valóra válni, a leküldött mérnök szabadságra utazott. Bár karácsony már rég elmúlt, a gyár nem küldte vissza a mérnököt és helyette sem küldött más szakembert. Így a kísérletek megszakadtak.

Vajon miért készítette a gyár a mozdonyt? Tehetjük fel a kérdést. Azért, hogy híre legyen, és hogy a kísérletezéshez szükséges pénz kárba veszszen? Vagy azért, hogy később az olcsóbb és esetleg jobb hazai gyártmányt alkalmazni lehessen bányáinkban?

Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy ez a nagyjelentőségű újítás is, — mint az eddigi tapasztalatok szerint több más, — csupán nemtörődömségből elkallódjon és a lomtárba kerüljön.

Most már elvárjuk a kísérlet teljes kivitelezését, hogy a kísérletekre fordított pénz megtérüljön, és az új gyártmány bányászatunk fejlesztésének és egyben a szocializmus építésének szolgálatába álljon.

Mintegy 24 kilométer tartós biztosítás

A Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben az utóbbi években, de különösen 1958-ban növekedett a tartós biztosítás hossza. Ennek igazolására segítségül hívunk néhány számot.

Kezdjük a TH-biztosítással, hiszen ez örvendhet a tartós biztosítások közül a legnagyobb népszerűségnek. 1957. végén az összes bányaüzemben 11.410 folyóméter vágat volt TH-val biztosítva. Egy év leforgása alatt ez a mennyiség több, mint kétszeresére, 30 616 méterre emelkedett. Ezenkívül egyéb vas-vágatbiztosításból mintegy 4 100 folyóméter készítettek.

A TH úgyszólván teljesen kiszorította a mollíves bányabiztosítást. A biztosítás emelkedésében egy év alatt semmi előrehaladás nem történt és ha nagyon pontosan akarjuk vizsgálni, 8—10 méteres visszaesés következett be.

A vasbeton biztosítóelemek nem váltak be komlói körülmények között. Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az utóbbi két évben egyetlen ilyen ácsolatot sem építettek be.

A betonidomkővel történt falazás is vesztett népszerűségéből 1958-ban. Ily módon egy év alatt már csak 1200 métert biztosítottak. A téglával történő falazásról már azt sem mondhatjuk el, amit a betonidomkövesről. Nemcsak, hogy elvesztette népszerűségét, de már teljes mértékben visszafejlődik, helyette inkább TH-val biztosítanak. 1958-ban 650 méter falazást bontottak le, vagy ennyi mentett meg tőlünk.

Összegezve a tartós biztosítás fejlődését 1958-ban, jó eredményt kapunk. A komlói tröszt üzemeinél csaknem 24 kilométer tartós vágatot építettek. Ez a hosszú vágat tovább érne Szászvárnál, ha egy vonalban készítenék el Komlótól kezdődően.

Eredmények és tervek

A Nagymányoki Brikettgyár dolgozóit van mi ösztönözze a jobb eredményekre, hiszen 1958-ban olyan teljesítményt értek el, amely ebben a gyárban talán még soha nem fordult elő.

Továbbfejlesztették a gyárat. Ez abból állt, hogy egy új keverőberendezést állítottak üzembe, amely újabb 2 prést lát el masszával, és elkészítettek egy „ridler" szállítóberendezést, amely a vasúton érkező anyagot, csillébetöltés nélkül, egyenesen a rendeltetési helyére szállítja. Természetesen ezek a munkák a gyár felfejlesztésének csak töredékét teszik, mert a nagy munkák 1959-ben és 60-ban történnek meg.

Ezek, a töredéknek nevezett fejlesztési munkák is hatalmas eredményt hoztak a gyár mennyiségi termelésében. Az első félévi napi 26 vagonos termelést 38 vagon brikettre emelték.

Mik lesznek a nagy munkák a következő két évben? Tovább növelik a gyár kapacitását. Még az első félévben rátérnek a pakurás gyártásra. A második félévben egy új négysoros prést állítanak üzembe, az ehhez szükséges keverőberendezéssel. Meghosszabbítják a hűtőszalagot, amely hűtés közben a briketteket a vagonokba is szállítja. Eddig a rakodás után a vagonokat más helyen kellett mérni. A meghosszabbítás után a töltés a mérlegen történik.

Átalakítják a gyár villamos berendezéseit. Többek között egy új transzformátorállomást szereltetnek fel.

A gyár kapacitásának fokozásához újabb őrlő és törő berendezésekre lesz szükség. Amennyiben lehetőség lesz rá, ezek a berendezések is elkészülnek.

1960-ra tervezik egy új tárolóhely építését, amely az eddigi vasút melletti kötőanyag-tárolást megszünteti.

Két nap alatt két baleset

A Komlói Vasútállomás főnöksége jelenti, hogy január 15-én és 16-án pályaudvarán két súlyos baleset történt. Január 15-én Kovács József komlói bányász ittott helyen, vagyis a vágányok között tartózkodott. A 14. óra 55 perckor érkező személyvonat elé került, súlyos koponyatöréssel a komlói kórházba szállították.

Január 16-án 13 óra 55 perckor a teherpályaudvaron tartózkodó Kovács János 60 éves iparíőr, sásdi lakos, az utolsó pillanatban akart a vágányon átmenni, elesett, s a tehervonat elé került. A vonat levágta Kovács János jobb lábfejét. Őt is a kórházba szállították.

A vasútállomás főnöksége felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy ne közlekedjenek a tiltott területeken, ahol állandó vonatközlekedés van, mert a vigyázatlanságnak könnyen halálos vége is lehet.

Kommunista szülők tanácskozása

Városunkban egyre több vita, javaslat hangzik el az ifjúság nevelésével kapcsolatban. Mind több helyen vetődik fel, hogy a gyermeknevelés nemcsak a szülő és pedagógus, de az egész társadalom feladata.

Ez az elv vezette a kökönyö-nyugati iskola vezetőségét, amikor az iskolába járó gyermekek kommunista szülei beszélgetésre hívta össze, hogy javaslataikat, tanácsukat kérje a nevelőmunka még jobbá tételéhez.

Mintegy ötven szülő — főleg édesapa — jött össze január 16-án, hogy elmondja véleményét, tapasztalatait, javaslatát. A vitát Bernics Ferenc elvtárs, a megyei tanács népművelési osztályának helyettes vezetője vezette le. Részt vett a megbeszélésen a megyei párt bizottság részéről Csendes elvtárs, a városi pártbizottság részéről Gábor Balázs elvtárs.

Az igen érdekes s a késő esti órákig tartó megbeszélésen sok értékes javaslat, helyes vélemény hangzott el. A szülők általában helyesen értékelték a pedagógusok munkáját, törekvéseit a szocialista szellemű nevelésért.

Többen foglalkoztak azzal, hogy még szorosabb kapcsolatot kell tartani szülők és nevelők között. Segíteni kell azoknak a gyermekeknek a nevelésében, ahol a családi életben zavarok, viszályok vannak. Tegyék rendszeressé az ilyen megbeszéléseket és hívjanak meg ide nem kommunista szülőket is, akik talán jobban megértik, ha a szülők közösen is beszélgetnek, hogy nem kaphat a gyermek kétfajta nevelést, egyészt az iskola, másrészt a szülők részéről.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Mire készülődnek a kultúrcsoportok?

Mintha mostanában megélénkült volna városunkban a kulturális élet. Ezt tapasztalja az ember, ha néhány pillantást vet a városi és az üzemi kultúrotthonokba.

Nem, ez nemcsak látszat. Nincs olyan nap, melyben egyik vagy másik kultúrcsoport ne tartana próbákat. A központi énekkar, zenekar, színjátszócsoport is nagy munkában van. Hasonló a helyzet Kossuth-bányán, a Karbantartó Üzemben, a Komlói Állami Építőipari Vállalatnál, a 24-es AKÖV-nél, s az északi üzemek közül Nagymányokon is.

Vajon mire készülődnek ezek a kultúrcsoportok?

Március 8-tól kezdve Komlón megrendezésre kerül a kulturális seregszemle, amely egy hétig tart. A seregszemle időszakában városunk szórakozni, művelődni vágyó közönsége több színdarabot, népitáncot láthat, valamint az énekkarok és a zenekar műsorszámaiban gyönyörködhet. A kulturális seregszemle a Zrínyi Ilona Művelődési Házban zajlik majd le. Az első négy napon, azaz március 8-án, 9-én, 10-én és 11-én a színjátszók mutatják be tudásukat. A központi színjátszók például „Boldogság merre vagy" című háromfelvonásos színművét mutatják be. A nagymányoki színjátszócsoport a „Vitézek és Hősök" című háromfelvonásos színművét. A többi üzemi színjátszó csoportok egyfelvonásos színdarabokkal vesznek részt a seregszemlén. Március 12-én és 13-án a szó a táncosoké, az énekkaroké és a zenekaroké lesz.

Ezért tapasztalható a kultúr csoportoknál a készülődés. Nem akarunk előre jósolni, de reméljük, hogy a kulturális seregszemlének nagy sikere lesz.

Két kiállítás

Városunk kulturális vezetősége 1959-es év első negyedében, pontosabban március 15-ig két kiállítást rendez a tanácsköztársaság 40. évfordulója alkalmából. Az egyik kiállítás dokumentumokban mutatja meg a magyar nép harcát a tanácsköztársaság idejében és azt az embertelenséget, melyet annak bukása után véghez vitt a Horthy-uralom. A másik kiállítás a népi demokratikus országok fejlődését, a szocialista rendszerben élő emberek életét mutatja be.

Mindkét kiállítást a Május 1. Kultúrotthon előcsarnokában nézheti meg a közönség.

Ismét a magánkereskedőkről

Az 1958. október 22-i lapszámunkban „Rendet a piaci dzsungelben" című cikkünkben konkrét példákkal hoztuk nyilvánosságra, hogy a kisiparosok, kiskereskedők kényük-kedve szerint szabják az árakat és becsapják a komlói vásárlókat. A cikk foglalkozik a városi tanács kereskedelmi osztályának nyilatkozatával is, mely szerint: a városi tanács vb-je úgy határozott, hogy *„1959 január 1-től megszünteti az ilyenfajta kisiparosok, kiskereskedők működését. A komlói piacon csak az ástermelők által forgalomba kerülő zöldség, gyümölcs és más élelmiszerek lesznek majd kaphatók."*

Így lenne ez helyes, mert az állami kereskedelem biztosítani tudja mindazokat az árufféleségeket, melyeket a magánkereskedők hoznak forgalomba, méghozzá borsos áron. Városunk lakosságának a magánkereskedők működése egyáltalán nem hiányzik. Sajnos, azonban a nemtörődömség következtében a fenti nyilatkozat csak nyilatkozat maradt. 1959 január 15-én a magánkereskedők ugyan úgy árulták holmijukat, mint az elmúlt évben. Mindenki láthatta őket a Béke szálló körül. Azért nem mentek a szokott helyre, a piacra, mert az nagyon sáros volt.

Mi ezúttal ismét a kereskedelmi osztályhoz fordultunk. Kértük Széles Kálmánt, az osztály vezetőjét, adjon nekünk információt az alábbi kérdésekre:

Mi az oka, hogy a városi tanács vb-nek határozata nem valósult meg eddig? A kereskedelmi osztály miért bánik kesztyűs kézzel velük? Mit akarnak végre tenni ennek az állapotnak a megszüntetésére?

Íme a válasz:

— *A városi tanács vb-nek határozata, mely a magánkereskedőkre vonatkozik, január elsejétől (!) életbe lépett. Tény azonban az, hogy e határozat végrehajtását nem ellenőriztük (?) Az viszont igaz, hogy még december elején valamennyi magánkereskedőt értesítettük írásban, hogy helyfoglalási igazolvány nélkül Komló területén nem árusíthatják a holmijukat. Helyfoglalási igazolványt pedig a határozat értelmében mi nem adunk. Azok a magánkereskedők, akik január 15-én folytatják a múlt évi tevékenységüket, nem rendelkeztek helyfoglalási igazolvánnyal. Mi késő délután tudtuk meg (!), hogy Komlón vannak. Összepakoltattuk velük a holmijukat és elküldtük őket (!) Másnap, azaz január 16-án kértük a városi rendőrkapitányságot, hogy a járőrök a város bármely területén észreveszik, hogy magánkereskedők működnek, küldjék el őket és tegyenek ellenük szabálysértési feljelentést, ami szigorú büntetéssel jár.*

Reméljük, hogy a fenti nyilatkozatot kellő intézkedés is követi. **Mindenesetre felhívjuk a figyelmet, hogy a következő fizetési napokon már ne lehessenek el ellenőrizni!**

Bátrabb hangon

Az ifjúságot a holnap, a jövő emberének is szokták nevezni. S nemcsak azért, mert ők általában tovább élnek apáiknál, mert fogékonyak az új, a haladóbb, fejlődésben lévő iránt. Azért is, mert az a természet rendje, hogy új energiával, lendülettel vigyék tovább az elődeik által megkezdett ügyet, a fejlődés stafétáját.

Ez a lendület, a még jobb jövőért való lelkes tenniakarás meg is található ifjúságunkban. Különösen szembetűnő és példamutató módon található meg politikailag legtisztábban látó részüknél a KISZ tagjainál az élet számos területén.

Itt, Komlón ezt igazolja az a napokban nyilvánosságra hozott pártbizottsági elismerés is, melyet a munka frontján végzett kiváló eredményükért nyertek el kiszes fiataljaink. S ez jó dolog. Jó dolog azt látni s tudni, hogy az ifjú kommunisták az élet egyik legfontosabb területén példamutató módon dolgoznak, alkotnak. Hosszan lehetne felsorolni azoknak a KISZ brigádoknak a névsorát, melyeknek tagjai napról-napra és hónapról-hónapra eredményeik állandósításával s fokozásával tünnek ki. Kell is ez a példamutatás. S elsősorban fiatal kortársaik, a hasonló kor osztályokba tartozó ifjú társaik irányába.

De a személyes példamutatás csak a dolog egyik oldala. Ez önmagában is figyelemfelhívó, ösztönző lehet, követésre serkenthet. Önmagában ez még sem elég. A bátor példamutató tetteket ki kell egészíteni bátor s nyílt szavakkal, felvilágosító munkával is. S ez még eléggé fejlesztésre szorul.

Érdemes nem egyedüli, de jellemző példaként említeni az egyik mázai bányász KISZ brigádot. Az elmúlt hetek egyik napján pártvezetők keresték fel őket bányajárásuk során. Örömmel látták a gyakorlatban is, aminek hírét már korábban hallották, hogy e brigád kitűnő termelési eredményeket ér el. A látogatáson azonban mást is tapasztaltak. Kevésbé kedvezőt. Azt, hogy e kiszes fiatalok — közülük három vezetőségi tag is — a munkáján, s magánügyein kívül egyáltalán nem foglalkozik fiatal kiszes és nem kiszes társaival. Nem beszélgetnek, nem vitatkoznak, nem nevelik társaikat. A KISZ vezetőikkel együtt dolgozó kiszes fiatalok három nappal a taggyűlés és tagkönyvkiosztás előtt e tényről még mit sem tudtak.

A példákat még lehetne sorolni. De ehelyett inkább egy kis emlékeztetőt. Emlékeztetőt arra az időre, amikor egy — másfél éve a KISZ tagjai a bátor, társaikat nevelő szó hordozói voltak. Azóta hatalmas eredmények állnak mögöttünk. Van mire építeniük agitáló, meggyőző, nevelő szavukat. Sorakoztassák hát fel kiszeseink meggyőző munkaeredményeik mellé bátor, nyílt agitációs nevelőmunkájukat is.

A pártélet hírei

Az MSZMP Városi Végrehajtó bizottsága mai ülésén megtárgyalja a munkásosztály helyzetével kapcsolatos intézkedési tervét. A napirend előadója Wider Béla elvtárs. Ezt követően az alapszervezetek megvitatják a K. V. munkásosztály helyzetével foglalkozó határozatát, s meghatározzák az ennek végrehajtásához szükséges helyi tennivalókat.

*

Az MSZMP városi v. b. legutóbbi — január 16-i — ülésén a Komlói Szénbányászati Tröszt üzemeinek és a 24-es AKÖV-nek a munkaversennyel kapcsolatos munkáját tárgyalta. Ennek során megállapította, hogy az elmúlt évben komoly előrehaladás volt tapasztalható a munkaverseny területén. Sokkal több ember törekedett — mint az azt megelőző évben — a jobb munkamódszerek elérésére.

A v. b. határozatban fejezte ki elismerését a bányász KISZ brigádok tagjainak a munkaversenyben végzett eredményes munkájukért.

Megkezdődnek a TIT komlói előadásai

A TIT Komló városi elnöksége január 14-i ülésén fogadta el a társulat komlói előadássorozatának tervét. A határozat szerint a politikai előadássorozatukat még e hónapban elkezdik.

A tanácsköztársaságot ismertető előadássorozat első előadására január 21-én, szerdán délután 6 órakor kerül sor a Május 1. Kultúrotthon kis előadó termében. Az első előadáson az 1918-as polgári forradalom és a tanácsköztársaság kikiáltásának időszaka kerül ismertetésre. Az előadást Lóránt Péter elvtárs tartja: 1919 március 21. címmel.

Kommunista szülők tanácskozása

(Folytatás az 1. oldalról.)

Lincz Péter elvtárs például javasolta, hogy a kommunista szülők gyermekei hívják meg más pajtásaikat otthonukba és ott is beszélgessenek a gyermekekkel.

Taksonyi Lajos azt tanácsolta, hogy az iskola nevelőtestülete tartson szoros kapcsolatot az üzemi pártszervezetekkel, párttitkárokkal. Ezek szívesen segítenek az iskolának olyan szülőknél, ahol nincs minden a legnagyobb rendben.

Többen foglalkoztak a gyermekek munkára való nevelésével is. Matusek Rudolf elvtárs — a gimnázium igazgatója —, aki itt szülőként jelent meg, elmondotta gimnáziumi tapasztalatait. Azt, hogy az elsős gimnazisták minden héten egy napot töltenek a Mélyfúró Vállalatnál az asztalos és lakatos műhelyben. Ezek a fiatalok a gimnázium elvégzéséig az iskolai bizonyítványon kívül segédlevelet is kapnak az elsajátított szakmából.

Póra István javasolta, hogy a szakoktatást vezessék be az általános iskoláknál is. Minden üzemben van olyan gép, szerszám, amit még nem kell eldobni, de az üzem már nem használja. Ezekkel a gyermekek megismerkedhetnek a fizikai munkával.

Többen azt is javasolták, hogy az üzemekben rendezendő ankétokra, ünnepekre hívjanak meg pedagógusokat is, akik így is közelebb kerülnek a tanulók szüleihez.

Több szülő részéről hangzott el, hogy még mindig sok az olyan gyermek, aki a kései órákban is az utcán csavarog, vagy este megy moziba. Egységes volt a vélemény, hogy még szüleiknek kíséretével se menjenek gyerekek az esti előadásokra.

A délután megnyitott s közel esti fél 10-ig tartó beszélgetésen még sok hasznos javaslat vetődött fel. Meglátszott hogy a megjelentek szívvel-lélekkel akarják segíteni ifjúságunk nevelésének ügyét. A tanácskozás elérte célját és hasznos lesz, ha más iskolákban is hasonló ankét szervezésével követik a nyugati iskola példáját.

Óriási fejlődés a vöröskereszt mozgalomban

Az 1958-as év városunk vöröskereszt mozgalmának legvirágzóbb esztendeje volt. Egy év alatt a vöröskereszt szervezetek száma 24-ről 35-re emelkedett, a tagok száma pedig 1 125-ről 1 600-ra nőtt. Az aktivisták 28 tanfolyamon nyertek egészségügyi kiképzést. A szervezetek többek között részt vettek az emberek egészségét segítő tömegakciókban, az általuk rendezett műsorok bevételéből több rászoruló családnak nyújtottak anyagi támogatást stb.

Még az új év első hónapja sem telt el, de városunk vöröskereszt vezetősége máris kidolgozta az első félévi munkaprogramját. A programban többek között ezek szerepelnek: január hónapban megszervezik Kossuth-bányán a véradók és vérvevők baráti találkozóját. Előadásokat és egyéb rendezvényeket tartanak a véradók számának növelése érdekében. A jelenlegi 200 véradó számát 280-ra emelik, a vöröskereszt aktivistáinak számát pedig 1 750-re. 9 tanfolyamot indítanak, két újabb vöröskereszt csoportot hoznak létre, s az iskolákban megszervezik a fiatalokból álló vöröskereszt csoportokat. Április 10-től május 10-ig az Országos Vöröskeresztes Kongresszus tiszteletére egészségügyi és tisztasági hónapot szerveznek. Ugyanakkor verseny indul az egészségügyi állomások s a szervezetek között a tiszta városért, több állomás létrehozásáért, a cigánytelepeken az egészségügyi munka megjavításáért, valamint az üzletek tisztaságáért.

Hirdessen az Új Komló-ban

Hétköznapi emberek

Ez az írás a hétköznapi embereké. Azoké, akik eddigi pályafutásuknál nem szereztek hírnevet, nem lettek professzorok, tudósok, nem alkottak világraszóló találmányokat. Róluk legfeljebb a legközelebbi rokon, munkatárs, ismerős beszél. Ki itt, ki ott becsületesen dolgozik, nem vágyik különös illúziók után, de egyszerűségében is vágyódik a szépre, a jóra, szereti az életet. Találomra választottunk közülük ki néhányat, hogy olvasóinknak bemutassuk őket:

Szikszainé: *Így van feltüntetve a neve, e néven szólítják a felettesei is. Magas, telt alakú, idős asszony. Arca ráncos, a haja nem sokkal különbözik a tiszta, fehér hótól. Portásnő a Vorosilov utcai legénységi szállón. Sok, sok év van mögötte, amit becsületes, lelkiismeretes munkával töltött el. Kevés a fizetése, de még soha nem panaszkodott ezért. Neki is vannak nagyobb igényei, idős kora ellenére szeret jól öltözködni, szépen élni, de ha kérdezik, ezt válaszolja: „nekem elég...” A legjobb portások közé tartozik. Tudja szeretni a fiatalokat, tud tanácsot adni nekik, de ha kell, erélyesen is tud fellépni. Nagyon szereti a munkáját. Ha ő van szolgálatban, idegen személy nem léphet az épületbe anélkül, hogy ő ne tudná kicsoda, honnan jött és hova igyekszik.*

Kőváriné: *nyúlánk termetű, mindig mosolygóarcú fiatalasszony. Szerény természetű, munkájának és családjának él. A kökönyösi háztartási boltban dolgozik évek óta. Egyike a legjobb eladóknak. Udvarias, türelmes, segíteni kész. Nem vágyik pompa után, de szereti családját, lakását, meg az embereket. Egyszerű asszony, aki soha sem szerette a nagyvonalú életmódot. Ő is a hétköznapi emberek közé tartozik, aki munkájával, szerénységével sok feltűnő embernél értékesebb.*

Mária néni: *Az udvariasság és a kiszolgálás példaképe. A 36-os konyhán dolgozik. Ezen a néven szólítja a mintegy 700 étkező, aki szereti és tiszteli őt. A munkája azt követeli tőle, hogy naponta kevés időt töltsön családja körében. S ő megteszi, mert szereti azokat a bányászokat, akik ebben a konyhában étkeznek. Pár évtized elmúlt már mögötte, az ősz hajszálak egyre szaporodnak fején, de sokkal fürgébb, mint akármelyik fiatal. Arcán állandó mosoly tükröződik. Nagyon szereti az életet, családját, a munkáját. Ezért is érthető, hogy legfőbb vágya — legyen a világon tartós béke.*

*

Ime három a sok-sok egyszerű, hétköznapi asszony közül, akik itt élnek és dolgoznak köztünk, csendben, szerényen, szorgalmas munkában.

Ők is s a hozzájuk hasonlók is megérdemlik, hogy tiszteljük, becsüljük, szeressük őket!

Avájáriskolások a tanácsköztársaság megünneplésére készülnek

A vájáriskola igazgatósága és KISZ-vezetősége közösen készített tervet a tanácsköztársaság megalakulásának megünneplésére.

Tervükben szerepel a színjátszók, szavalók és az énekkar részvétele a munkásszínjátszók hetének bemutatóin. Az évfordulóig megalakítják a zenekart is, amely az ünnepélyen már szerepel.

Nemcsak kulturális téren készülnek a fiatalok. Indítottak tisztasági versenyt is az évforduló tiszteletére, amit a megbízottak mindennap ellenőriznek és a szobák tisztaságát pontozzák. Az elmúlt havi értékelésnél a 26, 27, 28-as számú szobák fiataljai kerültek az élre. A tanácsköztársaság tiszteletére harci túrát is szerveznek a pécsbányai vájáriskolával közösen. A gyakorlati munkában is szép eredmények születtek. A Czauner brigád pl. a versenyben 24 százalékot ért el a legutóbbi értékelésnél.

A március 21-én megrendezésre kerülő ünnepélyen a termelésben és KISZ-munkában élenjáró fiatalokat megjutalmazzák. Tervük van arra is, hogy az addig jól dolgozó még KISZ-en kívülieket március 21-én veszik fel KISZ-tagnak.

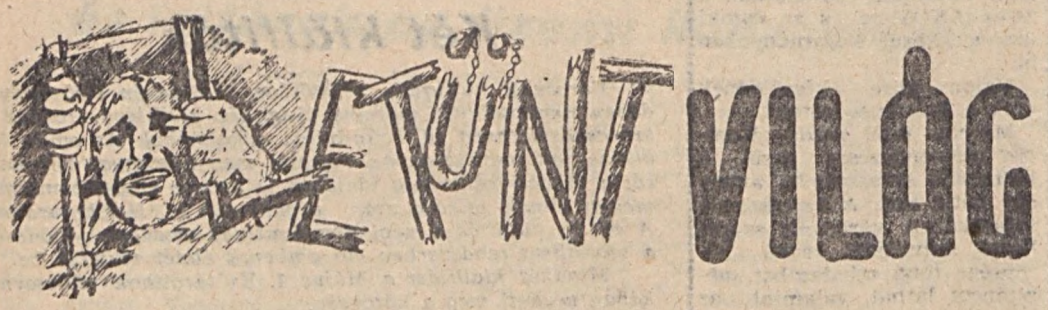

I.

Irodasztalomon másfélévtizedes iratköteg fekszik. Néhány lapjáról nehezen lehet leolvasni az írást. Az idő és a por megtette a magáét. Több ívet éles egérfogak csipkéztek ki. Csodálatosképpen csak abból a részből lakmároztak, ahol nem találtak írást. Talán félretették gyomrukat a sűrűn gépelt szövegtől...

Sokat mondanak azok számára a sorok, akik tüzetesen átvizsgálják. Felül ez áll rajta: ...számú húsz pk. parancs.

A dátum az 1943-as évet jelöli meg, amikor a komlói bányászokat katonai fegyelemmel akarták megtörni. A parancsok szerzői nem ismeretlenek a komlóiak előtt. Mert ki tudná elfelejteni Szeli főtanácsos urat, akinek csak pocakja múlta felül kegyetlenségét. Vagy az egykori hadi üzem embertelen parancsnokát, Kovács főhadnagy urat.

A sorok a komlói bányászok nyomorúságos helyzetéről beszélnek. Megmutatják a múlt fennhéjázó urainak kegyetlenségét, éppúgy, mint a butaságukat, kétszínűségüket, vagy éppen azt, hogy a dolgozót nem vették ember számba.

Kovács főhadnagy úr kemény ellenállásra akadt Komlón. Nem törtek meg a komlói bányászok, nem hajoltak meg előtte. Hiába volt állandóan tömött a fogda, hiába adta sorozatba ki sok parancsát (ha hosszú volt a nap, még kettőt is), nem úgy ment a termelés, ahogy szerették volna.

A mai fülnek már szokatlan az a hang, mellyel a hadiüzem parancsnoka szólt a bányászokhoz. Ma már csak mosolygunk azon, hogy parancsba határozták meg a bakancstisztítás kötelezőségét, s ebben fejtették ki a bakancs és a „hazafiság“ szoros kapcsolatát. Vagy, hogy a legényszállók lakóinak csak a kijelölt helyen lehetett tartózkodni munkaidejük letöltése után. Mindezt olvasva csak fejünket csóválhatjuk és tárgyilagosan azt jegyezhetjük meg, hogy „milyen hülyeségeket írtak!“

De mindezek mögött ott van az, hogy semmibevették az akkori bányászok önérzetét, életük minden lépését parancsokkal szabályozták. (Még a mozilátogatásra is külön engedély kellett, ahogy ezt majd a későbbiek során látjuk.)

De beszéljenek az egykori parancsok. Először a bakancstisztítás „törvénybeiktatását“ idézzük — szó szerint.

22. számú húsz. pk. parancs.

Komló, 1943. április hó 11-én.

Bakancsok karbantartása:

Tudomásomra jutott, hogy a hadiüzemi munkások egyáltalában nem vagy csak ritka esetben tartják karban bakancsaikat.

A komlói üzletekben, a kőszénbánya élelemtárában bakancszsír kellő mennyiségben rendelkezésre áll.

Elrendelem, hogy a parancs kihirdetésétől kezdődőleg, minden alkalmazott vásároljon magának bakancszsírt, és azzal az előre megtisztított bakancsot minden lefekvés előtt zsírozza be.

E parancsom végrehajtását ellenőriztetni fogom.

A mai nehéz helyzetben, amidőn a közellátás a legnagyobb nehézségek árán látja el a hadiüzemi munkásokat a szükséges bőranyaggal, illetve az abból készült bakancsokkal, a polgári társadalom egyéb tagjainak hátrányára, hazafias kötelessége volna a bakancsok karbantartása minden bányamunkásnak, külön parancs bevárása nélkül is.

Ennek kapcsán figyelmeztetem a bányamunkásságot, hogy lábbelijük megnedvesülése esetén, azt csak tűztől távol és csak mérsékelt melegnél lehet szárítani, mert ellenkező esetben a lábbeli tönkre megy.

E parancsban foglaltak a század pk-ok, illetve az általuk megbízott közegekkel a munkásság részére hetenként egyszer oktatás tárgyává teendő és erről minden hó elsején jelentést várok.

Külüzemek értelemszerűen saját községükben szerzik be a bakancsuk karbantartásához szükséges bakancszsírt.“

S hogy a főhadnagy úr bebizonyítsa, hogy micsoda érdem, ha valaki karbantartja bakancsait, mindjárt példát is statuál. Néhány sorral a fenti szöveg alatt a „Fenyítése“ alcím alatt ez olvasható:

„Freisberger Máté csillést a komlói kőszénbányában, mert 1943 április 1, 5, 6, 10-én igazolatlanul műszakot mulasztott (1 visszaesés) 3 napi szigorított fogsággal fenyítettem meg. A fenyítés enyheségét az indokolja, hogy bakancsát javította.“

Hát ilyen ember volt Kovács főhadnagy úr, a legfőbb hadúr komlói helytartója. Precízen meg tudta határozni, hogy a bakancsot lefekvés előtt kell bezsírozni, hogy a bakancsot bőranyagból készítik, hogy a lábbelik szárítása nem a tűzben, hanem a tűztől távol eső közölhető és így tovább.

De nemcsak ilyen parancsok készítésére volt képes. Készített olyanokat is, melyek azt bizonyítják, hogy minden képpen méltó akart lenni vé reskezű főnökéhez.

Neki nem számított, hogy fiatal életeket tesz tönkre hogy idős emberek egyetle támaszát, a száraz kenyér me szerzőjét taszítja a tömlöc mé lyébe. Nem érdekelte az éhe ző család.

S miközben drákói szigor ral sújtott le — kétszínű nagylelkűségéről papol. Ez bizonyítja az 1943 március 19 én kiadott parancsának egy részе is, melyet szószerint idé zünk a „Fenyítések“ alcímből:

„Vadász István csillést komlói kőszénbányában, mer 1943. III. 10—18-ig igazolat lanul műszakot mulasztot 10 napi szigorított fogsággo fenyítettem meg. A fenyíté enyheségét őszinte beismerő se, megbánása, fiatal kora é ama igyekezete igazolja, hog beteg, munkaképtelen szülei akart segíteni.“

Nagy mennyiségű szén és építési anyag a TÜZÉP telepein

A lakosság megnövekedett tüzelőanyag igényeinek kielégítésére fel kellett készülnie a komlói TÜZÉP-nek. Az elmúlt év utolsó hónapjaiban volt ugyan nehézség a tüzelőanyag ellátásban, de ennek megszüntetésére azonnal tettek intézkedést. Elérték azt, hogy a múlt év utolsó hónapjában bő tüzelőanyag-tartalék állt rendelkezésükre.

Vajon ez évben a TÜZÉP-telep vezetősége milyen tüzelőanyagmegrendeléseket tett és ezzel ki tudják-e elégíteni a lakosság igényeit? Kérdésünkre Hagyó Károlytól, a helyi TÜZÉP vezetőjétől kértünk választ.

— Az elmúlt év nehézségeiből tanulva, ez évben a lakosság megnövekedett igényeinek kielégítése érdekében tettük meg a tüzelőanyag megrendelést. Január hónapra 600 mázsa kovács-szenet — melynek értékesítési ára 33,80 forint — 1 250 mázsa első osztályú szenet — 34,50 forintos értékesítési áron — a másod osztályú diószénből pedig 1500 mázsát — melynek értékesítési ára 23,20 forint — rendeltünk. Ezzel a szénmennyiséggel bőven ki tudjuk elégíteni a lakosság igényeit. Lehetőség van arra, — ha ez a mennyiség nem lenne elegendő —, hogy újabb rendelést tegyünk. Ezt a szénmennyiséget, melyet januárra rendeltünk, az év minden hónapjában megkapjuk. Az említett szénféleségeken kívül nagymennyiségű brikettet is rendeltünk.

Jelen pillanatban minden szénféleségből bő tartalékunk van. Nehézség csak a tüzifaellátásban mutatkozik.

A tüzelőanyagok mellett bő mennyiségű építési anyagkészlettel rendelkezünk. Fűrészelt faáruból 30, fűrészelt gerendából pedig 42 köbméter tartalékunk van. Ajtóból 23 készlettel rendelkezünk, de az első negyedévre ezen kívül még 150-et rendeltünk. Ablakkeretekből 77 darab tartalékunk van, de az első negyedévre még 120 darabot rendeltünk. Ezeknek értékesítési ára 15 százalékkal csökkent. Négyszázas cementből 392 mázsa vár értékesítésre. Ennek mázsánkénti ára 100 forintról 90 forintra csökkent.

Ezenkívül még hosszan sorolhatnám azokat az építési anyagokat, melyekből nagymennyiségű tartalékunk van. Bátran kijelenthetem, hogy úgy tüzelő, mint építési anyagból az év folyamán nem lesz hiány. Ki tudjuk elégíteni a lakosság igényeit.

Egymásra panaszkodnak

III-as és Béta-aknára kötélpályán szállítják a központi fatérről a faanyagot. Sajnos ebben a szállításban nagyon sok visszásság van.

A kötélpálya dolgozói panaszkodnak az üzemekre, hogy lassan rakják ki az érkező fát, és ezért lassú a szállítás. Az üzemek vezetői és dolgozói azért panaszkodnak, mert a kötélpálya nem megfelelő időben és módon szállítja a fát.

Nézzük csak mi az igazság? A kötélpálya fa-feladói teljesítménybérben dolgoznak, ezért érdekük a gyors munka. Viszont nem kötnek megegyezést az üzemekkel, hogy milyen időközökben szállítsanak fát, ezért az üzemek vezetői soha nem tudhatják, hogy az mikor érkezik és nem tudnak mindig kellő létszámot biztosítani a „hengák" kirakására.

III-as aknára hengákban adják a pillérfát, amikor azt csillékben is lehetne szállítani, ugyanakkor henga-hiányra hivatkozva nem adnak elegendő mennyiségű hosszabb fát. Ezért panaszkodnak a III-as aknaiak, és szídják a kötélpályát. A pálya másik végén viszont panaszkodnak a kötélpálya dolgozói és szídják a bányaüzemeket.

A gyenge szállítás miatt az üzemek nem tudnak megfelelő mennyiségű fát tartalékolni. (Béta-aknán mindössze 4—5, III-as aknának 3—4 napra elegendő tartaléka van.) Helyes lenne közös terv szerint szállítani és fogadni a fát. Így megszünnének a szidások és a fahiány is.

A TOLATÓK

A szénosztályozó falai mellett gyakran száll fel a gőzzel kevert füst, éleset füttyent a kis mozdony. Üres vagonok kerülnek a szénosztályozó alá, a teltek szerelvénybe rendeződnek és a kis mozdony fáradhatatlanul szalad, füstöl és fütyül tovább.

Valahol a szénosztályozó mögött pöfögött a kis mozdony, amikor a tolatásvezető őrhelyére értünk. Ott csak a szolgálatban lévő tolatásvezető; Tonács Lajos tartózkodott. Tőle érdeklődtünk a mozdony és a személyzet iránt.

— Hamarosan ide áll, csak még néhány vagont kell elrendeznie. E rövid válasz után azonban sokkal beszédesebbnek mutatkozott a szikár, rokonszenves vasutas. Elmondta, hogy 1952-ben került a komlói állomásra, és a jelenleg itt szolgáló fiatalok majd mindegyikét ő nevelte vasutassá.

Amíg beszélgettünk a mozdony többször elment mellettünk, rendezte a vagonokat, néha üreset, vagy telit, Közben Tonács Lajos a munkájáról beszélt.

— A tolatásvezetőnek jó összeköttetésben kell lenni a szolgálatos forgalmistával. Tőle kapjuk az utasításokat, melyeket nekünk kell végrehajtani. Természetesen, mivel szenet szállítunk, a bányával is jó összeköttetésben kell állnunk, mert csak így tudjuk munkánkat rendesen, rendszeresen elvégezni...

Közben a mozdony az utolsó vagont is rendeltetési helyére tolta. Beállt a szokásos helyére, közvetlen az út mellé, és a mozdonyvezető kiszállt, hogy a tolatásvezetőtől újabb utasítást kérjen. Ezt az alkalmat ragadtuk meg a beszélgetésre.

— Wéber András vagyok — mutatkozott be a zömök, kékszemű fiatalember. Annyira fiatalnak néz ki, hogy meglepett, amikor azt is megtudtuk, hogy 23 éves korában lett mozdonyvezető és már 11 éve az.

— Hogyan lett mozdonyvezető? Előtte valami iskolát végzett?

— Ó, nem csak úgy kapásból megy az, — mondja némi humorral, — előtte jó ideig fűtőházi munkás voltam. Persze iskolába is jártam, és most is négyféle oktatáson veszek részt. A jó mozdonyvezető holtig tanul!

Erre az új közmondásra a körülöttünk állók elnevetik magukat. De bizonygatják is, hogy ez így van. Mindig akad valami új, amit meg kell tanulni.

— És a tanulás mellett mivel tölti szabad idejét?

— Sásd mellett lakom. A szabadidőmben segítek a feleségemnek a házimunka elvégzésében. Fát vágok, meg hát, amit kell.

— Kapálni is szokott — áruikodnak a többiek.

— Ilyenkor télen hogyan lehetne kapálni, amikor ideje van, azt is segítek az apósomnak, akinek van egy kis földje...

— Akkor nem nagyon szorulnak a piacra?

— A kétezer forintból, amit keresek, nagyon keveset viszünk a piacra, majdnem mindenünk megterem.

— Akkor mire költik a pénzt?

— Ruházkodunk. Meg van egy kislányom, igaz, hogy még csak 15 hónapos, de már rá is kell költeni....

— Ezek szerint jól élnek...

— Igazán nem panaszkodhatom.

— Szereti munkáját?

— Hát hogyne szeretném. Nagyon szép munka a mozdonyvezetés. Sok terhet, vagont vontatni... Itt vagyok a tolatásnál március óta, de már annyi szenet megmozgattam, hogy össze sem lehetne számolni, és nem is tudom, mi mindenre lenne elég...

Ezzel vége is szakad a beszélgetésnek. A „vezért" várja a mozdony és a munka. Ujból elindul a kis gőzös a szénosztályozó felé. Hamarosan eltűnik szemünk elől. Utját csak az utána szálló füst jelzi.

(B.)

Jól működik az új szállítógép

Mint már az elmúlt évben is hírt adtunk róla, a zobáki I-es akna szállítógépét tavaly szeptemberben próbaüzembe helyezték. Ez idő óta már két esetben történt meg a gép műszaki ellenőrzése. A harmadik ilyen műszaki vizsgálatra január 15-én került sor.

A harmadik műszaki ellenőrzésen számos nagy gyakorlattal rendelkező mérnök jelent meg a Komlói Szénbányászati Tröszttől, a Pécsi Kerületi Bányaműszaki Felügyelőségtől, valamint a gép alkatrészeket legyártó gyáraktól.

Az ellenőrzés egész napig tartott. Mindent alaposan leellenőriztek és megállapodtak hogy mikor helyezik véglegesen üzembe a szállítógépet. A gép kifogástalanul működik. Az üzemeltetés során jelentkező kisebb hiányosságokat azonnal kijavítják. A biztonsági berendezések száz százalékig megfelelnek a követelményeknek. A többszöri ellenőrzések azért szükségesek, hogy a próbaüzemeltetés alatt észlelt hibák eredetét megvizsgálják, azokat a végleges üzemeltetés előtt kijavítsák.

Sítanfolyam indul

A KISZ városi Bizottsága a város fiataljai részére sítanfolyamot indít. A tanfolyamon résztvenni kívánók január 22-én — csütörtökön — délután 3 órakor keressék fel a kökönyös-nyugati iskolában a tanfolyam vezetőjét: Vastagh László nevelőt. A tanfolyam díjtalan, s azon azokat is szívesen látják, akiknek nincs sífelszerelésük.

Ismét munkában a társadalmi ellenőrök

Január 13-án, kedden délelőtt találkoztak a Lenin téren a társadalmi ellenőrök. Rövid beszélgetés során abban állapodtak meg, hogy Kenderföldre mennek.

Útjuk első állomása a Vörösmarty utcai óvoda volt. Mit tapasztaltak az óvodában?

A legutóbbi ellenőrzés óta, mely három hónappal ezelőtt volt, az óvodában visszaesés történt a rend és tisztaság tekintetében. Az óvoda raktáraiban, konyhájában és egyéb helyiségeiben sűrű pókhálót találtak. Az ivópoharak piszkosak, a tárgyak tetején vastag a por. A konyha dolgozói, de az óvónők is piszkos köpenyt viseltek, holott van mód és alkalom mosásra, mert az óvoda is kapott december második felében mosógépet a tanácstól.

A társadalmi ellenőrök, akik másfél órát töltöttek itt, mást is tapasztaltak. Többek között azt, hogy a szülők pénzéből a Mikulás és a karácsonyi ajándékok vásárlását csak egy személy végezte el, ami helytelen és nincsenek ellenőrizhető számlák a vásárlásokról. Ezért a Kenderföldi Szülői Munkaközösségé a felelősség. A szülők 10—20 forintot fizettek erre a célra, ugyanakkor az óvodások nem kaptak ekkora értékű csomagokat. Feltűnően gyanús a cukorfogyasztás is. Január 2-án, 6-án, 8-án, 9-én napi 1 kilóval több cukrot használtak fel a javításokkal teli napló szerint, mint a megengedett mennyiség, A „javítások" később történtek és jól láthatók. Az óvoda vezetőnője: Krancz Ödönné volt egészen 1959 január 9-ig. Az új vezető vallomása szerint, amikor átvette az óvodát, Krancz Ödönnének 4 kiló kristálycukor, 2 kiló porcukor és 3 kiló liszt hiánya volt. Az ellenőrök a fentiekről jegyzőkönyvet készítettek. Reméljük, hogy ennél több is történik.

*

Csoda történt a 31-es konyhán. Másfél hónappal ezelőtt a társadalmi ellenőrök nagyon sok kifogást találtak és felhívták erre az illetékesek figyelmét. A kellő intézkedések, a nem oda való emberek eltávolítása, jó gárda megteremtése, a szigorúbb büntetések alkalmazása nyomán a 31-es konyhán nagy változás következett be. A jelenleg itt dolgozók elhatározták, hogy konyhájukat rövid időn belül minden szempontból kifogástalanná fejlesztik.

S hogy a határozatuk szerint dolgoznak is, arra mutat, hogy a társadalmi ellenőrök ez alkalommal már a legkisebb hiányosságot sem észlelték.

Helyreigazítás

A január 17-i számunkban megjelent „Az OTP komlói fiókja jelenti" című cikkünkben elírás történt. Ugyanis Csontos Sándor komlói lakós nem 50 000, hanem 5 000 forintot nyert.

Gazdag kulturális program

Városunk kulturális vezetőségének információja szerint az elkövetkezendő hónapokban kulturális életünkben nagy javulásnak lehetünk szemtanui. Több színvonalas színielőadás esztrádműsor és egyéb rendezvény várható.

Január végén és februárban a közönség többek között láthat négy színielőadást és egy esztrádműsort. A Pécsi Nemzeti Színház művészei január 29-én *„Sztambul rózsája"* című nagyoperettet, február 13-án *„Szökimondó asszonyság"*, február 21-én *„Bekötött szemmel"* és február 28-án *„Esőcsináló ember"* című színdarabokat adják elő a Zrínyi Ilona művelődési házban. Február 18-án pesti színészek lépnek majd a komlói közönség elé. Ha megnézzük a márciusi programot, akkor is zsúfoltságról kell beszélnünk. Reméljük, hogy ez a zsúfoltság az év minden hónapján meglesz.

1943-ban! Európa kellős közepén még az is bűn, a magyar urak szerint, ha valaki az éhhaláltól akarta megmenteni szüleit! Nekik olcsó volt a munkásélet, s csak addig volt rá szükségük, amíg hasznot hozott. A szülő csak addig ért valamit is számukra, amíg felnevelte az urak jólétéért igába fogható gyereket, amíg az apa és anya is hasznot hozott. S ha korán megöregedtek, elfáradt kezükből kiesett a szerszám — gyermekük legszentebb érzését is kiakarták irtani; a szülői szeretetet!

Kegyetlenségükre több példa is található ezekben a sárguló papírokban.

Az egyik parancs hírül adja a hirdi Kenderfonó két női dolgozójának 2—2 napi szigorított fogsággal való fenyítését: Ők: engedély nélkül elhagyták munkahelyüket.

A 23. számú hüsz. pk. parancs (1943. április 16.) többek között ezeket tartalmazza.

„Petrás László csillés a komlói kőbányában, mert 1942. IV. 21-től rendeltetési helyét önkényűleg elhagyta és attól csendőr járőrrel történt elővezetéséig távol maradt és ezalatt mezőgazdasági munkát végzett (1 visszaesés) 20 napi szigorított fogsággal fenyítettem meg. Enyhítő körülmény: munkaképtelen szüleit, feleségét és gyermekét nem tudta kőbányai fizetéséből eltartani",

„Ifj. Szőke Gyulát, a hirdi kenderfonógyárban, mert 1942 november 17-én munkahelyét önkényesen elhagyta és Pusztaszentlászlóra távozott és ott munkát vállalt, 3 heti fogház büntetésre büntette a m. kir. pécsi honvéd törvényszék. Enyhítő körülmény: fedhetetlen előélete, fiatal kora, nyomasztó anyagi körülménye és őszinte beismerése. A büntetés letöltése végrehajtatott."

Ezek a dolgozók az éhségtől való menekülés miatt tették azt, amit tettek. Még szerencse, hogy Kovács főhadnagy úr „emberséges" volt és „figyelembe vette" az enyhítő körülményeket. Máskülönben talán fejüket vette volna.

(Folytatjuk)

Asszonyoknak LÁNYOKNAK

A téli élelmezésről, öltözködésről

Az alábbiakban dr. Halas Gyula, dr. Mecseki Béla és dr. Boga Dezső orvosok tanácsát közöljük:

Az emberi szervezet a hideg hatására több hőt sugároz ki, mint általában, védekezve az időjárás viszontagságai ellen. Éppen ezért szervezetünknek több kalóriadús élelemre van szüksége.

Ha megfelelően választjuk ki téli étrendünket, ruhatárunk darabjait, elkerülhetjük azt, hogy a tavaszi hónapokban kalóriahiányban szenvedjünk.

Általános érvényű törvény az élelmezésnél, hogy több zsír és húsfélét fogyasztunk télen, mint más évszakokban. A hús és disznóvágások maradékai mellett azonban nem szabad megfeledkeznünk a vitaminokról sem, hiszen erre szervezetünknek télen éppoly szüksége van, mint nyáron.

A hús mellé fogyasszunk bőségesen savanyúságot, káposztát, zöldfőzeléket, gyümölcsöt. Ezekből tudunk „C" és „D" vitamint szervezetünk számára tartalékolni.

Különösen nagy figyelmet fordítsunk gyermekeink élelmezésére. A bölcsődékbe, óvodákba járó gyermekek kapnak kalóriadús élelmet, ha szükséges injekciókat. De az a gyerek, aki otthon tartózkodik, egyen minél több gyümölcsöt — almát, citromlevet, zöldségféléket. Sok „C" vitamint tartalmaz a csipkebogyó. Adjunk sok ilyen készítményt — teát, szörpöt, esetleg vitamincukrot gyermekeinknek.

*

Ruházkodásnál a törvényt talán úgy lehetne megfogalmazni, hogy ne mindig a divat és naptár szerint öltözzünk, hanem az időjárást figyeljük. Ne azért járjunk télikabátban, mert január van, hagyjuk azt arra az időre, amikor az idő is telet mutat.

Szépek és praktikusak a nylon holmik, de meleget nem tartanak. különösen a fehérnemű nem. A szervezet megterhelése esetén könnyen izzadunk benne és hamar megfázunk. Legjobb téli ruhadarabok a gyapjú és flanel holmik. Ezek megfelelő, egyenletes hőmérsékleten tartják a testet és így elkerülhetjük a megfázást. Általában a ruházatban és cipőben mindig az a legjobb, ami kényelmes, nem gátolja az ember testi mozgását. Hiába viselünk meleg bundás cipőt, ha az szoros és nem tud lábunk mozogni. Ilyen holmiban könnyen előfordul a láb megfagyása, bármilyen gyapjúharisnya is van rajta.

Ne féljünk télen sem a szabad levegőtől. Egészségünkhöz szükséges „D" vitamin-mennyiséget napfény hatására szervezetünk is tud termelni. Tartózkodjunk ezért sokat a téli napfényben, szabad levegőn. Lakásunkat a hideg ellenére is szellőztessük rendszeresen.

Gyermekeinket már hathetes koruk után szoktassuk hozzá a levegőhöz. Megfelelő felöltöztetés után vigyük sétálni, tegyük a levegőre. De minden esetben óvjuk a huzattól, széltől. Ne öltöztessük túl a gyereket sem, ruházata engedjen szabad mozgást testének, így hamarabb elkerüljük a megfázást, mintha egész nap meleg, fűtött lakásban tartjuk.

A január hónapban felszedett vitaminokra nagy szüksége lesz szervezetünknek tavasszal, amikor még zöldségféle nincs, de a múlt évi tartalékunk már kifogyott. A vitaminhiányban szenvedő ember fáradékony, könnyen ideges, szervezete kevésbé tud a betegségeknek ellenállni. Mindezeket elkerülhetjük, ha a háziasszony, édesanya most is sok zöldségfélét ad a család étrendjébe, lakását megfelelően szellőzteti és nem félti a családot a szabad levegőtől.

SPORT

Mindkét csapatunk győzött a teremkézilabda-bajnokság vasárnapi fordulójában

Komlói Bányász—PEAC 15:13 (7:6). Komló: Balázs, Horváth, Weininger, Papp, Schmeller, Kispál. Edző: Istvánfalvi Miklós.

A vártnál nehezebben győzött első csapatunk a nagy becsvággyal küzdő egyetemisták ellen. Bár az első gólt mi dobtuk, utána a PEAC szerezte meg a vezetést és a félidő végéig meg is tartotta, mégis az utolsó percben sikerült az eredményt javunkra fordítani. Első félidőbeni gyengébb teljesítmény egyik oka az volt, hogy túl korán kellett bemenni Pécsre és a hideg teremben való másfél órás várakozástól csapatunk nagyon elmerevedett.

A II. félidőben jobban ment az együttesnek és — bár még ebben a 30 percben is egy ízben vezetéshez jutott a PEAC — mégis biztosan nyertük meg a mérkőzést.

Egészében értékelve a látottakat, az egyetemisták az előző mérkőzés eredményétől (11:9) kiindulva győzelmi reményekkel léptek ellenünk pályára. Igen keményen, sokszor durván küzdöttek reményeik valóra váltásáért, amit a különben is elég gyengén működő játékvezető, különösen az első félidőben, sokszor elnézett. Egyénileg értékelve: Balázs jól védett és a mezőnyben is sokszor segített. A csapat és a mezőny legjobbja Papp volt, aki mind a támadásban, mind a védekezésben kiválót nyújtott. Horváth, Weininger, Kispál is jó benyomást keltett. Schmellernél labdafogási és lépéshiba nehézségek voltak, góljai azonban dícsérik.

A Bányász góljait Papp (7), Schmeller (3), Balázs (2), Weininger, Horváth és Kispál lőtte.

*

A Komlói Bányász II. a Pécsi Urán II ellen 13:12 (5:8) arányban győzött. A múltkori vereségért a II. félidőbeli jobb játékkal és pontosabb lövéssel sikerült visszavágni. Góllövők: Pintér (7), Tischler (4), Kripl és Loh. Jók: Pintér, Tischler, Kripl, Loh.

Ismét győztek a komlói röplabdázók

Komlói Bányász—Pécsi Dózsa (Országzlóalj) 3?:34. Bányász: Vókó I., Vókó II., Rein, Krajcar, Benedek, Kovács. Csere: Krausz, Lukács.

Komlói Bányász—Tanítóképző II. 35:25 (női). Bányász: Krausz, Bévárdy, Huszár, Csillag, Rein, Gelb. Csere: Kőszegi, Szíj.

Sporthírek

— Vezetőségválasztó taggyűlést tartanak január 25-én a Komlói Bányász Sportkörben. A városi pártbizottság nagytermében reggel 8 órakor kezdődő taggyűlésre a sportkör vezetősége ezúton is meghív minden sportolót és sport baráti kör tagot.

— Február 1-én, vasárnap nagyszabású sportankétot rendeznek Komlón. A később ismertetett helyiségben a labdarúgók, a szurkolók és a szakvezetők találkoznak, hogy megbeszéljék a legfontosabb tennivalókat.

— A hideg idő ellenére szorgalmasan készülnek a komlói labdarúgók a tavaszi évadra. A bányász 24-es kerettel hetenként hétszer szabadtéren, két alkalommal pedig a tornateremben végzi az alapozást.

labdarúgói január 23-án, kedden délután fél 4 órakor találkoznak először. A sportkör vezetősége felhívja az érdekelt ifjúsági labdarúgók figyelmét, hogy a fentebb említett időben a kökönyösi sporttelep öltözőjében jelentkezzenek.

— Kézilabdázóink következő ellenfele vasárnap a Pécsi Bányász. A II. csapatunk Dombóvár együttesével találkozik. Még négy forduló van hátra. Első csapatunk biztosan tartja vezető helyét. Második vonalbeli gárdánk egyenlőre a 2. helyen tanyázik.

— Schmelzl Antal edző vezetésével a bétai labdarúgók is munkához láttak. Hetenként háromszor: kedden a szabadban, szerdán és pénteken tornateremben végzik az alapozó edzést. Az ifjúságiak az első csapattal közösen dolgoznak.

— A Komlói Bányász röplabda szakosztályában Vókó János edző és Bévárdy András szakvezető irányításával kilenc lány és 14 fiú készül a tavaszi bajnokságra. Az edzéseket (kedden és csütörtökön) este 6—8 óra között a Kökönyös nyugati általános iskola tornatermében tartják.

Olimpiai sportbemutató Komlón

Február 2-án, hétfőn nagyszabású olimpiai sportbemutató lesz a Zrínyi Ilona Művelődési Házban, — a sportkör és a kultúrotthon közös rendezésében. . A bemutatón torna, vívó, birkózó, cselgáncs, súlyemelő és ökölvívó „verseny" szerepel a műsoron.

Az olimpiai versenyzők egy napot töltenek városunkban. A programba üzemlátogatást és baráti beszélgetést is terveznek.

A férfi tornászok közül Kutiséra, Keszthelyi, a nők részéről Füle és Mák tart bemutatót. A legjobb vívók közül Czvikovszky világbajnok, Kamuti többszörös világbajnok, Rejtő Judit kétszeres ifjúsági világbajnok, Juhász Kató válogatott is ellátogat Komlóra.

A birkózásnál Gurics, Szilvássy, Reznák, Kovács olimpiai kerettagok lépnek szőnyegre.

Cselgáncs: Bánhegyi, Zsoldos, Gallambos, Rajman válogatottak.

Súlyemelők: Borsányi, Huszka, ökölvívók: Tóbi, Jaczkó, Török, Dorogi (szintén olimpiai kerettagok).

Őszi elsőségünk margójára

Az idegenbeli mérkőzések megítéléséről

Őszinte örömmel olvastam a lapban megjelent őszi összefoglalót. Tekintve, hogy az értékeléssel és a hozzászólásokkal egyetértek, nem kívánok vitatkozni. Csupán egy gondolatot szeretnék kifejezésre juttatni.

Nagyon hiányolom, hogy a sport kör vezetői a pécsi rangadón kívül nem szerveztek vidéki társasutazást. Az idegenbeli mérkőzésekre szívesen elkísérnénk a csapatot. Mi sem vagyunk szegényebbek, mint az egyéb sportkör szurkolói! Mi is szeretjük úgy a csapatot, mint más egyesület rajongói!

A vidéki szervezést ne úgy csinálják, mint tavaly. Minden üzemben válasszanak ki egy vérbeli sportkedvelőt, s az gyűjtse össze az utazni szándékozókat. Nem akarok nagyot mondani, de városunkban a húsz üzemben, illetve intézményben feltétlenül találunk 3—3 sportrajongót, aki szívesen el utazna a csapattal.

A magam részéről Béta-aknáról vállalom ennek az üzemünkben történő szervezését. Még annyit, hogy ebből a lelkes törzsgárdából meg kell alakítani a „B" közepet is.

Vér Ferenc.

A baráti körről

... Mi van a már régen óhajtott baráti kör megalakításával. A szakvezetők az őszi idényben túlzott elfoglaltságra hivatkoztak, de mi van most?! Miért nem hívták már egybe a legelkesebb szurkolókat. Adjunk módot, hogy a labdarúgás rajongói szorosabbra fűzzék sportbeli — emberi kapcsolatukat.

Kenderföldi szurkoló.

Csütörtökön délután a rendelőintézetben

A rendelőintézet régi „fektetője" helyén az egészségügyi dolgozók részére kultúrtermet rendeztek be. A kedves, tiszta teremben rádió, csinos terítők, a falon mesekép.

Itt gyülekeztek a rendelőintézet, kórház, bölcsődék dolgozói, hogy megalakítsák az egészségügyi nőbizottságot. A nőbizottság megalakításával az a tervük, hogy megismerjék egymást a különböző helyen dolgozó asszonyok, leányok. Segíteni akarják egymás munkáját, de elsősorban a kórház és más szerveknél még jobbá tenni a betegápolást.

Mint a megbeszélésen elhangzott, mindenütt emberekkel, betegekkel van dolguk. Nem mindegy az, hogy az édesanyát amikor kórházba kerül, hogyan tudják úgy ápolni, hogy elfelejtse az otthoni gondokat, minden gondolata az legyen, hogy minél előbb meggyógyuljon. Sokat tud javítani egy ápolónővér a beteg állapotán, ha a gyógyszeren kívül kedves szóval is biztatja a beteget. A beteg lelkileg is beteg — mondották — ezt kell előbb meggyógyítani, csak azután tudunk a szervezetén teljes gyógyulást elérni.

E munkájukban akar segíteni az egészségügyi nőbizottság a kórház és a rendelők nődolgozóinak.

Elképzelésük nagyon szép, azt hiszem a város dolgozói nagyon fognak örülni, ha a bizottság eléri, hogy minden ápolónő, egészségügyi dolgozó, szép szóval, türelemmel beszéljen a betegekkel. Mint kiderült, elsősorban a fiataloknak kell e téren segíteni.

A megbeszélésen elmondották, melyik intézménynek milyen problémája van, hol kérnek segítséget a nőbizottságtól. Megválasztották a vezetőséget és elhatározták, hogy ebben a csinos teremben ismerkedési délutánt tartanak február 7-én, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz, s hogy szervezetten segítsék egymás munkáját.

HÍREK, közlemények

A városi tanács igazgatási osztályának közleménye

A hatósági bizonyítványokkal szükségét látjuk annak, hogy a város dolgozóinak tájékoztatást adjunk azok kiadási feltételeiről.

Ezzel azon elégedetlenségeket akarjuk kiküszöbölni, melyek elő fordultak a dolgozók körében — sok esetben jogosan — a hatósági bizonyítványok kiadásakor.

Igazság az, hogy az üzemeket, vállalatokat írásban és szóban tájékoztattuk a bizonyítványok feltételeiről, melyek elő vannak írva.

Sajnos sok dolgozó a kellő tájékozottság hiányában több-kevesebb utánjárással juthatott csak a számára oly fontos bizonyítvány birtokába.

A hatósági bizonyítvány kiadásának első és legfontosabb feltétele a személyi igazolvány felmutatása. Személyi igazolványukat mindazoknak be kell mutatni, akikre vonatkozóan a bizonyítványban valamilyen — az abban feltüntetett — adatokat bizonyítani kívánnak. Személyi igazolvány felmutatása nélkül nem áll módunkban semmilyen adatot igazolni.

Amennyiben a dolgozónak gyermekei eltartását, életbenlétét vagy munkaképtelenségét és vele együtt lakó családtagok ellátását kell igazolnia, úgy minden esetben az együttlakást a házbizalmival vagy két tanúval aláiratott igazolással kell igazolni, és azt a bizonyítványt kiállító dolgozónak alapokmányként le kell adni. Ezen az igazoláson a házbizalmi tüntesse fel „bizalmi minőségét" és lakónyilvántartó-könyvének nyilvántartási számát is. Ha az igazolást két tanú írja alá, úgy azoknak fel kell tüntetni foglalkozásukat, lakhelyüket, munkaadójukat és a személyi igazolványuk számát is. Munkaképtelenség esetén az orvosi igazolást is csatolni kell.

A szénilletmény kiadásához szükséges hatósági bizonyítvány kiadásakor a dolgozónak le kell adni a munkáltatója munkaügyi osztályától kapott két példányú kitöltetlen űrlapokat és a férj, valamint a feleség személyi igazolványát is. Ha egyedül élő (elvált, különvált) férfi dolgozó kér bizonyítványt szénilletmény kiadására, aki kiskorú gyermekét, munkaképtelen szüleit, vagy más hozzátartozóját tartja el, szintén az előbbiek szerint kell eljárni. Ha női dolgozó kéri a bizonyítványt szénilletmény kiadására, akkor neki a házbizalmival és két tanú aláírásával ellátott igazolvánnyal kell bizonyítania az előbbi módon, hogy nem él közös háztartásban férfivel és ő a család fenntartója.

Ha a családban férj, feleség és kiskorú gyermekek élnek és azok betegsége idején a feleségnek ápolás céljából otthon kell maradnia táppénzes alapon, akkor a ház bizalmi vagy két tanú aláírásával ellátott igazolvánnyal bizonyítsa, hogy a családban a férj és feleségen kívül más 16 éven aluli személy nincs, aki gyermeke ápolását ellátná.

Elvált, de más férfivel közös háztartásban élő nő a családipótlék folyósítása céljára kiadandó bizonyítványt kérelme előtt — a házbizalmival vagy két tanúval — igazolnia kell, hogy az anya kivel él közös háztartásban és az előbbi házasságból származott gyermeket a nevelőapa eltartja-e. Természetesen, ha több gyermek van a családban, ezek adatait mind név és kor szerint fel kell sorolni. Azt is fel kell tüntetni ebben az igazolásban, hogy az anya kap-e férjétől gyermekei után tartásdíjat, ha igen, mennyit.

Az együttélés céljára kiállítható hatósági bizonyítvány első feltétele a 3 havi együttélés igazolása. Amennyiben személyi igazolvánnyal, vagy az előbb felsorolt módokon a kérelmezők nem tudják igazolni, hogy 3 hónapig együtt éltek, úgy a kért bizonyítványt kiállítani nem lehet.

Válóper megindítására kiadandó hatósági bizonyítvány kiadása előtt igazolni kell a feleknek, hogy mióta vannak külön, hol volt az utolsó együttélési lakóhelyük, házasságukból származott-e gyermek vagy sem, ha igen, annak nevét, születési adatait is fel kell tüntetni. Ezt a bizonyítványt az utolsó együttélésük szerinti tanácstól kell kérni, melynek kiadásához szükséges 12 forintos illetékbélyeget a fél köteles beszerezni.

Ha egy dolgozó külföldről rokoni látogatást vár, annak a bizonyítvány kiadása előtt igazolni kell üzeme által, hogy mennyi volt az utolsó 3 havi átlagkeresete, lakószobáinak és családtagjainak száma. A külföldi rokon pontos címét és nevét tudni kell. Amennyiben a rokon Jugoszláviából jönne, úgy 30+12 forintos okmánybélyeget kell magával hoznia. A más országból történt rokoni látogatás esetén csak 12 forintos okmánybélyeget kell benyújtani.

A hatósági bizonyítványok kiadásakor az ismertetett igazolások bemutatása, illetve leadása szükséges.

Kérjük a város dolgozóit, hogy a felesleges zaklatások elkerülése végett azokat minden esetben szerezzék be és adják le a bizonyítványt kiállító dolgozónak. Csak a leggyakrabban előforduló példákat soroltuk fel, de fontos az, hogy a felsoroltakon kívül is, bármilyen igazoláshoz először a személyi igazolványokat, és a kért adatok biztosítására szolgáló igazolásokat, okmányokat mutassák be.

VÁROSI TANÁCS IGAZGATÁSI OSZTÁLYA

Felhívás

A városi tanács vb. pénzügyi osztálya felhívja a mező- és erdőgazdasági ingatlant használókat és ló (öszvér) tulajdonosokat, hogy 1959. évi február 15-ig adóbevallást tartoznak adni a mezőgazdasági lakosság általános jövedelemadójának 1959. évi kivetése végett.

Bevallásra kötelezett az a személy: a) aki 1959. január 1. napján az ország területén 400 négyszögöl, vagy ennél nagyobb mező, vagy erdőgazdasági ingatlant (idetértve a kertet és szőlőt is) tulajdonjog, haszonélvezet, haszonbérlet, felesbérlet, illetmény vagy egyéb más címen használ, b) aki 1959. január 1. napján két évesnél idősebb ló vagy öszvér tulajdonosa (haszonélvezője).

Nem köteles adóbevallást adni: aki kizárólag állami tartalékszőlőt, vagy tartalékgyümölcsöst használ.

Bérletnél a haszonbérlő, illetőleg felesbérlő, felesnél kisebb részért való bérbeadás esetén pedig a bérbeadó tartozik bevallást adni.

A közös háztartásban élők, a férj (apa), ha az nem él, az anya neve alatt együtt adóznak. Ezért a közös háztartásban élő valamennyi családtag által használt földterületet, valamint a tulajdonukban lévő lovakat, öszvéreket a családfő köteles bevallani, még abban az esetben is, ha magának a családfőnek tulajdonában nincs adóztatható ló (öszvér). A közös háztartáshoz való tartozást az 1959. évi január 1. napján fennálló állapot szerint kell elbírálni.

Az ingyen rendelkezésre álló bevallási nyomtatványt a lakóhely szerint illetékes kerületi tanács pénzügyi osztályán kell átvenni s azt kitöltés után ugyanide kell benyújtani.

A bevallás beadásakor adóívét mindenki vigye magával.

Azok adóját, akik határidőre nem tesznek eleget bevallás adási kötelezettségüknek, azok jövedelemadóját a pénzügyi osztály felemelt adótétel alkalmazásával fogja kivetni.

Értesítés

Az MHS városi tartalékos tiszti tagozat vezetősége értesíti a tartalékos tiszt elvtársakat, hogy a legközelebbi előadás 1959. január 30-án, pénteken délután 4 órakor kerül megtartásra.

Jegyzetkészítéshez szükséges anyagot (füzetet, iront) minden elvtárs hozzon magával.

— A belvárosi iskola fiú úttörő csapatának 88 tagja tette le sikeresen január 19-én az úttörő próba első fokozatát. A pajtások február 1-én veterán találkozót rendeznek, melyre meghívják a Szénelőkészítőmű egyik idős dolgozóját, aki 1919-ben vörös gárdista parancsnok volt.

— A budafai Vízműnél a modern technika által létrehozott vastalanító berendezéssel szereltek fel 16 kutat. A berendezések költsége 577 ezer forint volt.

Mol művelődünk — ho' szórakozzunk?

SZÍNHÁZ

A Zrínyi művelődési házban jan. 29-én 5 és fél 9 órai kezdettel a „Sztambuli rózsája" c. háromfelvonásos nagyoperettet mutatják be a Pécsi Nemzeti Színház művészei.

MOZIMŰSOR

Május 1.: Január 22-től 27-ig: A harmadik, szovjet film. Kísérőműsor: Magyar híradó.

Zrínyi: Január 21—22-én: Teuton kard akció, német film. Kiegészítő műsor: Otthonra találtak. Január 23-tól 25-ig: Vasvirág, magyar film. Kísérőműsor: Magyar híradó (21-én délelőtt 10 órakor is).

Szabadság: Január 21-én: Időzár, angol film. Kiegészítő műsor: Misi Mackó. Január 23-tól 25-ig: Ismerték egymást, német film. Kiegészítő műsor: Párizsi tavasz, magyar híradó.

Apróhirdetések

— ELADÓ 50 mázsa jóminőségű széna. Lovas Pál, Magyarszék.

— MÉRNÖK házaspár bútorozott albérleti szobát keres. Cím szerkesztőségben.

— ELCSERÉLNÉM szászvári kétszoba, összkomfortos lakásomat hasonló vagy kisebb komlói, lehetőleg kökönyösi lakásért. Érdeklődni: Szászvár újtelep, Rózsa Ferenc utca 5.

— ELADNÁM Dávidföld, Rózsa út 3. sz. ikerházamat lakáscserével bárki dolgozónak. Kökönyösiek előnyben. Érdeklődni a fenti cím alatt.

— SÜRGŐSEN eladnám új szoba, konyhabútorom. Érdeklődni: Arany János u. 16. Fekete.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó az MSZMP városi bizottsága Szerkesztősége
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-18, 12-58, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Telefon: 26-27.
Felelős vezető: Mellés Tamás

ÚJ KÖNYVEK

Szécsi Margit. Megjelent a „Páva a tűzfalon" című verseskötete.

Szécsi Margit: PÁVA A TŰZFALON

Szécsi Margit új verseinek gyűjteménye, már ismert és megbecsült, eredeti és szenvedélyes költő-egyéniséget idéz elénk. A kötet nyersanyaga is kettős rendben vonul előttünk: a gyermekkor, az első eszmélések távolodó, nagy lobbanású képeit sűrűbb és érettebb szenvedélyű költeményekkel váltogatják az élet mai látomásai.

Barát Endre, a „Zengő szobrok" című útirajz szerzője.

Barát Endre: ZENGŐ SZOBROK

Közel-keleti utazásaim sok különös emléke szinte parancsolóan késztet arra, hogy újabb és újabb írásokban adjak számot élményeimről, benyomásaimról. Első egyiptomi utamról a Gellérthegytől a Piramisokig című könyvemben számoltam be; második utam egy tengerészregény megírására inspirált, amely a Vihar az Égei-tengeren címmel jelent meg nemrégiben. Új, a Táncsics Kiadó népszerű „Utikalandorok"-sorozatában hamarosan napvilágot látó munkám Zengő szobrok címet viseli fedelén. A „Zengő szobrok" — a thébai puszta Memnon-szobrai, melyeknek tövében — most múlt épp egy esztendeje — az egyiptomi hajnal derengésében lestem a legendás zengő hangokat... hiába. Nem hallottam mást, mint távoli vízemelőkerekek csikorgását s a bivalyokat nógató fellah-fiúk egyhangú kiáltozásait. Így foszlott szét Amenofisz komor virrasztóinak, Memnon zengő szobrainak legendája, ám ugyanakkor más, új legenda született tudatomban: az élők s nem a kőszobrok — az egyiptomi nép felemelkedésének csodája.

A Zengő szobrok-ban azt igyekeztem megmutatni — hogyan élnek, hogyan dolgoznak, tanulnak, harcolnak s ünnepelnek a szabadsággal ismerkedő, barna, erős és komoly emberek, a Szent Folyam, a Nílus áldott iszappal megtermékenyített partjain.

De könyvemben a bejárt tengeri út más tájairól és iakóiról is beszámolok. Irók Istambuli élményeimről, jedikulai „rabságomról", a Nagy Szeráj csodáiról és az ősi Halikarnasszoszon vagy a tündéri Ródosz szigetén tett sétáimról, a sziriai Lattyákya egzotikus szépségeiről, pálmafákról és pálmatermetű asszonyokról, egy ötezer éves város romjairól. Az alexandriai könyvtár, Faruk király kéjlakja s a Gyönyörök Kertje, a hastáncosnők mulatója, a gurnai sejk vendéglátó otthona — mindez épp úgy helyet kap kötetemben, mint szamárhátas utazásom a Királyok Völgyében, vitorlázásom a Folyók Anyján — a Níluson — vagy tisztelgésem a luxori és karnaki örökkévalóságban, a Balzsamozók Házában, a II. Ramszesz vagy IV. Amenofisz roppant kőszobrai előtt.

Mindezekhez pedig — akár szépséges, izgalmas keret — a tenger bólyákkal, tároszokkal, csillagokkal, viharfelhőkkel, kalandokkal teljes világa: és a magyar tengerészek merész, kemény és vidám élete.

A Zengő szobrok megírása közben úgy éreztem — mintha újra, meg újra átélném e szívszorítóan szép utazást. Aki kezébe veszi majd e kötet valamelyik példányát, próbálja odaképzelni magát — a sivatagba, s az Ezeregyéjszaka pompájában ragyogó városba, a gigászi szobrok, a pálmafák, a fehér paloták s aranykupolás mecsetek tövébe, a szépséges fátylos asszonyok, a fellahok, fáraók, a hastáncos nők és tengerészek közé! Meghívom hát könyvem minden egyes olvasóját: tartson velem, légyen az útitársam!...

Perez Galdos: DONNA PERFECTA

Perez Galdos „Donna Perfecta" című könyvének fedőlapja.

A múlt század legnagyobb spanyol írójának drámai erejű realista regénye egy feudális-patriarchális spanyol kisváros életéről szól. Pepe Rey, a felvilágosult gondolkodású fiatal mérnök, hiába szövi terveit boldog házasságról, az elmaradott városka szellemének átalakításáról; sötét erőkkel, a hűbéri társadalom hatalmasaival és bérenceivel találja magát szemben és elbukik az egyenlőtlen küzdelemben.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1959. JANUÁR 24.

Sáfár Gyula
„horthysta" alhadnagy úrnak
a Komlói Vendéglátóipari Vállalat főkönyvelőjének!

Sáfár úr!

Még elnézését sem kérem, hogy a nyilvánosság előtt írok magának, de úgy érzem, hogy az a vita, ami kettőnk között volt, megérdemli (már csak tanulság céljából is), hogy a vitát ily módon folytassuk tovább.

A vita egy kérdésben állt fent közöttünk: én azt állítottam, hogy nem helyes, hogy olyan ember, mint ön, olyan beosztásba kerülhetett, mint amiben jelenleg van. Véleményemet úgy objektív, mint szubjektív tényekre, illetve véleményekre alapozom. Vegyük sorjába ezeket.

a) Ön 1934-től, mint kiképző altiszt dolgozott, majd 1943 május 1-én „szolgálatainak elismeréséül" alhadnaggyá léptették elő. Félreértés ne legyen közöttünk! En nem azt vitatom, hogy megérdemelte-e vagy sem az elismerést, illetve előléptetést. Biztos vagyok abban, hogy „alapos" munkával „rászolgált" az elismerésre. Ezt egyébként azok az emberek mondták el, akiket Ön „becsületes" módon „kiképzett". Ezek az emberek a kiképzés ellenére is jónéhányan életben vannak és szent esküvel bizonyítják, hogy „eszményi" kiképző altiszt volt. Ezek után nem kételkedem abban, hogy érettségi nélkül jogosan azon „fehér hollók" közé tartozott, akiknek megadták a tiszti rangot.

b) Szakmai képzettségét nem vitatom. Még azt is elhiszem, hogy a katonaságnál nemcsak, mint jó „kiképző", hanem, mint jó adminisztrátor, vagy nyilvántartó is dolgozott. El tudom képzelni, hogy a maga nyilvántartásában nem hiányozhatott egyetlen „kiskatona" megfenyítésének vagy lezárásának a feljegyzése. Summa-summárum, tehát volt ideje és módja, de alkalma is, az általános adminisztrációs teendőket elsajátítani. Viszont az is lehetséges, hogy a „jó" főkönyvelői képesítéshez a proletárdiktatúra államában elsősorban az kell, hogy az illető személy töltsön el legalább egy évtizedet a Horthy-hadseregben, mint tiszt, vagy legalább, mint altiszt. Lehet, hogy ez nem így van, azonban nem tudom elképzelni, hogy akkor mi lehet az oka annak, hogy becsületes emberek, sokkal nagyobb szakmai képzettséggel éveken keresztül csak beosztottnak legyenek megfelelők? Uram isten! Az jutott most hirtelen eszembe, hogy talán protekcionizmus által fordulhatott elő ez a helyzet. Nem, nem. Ez badarság. Nálunk ilyesmi nincs. Az igaz, hogy néha van egy kis „összeköttetés", egy kis „ismeretség", de protekcionizmus, az nincs! Ezek után abban sem kételkedem, hogy szakmailag „jól elő van készítve" és önnél alkalmasabb személyt nem lehetne találni főkönyvelői beosztásba.

c) Ön 1956 november 1-én kérte a személyzeti osztályon a káderanyagokat. Amikor közölték önnel, hogy: „Nem tudjuk odaadni, mert elégettük", (most utólag bevallom, hogy én adtam eme tanácsot a személyzeti vezetőnek), ön azt felelte, hogy „ezért majd még felelni fog a későbbiek folyamán, majd még visszatérünk rá". No, rendben van, hát visszatérünk! Egy-két dolog azonban még homályos előttem. Nem tudom, hogy Önnek mi köze volt a személyi anyagokhoz? Talán segíteni akart a helyes vélemények kialakításában? Nem tartom valószínűnek. Annál inkább nem, mivel ezt 1956 november 1 előtt, sohasem próbálta meg. Én inkább azt hiszem, hogy abban lehet az igazság, amivel annak idején nagy büszkén el is dicsekedett, hogy részt vett mindkét fiával a pécsi tüntetésen, és az ott szerzett „tapasztalatokat" akarta „hasznosítani". Azt, hogy milyen célból akarta magá „aktivizálni", azt nem tudom, de abban biztos vagyok: nem a munkáshatalom védelmében.

d) Nem kívánom hosszúra nyújtani levelemet, és elvi ideológiai vitát folytatni. Éppen ezért csak két közmondást szeretnék felidézni. Az egyik így hangzik: „Kecskére káposztát bízni nem szabad". A másik: „Megfelelő embert a megfelelő helyre". E két közmondáson azt hiszem érdemes elgondolkodni. A megyei tanács kereskedelmi osztályának, de másoknak is! (Önnek sem ártana).

e) Remélem a felelősségrevonás és az intézkedés nem marad majd el. Ha már mást nem lehet, akkor vonják felelősségre e sorok íróját, aki a fenti cikk tartalmáért vállalja a felelősséget.

Választ az alábbi címre kérek az illetékesektől:

KELEMEN LÁSZLÓ
MSZMP városi titkár, Komló.

Ismét javul a mennyiségi termelés

A január 19-től 21-ig terjedő időszakban javult a mennyiségi széntermelés a Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben. Ez idő alatt a tröszt esedékes havi terve is egy tized százalékot emelkedett. Jelenlegi eredménye: 102,4 százalék.

Bár Béta-akna még mindig a 100 százalék alatt van, az elmúlt napok eredménye azt mutatja, hogy a közeli napokban teljesíti esedékes havi tervét.

Szászvár bányászai kimagasló eredményeket értek el az utóbbi napokban, s így sikerült ismét elérni a 100 százalékot.

Az egész város részese lesz az ünnepség előkészítésének

Ülésezett a 10 éves évfordulót előkészítő bizottság

Komló várossá fejlesztése tíz évvel ezelőtt, 1949-ben kezdődött meg. A városfejlesztés ez évi tíz éves évfordulóján nagyszabású ünnepségek kerülnek Komlón megrendezésre. Az ünnepségek előkészítésére megalakult bizottság a városi párt, állami, gazdasági és kulturális vezetőinek részvételével január 19-én tartotta meg első megbeszélését.

A tanácskozáson egy még nem végleges tervet vitattak meg, mely szerint az ünnepségsorozat különböző rendezvényekből s több emlékmű felavatásából állana.

A fentiek alapján két bizottság alakult. Az első az előzetes tervben megjelölt

három emlékmű költségeinek és felállításuk körülményeinek tisztázását végzi az elkövetkező hetekben.

A három emlékmű közül egyik a komlói munkásmozgalmi hősök, mártírok emlékezetére kerülne felállításra, a másik az alkotó munka végzése közben meghaltak emlékére. A terv szerint a harmadik a felszabadulási emlékmű lenne. Ez utóbbival régi mulasztását pótolná városunk, hisz mindannak a hatalmas fejlődésnek ami városunkban eddig történt, a felszabadulás nyitotta meg a lehetőséget. S amíg ma már szinte minden kis faluban van ilyen emlékmű, Komlón még hiányzik.

A tanácskozáson küldöttség alakult az emlékművek felállításával kapcsolatos budapesti tárgyalások megejtésére.

A tíz éves évforduló ünnepségeinek megnyitója az ez évi bányásznapon kezdődik. Ezt követően egész szeptember hónap ünnepi hetek rendezésével telne el.

Ez utóbbi rendezvénysorozat előkészítésére alakult meg a tanácskozáson a második bizottság. Ennek feladata, hogy a továbbiakban megkeresse a város üzemeit, intézményeit, kapcsolatot találjon mindazokkal, akik eddig részt vettek városunk építésében. Feladata, hogy összegyűjtse a tanácsokat, javaslatokat az ünnepségek előkészítésére.

E bizottság szeretné elérni, hogy az egész város részese legyen az ünnepi készülődésnek. E célt szolgálja az a kérelme a város lakosságához, melyben arra kér mindenkit, hogy az évfordulóval kapcsolatos elképzelését, javaslatát mielőbb közölje a városi népfront bizottsággal.

Határidőre

A dávidföldi új iskola építésének első részét, — nyolc tantermet, — sikerült teljesítenie a Komlói Állami Építőipari Vállalatnak.

Az iskola eme részét tető alá helyezték, és jelenleg a belső munkákat végzik. Így biztosra vehető, hogy határidőre — augusztusra — elkészül az első egység.

124 millió forint az egészségügyi dolgozók bérrendezésére

A Minisztertanács csütörtöki ülésén elfogadta az egészségügyi dolgozók bérrendezésére vonatkozó előterjesztést. A bérrendezést 1959 február 1-től kell végrehajtani, mely ebben az évben körülbelül 124 millió forint költségkihatással jár.

A fenti összegből 11 ezer orvos keresete emelkedik átlagosan 21 százalékkal.

A középkádereknél egy főre eső fizetésemelkedés átlagosan több mint 10 százalék lesz. A gyógyszerészek fizetése átlagban 12,8 százalékkal, a gyógyszertári technikai dolgozóké 10 százalékkal emelkedik.

A bánya- és iparvidékeken dolgozó orvosok a fizetésemelkedésen kívül évi egyszeri külön juttatásban részesülnek. Felemelik a tanács apparátusban dolgozó mintegy 400 orvos jutalmazási keretét is.

A legnagyobb arányú emelkedést a legelmaradottabb fizetéseknél alkalmazzák, tehát a rendelőintézeti szakorvosok és az üzemorvosok körében, továbbá azoknál a körzeti orvosoknál, akiknek körzetében magas a biztosítottak arányszáma.

Jó eredmények a nagy átmérőjű fúrógépek alkalmazásánál

Egy éve kezdték el a Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben az új, nagy átmérőjű fúrógépek alkalmazását. Ilyen jelentős újításnál egy év nem nagy idő, hiszen annak alkalmazása nem forrhat ki tökéletesen, de az első év is olyan jelentős eredményeket hozott, amely nem kerülheti el a bányában dolgozó ember figyelmét.

A Nüsse-gräfer fúrógépet először Béta-aknán helyezték üzembe, 1958 február 10-én, ebben az időszakban volt üzemben egy régebb óta kutatásra használt Crälius fúrógép, és így a teljesítmények jól összehasonlíthatók. Az új gép négyszeres teljesítményt ért el a régihez viszonyítva, ugyanolyan időszak alatt. Ez a bázis időszak 10 hónapig tartott. Az elért eredmény még jobbnak tekinthető, ha figyelembe vesszük, hogy ez idő alatt a Nüsse-gräfer gépet hatszor szállították át másmás üzembe és ez nagy időveszteséget okozott.

1958-ban a Nüsse-gräfer gépekkel való fúrások nagy része kutató jellegű volt, tehát erre a célra a minimális, 65 milliméteres lyukátmérőt alkalmazták, de fúrtak ennél nagyobb átmérővel is, egészen 210 milliméterig. 1959-ben pedig már 420 milliméter átmérőjű lyukakat is fúrtak e gépekkel.

A lottó nyerőszámai

6, 39, 53, 66, 79

Dezséri László előadása a gyermeknevelésről

Már négy óra felé gyülekeztek az emberek a Zrínyi Művelődési Ház mozitermében, ahol öt órai kezdettel Dezséri László, a Magyar Rádió munkatársa tartott előadást a gyermeknevelésről.

Eljöttek az előadásra édesanyák, édesapák, fiatalok és nagyszülők.

Tatai Jánosné, a városi nőtanács elnöke nyitotta meg az összejövetelt. Megnyitójában beszélt arról, hogy ma már egyre többen éreznek felelősséget az ifjúság neveléséért, egyformán felelős a családban a gyermek jövőjéért az édesanya és édesapa. Ez az elv vezeti a nőtanácsot, amikor munkájában egyre több helyet ad a gyermeknevelés segítésének.

Dezséri László előadásában a nevelés általános problémáira hívta fel a megjelent szülők figyelmét. Elmondta saját tapasztalatait gyermekei neveléséről.

Beszélt arról, hogy a fiatalok oktatását meg tudja oldani az iskola, de a jellemnevelés, erkölcsi nézetek kialakítása csak a szülő és iskola összefogásával, az egész társadalom igyekezetével oldható meg.

A gyermekkel meg kell értetni, hogy nem a szülő kényelmét, személyét szolgálják azok a korlátozások, tilalmak, amit a gyerek életében foganatosítanak, hanem azok az ő érdekében, jövőjének kialakítása szempontjából fontosak.

Saját gyermekei problémáján mondotta el hogyan szoktassuk hozzá a gyermeket a pénz megbecsülésére, a közösségi élet megbecsülésére. Nem helyes a gyermeknek pénzt adni jó bizonyítványért, de nem vetendő meg, zsebpénzt kap és megtanítjuk, hogy azzal hogyan kell gazdálkodni. Nem helyesli a gyermek veréssel való fenyítését, inkább a lelkiismeretre való hatást tartja eredményesebbnek. Mindig meg kell értenie a gyermeknek, hogy mit miért akarunk tőle, különben úgy érzi, hogy neki azért kell jónak lenni, mert így szüleinek kényelmesebb.

Több hasonló — tapasztalatból merített gyakorlati példát mondott el, baráti köréből a gyermekekkel való helyes foglalkozásról is.

A több, mint egy órás előadást a város dolgozói figyelemmel hallgatták. Az előadás végén hazamenet a gyermeknevelésről vitatkoztak az emberek.

S mi ezt, hogy számos szülőt eddigi nevelési elveinek újbóli meggondolására késztetett, tartjuk Dezséri László előadása legfőbb eredményének.

A tanácsköztársaság szemtanúja

Özvegy Stemler Józsefné 1902-ben született Szászváron. Itt érte 17 éves korában a tanácsköztársaság. Az otthon levőgőjével tanulta meg, hogy a munkások jobb életéért harcolni kell. Egyik bátyja részt vett a tanácsköztársaság munkájában. S a 17 éves lány már eljárt a kommunisták által rendezett gyűlésekre, megmozdulásokra.

1922-ben, férjhezmentele után került Komlóra. Két gyermekük volt, mert tudták azt, hogy a nagy családosok nehezen, vagy alig tudnak megélni az alacsony fizetésből. Férje 1928 óta volt tagja a szakszervezetnek. Később a szociáldemokrata pártnak. — Egy alkalommal Szeliék megkérdezték férjét — aki akkor már 9 éve iszapoló vájár volt — hogy mit akar: dolgozni, vagy párttag lenni. Stemler bácsi a párttagságot választotta. Emiatt alacsonyabb beosztásba helyezték.

— Nem tettem én nagy dolgokat — meséli Stemler néni, — csak abban az időben, amikor lenézték az asszonyokat, ha gyűlésre jártak, férjemmel együtt mentem a munkások megmozdulásaira.

Amikor férjét alacsonyabb beosztásba helyezték, nem azon zúgolódott, hogy kevesebb a pénz és neki is dolgozni kell, hanem buzdította, hogy végezze tovább is mozgalmi munkáját. Amikor a csendőrök üldözték a kommunistákat, Stemlerék lakásán is összejöveteleket tartottak az üldözöttek.

1936-ban Stemler néni büszkén viselte a III. Internacionálé jelvényét.

Szeli nagyságos asszony — akinél egyik testvére szolgált — több alkalommal üzent neki, hogy miért nem maradnak nyugton, hisz nekik van mit enni, nincs szükségük arra, hogy nagyobb darab kenyérért harcoljanak.

— Igaz, hogy mi nem nélköztünk — mondja, — de volt, akinek több gyermeke volt és sokkal nehezebben éltek, ezek érdekében mégis kellett követelni a jobb megélhetést.

Igaz az, hogy Stemler néni nem tett nagy dolgokat a munkásmozgalomban, de segített, buzdította férjét. Fiait úgy nevelte, hogy azok megértették a munkások életét, harcait.

1945-ben az elsők között kérte felvételét a kommunista pártba. Férje is már 1945-ben a szociáldemokrata pártból a kommunisták közé állt.

1945 óta tevékenyen vesz részt a pártmunkában. 1957-ben elsők között jelentkezett a Magyar Szocialista Munkáspártba.

Dolgozott az MNDSZ-ben, mint vezetőségi tag. Jelenleg a belvárosi pártszervezet egyik vezetőségi tagja.

— Amit rám bíznak, azt végzem el, — mondja. De azt azért hiányolom, hogy több bányászasszony nem vesz olyan erővel részt a mozgalmi munkában, mint lehetne annak ellenére, hogy ma már ezért nem jár üldözés.

Szeretnénk minél több fiatalnak átadni a zászlót, hogy azok vigyék tovább újabb győzelmekhez, amit mi elkezdtünk.

Pécs lett a győztes

A Pécsi és Komlói Szénbányászati Tröszt között folyó párosversenyt 1958 második félévében a Pécsi Szénbányászati Tröszt nyerte.

A kiértékelésre január 21-én került sor a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatóságának épületében.

A verseny a következő eredmények alapján dőlt el a pécsiek javára: a pécsi tröszt a termelési tervét féléves átlagban 104,6 százalékra teljesítette, amellyel 46 pontot szerzett, míg a komlói tröszt a termelésben 102,3 százalékot és 23 pontot ért el. Az önköltség csökkentésében jobb eredményt értünk el, de ez nem befolyásolta döntően a verseny kimenetelét. A pécsiek 99,3 százalékra csökkentették önköltségüket, amely után 7 pontot szereztek a komlóiak 97,9 százalékával és 21 pontjával szemben. Nagyszerű eredményt értek el a pécsi trösztnél a balesetek számának csökkentésében, amellyel a második félévben 48 pontot szereztek a komlói 17,8 pontal szemben.

Végeredményben a Pécsi Szénbányászati Tröszt 101 pontot szerzett a Komlói Szénbányászati Tröszt 61,3 pontjával szemben.

A két tröszt vezetői az összejövetelt arra is felhasználták, hogy megbeszéljék a további versenyfeltételeket és az eddigieken módosítsanak.

Közlemény

Komló városi Tanács VB ipari és műszaki osztálya közli az 1959. évben építeni szándékozókkal, hogy az OTP megfelelő összegű hitelkeretet biztosított új lakóépületek építésének elősegítése érdekében.

Komló városi Tanács felhívja az érdekelteket, akik építési kölcsönre igényt tartanak, építési szándékukat 8 napon belül jelentsék be a városi tanács vb ipari és műszaki osztályán. A kölcsön biztosítása végett a komlói OTP fiókjánál járjanak el.

Tegyük közkinccsé a pártmunka új módszereit

Egy tanácskozás tapasztalatai

Néhány nappal ezelőtt beszélgetést folytattak a párt-végrehajtó bizottság tagjai a párt-alapszervezetek titkáraival, agit. prop. felelőseivel és szervezőivel.

A beszélgetésnek az volt a célja, hogy a múlt esztendő munkatapasztalatai alapján megbeszéljük azokat a tennivalókat, melyek előbbre viszik egy-két pártalapszervezetben s egész Komlón a pártmunkát.

Ez a beszélgetés kötetlenül, közvetlen baráti hangon folyt le, minden gátlás nélkül. Másodízben történt ez így. Az első félesztendővel ezelőtt volt, 1958 nyarán. Az akkor felvetett problémákat orvosolták a vb tagjai, osztályvezetői. Most, hogy lezárult egy esztendő és megkezdtük az újat, újból megtörtént a közvetlen beszélgetés a pártalapszervezetek vezetőivel a pártszervezetek és a vb munkájáról a további tennivalókról.

Az ellenforradalom leverése után, amikor újjászerveztük a pártot, életre hívtuk az üzemek, a lakóterületek pártalapszervezeteit, azt a célt tűztük magunk elé, hogy a pártalapszervezeteket, azok vezetőségét a legteljesebb önállóságra, a gyámkodásnélküli munkára neveljük. Furcsa, szokatlan volt ez még akkor, mert pártalapszervezeteink, pártmunkásaink az ellenforradalom előtt ahhoz voltak szokva, hogy mindent csak felsőbb utasításra végezzenek. Semmit sem tettek önállóan. Legtöbbször még a taggyűlések, vezetőségi ülések beszámolóit is a felsőbb szervek által kiküldött patrónusok, instruktorok készítették el a vezetőség helyett, a titkárok helyett. A kezdet tehát nehezen ment. S hogy ez mennyire így van, arról még ma is így emlékezett meg az egyik párttitkár elvtárs:

— Igen hirtelen jött ez az önállóság. S bizony úgy voltunk vele, hogy majd csak megszokjuk valahogy. Először csak bátortalanul tapogattunk. Később azonban jobban ment a munka. S ma már örülünk, hogy így van.

A pártmunka ilyen módszere, az önállóságra való nevelés, a párttitkárokat, a vezetőségek tagjait a pártmunka újabb módszereinek felkutatására, a régi, de addig elhanyagolt módszerek feleleventésére szorgalmazta. Ezért a mostani beszélgetésen a párttitkárok, vezetőségi tagok, a régi módszerek mellett sok új és jó módszerről számolhattak be.

Az ellenforradalom után 1957-ben, majd 1958 elején — később pedig a választásokat megelőző időben, a területi pártszervezetek közül a Kökönyösi területen — később a választások előtti időben — valamennyi pártszervezetnél, a párttagokkal, majd a pártonkívüliekkel is úgynevezett csoportos beszélgetéseket szerveztek. Ezek a **„kisgyűlések"** különböztek az előzőktől. Nem előadó és hozzászóló módon, hanem közvetlenebb, meghittebb módon: őszinte beszélgetés módján. Mindenről esett itt szó: politikáról, külföldi eseményekről, a terület egy-egy sajátos problémájáról, a népboltok árukészletének elosztásáról, a zöldség- és gyümölcsellátásról, a gyermeknevelésről.

Néhány pártszervezetünkben rendeztek úgynevezett **„kérdezz-felelek"** esteket. Nem volt tehát meghatározott napirend, mégis mindenkor olyan problémák kerültek terítékre, melyek foglalkoztatták a dolgozókat. Olyanok, melyre választ vártak, melyben nem láttak tisztán.

Aztán ezek a módszerek feledésbe mentek. Abbahagyták, mintha ez csak valami kampányfeladat lett volna. Mintha csak akkor, közvetlenül az ellenforradalom után lett volna szükség az emberekkel való beszélgetésre. Ez történt a Kökönyös területi pártszervezetnél. Pedig ezen a területen indult el az a munka Komlón is eredményes volt. De valahogy a vezetőség nem látta szükségesnek. Igy beszélt erről a titkár elvtárs:

— Alkalmaztuk már ezt a módszert a pártmunkában. Jó is volt. De elhanyagoltuk. El, mert a vezetőség tagjai nem érzik a felelősséget az alapszervezet munkájáért. De alkalmazni fogjuk ezután, mert a munka végrehajtása megköveteli tőlünk a közvetlenebb, a barátibb hangot a párttagok és pártonkívüliek között.

Milyen nagyszerű az a módszer, melyről Deák Ferenc elvtárs, az anyagellátók pártszervezetének titkára beszélt:

— A vezetőség tagjai, a gazdasági vezetők, valamennyi párttagot meglátogatnak lakásukon. Ebben a munkában részt vesznek a bizalmiak is. Igy megismerjük a párttagok családi körülményeit, esetleges problémáikat, családjukat. Beszélgetünk velük. S ha kell, segítünk. Az ilyen beszélgetések barátiak, közvetlenek. A kapcsolat pedig szorosabb lesz. E látogatások tapasztalatai alapján az első félévben ilyen családlátogatásokat végzünk üzemünk pártonkívüli dolgozóinál is. Igy kívánjuk még szorosabbra vonni a pártonkívüliek és a párttagok közötti viszonyt.

Helyes ez a módszer? Helyes! Ezt folytatta az ellenforradalom után a Kökönyösi területi pártszervezet is. Uj politikai agitációs forma ez. A lakóterületi pártcsoportok összejövetelének (mert ez a „pártsejt" helyes neve) új formája. Nem teljesen ismeretlen embereket keresnek fel a kommunisták, az alapszervezetek vezetőségének tagjai, a bizalmiak, hanem a pártszervezet tagjait, az üzem munkásait. Tehát ismerősökhöz, barátokhoz látogatnak el. Ezek közül legfeljebb a családtagokat nem ismerték eddig, de most megismerik. Segíteni tudnak, ha kell. Ezernyi problémát ismernek meg, ezernyi javaslattal, ötlettel találkoznak. S ezt mind fel tudják használni napi munkájuk során.

Ezek a baráti beszélgetések eleget tesznek annak a pártkötelezettségnek, hogy kiterjesszék ismeretségüket a lakóterület valamennyi lakosára. Ha ezt teszi valamennyi üzemi pártszervezet, melyet az anyagellátók pártszervezete tervez — segítenek a lakóterületi pártszervezeteknek — úgy mint tették ezt a választások idején.

Uj módszer tehát a lakóterületek pártcsoport munkája, új az úgynevezett családlátogatás az üzemek pártszervezete részéről. Az ilyen látogatások igen szívélyesek, baráti vendéglátásként zajlanak le. Sok értékes javaslat kerül az ilyen beszélgetések nyomán felszínre, sok apróknak tűnő, de az érintett dolgozók számára nagyon is fontos probléma megoldása válik így könnyebbé, lehetővé.

Az ilyenfajta kapcsolatok — hisz kettőt említettünk — mindenkor a párt és a dolgozók egészséges, kölcsönös jó viszonyának talaján fejlődtek ki. Ezt a jó viszonyt a kommunisták tudják a legjobban elmélyíteni. Nem árt erről beszélni, mert a pártszervezeteink egynémelyikében a választások óta egy kissé túl hosszúra nyúlt a „pihenő". Pedig a politikai munkára ma is szükség van, nemcsak a kampányok idején.

Most készítik pártszervezeteink 10 hónapos tervüket. Most tárgyalják meg alapszervezeteink a párt művelődési politikájának irányelveit, az abból fakadó tennivalókat. Most van igazán szükség a jó, az új módszerű pártmunkára, a pártonkívüliekkel való szorosabb kapcsolatra. Az új esztendő új termelési terve, gazdasági munkája is sok-sok feladatot ró pártszervezeteinkre, komunistáinkra. Jó lesz tehát most ezt a néhány tapasztalatot a gyakorlatban is alkalmazni. Jó lesz, ha pártszervezeteink az általuk alkalmazott új módszereket közkinccsé teszik, közre adják, nem rejtik véka alá.

Közöljék a párt helyi lapjában az új módszert, a pártmunka során tapasztaltakat, mert ezzel segítenek a feladatok megoldásában. A sok munkához ezernyi ötlet kell, s ezért sem lehet nélkülözni a széles párttagság, a pártonkívüliek ezernyi tömegének ötletét, nagyszerű alkotó kezdeményezését. Igénylik az emberek az alapos tájékoztatást is. Ezért jó az az irányzat, mely most újból megindult a pártnapok rendszeressé tételéért.

Szüntessük meg tehát a politikai meggyőző munka időszakos jellegét. Tegyük elevenné, színessé, sokrétűvé — az újabb, jól bevált módszerek alkalmazásával — a politikai tájékoztató munkát. Ápoljuk azt a nagyszerű, egészséges légkört, mely az ellenforradalom után városunkban is kialakult.

Gábor Balázs
a városi párt-végrehajtó bizottság agit. prop. osztályának vezetője.

Jól kezdték az évet a vasútállomás dolgozói

A komlói vasútállomás brigádjai közt folyó versenyben január első két dekádjában a legkiemelkedőbb eredményt a Táncsics brigád érte el 108,2 százalékos átlagteljesítménnyel. A fajlagos kocsimozgatásnál a tervezett 6,4 percet 5,4 percre csökkentették. E 20 nap alatt a tervezett 30 tehervonatot menetrend szerint indították.

Második a KISZ-brigád lett 104 százalékos eredménnyel. A fajlagos kocsimozgatásban ez a brigád érte el a legjobb eredményt. Ezt a tényezőt 120 százalékra teljesítette.

Harmadik helyen a Kossuth brigád áll 102 százalékos átlag teljesítménnyel.

A brigádok között már az év elején élénk vetélkedés alakult ki az első helyért, az élüzem szint minden tényezőjének túlteljesítése érdekében.

Magyar—Szovjet Baráti Társaság az anyagbeszerzőknél

Néhány hét múlva ismét megkezdődik a magyar—szovjet barátsági hónap kulturális ünnepségsorozata. Erre készülnek hazánkban mindenütt, így városunkban is az MSZBT alapszervezetek. Céljuk az, hogy minél több dolgozót ismertessenek meg a Szovjetunió népeinek életével, tudományával, kultúrájával.

Az anyagbeszerzőknél működő MSZBT tagjai már eddig is sokat foglalkoztak a Szovjetunió ismertetésével. Igy például jelenleg is árusítják az emlékbélyegeket a szputnyikokról, a TU—104-es repülőgépről. Könyvtárosuk rendszeresen árusítja az üzemben a szovjet írók új kiadású műveit.

Az üzemben elolvasásra körbe adják egymásnak a Szovjetunió című folyóiratot, hogy ebből is minél többen szerezzenek tudomást az új eseményekről, a szovjet emberek életéről, munkájáról.

A tanácsköztársaság megalakulásának évfordulójára tervezik a fatelepen az MSZBT munkabrigád megalakítását is.

Működik faliújságjuk is, melyen rendszeresen jelennek meg cikkek szovjet eseményekről, újdonságokról.

Az MSZBT nem egy szoros szervezeti egység (itt az üzemben kb. 200 pártolója van), de mint a fentiekből is látjuk, a társulat aktív tagjai úgy végzik munkájukat, hogy azzal a két ország kapcsolatát szolgálják, a két nép jobb megismerését segítsék.

Ez évben 10 éves

a szervezett békemozgalom, amit Komlón színvonalas megemlékezéssel ünnepelnek meg.

A komlói békebizottság a város területén több intézménynél albizottságokat hoz létre, ahol a dolgozókkal közvetlenebben tudnak beszélni a békeharcról. Találkozókat szerveznek külföldön járt emberekkel, akik beszámolnak más országok népeinek életéről, békemozgalmáról. Kiállításokat rendeznek a népi demokráciák és más országok eredményeiről a békeharcban.

A békebizottság még több más megmozdulást is tervez, mellyel Komlón még aktívabbá kívánják tenni a dolgozók között a békeharcot.

Pártaggyűlések időpontja

Kossuth-bánya irodai pártszervezet január 28-án, 15 óra, **Erőmű** 18-án, 14 óra, **Anyagbeszerzők** 28-án, 14 óra, **Helyiipar** 28-án, 16 óra, **Tröszt** 28-án, 16 óra.

Mázai Erőmű 29-én, 14 óra, **Gesztenyési pártszervezet** 29-én 17 óra, **Karbantartó Üzem** 29-én, 15.30 óra, **Kökönyösi pártszervezet** 29-én, 16 óra, **Közétkeztetési Vállalat** 29-én, 17 óra, **Mélyfúró Vállalat** 29-én, 16 óra.

Mánfa 30-án, 18 óra, **Utépítő Vállalat** 30-án, 16 óra, **Köztisztasági Vállalat** 30-án, 16 óra, **Szénelőkészítő üzem** 30-án, 14 óra, **III-as akna** 30-án, 16 óra, **Nagymányok bányaüzem** 30-án, 16 óra, **Vasút pártszervezet** 30-án, 15.30 óra, **Villamos üzem** 30-án, 14.30 óra.

Aknamélyítő körzet 31-én, 15.30 óra, **Anna-akna** 31-én, 14.30 óra, **Béta-akna** február 2-án, 16 órakor tartja rendes havi taggyűlését.

Levél: a komlói veteránokhoz

Kedves barátaim, régi harcostársak! Negyven év távlatából, mondhatni a feledés homályából intézem hozzátok soraim. Hozzátok szólok most, akikkel 1919-ben a tanácsköztársaság védelmére Kaposvárott a Baross laktanyában szervezett komlói bányász században szolgáltam.

Barátaim, ti, akik Gálosi zászlós elvtárs parancsnoksága alatt velem együtt harcoltatok, teljesen elszakadtatok tőlem. Parancsnokunkról, aki jó kommunista volt, szintén nem tudok semmit. Az élet vihara szétkergetett bennünket.

A párt most találkozóra szólít mindannyiunkat. Arra kérlek benneteket, adjatok magatokról életjelt. Segítsünk a pártnak, az ifjú nemzedéknek, hogy együtt menetelhessünk a mostani csatában is.

Leveleiteket küldjétek el címemre: Kovács József volt hadügyi megbízott, Komló, Petőfi-szállás, Berek utca.

Nyomolvasók nyomában

Városunk iskoláinak úttörői egyre több adatot gyűjtenek a tanácsköztársaság tiszteletére indított nyomolvasó mozgalomban. Minden pajtás azon igyekszik, hogy lehagyja társát és ő beszéljen a legtöbb idős harcossal, s ő gyűjtsön legtöbb régi újságot, emléket.

A belvárosi iskola leánycsapatának tagjai rokonaik, ismerőseik körében is felkeresik azokat az idős embereket, akik a forradalomban részt vettek, vagy beszélni tudnak a tanácsköztársaság munkájáról.

Varga Etelka Kiskunfélegyházáról szerzett például néhány tizenkilences újságot.

Kovács Ilona régi vörös katona nagyapját kérte meg, hogy meséljen élményeiről. Az idős nagyapa nemcsak élményeit mondta el, de megmutatta unokájának kitüntetéseit is, amit mint vörös katona szerzett.

A kenderföldi iskola tanulói még Hosszúheténybe és Sásdra is elmentek, amikor megtudták, hogy ott veteránokkal tudnak beszélni. E héten megbeszélésre hívja meg a fiú csapat azokat az idős bácsikat, akik a tanácsköztársaság idején dolgoztak a munkásmozgalomban.

A gyerekek itt kérdéseket tesznek fel a veteránoknak, hogy az ő történeteikkel is gyarapítsák feljegyzéseiket a tanácsköztársaságról.

A fentiekhez hasonlóan készül a város valamennyi úttörő csapata. Az összegyűjtött anyagok értékes emlékként fognak szerepelni az úttörőház által kiadandó hősök könyvében.

II:

Kovács *főhadnagy urat nem lehetett lágyszívűnek nevezni. Ezt már az eddigiekből is megállapíthattuk. Sőt nagyon sokan kegyetlennek nevezték. Meg is volt erre az ok. Ezt bizonyítja az első rész jónéhány idézete és ezt bizonyítja a következő adat is.*

1943 márciusában — birtokunkban lévő okmányok szerint, amelyek sajnos hiányosak — 403, azaz négyszázhárom napi fogdát szabott ki a komlói bányászokra a főhadnagy úr! S hogy ez ne legyen egyhangú — kedve szerint — tarkította az egyszerű fogdát „magánzárkával", „bőjttel", „kemény fekhellyel" és így tovább.

Nagyon sok még ma is élő komlói bányász neve szerepel a megfenyítettek névjegyzékében. Olyanoké, akik ma szorgalmukról, becsületességükről ismertek, akik igazi bányászok voltak mindig, s a múlt önkénye mégis megtiporta őket.

A nyomor akkora volt, hogy még a hadiüzem parancsnoka is „megsajnálta" az éhezőket és felszólította a többi nincstelent: segítsenek társukon. Persze az urak arra még csak nem is gondoltak, hogy ők is segíthetnének. Nem, nem segítettek, sőt a nép jogos vagyonát is elszállították fasiszta német barátaiknak.

Szószerinti idézetét közöljük az 1943 március 25-én kiadott parancs egy részének:

„Felhívás a bányamunkássághoz:

Cs. Józsefné, vájár felesége ama kétségbeesett jajszóval fordult férje munkatársaihoz, hogy segítsenek rajta.

8 gyermekes családanya és mint ilyent 1942 XII. 22-én súlyos csapás érte, vele együtt férje és öt gyermeke hastífuszba estek és mind kórházban feküdtek. Férje mint kenyérkereső 11 hétig feküdt betegen influenzában. Kenyérkereső férje és nagyobb kenyérkereső fia betegek voltak hosszú időn keresztül, keresni nem tudtak — adósságba keveredtek és olyan helyzetbe jutottak, hogy ma már nem tudtak létezni.

Felhívom a bányamunkásságot, hogy önhibáján kívül bajbajutott bányásztársukon könyörületes szívvel segítsenek oly módon, hogy lehetőleg mindenki legalább 20 fillért adjon erre a célra, esetleg a fizetésükből való levonás útján.

Remélem, hogy nem hagyják cserben a munkások egyik derék bányásztársukat és kisegítik őt a bajból".

Ilyen *volt a bajbajutottak sorsa! Ha a szegények segítettek a másik szegényen, akkor nem pusztultak éhen, ha nem akkor . . .*

Az okmányok között még egy ehhez hasonló példára akadunk. Dátum: 1943 március 12.

„Felhívás!

L. Antal vájár hadiüzemi munkásunk a honvágy által ösztökélve hazajött a komlói kőszénbányákhoz és újból munkát vállalt. Ingóságait is magával hozta. Eddig még pontosan meg nem állapítható okok miatt, de valószínűleg beköltözési engedély megszerzése és vámkezelési nehézségek miatt ingóságai több, mint fél hónapon keresztül a hegyeshalmi vasútállomáson vesztegelt. Emiatt az ingóságokat kb. 600 pengőnyi fekbér terheli. Az ingóságok már útban vannak, a napokban megérkeznek ide. kiváltásához azonban L. Antal bányász bajtárs nem rendelkezik kellő anyagiakkal. Ha pedig nem váltja ki, évek hosszú során keserves munkával, verejtékkel megszerzett ingóságait a MÁV fekbér fejében elárverezi és bajtársunk semmi nélkül marad. Nem nézhetjük tétlenül. Pár fillérnyi áldozattal megóvhatjuk őt e sorscsapástól ha mindenki legalább 50 fillért ad legközelebbi keresetéből, úgy a fekbér nagyobb része már összegyűlt. Remélem és elvárom munkásbajtársaitól, hogy e csekély áldozatot nem tagadják meg és összegyűjtik azt a pénzt amelyre az elsoroltakból kifolyólag szükség van. Hasonló szorult helyzetbe bármelyikük kerülhet s akkor annak is jól esik majd a bajtársi segítség. A komlói bányaüzemi munkásság mindenkor előljárt a rászorulók megsegítésében. Remélem most sem tagadja meg ön magát."

Aláírás: Kovács főhadnagy

„. . . bajtársunk semmi nélkül marad." „. . . Sorscsapás." „. . . összegyűjthetik „Hasonló szorult helyzetbe bármelyikük kerülhet . . ."

Azt hisszük ehhez sem kell kommentár.

A következő sorokat az 194 július 6-án kelt parancsból olvashatjuk.

V. Ferenc szénbehordó a komlói kőszénbányánál mert egyik munkatársától rövid időre kölcsönkért ruháját nem adta vissza, hanem azzal szabadságra, lakhelyére utazott, 3 napi szigorított fogsággal fenyítettem meg."

Első a fejteljesítmény növelése

Az év első termelési értekezlete gyökeres változásról tanúskodik a munkaverseny területén Kossuth-bányán. Az ott elhangzott és utána, a szakszervezeti bizottságra benyújtott javaslatok és versenykezdeményezések nagyrészt a fejteljesítmény növelésén alapulnak.

Helyes kezdeményezés volt Kossuth-bányán a fejtési dolgozók fejteljesítményen alapuló versenye, az öt méteres mozgalom. Igy a dolgozók egyenkénti teljesítménye szerepel a versenyek kiértékelésekor.

Az öt méteres mozgalom már a termelési értekezlet előtt megindult. Vannak azonban olyan fejtések, amelyekben ezt a versenymódszert nem lehet alkalmazni a mostohább települési vagy geológiai viszonyok miatt. Ezért a termelési értekezleten több fejtési dolgozó kérte a szakszervezeti bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan versenypontokat, amelyek az ilyen fejtésekben is alkalmazhatók. Ez azt bizonyítja, hogy minden fejtési dolgozó versenyezni akar.

Hogy a fejtések versenye nagyobb egységekben is megindulhasson, a 11-es szenes főkörlet párosversenyre hívta ki az I-es szenes főkörletet.

A gyorsvágathajtók már nem a száz métert akarják elérni, hiszen nagy létszámmal elért nagy vágatkihajtás, nem jelent nagyobb eredményt, mint a kisebb létszámmal kihajtott kisebb mennyiség. Nyéki Oszkár csapata a fejteljesítmény növelésének feltételével hívta versenyre a trösztben dolgozó összes feltáró csapatot. Vállalta, hogy a fejteljesítményt 25 centiméterre emeli. Koleda József csapata azonnal csatlakozott a kihíváshoz.

Szintén a vágathajtás, — fejteljesítmény növelésen alapuló, — meggyorsítására tett javaslatot, — dolgozóival egyetértésben, — a feltáró körlet vezetősége. A cél fejenkénti 14 centiméteres előrehaladás elérése.

Jó szervezéssel zavartalanná tehető a szállítás

A Komlói Szénbányászati Tröszt ez évi mennyiségi tervét emelték. A bányaüzemeknek fel kellett készülniük, hogy ez évben is a múlt évihez hasonlóan teljesíteni tudják tervüket. Ennek egyik szerves része a szállítás.

Vajon a szállítási körlet hogy készült fel ez év feladatának teljesítésére. Erről Schuszter Ferenc elvtárs, Kossuth-bánya szállító körletének helyettes vezetője tájékoztatott bennünket.

— A tröszt mennyiségi tervének emelése nem kis feladatot rótt ránk, annál is inkább, mivel három bányaüzem, Anna-, II-es és Kossuth-akna zavartalan szénszállítását, és üresscilleellátását kell biztosítanunk. Munkánkat legjobban a téli időszak nehezíti meg. Ezt igazolja az is, hogy az utóbbi időben — főleg a havazások ideje alatt — zavarok keletkeztek a szénszállításban és az anyagleadásban. Ez azonban nem okozott különösebb nehézségeket és kiesést a termelésben, de erre is fel kell figyelnünk.

Az üresscsille-ellátásról szólva elmondhatom, hogy a bányaüzemeket teljes mértékben ki tudjuk elégíteni üresscsillével. A hozzánk tartozó három bányaüzem közül egyedül III-as aknának emelték a tervét. Itt sem okoz különösebb problémát a csilleellátás, mert az elmúlt évben is jóval 100 százalék felett termeltek és a szenet mindig felszínre tudták küldeni. Ez is azt bizonyítja, hogy van elegendő csille. De emellett Kossuth-bánya VI. szinti csilleparkjából is adtunk át III-as aknának.

Zavartalan kutatás

A mélyfúró vállalatnak a hosszúhetényi területen egy fúróberendezése elért egy vékonyabb szénréteget. Biztosra vehető, hogy lejjebb érve, nagyobb széntelepet találnak. A kutatások a téli időjárás ellenére zavartalanul folynak. Egyedül a komlói területen a 124-es fúrótoronynál végeznek mentési munkálatokat.

Irodalmi szakkör

A Kökönyös-nyugati iskola V. osztályos tanulói a tanácsköztársaság megalakulásának emlékére olvasómozgalmat szerveztek. Az olvasómozgalomnak az a célja, hogy irodalmi műveken keresztül is megismerkedjenek a tanulók a tanácsköztársaság életével, munkájával.

A gyerekek január 20-án gyűltek össze, hogy magyartanáruk vezetésével felolvasást tartsanak a „Hősök voltak" című könyvből.

A könyv alapján beszéltek a munkások és parasztok helyzetéről, a századforduló idején, az 1905-ös forradalom példájáról, az 1914-es háború körülményeiről, hatásáról. A tanácsköztársaság megalakulásáról, mártírjainak, s főleg Szamuely elvtárs szerepéről a forradalomban, illetve a tanácsköztársaság munkájában.

Részleteket olvasnak fel a könyvből, amit azután megbeszéltek. A pajtások elmondották, hogy mit tudnak a tanácsköztársaságról, szüleik, rokonaik hogyan vettek abban részt.

A gyerekek most készülnek a félévi vizsgákra, utána ismét összejönnek, ahol a tanácsköztársaság bukásának körülményeiről és a fehér terror tevékenységéről beszélnek, illetve felolvasást tartanak.

Hasonló olvasókörök alakulnak az iskola többi osztályaiban is, az irodalmi tanárok vezetésével. A VII. osztályosok pl. megbeszélik majd Illyés Béla „Ég a Tisza" című művét.

A Koleda-csapat az élen

Kossuth-bánya három gyorsvágathajtó csapata közül január 21-ig Koleda József csapata érte el a legjobb eredményt, 130 százalékos átlagteljesítménnyel.

Ami tetszik

... hogy az Észak-Baranya megyei Népbolt ruházati osztály a Kossuth Lajos utcai üzletben rendkívül ízléses kirakatot rendezett be az újonnan érkezett téli árukól.

... hogy a 24-es AKÖV díszpécsere, Krajcár Zoltán érdemleges választ adott Vida Ferenc kézbesítőnek. Arra hívja fel a munkába induló és a helyi járatra váró kézbesítők figyelmét: kiindulás előtt telefonon kérjék a forgalmistát, hogy számukra a Lenin téri felszálláshoz egy avagy két helyet biztosítson.

... hogy a kökönyösi bútorüzletben nagy választékban vásárolhatunk — előjegyzés nélkül.

Ami nem tetszik

... hogy a Kossuth téri autóbuszmegállónál olyan nagy sár és víztócsa, manapság pedig „jégpálya" éktelenkedik, hogy az utasok alig tudnak elmenni.

... hogy Anna-aknán még mindig a szabad ég alatt, az időjárás viszontagságainak kitéve hever a javítással még üzembe helyezhető gőzgép.

... hogy a tanácsi és rendőrségi felhívás ellenére még számtalan azoknak a csúszós, havas járdáknak a száma, melyeket a ház lakói nem tettek járhatóvá.

... hogy a helyi járatok hiányában vagy túlzsúfoltsága esetén a félig üres pécsi (26-os AKÖV) autóbusz nem mindig veszi fel a várakozó utasokat.

... hogy Anna-aknán a fűszer-csemege boltból a két eladó közül az egyik sok esetben távol van s ilyenkor a vásárlók egyike „lép elő" árusítónak.

Emlékezés Ady Endrére

Negyven esztendeje, hogy 1919. január 27-én behúnyta szemét a hepehupás vén Szilágynak, Érmindszentnek szülöttje Ady Endre, a magyar költészet új korszakának halhatatlan költője, énekese, aki az Értől indult el, e kis patak árkától, hogy a nagy folyók hullámain át befusson az Óceánba.

Forradalmár volt, viharmadara a demokratikus magyar népforradalomnak. Forradalmi lírájának az volt a lényege, hogy hitt a szociális átalakulásban. A magyarság megváltását kívánta a mágnások, papok gőgje alól, a feudális és klerikális uralom uraival a leszámolást hirdette, hogy felszabadult legyen a szolgává nyomorodott magyarság.

Párizsból küldött egyik írásában rámutat az itthoni életre, állapotokra:

„Csak a demokrácia segíthet Magyarországon. Ki kell cserélni a mai rothadt vezető társadalmat. Magyarországot megnyomorították a papok és a földesurak. Föl kell szabadítani, föl kell nyitni a szemeket. Láz, munka s kultúra kezdődik legott. Itt külföldön látja az ember az iszonyú elmaradottságot. Szomorúság és düh fogja el a magyar szívet." Ezt látja és írja a huszonhétéves Ady.

Ezért üldözte életében az uralkodó osztály. Gyűlölettel fizették, mert hitt az emberiségben, hitt a szocialista magyar jövőben. Jövőbe látása valóra vált, megjósolta, hogy egyszer a nagy urak elpusztulnak, és meg fog változni a mágnások, papok és kocsis urak Magyarországa.

Az első világháború után az uralkodó osztály a húszas években elkezdte Adyt a maga képére átalakítani, meghamisították forradalmiságát. Körül tömjénezték, hogy ne érződjön rajt Dózsa György tüzes reménye. Az iskolákban az új nemzedéknek keveset adtak Ady költészetéből, amit adtak, azt is félremagyarázták, igazi arcát eltakarták: Kortársai hadat üzentek a halott költőnek. Rímkovácsok nyegle strófákkal acsarkodtak, ripacsok kontráztak, hogy ledöntsék Ady-t a magyar költészet trónjáról. De ez nem sikerült sem Rákosi Jenőnek és alabárdosainak, sem Apponyinak és klrerikális környezetének és a maguk nimbuszát féltő költőkortársaknak sem.

Adyt a proletár apák megőrizték fiaiknak. Ady nem volt szocialista, de a szociális fejlődés magával sodorta. Várta a forradalom jöttét, s a beteg, halállal vívódó Ady az októberi forradalomban megmutatta odatartozását, amit féltett, mert ez a forradalom az övé is volt.

*

Jegyzeteim között az alábbi feljegyzést találtam, amit érdemesnek gondolok közreadni.

1948-ban Komlón, a Kossuth téri autóbusz megállónál két ember találkozott. Régi diákkori pajtások. Hatvanéven felüli emberek.

Nagy öröm, ölelgetés után és egymás hogyléte kérdezése között régi diákkori visszaemlékezések röppentek el.

Mindkettőt ismertem, hozzájuk csatlakoztam.

— Emlékszel-e még az Ady versekre, amiket versenyben mondtunk és órákon át recitáltunk? Megtartotta-e őket a koponyád? — kérdi egyikük.

— Igen, igen... — mondja a másik.

És már röpködtek is az Ady versek. A megtagadott Ady verseit egy órahosszat szavalták. Az egyik elhagyta, a másik folytatta.

„Ha jön a nép, hé nagyurak, mi lesz?
Rabló váraitokból merre fut
Hitvány hadatok? Ha majd csörömpöléssel
Lecsukjuk a kaput?"

*

„Mikor fogunk már összefogni?
Mikor mondunk már egy nagyot
Mi, elnyomottak, összetörtek,
Magyarok és nem magyarok?"
— És ez megy-e még? Hallgasd csak...
„Előbb itthon rendet
Csinálnánk kuruc csapatok
Útvén grófot és nagy papot."

S a két öreget hallgattam, belepirosodtak a szavalásba. Ennyi verset recitálni Adytól még nem hallottam sohasem. Bizonyságot láttam, hogy a két öreg mennyire közel állt Ady szívéhez és gondolatban minden verssort babérlevélnek szántam, a dicsőség babérlevelének: Ady Endre sírjára.

— ZAJOS —

Lesz elegendő motorkerékpár

A komlói vas- és műszaki bolt igen előrelátóan készült fel a tavaszi nagy motorkerékpár vásárra. Jawa, Pannonia, Danuvia, Panni-robogó és Berva segédmotor máris bőségesen áll az érdeklődők rendelkezésére. Az üzletbe ugyancsak a napokban érkezett a Mecsek elnevezésű televíziós készülék. A Jawa-n kívül valamennyi motortípus és televízió részletre is kapható.

Új fejtési technológia

Néhány héttel ezelőtt — mint tervekről — tájékoztattuk olvasóinkat az új, gépesített fejtési technológiáról. A tervek megvalósítása belátható közelségbe került, amelyről Wietórisz Róbert elvtárs, a Komlói Szénbányászati Tröszt műszaki osztályának vezetője a következőképpen nyilatkozott:

— A Béta-aknán kísérletre kerülő pajzsos fejtés — amennyiben a mi visonyaink között is beválik — nagy lépést jelenthet a fejtési technológiánk fejlesztésében. de ezzel egyidőben a fejtés-művelés más területén is újat akarunk kezdeni. Már szükségessé vált a fejtések gépesítése, mert e nélkül bányáink termelésének további emelése aligha lehetséges. Ezért határoztuk el, hogy III-as aknán kísérleteket kezdünk a szénfűrésszel.

Meg kell jegyeznem, hogy e művelési módhoz támmentes fejtési homlok szükséges. Jelenleg ezt fás-biztosítással akarjuk megteremteni, de a jövőre vonatkozólag más terveink is vannak.

A fűrész maga, néhány héten belül — remélem — elkészül. Már csak a kényesebb alkatrészeinek hőkezelése van vissza. Amennyiben a fűrész rendelkezésünkre áll, rövid időn belül megkezdjük a kísérletsorozatot.

Miért engednek hazárdjátékot a „Kék egér"-ben?

Kossuth-bánya munkásellátási csoportjának társadalmi ellenőrei január 19-én felkeresték a Kék Egér vendéglőt.

A törött poharakban történő kiszolgáláson kívül azt is észrevették, hogy a két rexasztal közül egyiken pénzben magas tétekben rexszel huszonegyeznek.

A rexasztal nem hazárdjáték, hanem szórakozás céljára van felállítva a „Kék Egér" vendéglőben is.

A vendégek többsége ezt meg is érti, ezt mutatta, hogy egyik asztalon a fiatalok nem pénzben rexeztek.

Igaz az, hogy bányászaink nem keresnek rosszul, és jut pénzükből szórakozásra is, de megengedhetetlen, hogy a Vendéglátóipari Vállalat egyes dolgozói hallgatólagosan beleegyeznek abba, hogy a vállalat helyiségében nyilvánosan hazárdjáték folyjon. Ezzel egyesek jogtalan jövedelemhez jutnak, másutt viszont esetleg a család látja annak kárát, hogy az apa fizetésének egy részét a rexasztalon elverte. Rendőrileg is tiltott mindennemű hazárdjáték.

Sürgős intézkedést kérünk a Vendéglátóipari Vállalattól, hogy a hazárdjáték a „Kék Egér"-ben is megszűnjön!

Munkavédelmi értekezlet

Január 21-én délután a Komlói Szénbányászati Tröszt üzemvezetőinek részvételével dr. Kún László, az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség főmérnöke rendkívüli munkavédelmi értekezletet tartott.

E sorok olvasása közben eszembe jutott lapunkban nemrég megjelent egyik cikke. Ebben szó volt arról, hogy a legényszállók jelenlegi lakói panaszkodnak. „Kicsinyek a szekrények, nem férnek el a ruhák." S amikor az újságíró sorba kérdezte, hogy kinek hány öltöny ruhája van, kiderült, hogy általában 6—8! S nem is akármilyenek!

S ha már a legényszállókról esett szó, nézzük meg, mit mondanak a sárguló iratok az 1943-ban lévő „szállók" életéről.

Kovács főhadnagy úr — a tőle megszokott „alapossággal" a következőket parancsolta meg a 23-as számú parancsában.

„A telepfelügyelőket utasítottam, hogy saját hatáskörükön belül úgy helyezzék el a legénylaktanyán elszállásoltakat, hogy azok, akik éjjel járnak műszakra, legalább nappalra egy külön szobába helyezendők el, hogy kialhassák magukat. A kijelölt szobába természetesen nappal csak az éjjel műszakon volt munkások tartózkodhatnak. Az eredeti ágytulajdonosok csak annyi ideig lehetnek ott nappal, amennyi idő feltétlen szükséges ahhoz, hogy zárt ládájukban tartott holmijukat, élelmiszereiket magukhoz vegyék.

Ezen idő alatt is a legnagyobb csendben, lábújjhegyen és beszéd nélkül, tehát zajtalanul kell járniok...

A csend ellen vétők hozzám a telepfelügyelők által kihallgatásra vezetendők elő, akiket példás szigorral fogok megfenyíteni."

Egy hét múlva ismét parancsban foglalkozik a fentiekkel a következőképpen.

„... a legényszobákban nappal csak az éjjel műszakon volt munkások tartózkodhatnak, avégből, hogy kialhassák magukat. A többi munkás nappal csak a részükre kijelölt éttermekben tartózkodhatnak."

„Láda". „Kijelölt szoba". „Kijelölt éttermek". Az már ezek után szóra sem érdemes, hogy mennyire egészségtelen volt az ekkor parancsba elrendelt „meleg ágyváltás".

S ha a munkás „étkezőben" történetesen eltünt valami — a főhadnagy úr azonnal kihasználta az alkalmat, készített egy olyan parancsot, mely emelte az élelemtár forgalmát — s tovább súlyosbította a munkások amúgyis nyomorúságos helyzetét. Néhány bűnös miatt akkor sokan szenvedtek. Ezt bizonyítja a következő parancsrészlet is.

„Több ízben előfordult, hogy a kőszénbánya munkáskonyháján kiadott kanalak nagy része eltűnt, az azt használók egyszerűen ellopták.

Erre való tekintettel a jövőben senkinek sem adhat ki a konyha vezetője kanalat. Minden ott étkező a saját kanalával étkezhet. Kanál 95 fillér árban beszerezhető az élelemtárban."

(A napi kereset abban az időben a kanál árának 3—4 szerese).

Hát így volt abban az időben.

(Folytatjuk.)

Édes anyanyelvünk

SZERKESZTIK: OLVASÓINK

Előző cikkeinkben írtunk sok általános elterjedt nyelvi hibáról, érintettük a jassz nyelv és a mozgalmi zsargon néhány kérdését. Ezekkel a jelenségekkel mindennapi életünkben gyakran találkozunk, sőt észrevesszük ezeket a hibákat és megjegyzéseket teszünk használójára. Azonban sokszor megesik, hogy otthon mi is olyan helytelenül, magyartalanul beszélünk, mint azok, akikkel napi munkánk folyamán találkozunk. Csupán ötletszerűen szedtünk össze néhányat a „konyhanyelv" kifejezései közül. Gondoljunk csak egészen őszintén arra, hogy vajon mi mentesek vagyunk-e ezek használatától! Pl. kredenc = konyhaszekrény; hokedli = zsámoly, konyhaszék; sparhert (sporhelt) = tűzhely; speiz = kamra, éléskamra; stelázsi = állvány, polc; vitrin = üvegszekrény; vajling (vájdling) = mosogató tál; termosz = hőpalack; szendvics = rakott zsemle; zacc = üledék (folyadék alja); sublót = fiókos szekrény; stih = mellék íz; stanicli = zacskó (papírzacskó); stangli = rudacska; spárga — zsineg, madzag; smakkol = ízlik; skatulya = doboz, sifon = szekrény; prézli = morzsa; platni = lemez, tűzhelylap; pertli = zsinór, fűző; partvis = kefeseprő; pájsli = savanyú tüdő; núdli = metélt; kompót = főtt gyümölcs; fregoli = ruhaszárító; dzsem = gyümölcsíz; dunszt = gőzölés; stafirung = kelengye; vikszel = fényesít; veranda = tornác; tapéta = kárpit; szvetter = kötött mellény; szandál = saru; strimfli = harisnya; stráf = csík, sáv; stampedli = pohárka; spaléta = ablaktábla; sampon = hajmosó; pléd = takaró; bájgli = mákos vagy diós hajtott; parfőm = illatszer; kazetta = doboz; ládikó; kalucsni = sárcipő; fotel = karosszék; fásli = pólya; copf = hajfonat stb.

Természetesen még lehetne sorolni a példák sokaságát. A szomorú ebben a vonatkozásban az, hogy az emberek ismerik az ilyen idegen szavak helyes magyar megfelelőjét, de mégsem használják sokan. Miért? Kényelmességből és közömbösségből! Pedig a helyes nyelvhasználatra való törekvés családi körön belül nevelő jellegű is lehet. A szép és tiszta magyarsággal beszélő szülők gyermekei otthon ezt megszokják, egy-egy szülői észrevételezés, hibaigazítás után maguk is vigyáznának rá jobban és később tudatos igénnyé is válhat bennük a helyes magyarságra való törekvés.

— ocs —

SPORT

Oszi elsőségünk margójára

„Mi, vidékiek is szívügyünknek tartjuk az NB II. megnyerését"

1949 óta ismerem a Komlói Bányász sportkör munkáját. 49 óta minden hazai mérkőzést láttam, s azt kell mondanom, amit érzek: A Komlói Bányász futballcsapata az, amelyet mélyen a szívembe zártam. Azt is elmondhatom, hogy nemcsak én, hanem a sásdi járásban nagyon sok sportember lelkesedik a csapatért. Mindannyian szeretnénk ha Komló ismét az NB I-be kerülne.

A játékosok érezzék, hogy a környező községekből is nagy tábor figyeli a csapat szereplését. Igaz, hogy nincs 15—18 000 nézőnk, mint Pécsnek, de ha mi kevesebben is vagyunk, úgy érzem jobban szeretjük a csapatot. Az az érzésem, hogy jó szervezéssel, de kivált jobb játékkal Komlón is elérhető az átlagos 6—8 000 néző.

Azzal a kéréssel fordulunk a sportkörhöz: tegyék lehetővé, hogy a dombóvári vonat mindig behozhassa és hazavigye a szurkolókat. Amennyiben ez elintézést nyerne, számításunk szerint 6—800 ember minden mérkőzésen ottlenne a dombóvári járattal.

Levélírásom célja az, hogy felhívjam minden labdarúgó rajongó figyelmét: mozduljon meg Komló és vidéke: nyújtsunk olyan erkölcsi és anyagi segítséget, amely elegendő lesz az NB I-be jutáshoz.

— DÉR SÁNDOR —
Sásd

AZ ŐSZI 11 KÉPES A BAJNOKSÁG MEGNYERÉSÉRE

Nagyon örülök, hogy az őszi idényben a fiatalok jól megállták helyüket. Különösen annak örülök, hogy sikerült megtalálni azt a 11-et, amely az őszi hajrát megnyerte. Az a szerény véleményem, hogy ez a gárda a hátralévő 15 fordulóban képes lesz kiharcolni a bajnoki címet. A csapatösszeállítást én így szeretném: Krausz — Mestyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II. — Grózdics, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth. Tartalék: Kereszti, Faragó, Kanizsai és Korom.

— **Sebestyén György** —
Kenderföld

PÉCSI SZEMMEL A KOMLÓI BÁNYÁSZ SZEREPLÉSÉRŐL

Pécsi szemmel nézve, Komló lelkesebb játékosokból áll. A Bányász sok esetben nagyobb szívvel harcolt a bajnoki pontért, mint a Pécsi Dózsa.

A bajnokság megnyeréséig hosszú és nehéz út áll mind a Komlói Bányász, mind a Pécsi Dózsa előtt. A két megyei csapat között nagy küzdelem lesz. Ebből a csatából az kerül majd ki győztesen, aki jobban felkészül. A Bányász sorsolása kedvezőbb. A nehezebb ellenfelek: Pécs, Zalaegerszeg, Szállítók Komlóra jönnek.

Akárhogy is alakul a bajnokság: egyet szeretnék: a bajnoki cím a megyében maradna.

— Hunyadvári Béla —
Pécs

Sporthírek

— A jövő heti szerdai számunkban az eddig beérkezett levelekre válaszolva lezárjuk az „Őszi elsőségünk margójára" címmel írt cikkel kapcsolatos vitát. A sportkör és a szerkesztőség közösen válaszol.

— Istvánfalvi Miklós edző vezetésével 20-as kerettel a Komlói Bányász kézilabdázói is munkához láttak. Az idei versenyév tavaszi nyitánya előreláthatólag április 5-én lesz. Amennyiben az időjárás megengedi, márciusban már néhány edzőmérkőzést is tartanak idegen csapatokkal.

— A héten gyarapodott a komlói labdarúgó utánpótlás. A közkedvelt Béta-aknai Baksa Tibor felesége egy egészséges fiúgyermeknek adott életet.

— A múlt heti totóra nagyon nehéz volt tippelni. Jellemző, hogy 12-es csupán négy darab akadt. A Magyar Rádió, a Népszabadság és a Népszava totó tippje 5—5, a Magyar Ifjúságé 4, a Népsport és a Dunántúli Napló tanácsadója pedig 6—6 találatot eredményezett. A 3. héten a Dunántúli Napló totó-tanácsadója bizonyult abszolut legjobbnak.

— A megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi idényére a Béta-aknai csapat ötösfogatát a következő összeállításban tervezik: Hamvas dr (Takács), Szám, Király, Baksa, Farkas.

— A komlói labdarúgó játékvezető csoport a napokban választotta meg új vezetőségét. Az öttagú elnökségben Aknai János, Faragó József, Ambrus Lajos, Krausz Vencel és Dombi László kapott helyet. A megyei játékvezető testületben Aknai János képviseli a komlói csoportot.

— A Komlói labdarúgó játékvezető jelöltek szombaton adnak számot a hathetes felkészülésről. A délután 4 órakor (tröszt épületében) kezdődő vizsgán tíz hallgató tesz próbát.

— Szombaton fél 3 órai kezdettel két vegyescsapat edzőmérkőzést tart a salakpályán. A Komlói Bányász ezúttal tartja idei első nyilvános edzőmérkőzését. A fiúk valamennyien egészségesek, csupán Molnár I. bajlódik kisebb sérüléssel.

Eredményes munkát végzett a komlói játékvezető csoport

Egy játékvezető testület vagy csoport évi munkájának legjobb fokmérője, hogy tagjai hogyan működtek, s hogy mennyit törődtek az utánpótlás nevelésével.

Nos, 1958-ban ilyen tekintetben a komlói labdarúgó játékvezető csoportról pozitívan kell írnunk.

Ami az egyes játékvezetők közreműködését illeti, igen kedvező az észrevétel. Az 58-as évben 11 játékvezető bíráskodásáról érkezett jelentés. Játékvezetőink általában jól látták el feladatukat. Tehát valamennyien megérdemlik, hogy a tavaszi nehéz hajrában aktívan foglalkoztassák őket.

A csoport és Akna János csoportvezető egy évi munkája a továbbfejlődés és az utánpótlás nevelése szempontjából különösen értékes. A februárban megtartott minősítő vizsgán hét játékvezető jó felkészültségről tett tanuságot. A június 15 és augusztus 14. között rendezett játékvezetői tanfolyamon kilenc futballrajongó jutott játékvezetői igazolványhoz. Ezek a hallgatók vizsgabiztosi dicséretet kaptak kitűnő szabályismeretükért.

A játékvezetői csoport Aknai János vezetésével most is az utánpótlás nevelésén fáradozik. December 12-vel 11 játékvezető-jelölt részvételével újabb tanfolyamot indítottak, melynek vizsgája előreláthatólag e héten, szombaton lesz.

Ismét három pont az előnyünk!

Amikor január 13-án a Népsportban megjelent az MLSZ fellebviteli bizottságának a Pécsi Dózsa javára igazolt döntése, a komlói sportberkekben rendkívül sokat beszéltek az esetről. Néhány sorban mi is foglalkoztunk a két pont odaítélésével. Az volt a legszembetűnőbb, hogy hosszas huza-vona után, a mérkőzéstől számítva 107 napra döntöttek egy játékos „jogosulatlan" szereplésről.

A sporterkölcs azt kívánta, hogy a pályán elért eredményt igazolják. Éppen ezért a Népsportban csütörtökön közzétett MLSZ elnökségi határozat osztatlan örömet vált ki Komlón.

Az MLSZ elnöksége hétfői ülésén tárgyalta az Oroszlányi Bányász fellebbezése alapján a fellebbviteli bizottságnak azt a döntését, amely az 1:1 arányban döntetlenül végződött Pécsi Dózsa—Oroszlányi Bányász NB II-es labdarúgó bajnoki mérkőzés két pontját a pécsiek óvása alapján a Pécsi Dózsának ítélte. Az elnökség megváltoztatta a döntést és a pályán elért 1:1-es eredményt hagyta jóvá. Ennek megfelelően továbbra is 3 ponttal vezetünk a Pécsi Dózsa előtt. Hogy meddig? Amíg újabb fellebbezés nem változtatja meg, — addig biztos!

Teremkézilabda Téli Kupa

Az I. A. osztály állása:

1. Komlói B	6	6	—	—	86:54	12
2. P. Ped Főisk.	7	4	2	1	97:75	10
3. Pécsi Dózsa	6	3	1	2	79:72	7
4. Pécsi B.	6	2	1	3	70:59	5
5. Pécsi Urán	7	1	1	5	67:100	3
6. Pécsi EAC	6	—	1	5	65:94	1

Hátra van még: Pécsi Bányász, Pécsi Dózsa, Pedagógiai Főiskola, Pécsi Urán.

A II. osztályú bajnokság állása:

1. P. Bányász II	6	5	—	1	75:48	10
2. Komlói B. II.	6	4	—	2	63:56	8
3. P. Urán II.	6	3	—	3	55:52	6
4. Dombóvár	6	2	1	3	41:36	5
5. P. Építők	6	2	—	4	39:63	4
6. L. Gimnázium	6	—	1	5	32:50	1

Hátra van még: Dombóvár, Pécsi Bányász II., Nagy Lajos Gimnázium, Pécsi Építők

HÍREK, közlemények

Tündérszép királyfi a kenderföldi iskolában

Egyszer volt, hol nem volt... halljuk a mesét a kenderföldi iskola egyik tantermében. Ahogy benézünk a terembe, népes gyermeksereget látunk ülni a falak mentén, és egy kislány mondja a mesét.

„A tündérszép Ilona és Árgyélus királyfi mesejáték próbája van" — halljuk a felvilágosítást. A gyerekek farsangra kívánják bemutatni a játékot, ezért most szorgalmasan készülnek rá. Mindennap tartanak próbát, csak az a baj, hogy nincs zongora, így a zenét a tanító néninek kell dúdolni.

A mesejátékban negyvennyolc szereplő vesz részt, király, királyfi, tündérek, ördögök, s felsorolni is sok lenne valamennyit.

A pajtások nagyon lelkiismeretesen készülnek. Komolyan veszik a próbákat. Póth János, aki a királyt alakítja, parancsait olyan határozottan adja ki, mintha valóban király lenne. A királyfi: Csanálosi Ferenc és a tündér Kollár Jutka olyan szépen játsszák a szerelmes fiatalokat, hogy ha pár évvel idősebbek volnának, valóban azt hinné az ember, hogy igazán szerelmesek.

Kedves látvány a tündérek tánca. De nem akarjuk az egész játékot elmondani, hisz akkor mi marad a bemutatóra? Annyit azonban elmondhatunk, hogy érdemes lesz megnézni. Megérdemlik a pajtások, hogy ilyen sok készülés után nagy sikerük és sok közönségük legyen.

— **A kenderföldi iskola** tanulói a Szép Ilona című színmű bemutatásával készülnek farsangra.

— **A belvárosi iskola** fiú úttörő csapata január 18-án, vasárnap tette le az úttörő próba első fokozatát.

— **Január 15-én** megalakult városunk egészségügyi dolgozóinak nőbizottsága.

— **Az Arany János utcában,** — miután az óvóda új helyre költözött — a volt ovódából két lakást alakítottak át.

— **Ez év** júliusában befejeződik az erőmű 4-es számú szénportüzelésű új kazánjának szerelési munkálata.

— **Január 31-én,** szombaton az iskolai bizonyítvány-osztás napján, a kenderföldi nőtanács a szülői munkaközösség és az új iskola tanári kara teaestet rendez az iskola nagytermében. A teaest célja: a szülők és nevelők előtt álló gyermeknevelési feladatok megbeszélése.

— **A városi tanács** 61 ezer forintos beruházásával elkészült egy szekfű-ház, a Mecsek jánosi kertészetben.

— **Január 23-án,** pénteken országos állat- és kirakodóvásárt tartanak a Baranya megyei Kaposszekcsőn.

— **Baranya megye** 1959. évi f
ruár havi vásárjegyzéke a köv
kező: Február 1. Pécs, 3. Di
viszló, 5. Sásd, 9. Siklós, 10. Se
lye, 11. Szentlőrinc, 13. Szigetv
14. Vajszló, 16. Mohács, 17. Kir
egyháza, 19. Harkány, 20. Drá
fok, 23 Görcsöny, szintén 23
Pécsvárad, 25. Mágocs, és vé
28-án Nagyharsány.

A sellyei és vajszlói vásárt
megyei tanács vb. elnöke folyó
ben engedélyezte első alkalomm

— **A Komlói Szénbányász**
Tröszt építési osztályának jelen
se szerint rövidesen befejezik
Kossuth-aknánál felbontott h
helyreállítását. Már csak az ár
betemetése és az útburkolat ide
lenes kaviccsal való leszórása v
hátra. A hosszú ideje lezárt
szakaszt még ebben a hónapb
átadják a forgalomnak.

— **A Zrínyi filmszínházban** kifüggesztett plakáttól eltérő megszüntették a délelőtti film tetiséket.

— **A szénelőkészítőmű dolgo** között megalakult a Magyar Sz
jet Baráti Társaság. Rövides megalakul a városi tanácsnál Mánfán is.

— **A Május 1. Kultúrotthon** zetősége tárgyalásokat folytat pécsi irodalmi színpaddal. Vár sunk színházkedvelő közönsége videsen az irodalmi színpad egy tését is láthatja

Az olvasó hozzászól

Az Uj Komló január 7-i számában jelent meg Demeter elvtárs cikke, melyben — véleményem szerint igen helyesen — bírálja Jászka Árpád fiatal pincér eltélendő magatartását.

Ugy látom azonban, hogy ebben az ügyben semmi különös nem történt, s történik, ami legfeljebb csak arra lesz jó, hogy az esetleg hasonló gondolkodásúak is felbátorodjanak, s vigan üzzék tovább kisded játékaikat a vendégek zsebére. Szabad legyen tehát akkor témánál maradni s elmondani még egy esetet ugyancsak Jászka Árpád „fiatal pincér" számlájára.

Nem is olyan régen tartották a veterán kommunisták találkozóját a vájárotthonban. Itt a felszolgálást ugyancsak három pincér látta el — tudomásom szerint társadalmi munkában. Közöttük volt Jászka Árpád is. Mikor a vacsora befejeződött, csendesedett a pincérek munkája is. Egyik pincér csendesen üldögélt és hallgatta a zenét. A másik pincér beült a zenekarba s maga is segített játszani. Jászka Árpád azonban annyira hűséges maradt foglalkozásához, hogy szinte magára hívta fel a figyelmet a nagy sürgés-forgással. Villámgyorsan hordta el a poharakat, főleg azokat, amelyekben még volt bor. Természetesen négy-öt darabot összefogott ujjaival belemarkolva. S megtörtént a csoda, egyik vendég valami olyan bort kapott egy üveggel, ami sem nem fehér, sem nem vörös nem volt, sem nem bor, sem nem szóda. Olyan borosmoslék féle volt. Hát ez hogyan lehetséges? Már ketten is figyeltük Jászka Árpádot. Ügyesen elfordult, nem vette észre, hogy mi oldalról nézzük. Az összeszedett poharak maradéka egy tölcséren át, működése folytán, üvegbe került, hogy ismét liter borként vihesse ki a vendégeknek. Az, hogy 6—7 ember italmaradéka, hogy szóda van benne, hogy újjait már belemosta, nem zavarta fiatal pincérünk lelkiismeretét.

Ugy tudom, a Vendéglátóipari Vállalat igazgatója, Németh elvtárs vizsgáltatta ezt az ügyet. Természetesen meghallgatták a másik két pincért, aki ült és muzsikált s nem átott semmit. Nem hallgattak meg azonban a vendégek közül senkit... Igy vagy úgy, az ügy elsimult.

Jászka Árpád tovább üzi hivatását, a pincérséget. Immáron ez a második cikk, amely súlyos visszaéléseket vet fel vele szemben. Minden remény meg van rá, hogyha minden változatlanul megmarad, akkor azokról a maradi pincérekről kell majd cikkeznünk akik hibátlanul számolnak és nem maradék löttyöt adnak a vendégeknek. Ejnye ejnye! Vagy talán mégsem?!!...

(—a)

Érdekességek — furcsaságok

„Ujévi ajándék" a spanyol bányászoknak

Az új esztendő első napjaiban a spanyol kormány „megajándékozta" a spanyol bányászokat: a vasércbányákban egy órával növelte a munkaidőt. Az intézkedés a spanyol hivatalos közlönyben jelent meg.

(A „Scinteia"-ból.)

Optimisták

Az asztropológusok nemrégen New Yorkban tartották kongresszusukat. A résztvevők megállapították, hogy a jövő embere, vagyis azok, akik majd 2000 körül születnek meg, békés természetűek lesznek és ezért akkor már nem lesz háború.

(A „Tat"-ból.)

Hányadik évet írjuk valójában?

Nem minden nép időszámítása igazodik Krisztus születéséhez. A kereszténység 1959 esztendeje a zsidó időszámítás 5719. évének, a japán időszámítás 2619. és a muzulmán időszámítás 1379. évnek felel meg.

(A „Vie Nuove"-ból.)

Hány újságolvasó él a világon?

Naponta körülbelül 223 millió példányban jelennek meg világszerte az újságok. Európában 2237 napilapot adnak ki, napi 127 465 000 példányban. Minden ezer ember közül tehát csupán 94 olvas újságot.

(A „Vie Nuove"-ból.)

Jön a szakáll-korszak!

Kingswood professzor, a New York-i Columbia-egyetem tanára tanulmányt írt a szakállról. Azt jósolja, hogy újból divatba jön a körszakállviselés, mert szerinte a szakállviselet éppen úgy törvényszerű korszakokra oszlik, mint a világtörténelem.

(A „Tat"-ból.)

Élet a Marson?

Dr. William Sintons, a Lowell-obszervatórium kutatója az amerikai csillagászati társaság ülésén kijelentette: a Mars bolygóról kiinduló hullámok hosszának tanulmányozása azt bizonyítja, hogy a Marson növényzet és szerves anyagok vannak.

(Az „Humanité"-ből.)

Szalmából — selyem

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság könnyűipari minisztériumának központi kutatóintézete műselymet állított elő szalmából. Öt-hat kiló szalmából 15 méter műselyemszövet állítható elő.

(A „Scinteia"-ból.)

Megfőzte az imakönyvét

A lannioni templomban a mise elején egyszerre csak azt hallották a hívek, hogy az egyik asszony felkiált: „Szent isten, az imakönyvem!" — azzal ész nélkül kirohant. Az történt ugyanis, hogy amikor a jámbor asszony leült a helyére a templomban és kinyitotta kézitáskáját, elhülve látta imakönyve helyett a piacon becsomagolt húst. Hazarohant és gyanúja beigazolódott: sietségében az imakönyvét dobta be a vasárnapi levesbe. Ott találta félig megfőve a zöldség és a szentképek között.

(Az „Humanité"-ből.)

Vidámak leszünk a spenóttól

Borsó és gomba gyakori fogyasztása következtében könnyebben kerülünk veszekedős hangulatba, mondotta Sörrenson dán orvos, aki éveken keresztül figyelte a táplálkozás hatását a lelki életre. A karfiol és a spenót viszont növeli az életkedvet és kis mennyiségű sör rendszeres fogyasztása kedvezően hat a lelki egyensúlyra.

(A „Volksstimme"-ből.)

Függönymosás az ablakon

Maadal holland vegyész új szert készített, amellyel a függönyöket tisztítani lehet anélkül, hogy az ablakról levennék őket. A szert, a rovarirtószerekhez hasonlóan a függönyre permetezik és annak 24 órán keresztül hatnia kell. Másnap a háziasszony kéziseprűvel lesöpörheti a kioldott piszkot és a függönyök ragyogó tiszták lesznek. A vegyszer tökéletesen tisztít, anélkül, hogy ártana az anyagnak.

(A „Basler Nachrichten"-ből.)

Hol művelődjünk — hol szórakozzunk

Színház

Január 25-én 5 és fél 9 ór
kezdettel a Zrínyi Művelődé
házban a „Sztambul rózsája
című háromfelvonásos nag
operettet mutatják be a Péc
Nemzeti Színház művészei.

Moziműsor

Május 1. Január 24-től 27-i
A harmadik. Szovjet film
Magyar híradó.

Matiné. Január 25-én: Bar
ti becsület.

Zrínyi: Január 24—25-é
Vasvirág. Magyar film. Magya
híradó. Január 27-től 29-i
Apák és fiúk. Olasz film. K
egészítő műsor: Hunyadi Já
nos. (Január 24-én de. 10-ko
is.)

Szabadság: Január 24—25
én: Ismerték egymást. Néme
film. Kiegészítő műsor: Prága
tavasz. Magyar híradó. Januá
26-tól 28-ig: Múló évek. Szov
jet film. Kiegészítő műsor
Prágai állatkertben.

Matiné: Január 25-én: Öte
a Barska utcából.

Közlemény

Értesítjük Komló város lakosságát, hogy folyó hó 25-é reggel 8 órától déli 12 óráig a egész város területén, — Kö könyös Kelet és nyugati r szén reggel 8 órától délután 1 óráig, halaszthatatlan munká miatt áramszünetet tartunk.

Az áramszünet a kórház nem vonatkozik.

Apróhirdetések

Eladnám Dávidföld, Munkác Mihály út 69. sz. egyedülálló h zamat lakáscserével tröszti dolg zónak. Érdeklődni a fenti c alatt.

Eladnám Dávidföld, Ifjúság út 31. sz. ikerházamat azonnali b költözhetőséggel. Érdeklőd ugyanitt.

Eladnám Dávidföld, Rónai út sz. ikerházamat lakáscserév tröszti dolgozónak. Kökönyös előnyben. Érdeklődni a fenti c alatt.

Eladó egy konyhabútor. Ző utca 6. I. emelet, Vad Sándorn

Nylon harisnya javítást, gé szemfelszedést egy nap alatt vé zek, Boczné, Dávidföld, Zich Mihály út 4. (A volt építésvezet séggel szemben).

Bot- és hasábfa eladó. Érdeklőd ni lehet 20-67 telefonszámon K módi József, Sovány Jenőnél.

Eladnám Dávidföld, Székely Be talan út 78. sz. ikerházamat, azo nali beköltözhetőséggel. Korm nyos Mihály.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lap
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó
az MSZMP városi bizottsága
Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-18, 12-58, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, valamint a párt szervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Telefon: 20-97.
Felelős vezető Meller Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1959. JANUÁR 28.

A városi NEB vizsgálata

A Komló Városi Népi Ellenőrző Bizottság Komló város területén 1958. december 15. és 1959. január 15. között vizsgálatot folytatott a magánkisiparosok tevékenységéről, amelynek rövid értékelését közöljük:

A népi ellenőrök megvizsgálták az autószerelő, műszerész, kőműves, villanyszerelő és vízvezetékszerelő iparágakat.

A vizsgálat általános megállapításai:

A magánkisipar Komló város területén elsődleges feladatát — a helyi lakosság részére javító-szolgáltató tevékenységet — nem látja el, s ezzel nem biztosítja a lakosság szükségleteinek jobb kielégítését. Ez vonatkozik különösen azokra az iparágakra, amelyekben az állami és szövetkezeti szektor amugy is szűk kapacitással rendelkezik. Ezekben az iparágakban a kisiparosok túlnyomórészt közületek részére végeznek munkát.

A részletes megállapítások közt elsőként kell említeni, hogy a rendeletek betartása mellett a kisiparosok tevékenysége a vízvezetékszerelő, villanyszerelő és kőműves szakmákban nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek a lakosság szükségleteinek jobb kielégítését kívánná meg.

A felsorolt szakmákban — a város területén — a lakosság felé történő szolgáltatást egyedül a Helyiipari Vállalat végzi, amelynek kapacitása azonban ezekben a szakmákban szinte jelentéktelen, s kihat a közületi munkákra is, amennyiben a közületek ilyen irányú szükségleteit is kisiparosokkal kénytelenek végeztetni. Az érthetően nagyobb jövedelmet biztosító közületi munkák ezért kerülnek előnybe a kisiparosoknál, feladatukkal, a lakosság ellátásával szemben.

A városi tanács vb. ipari osztályánál tartott vizsgálat alapján megállapították a népi ellenőrök, hogy a tanács hivatkozott osztálya iparigazgatási, iparhatósági, valamint árhatósági feladatát jól látja el. A kiadott engedélyek a lakosság részéről ténylegesen felmerült igénynek megfelelően és megfelelő körzetben kerültek kiadásra.

A Népi Ellenőrzési Bizottság értékelve a vizsgálatot, városi tanács ipari osztálya felé javaslatot tett egyrészt azért, hogy a kisiparosok tevékenységét egyre jobban és folyamatosabban irányítsa a lakosság szükségleteinek kielégítése felé, valamint a Komlói Helyiipari Vállalat megfelelő fejlesztésével biztosítsa egyrészt az egészséges versenyt, másrészt a jelentkező kerületi munkák szocialista szektorral való elvégeztetésének lehetőségét.

Városi NEB

A komlói tröszt dolgozóinak versenyfelhívása

A Pécsi és a Komlói Szénbányászati Trösztök között már hagyományossá vált a párosverseny. Az elmúlt évek folyamán mindkét tröszt részére jelentős eredményeket hozott. Ennek alapján az 1959-es évre is fel kívánjuk újítani a Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozóival a hagyományos párosversenyünket.

A Komlói Szénbányászati Tröszt nevében párosversenyre hívjuk a Pécsi Szénbányászati Tröszt minden dolgozóját! Az értékelés félévenként történjen az alábbi pontok szerint:

Az értékelés alapját az 1959 éves terv első, illetve második félévre vonatkozó tervszámok szolgálják.

A balesetnél az 1958. évi tényszám szolgálja az alapot az 1959. I. félévi kiértékelésnél és az I. félévi tényszám a II. félévi értékelésnél.

1. A mindenkori féléves termelési terv túlteljesítése, 1 százalék többlettermelés, vagy lemaradás ± 10 pont.

2. Az összüzemi teljesítmény féléves termelési tervének túlteljesítése, 1 százalék többlettermelés vagy lemaradás ± 5 pont.

3. Az önköltség mindenkori féléves tervének teljesítése, 1 százalék túlteljesítés vagy lemaradás ± 10 pont.

4. Az átlagkalória-termelés féléves tervének túlteljesítése, 1 százalék többlettermelés vagy lemaradás ± 5 pont.

5. Balesetek számának csökkentése az alapidőszakhoz viszonyítva 1 százalék csökkentés vagy növekedés ± 2 pont.

A két tröszt versenye segítse elő dolgozóink életszínvonalának emelkedését, valamint az egész magyar nép ügyét! Jószerencsét!

A Komlói Szénbányászati Tröszt dolgozói nevében:
CZÉDER JÁNOS tröszt biz. elnöke
KELEMEN LÁSZLÓ városi MSZMP-titkár.
POZSGAY KÁROLY tröszt főmérnök

Tovább emelkedik a mennyiségi széntermelés

A január 22-től 24-ig terjedő időszak alatt tovább emelkedett a tröszt mennyiségi széntermelése. E három nap alatt 3 tized százalékot emelkedett a tröszt esedékes havi tervének teljesítése. Igy 24-én 102,6 százalékon állt.

A három nap alatt nőtt Kossuth-bánya, III-as akna, Szászvár és — bár 100 százalék alatt —, Béta-akna mennyiségi termelése.

Kisebb mértékben visszaesett Anna-akna és Mázа termelése.

Nagymányok már 20-a óta tartja egyenletesen a 101,5 százalékos szintet.

Ismét a Komlói Szénelőkészítőmu a győztes

A Pécsi és Komlói Szénelőkészítőművek között folyó párosversenyben, 1958. IV. negyedévének eredményei alapján, hasonlóan az előző időszokhoz, ismét a komlói üzem lett a győztes.

A komlói üzem lényegesen jobb eredményeket ért el a mennyiségi és minőségi tervteljesítésben, a kokszszén előkészítésben és szállításban, a béralap és önköltségi terv betartásában, és az igazolatlan műszakmulasztások csökkentésében, mint a pécsi szénosztályozó.

A mennyiségi tervteljesítésben a komlói szénosztályozó 5 tized százalékkal szerezte az elsőséget, s a minőségi terv teljesítésében 1,9 százalékos előnyre tett szert. A kokszszén előkészítésben és szállításban a pécsiek a terv alatt maradtak 7,4 százalékkal, Komló viszont ennyivel túlteljesítette. A komlói üzem 4 tized százalékkal többet takarított meg a béralapból a negyedév folyamán, mint a pécsi üzem. Míg Pécs az önköltségi tervét 9,7 százalékkal túllépte, addig Komló 3,2 százalékos megtakarítást ért el. Pécsett az előző negyedévhez viszonyítva 100 százalékkal növekedett az igazolatlan mulasztások száma, míg Komlón 43,3 százalékkal csökkent. Ezzel a komlói üzem teljesítette az „élüzem" szint minden feltételét.

Új háztartási áramdíjszabás

A január elsején történt termelői és fogyasztói árrendezésekkel egyidőben a nehézipari miniszter a 4/1958. (XII. 31.) NIM—AH számú rendeletében új alapra helyezte az áramdíjszabások rendszerét is.

Az új rendszer az úgynevezett tömb-áramdíjszabás. Ez azt jelenti, hogy egy évre, — azon belül hónapokra, — meghatározott kWó mennyiségéért az elrendelt egységárat kell fizetni. A tömbön felül fogyasztott kWó-ért lényegesen kevesebb díjat kell fizetniük a háztartási fogyasztóknak.

Komló területére két háztartási áramdíjszabási rendelet érvényes. Azon bányászok részére, akik zárt kolóniákban vagy a bánya tulajdonát képező szolgálati lakásokban laknak, 1 évre 240 kWó tömböt ír elő a rendelet. Ez a tömb időszakokra oszlik. Az V., VI., VII. és VIII. hónapban 15 kWó, a III., IV., IX. és X. hónapokban 20 kWó. Az I., II., XI. és XII. hónapokra havi 25 kWó. Ezek a bányászok a tömbön belül fogyasztott áram kWó-ért 1,50 forintot fizetnek, viszont a tömbön felül fogyasztott mennyiség kWó-ért 0,60 forintot.

A nem szolgálati lakásban vagy zárt kolóniában lakó bányászok, és egyéb lakók részére a megállapított tömb évi 208 kWó. Időszakonként a következőképpen oszlik meg: A fentivel azonos első időszakra 12, a másodikra 18, és a harmadikra 22 kWó havonként. E fogyasztók részére a tömbön belüli fogyasztásra 1,80 forint a díj, a tömbön felüli fogyasztásra pedig 0,80 forint.

A díjbeszedés havonként történik. A tömbön felüli fogyasztásra is havonként kapják a fogyasztók a kedvezményt. A kedvezményes áram díjszabásnál az egyik havi fogyasztás nem befolyásolja a másikat.

A háztartási gépek külön díjszabása megszűnt. Csak a kisipari célra használt áram díjszabása tér el a fent felsoroltaktól. A háztartásokban — a rendelet által szükségtelenné vált — fogyasztásmérőket az áramszolgáltató vállalat leszereltet. A saját tu-

Komló területén a rendelet — a sok előkészítő munka miatt — előreláthatólag a második negyedév, azaz április elsején lép életbe.

Ujítási előadók értekezlete

Egy év alatt 6 millió 453 ezer forint megtakarítás

Január 23-án délelőtt 9 órakor kezdődött a Komlói Szénbányászati Trösztben az üzemek újítási előadóinak és szakszervezeti aktivistáinak negyedévenkénti szokásos értekezlete. Ezen a tröszt valamennyi üzemének érdekeltje megjelent.

Előadást Bukovecz Lajos elvtárs tartott, a területi szakszervezeti bizottság tagja. Tájékoztatta a jelenlévőket a szakszervezeti bizottságok és szakszervezeti aktivisták feladatáról, az újítási mozgalomban. Részletesen ismertette, hogy mi kell tenni az újítások mennyiségének növelésére, hogyan szervezzék meg az ellenőrzést, stb.

Ezt követően Szajkó István elvtárs, a tröszt újítási előadója tartott beszámolót az Ujítók és Feltalálók II. Országos Kongresszusáról.

Szajkó elvtárs beszámolójának második részében az újítómozgalom trösztön belül elért 1958. évi eredményeivel foglalkozott és tájékoztatást adott az 1959-es év célkitűzéseiről.

Összehasonlításul elmondotta, hogy 1957-ben a tröszt területén 498 újítást nyújtottak be, és ezek közül bevezetésre, alkalmazásra került 172. 1958-ban már 670 újítást nyújtottak be a tröszt dolgozói, amelyek közül már eddig ered ményesen alkalmaznak 199-et. Megjegyezte még, hogy mindkét évben rossz az arány az elfogadott és bevezetett újítások között.

Szajkó elvtárs forintösszegben is kimutatta a fejlődést.

Az 1957-ben bevezetésre került újításokkal 4 millió 747 ezer forintot, míg az 1958-ban vezetettekkel 6 millió 453 ezer forintot takarítottak meg.

Az értekezlet bányászhíradó-film vetítéssel ért véget.

Milyen előadásokat hallhatunk a nők iskoláján?

Városunk asszonyai valószínű örömmel fogadják, hogy a nőtanács rendezésében megindul a nők iskolája, ahol főleg asszonyokat, édesanyákat érdeklő előadásokkal segítik a gyermeknevelés, a családi élet különböző területein az asszonyok munkáját.

Az első ilyen előadást február 4-én délután 5 órakor tartják „A serdülőkor orvosi szemmel" címen. Az előadást dr. Simkó Zoltán professzor tartja.

A tíz előadásból álló sorozatban olyan előadások szerepelnek, mint pl. A házasság orvosi szemmel, férfi és nő egyenjogúsága a házasságban, a nők szexuális élete, divat és lakberendezés stb.

Az előadásra a nőtanács bérleteket bocsátott ki. A 10 előadásra szóló bérletek ára 12 forint, s még néhány napig válthatók a nőtanács irodájában (Lenin tér 1.).

Akik nem kívánják az előadássorozatot végig meghallgatni, lehetővé teszik, hogy egy-egy előadásra a helyszínen is válthassanak jegyet 2 forintos árban.

Az előadásoknak az a céljuk, hogy a nők minél szélesebb ismeretre tegyenek szert a család életével kapcsolatban. Ezért minden alkalommal szakembereket hívnak meg előadónak, orvosokat, jogi szakembereket, a divat területén jártas dolgozókat stb.

Ünnepi könyvhét „Csendes Don" a magyar-szovjet baráti hónap során

A MSZBT komlói elnöksége is készül a magyar-szovjet baráti hónap megünneplésére.

A baráti hónap ünnepi műsorához tartozik, az ünnepi könyvhét, amit városunkban szovjet könyvkiállítással kötnek egybe. A könyvesbolttal közösen február második felében rendezik meg a kiállítást a Május 1 Kultúrotthonban. Itt bemutatásra kerülnek az eddig megjelent műveken kívül, a könyvhét alkalmára kiadott új alkotások is.

Bizonyára sokan vannak a városban, akik eddig hiányolták, hogy filmszínházaink meg nem játszották a „Csendes Don" című filmet. A szovjet film ünnepi hetén kerül bemutatásra a film mindhárom része.

Reméljük sikeres lesz a tárgyalás és megvalósul az az elképzelés is, hogy a filmhéten városunkban üdvözölhetjük a hazánkba érkező szovjet filmművészeket.

Kulturális rendezvényeken kívül több üzemben, intézményben folyik a barát társaságok megalakítása is.

Lesz-e háztartásigép-kölcsönző Komlón?

A napokban azt kérdezték tőlünk:

— *Miért nem lehet a háztartási boltból parkettkefélőt, porszívót, és mosógépet kölcsönözni?*

Nos. nézzük sorjában a dolgot. Két évvel ezelőtt Kökönyösben, de a város más részén is közkedveltségnek örvendett a kölcsönzési akció. Ez érthető is, hiszen kisebb pénzű ember több van, s örömmel kaptak az alkalmon. Órán ként 6 forintot fizettek, s néhány hétre elvetették a nagytakarítás gondját. Sokat segített ez a „kétműszakos" asszonyokon. De amióta a kölcsönzést beszüntették bizony annál több bosszúság érte a háziasszonyokat.

Ez az érem egyik oldala. A másik: a háztartási bolt panasza. Falkai István áruforgalmi előadó elmondta, hogy a háztartási gépek kölcsönadása rengeteg bajjal járt. A bolt egész évre bérelte a gépeket, de az érdeklődés nem volt kielégítő. A porszívó és egyéb többet állt az üzemben mint amennyit használták. Sőt volt olyan időszak, amikor a gépek javítás miatt hetekig a műhelyben (Budapesten) töltötték a drága időt.

Egyszóval a kölcsönakció nem volt kifizetődő a bolt szempontjából, ezért szüntették be.

Falkai István szerint a vállalat az időn megszervezi a gépek kölcsönadását. *Amennyiben kellő számú jelentkező lesz, akkor ismét megindul a kölcsönzés. Az akciót a kökönyösi háztartási boltban bonyolítanák le. Ezért az érdeklődők személyesen vagy telefonon (16-60) jelentsék be kölcsönzési szándékukat.*

Féléves verseny

A nagymányoki bányaüzem a mennyiségi termelés növelése, a balesetek számának csökkentése, az önköltség csökkentése, a kalóriaterv teljesítése és az összüzemi teljesítmény növelése céljából párosversenyre hívta ki a mázai bányaüzemet.

A versenyt féléves időtartamra kívánják fenntartani, amelybe beleesik a tanácsköztársaság megalakulásának 40. évfordulója, április 4-e, és május elseje. A verseny egyik célja ezen ünnepek méltó megünneplése.

A felhívást a mázai bányaüzem dolgozói elfogadták, és a verseny megindult.

A bányamozdonyvezető

A hóval takart altárói pályaudvar vasúti sinein sok száz üres és anyaggal teli csille sorakozik. A csillék előtt a villamosmozdony, ebben a vezető várja a „parancsot" az indulásra. Ezen a kis pályaudvaron is úgy történik a forgalom irányítása, mint az ország más pályaudvarain. A diszpécser-irodából a hangszóró utasítást sugároz: „a 41-es vonat induljon az üressel az első vágányról". S ebben a pillanatban az eddig pirosan fénylő jelzőlámpa színe megváltozik; zöldet mutat. Szabad a pálya, indulhat a vonat.

Az 5. vágányon másik szerelvény várja az indulási „parancsot". Oda sietünk, hogy indulás előtt még néhány szót válthassunk a mozdonyvezetővel. Bimbó Sándor kicsit meglepődik, hogy munkájáról érdeklődünk. De azért mindent elmond, amit tudni kívánunk.

— Mit is mondhatnék munkámról — kezdi beszédét —, talán azt, hogy nagy a felelőssége minden mozdonyvezetőnek. Különösen a népesvonatoknál. Ilyenkor nagyon kell vigyázni, mert egy vonaton mintegy 200 ember utazik a bányába, s ezeknek az élete ez idő alatt a mozdonyvezető kezében van. Egy meggondolatlan cselekedet és kész a baleset s esetleg sok ember veszítheti életét. Ezért is kell a mozdonyvezetőnek mindig pihenten szolgálatba lépni, hogy adott esetben higgadtan és meggondoltan tudjon cselekedni...

A népszállításon kívül nekünk kell az üres csilléket és az anyagot az aknához szállítani és onnan a szénnel és egyéb anyaggal telt csilléket kiszállítani a napszintre. Itt is figyelmesnek kell lenni. A figyelmetlenségből „karambol" történhet, amely nagy kiesést jelenthet.

Aztán munkájáról másra fordítja a beszédet.

— Munkásember vagyok, nem végeztem technikumot, vagy gimnáziumot, de azért van érzékem a helyes és szép magyaros kifejezésekre. Ezért is fogadtam nagy megelégedéssel az „Uj Komló"-ban megjelent „Édes anyanyelvünk" című rovatot. Annál is inkább, mert az új fürdőben gyakran találkozunk olyan hirdetményekkel és plakátokkal, melyek feliratai nyakatekert, érthetetlen mondatokat és magyartalan kifejezéseket tartalmaznak. — A plakátok írói is olvashatnák az újságban azokat a cikkeket, melyekben a helyes magyar kifejezésekkel foglalkoznak...

Tovább nem beszélgethettünk, mert a jelzés indulást parancsolt. Hangszórón is, s a jelzőlámpával is. A szerelvény elindult és néhány perc után eltűnt az altáró sötét folyosóján.

A nemzetközi nőnap megünneplésééért

Közeledik március 8-a, a nemzetközi nőnap, amikor az egész világon a nőket, az édesanyákat, a munkásmozgalomban élenjáró asszonyokat köszönti a család, a munkatárs.

A városi nőtanács január 22-én tartott végrehajtó bizottsági ülésén beszélte meg, hogy városunkban milyen módon teheti minél szebbé, emlékezetesebbé a nemzetközi nőnapot.

Már a nőnap előtt a közeli hetekben találkozókat rendeznek, idős asszonyokkal, akik a felszabadulás előtt részt vettek a munkásmozgalomban, vagy elsők között voltak a nőmozgalom megindításában.

Felkeresnek olyan idős asszonyokat, akik régen sokat tettek a nők védelmében, tevékenyen részt vettek a nőszervezet munkájában, de most már betegségük vagy koruk nem engedi meg, hogy dolgozzanak.

A város üzemeiben és területi nőbizottságainál előadásokat, beszélgetéseket szerveznek, a gyermek-, a családvédelemről, a nők védelméről, problémáiról.

Március 8-án kerül sor az ünnepi megemlékezésre. Erre Budapestről hívnak előadót, aki megemlékezik az asszonyok, leányok munkájáról, köszönti a város asszonyait. Tervük szerint ismét meghívnak szovjet asszonyokat is, akikkel közösen emlékeznek meg a felszabadulásban segítő szovjet nőkről.

Felkérik Komló üzemeit, férfi dolgozóit, hogy ők is segítsenek ünnepélyüket szebbé tenni. A városban lévő fiatalasszonyokat, leányok az idős asszonyokat, veteránokat köszöntik majd virággal.

A Nőtanács küldöttséget küld a kórházba, hogy azok az asszonyok, édesanyák is érezzék az ünnepet, akiket betegségük ágyhoz köt, vagy éppen a szülőotthonban nemrég adtak új életet.

A nemzetközi nőnap megünneplésének gondolata azzal indult, hogy évenként egy napon emlékezzünk meg a nők munkájáról, áldozatvállalásáról. A nőtanács terve tükrözi Klara Zetkinnek ezt az elgondolását és az asszonyok munkáját, tevékenységét, harcait állítja majd e napon városunkban is a közérdeklődés középpontjába.

Uj szakkör a Zrínyi Művelődési Házban

A kultúrotthonok vezetősége elhatározta, hogy február hónapban a Zrínyi Művelődési Házban könyvkötő szakkört indít, ahol a résztvevők szakképzett irányító vezetése mellett megtanulják a könyvfűzés, könyvkötés tudományát. Igaz, hogy ez nem oldja meg a város összes megrongálódott könyveinek javítását, de akik a szakkör munkájában részt vesznek, legalább saját könyveiket fel tudják újítani.

A szakkörre jelentkezni lehet február 3-ig a Zrínyi Művelődési Ház irodájában. A szakkörön való részvételért fizetni nem kell, a tanítás díjtalan. Előreláthatólag a Zrínyiben működő városi könyvtár könyveinek bekötésével tanulnak a résztvevők, majd később lehetőség nyílik arra is, hogy saját könyveiket bekössék. Ilyen esetben a felhasznált anyagot kell a tanulóknak megfizetni.

Nyugdíjtájékoztató

Az elmúlt év végén megjelent új nyugdíjtörvény értelmezéséről adott tájékoztatót a közelmúltban az e célból városunkba érkezett Kondor Zoltán elvtárs, a bányászszakszervezet társadalombiztosítási osztályának munkatársa. Az alábbiakban tájékoztatójából közlünk néhány közérdekű részletet.

Az özvegyi nyugdíj

Életkorra való tekintet nélkül jár nyugdíj annak az özvegynek, akinek férje (élettársa) 2/3 részben rokkant, vagy üzemi baleset következtében hal meg.

Élettársnak (házasság nélküli együttélés) is jár özvegyi nyugdíj, ha együttélésük legalább 5 éve tart, vagy együttélésükből legalább egy gyermek született.

Feleség után jár a férjnek is özvegyi nyugdíj, ha a férjet a feleség tartotta el.

Ha az özvegy újból férjhez megy, özvegyi nyugdíja megszűnik, de végkielégítés címén nyugdíjának egy évi összegét kapja.

Szülői — nagyszülői nyugdíj

jár annak, akinek biztosított gyermeke, eltartója meghal s halála előtt szüleit — nagyszüleit legalább egy éven át részben, vagy egészben eltartotta.

Háztartási nyugdíjpótlék

annak a házas nyugdíjasnak jár, akinek az új nyugdíjtörvény előtt pótlékokkal együttes nyugdíjjáradéka a 850 forintot nem haladta meg.

Az ennél kisebb nyugdíjjáradékot ilyen címen legfeljebb 850 forintig egészítik ki. Tehát a fentiek alapján 750 forint nyugdíj esetén 100 forinttal, 800 forint esetén 50 forinttal stb.

Rendkívüli felemelt nyugdíj

Az új nyugdíjtörvény az eddigi kiemelt nyugdíjakat új rendelkezéssel egészítette ki. A törvény szerint külön 20 százalékkal kell felemelni azon dolgozók nyugdíját, akik a „Szocialista Munka Hőse" cím viselői. Az így felemelt nyugdíj összege azonban nem haladhatja meg a havi 3500 forintot.

Nyugdíjcsökkentés

Csökkentett összegű nyugdíj jár annak a személynek, akit jogerősen 3 évet meghaladó börtönbüntetésre ítéltek államellenes bűncselekményért, a népköztársaság elleni tettéért. Az ilyen személy nyugdíja havi 500 forintnál nem lehet több, s ilyen esetben az özvegyi nyugdíj nem haladhatja meg a havi 250 forintot. A nyugdíjtörvény e rendelkezése vonatkozik az olyan volt tőkés, burzsoá és osztályidegen személyekre is, akik a felszabadulást követő időben a népköztársasággal szemben ellenséges magatartást tanúsítottak.

*

Az új nyugdíjtörvény, amely immár az utóbbi években harmadszor jelent emelést nyugdíjasainknak (az első 1952-ben volt, a második 1954-ben) a jelenlegi mintegy 610 ezer nyugdíjas közül kb. 500 ezret érint. A törvény végrehajtása rendkívül nagy feladatot ró az ennek végrehajtásával foglalkozó dolgozókra. Az illetékes szerveknek ezért az a kérésük, hogy senki ne türelmetlenkedjék — még ha esetleg csak néhány hét múlva kerülne is az ő nyugdíjuk rendezésére sor — mert valamennyi érintett nyugdíjas visszamenőlegesen megkapja a neki megjáró felemelt nyugdíjösszeget.

Ülést tartott a KISZ városi bizottsága

Január 22-én kibővített ülésen tárgyalták meg a KISZ 1959. évre szóló városi programtervezetét.

A programtervezet alapgondolata, hogy ez évben minél több szervezeten kívüli fiatalt kell bevonni a KISZ rendezvényeire, elevenebb ifjúsági munkát kell kialakítani az alapszervezetekben, mergősíteni a vezetőség tevékenységét.

A programtervezet megbeszélésénél élénk vita alakult ki. A bizottság tagjai — alapszervezeti titkárok — elmondották véleményüket, javaslataikat az ifjúsági munka megjavítására. Több szó esett a leányfanács munkájáról, a szervezetek kulturális tevékenységéről, a fiatalok neveléséről.

Legfontosabb terület városunkban a bányász fiatalok között végzendő nevelőmunka. Elmondották, hogy nagyon el voltak hanyagolva az utóbbi időben a legényszállások lakói, ahol nagyon sok fiatal van és szabadidejüket sokszor nem tudják mivel tölteni. Olyan szórakozást keresnek, ami nem éppen megfelelő, kártyázás, kocsmázás stb.

Be kell menni a KISZ-nek a legényszállásokra és ott tevékenyen részt venni a fiatalok szabadidejének helyes megszervezésében. Ismeretterjesztő előadásokat kell rendezni a fiatal bányászok részére.

Másik elég elmaradott terület a nemdolgozó leányokkal, fiatalasszonyokkal való törődés. Ezek számára a programterv szerint Kökönyösben és Kenderföldön rövidesen megalakítják a területi KISZ-alapszervezeteket.

A hozzászólók közül többen foglalkoztak a takarékossági mozgalommal, a vezetőségi tagok aktivitásával. Többen hívták fel mozgalmi munkájuk közben felmerülő nehézségükre a figyelmet, melyben a KISZ végrehajtó bizottságtól várnak sürgős segítséget.

Hirdessen az Új Komló-ban

A párttaggyűlések időpontja

Kenyérgyár pártszervezet január 30-án 14 órakor, **Mázabányaüzem** február 2-án 14 órakor. **Vájáriskola** február 6-án 15 órakor, **Pedagógus pártszervezet** február 5-én 15 órakor. **Kossuth-bánya szenes, feltáró, szállító fő körleteinél**, valamint a **gépüzemnél** február 11-én 15 órakor. **Tanács pártszervezet** február 12-én 16 órakor. **Építőipari Vállalat pártszervezeténél** február 13-án 16 órakor. **Szászvár bánya** február 15-én 9 órakor. **Kossuth-bánya irodai pártszervezete** január 28 helyett február 13-án 15 órakor tartja taggyűlését.

„Púderezett" arcok

A napokban Nagymányokon a Brikettgyárban jártam. Amint kerülgettem a szénnel és brikettel megrakott csilléket, hátulról megszólított valaki:

— Milyen fényképezőgépe van, munkatárs?...

Visszafordultam. Két fiatal állt mögöttem. Arcukat vastag fehér porszerű anyag borította, mosolyogtak és szemük kíváncsian csillogott. Válaszoltam a kérdésükre, de ez után az újabb kérdéz következett:

— 6x6-os filmet használ?...

Most már kezdtem én is kíváncsi lenni. Miért van a fiúk arca fehérre festve?

— Gesztenyelisztet szállítottak, hogy ilyen fehérek?

Összenevettek. Ez a két fiú, maga a vidámság. Válaszoltak:

— Tudja, ott csillézünk, ahol a bitument, meg a szurkot törik, és ez a por kimarná az ember bőrét. Ezért van „bepúderezve" az arcunk — válaszolt a beszédesebb.

— Van egy Csehszlovákiából hozott arckrém is, amit használni kellene, de annak kissé kellemetlen a szaga... — mondja a másik.

Ha már megindult a beszélgetés, hát megkérdem nevüket is.

— Ritter József vagyok — mutatkozott be a beszédesebb.

— Engem Juhász Mátyásnak hívnak.

— No és hány évesek?

— Mindketten 41-esek vagyunk. Együtt jöttünk ide dolgozni két éve — válaszolt Jóska.

— Fizetés?

— Időbérben dolgozunk, megvan az 1300—1400 forint — mondja Matyi.

— Hát ebből bizony sok mindenre telik!

— Nem panaszkodhatunk újból összenevetnek, és egy kissé hamisan kacsintanak egymásra.

Mintha megéreztem volna hogy miért.

— Szórakozni is szoktak?

Csak egy újabb hamiskás kacsintással adják tudtomra hogy — naná!

De már sietve el is köszönnek, vár rájuk egy csillé. Nekirugaszkodnak és toljá be a gyárba. Vastagon púderezett arcuk még akkor is mosolyt mutat, amikor a kanyarban mégegyszer visszafordulnak.

Ne felejtsük a múltat!

A gyermekmunkások embertelen kizsákmányolása

„A győri selyemgyárat az állam tartja fönn és jelenleg mintegy kétszáz gyermekleány dolgozik benne. A gyárban 12—16 éves gyermekek dolgoznak, akik jórészt az állami gyermekmenhelyekből és árvaházakból kerültek ide... Az intézeti leányok között fellépett a tüdővész. Az intézeti főorvos szerint a tüdővész egyrészt a helytelen táplálkozásra vezethető vissza, másrészt pedig az az oka, hogy a leányok túl hosszú időt töltenek a gyárban. A leányok jelenlegi fizetése napi 3 korona, óránként tehát 30 fillér, ebből levonnak napi 2 koronát élelmezésre, a fönnmaradó összegből egy kis zsebpénzt adnak a leányoknak, a többit pedig ruházat beszerzésére teszik el részükre..."

(Népszava, 1917. november 9.)

Ami tetszik

A Kossuth utcai takarékpénztárban állandó sorsolási tanácsadással szolgálnak. Akik bármely békekölcsön húzás idején nem nézték meg vagy csak felületesen futottak végig a nyereményjegyzéken, a takarékpénztárban felvilágosítást kapnak.

*

A tanács intézkedésére a mecsekfalui utat a művelődési otthonnál megjavították. Néhány napja ugyanis az útról lefolyó víz az épület pincéjébe gyűlt.

Ami nem tetszik

A Sport Étteremben az utóbbi időben nem árulnak trafikot. A fogyasztók jogosan zúgolódnak.

*

A Dávidföld Székely Bertalan út 8. számú ház körül nagy repedés tátong s az épület alá folyik a víz. Az építők figyelmébe ajánljuk.

*

Anna-aknán a két bérháznál nincs közvilágítás. Az ott lakók járda híján bokáig érő sárban járnak.

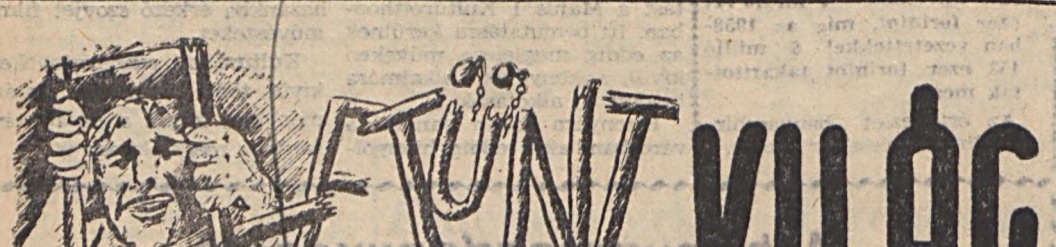

III.

SOKAT adtak az urak arra, hogy a munkás lépten-nyomon érezze: mindenben engedelmeskedni kell, mert ha nem... Szeli műszaki főtanácsos, bányaüzemfőnök (ez volt a hivatalos titulusa) aláírásával látott napvilágot az a három oldalnyi írás, mely ezt a címet viselte:

KIVONAT A SZOLGÁLATI ÉS MUNKARENDI SZABÁLYZATBÓL

A 14. § kimondja, hogy az elöljáróikkal szemben *„engedelmeskedni a munkás fő kötelessége"*.

Hogy *„magánosok irányában a munkásoknak illedelmesen kell magukat viselniök. A munkásszemélyzet mindenütt jól fegyelmezett, rend- és bikeszerető, tiszteletre méltó testületnek mutassa magát"*.

Tehát tűrni, tisztelni a *„magánosokat"*, jó arcot vágni, bármi módon is kínozzák a munkásembert.

„A munkásoknak joga, sőt kötelessége minden tekintetben indokolt panaszt tartózkodás nélkül a magasabb elöljárónak illendően, kellő szerénységgel" jelenteni.

E hangzatos szólam a 16. §-ban olvasható. S hogy ennek mennyire lehetett hinni, azt bizonyítja Hering László esete, aki panasziratot terjesztett be. Eredményéről az 1943. április 9-én kelt 21. számú hüsz. pk. parancsa eképp emlékezik meg:

„Hering László lakatost a komlói kőbányában, mert elöljáró hadüzem személyzeti parancsnokát 1943. III. 16-án kelt panasziratában alaptalanul durva és gorombabánásmóddal vádolta, s a panaszirat beterjesztésénél a szolgálati utat mellőzte, 30 napi szigorított fogsággal fenyítette meg a m. kir. pécsi 4. honv. ker. parancsnok, mint illetékes pk.

A fenyítés folyamatban van".

Hát így lehetett hinni a szeliknek. S micsoda égbekiáltó bűnnek tekintették abban az időben, ha egy dolgozó meg merte mondani véleményét, vagy panaszkodni merészelt a durva bánásmód miatt. Képmutató módon felhívták a figyelmet a panasz megtételére és ha valaki élt ezzel — 30 nap szigorított...

Van egyéb ellentmondás is ezekben a parancsokban. Ilyen például (I. sz. hüsz. pk. parancs, 1943. jan. 19.), hogy Molnár Mihály takarítót 4 napi szigorított fogsággal fenyítették meg. Indok: igazolatlanul műszakot mulasztott és serdülő kora ellenére dohányzott és ivott. Tehát arra nem volt serdülő korú, hogy bányában dolgozzon, hogy elszenvedje a 4 napi szigorított fogságot —, hogy cigarettázzon, arra igen...;

UNALMAS órájában Kovács főhadnagy úr „hadiüzemmé" léptette elő az akkori kultúrházat és az ide való belépést külön engedélyhez kötötte. Nagyon sokan nem juthattak be a kultúrházba, nagyon sokan nem nézhették meg a filmeket, mert nem volt engedélyük a *„hadiüzembe"* való belépésre. De idézzünk az 1943. február 12-én kiadott parancsból:

„A kultúrházba való belépést, a látogatók szorosabb ellenőrzése végett olyképp szabályozom, hogy engedélyem nélkül oda senki be nem léphet". „Minden komlói lakos (akik nem hadiüzemi alkalmazottak. — Szerk.) *a mozilátogatók is, csak esetenként közölt szóbeli vagy általam kiállított írásbeli belépési engedéllyel léphetnek a Kultúrház épületébe... Akik a mozit, illetve a Kultúrházat látogatni óhajtják, ebbeli szándékukat a körjegyzőségnél jelentsék be. Felkérem a körjegyzőt, hogy mindazokról, akik jelentkeznek és úgy nemzeti, politikai, valamint erkölcsi szempontból egyaránt megbízhatók, részemre két példányú kimutatást készítsen. A kimutatás egyik példányát a belépési engedéllyel pecséttel és aláírásommal ellátva a Kultúrház vendéglőjében alkalmas helyen kifüggesztem.. E parancsom végrehajtásáért a kultúrházi vendéglőst, illetve családtagjait, a mozilátogatást illetőleg pedig a mindenkor kirendelt mozi-ellenőrző közegeket teszem felelőssé".*

S hogy sajátkezűleg függesztette-e ki Kovács főhadnagy úr a kimutatást és hogy valóban alkalmas helyen-e — nem tudjuk. Sőt még azt sem tudjuk, hogy a parancsba foglaltakért hogy felelhetett a vendéglős és annak családtagjai. De azt tudjuk — az élő tanúk elmondásából —, hogy nagyon sok komlói, hadiüzemi dolgozó és nem hadiüzemi, nem látogathatta a Kultúrházat. Soknak minden indok nélkül nem engedélyezték a belépést, másoknak azért, mert szót emeltek ilyen vagy olyan helytelen intézkedés ellen.

Mindenesetre érdemes megjegyezni, hogy volt olyan időszak Komlón, amikor a Kultúrház és a mozi hadiüzem volt.

*

KOVÁCS főhadnagy és Szeli műszaki főtanácsos, bányaüzemfőnök kimondhatatlanul sok kárt okozott a komlói dolgozóknak. Többen az életüket vesztették, mert így kívánták az urak. Számtalan becsületes dolgozó önérzetét, emberi méltóságát tiporták a sárba. S amikor felelni kellett volna elkövetett bűnükért — mint a patkányok — menekültek.

De még akkor sem hazudtolták meg önmagukat. Minden lehető értéket vonatra rakattak és német cimboráikhoz irányították. A dolgozók munkája nyomán született értékek így lettek semmivé a komlóiak számára.

Az akkori falu izző gyűlölettel figyelte a menekülést. Sokan fenyegették meg pusztító ököllel a nemzeti kincs elrablóit, de tenni nem sokat tehettek. Csőre töltve irányultak a munkásszívekre a csendőrpuskák, a talpnyalók védték gazdáikat. De a sorsukat nem kerülhették el. Sokan kénytelenek voltak visszatérni a kifosztott bányászfalucskába, ahol a munkások **jogos harag**ja várta őket.

Termelési értekezletet tartottak az aknamélyítők

Január 22-én a Komlói Aknamélyítő Körzet valamennyi üzeme termelési értekezletet tartott.

A gesztenyési üzemben Habonyi Sándor körzetvezető tartott beszámolót.

— Körzetünk üzemeinek dolgozói az elmúlt évben becsületesen helytálltak a munka frontján — mondotta. Termelési tervünket 105,8 százalékra teljesítettük, körzeti szinten. Jó eredményeket értünk el az önköltség csökkentésben is, és a múlt évet körzetünk nyereséggel zárta.

Ezt követően Habonyi elvtárs a hibákról s az új feladatokról beszélt részletesen, majd így folytatta:

— Körzetünk ebben az évben a komlói bányaüzemekben 46.3 millió forint értékű munkát végez. A pécsi Istvánaknán pedig több, mint 10 millió forint értékűt. E munkák elvégzésére 720 dolgozó foglalkoztatására kaptunk engedélyt. Ez a létszám máris biztosított.

— A szükséges anyagmennyiséget megrendeltük, melynek leszállítása folyamatban van. Van elegendő üres csille és a termeléshez szükséges gép, valamint sűrített levegő is.

Az értekezleten felszólalt a Bányászati Aknamélyítő Tröszt igazgatója is, A tröszt vezetősége nevében elismerését fejezte ki a komlói aknamélyítők elmúlt évben végzett lelkiismeretes, odaadó munkájáért. Megjegyezte, hogy jó munkájuk jutalma sem marad el, van remény arra, hogy harmadszor is elnyerjék az élüzem címet, valamint körülbelül 6—8 nap nyereségrészesedésre is számíthatnak.

Az újítási mozgalom növeléséért

Január 19-én délután tárgyalta Kossuth-bánya pártbizottsága, Kossuth-bányai újítási mozgalmának helyzetét. Az előadást Timaffy István dr., Kossuth-bánya újítási megbízottja tartotta.

Bevezetőjében beszélt az újítómozgalom munkájáról, eredményeiről, fejlesztéséről. Az eredményeket számszerűleg is bizonyította. Elmondta például, hogy

1955-től 58-ig Kossuth-bányán benyújtottak 693 újítást, ezek közül bevezettek 262-t, amely 4 millió 615 000 300 forint kalkulálható megtakarítást eredményezett népgazdaságunknak.

Ezekért az újításokért díjként kifizettek 277 158 forintot.

Az újítási megbízott beszélt a mozgalom kezdeti nehézségeiről, amelyeket már nagyrészt sikerült felszámolni. — Ilyen volt például a mindenáron való újításra törekvés, amelyet az egyes dolgozók csak az újítási díjért készítettek.

— Az újítások ellenőrzését a legújabb kormányrendelet a szakszervezetre bízta. Kossuth-bánya szakszervezete azonban még egy esetben sem tárgyalta az újítómozgalom kérdését. Jó lenne, ha erre nagyobb gondot fordítanának — mondotta többek közt.

Végül Timaffy István dr. az egyik legfontosabb kérdésről beszélt. Elmondta, hogy kevés az újítás a szenelő és feltáró munkahelyeken. Javasolta, hogy

ezen munkahelyek dolgozói részére tűzzenek ki újítási tervfeladatokat, hogy ezzel a produktív munkahelyek korszerűsítése, művelésének könnyebbé tétele megindulhasson.

A beszámolót vita követte. Többek között felszólalt Wilk János elvtárs, a bányagépüzem vezetője, aki kiemelte a Rudolf-féle pneumatikus szénszállítóval történt kísérletek eredménytelenségét. Elmondotta, hogy ezzel a szerkezettel már hosszabb ideje kísérleteznek, nagy összegeket költöttek rá, és mindeddig még kevés eredmény született. Javasolta, hogy egy bizottság vizsgálja felül, hogy érdemes-e a kísérleteket tovább folytatni.

Helyes lenne, ha minden üzemben tartanának hasonló üléseket, vagy értekezleteket, amelyeken értékelnék az újítómozgalom eredményeit és hiányosságait, valamint megszabnák a továbbhaladás útját.

A tanácsköztársaság évfordulójára

A Komlói Erőmű szén- és salakszállító brigádjai a tanácsköztársaság kikiáltásának 40. évfordulójára munkaversennyel készülnek. A verseny kezdeményezője Lóga János harmada volt. s csatlakozott hozzájuk az üzem valamennyi salak- és szénszállító brigádja.

A versenyszempontok közt szerepel többek közt, az üzemi balesetek csökkentése, a munkahelyek rendben tartása, valamint a kezelési hibából eredő szállítási zavarok megakadályozása a zavartalan üzemeltetés érdekében. A versenykezdeményezést az üzem vezetősége támogatja, és a legjobb eredményt elérő harmadot 500 forint pénzjutalomban részesíti.

Pakura, kötőanyagként

Már régi terve a Nagymányoki Brikettgyár és a Komlói Szénbányászati Tröszt vezetőinek, hogy e gyárban a drága szurok-bitumen növényi kötőanyagok helyett a kőolajipar egyik legolcsóbb készítményét, a pakurát használják fel kötőanyagként. Már nincs messze az az idő, amikor ezek a tervek megvalósulnak.

Mi kell a tervek megvalósításához? 150—200 ezer forintos beruházással egy pakura-tartály és néhány szivatyú. És — ha minden a tervek szerint történik —, áprilisban ezek a berendezések már a gyár rendelkezésére állnak, és indulhat az olcsóbb, jobb termelés.

A beruházások megtérülésére nem kell hónapokat várni! Elég ennek bizonyítására csak annyit mondani, hogy a pakura ára alig fele a bitumenének. Tehát a kötőanyag-felhasználásnál több, mint 50 százalékos megtakarítást eredményez.

Még azt is meg kell említeni, hogy a pakura — mint olaj — nagy részben emeli a brikett fűtőértékét is.

A munkásosztály helyzetének javítását szolgálja

Mintegy fél éve annak, hogy megjelent a párt Központi Vezetőségének határozata a munkásosztály helyzetének javításáról. Az azóta eltelt időben e határozat nemcsak feldolgozásra került, de számos gyakorlati intézkedés is jelzi az abban foglaltak megvalósítását.

A különböző intézkedések végrehajtásában találjuk a Komlói Szénbányászati Tröszt Karbantartó Üzemének munkáját is.

A határozat végrehajtását szolgálja az üzemnek az a jelenlegi munkája, melynek célja, hogy az Ujtelep Ősz utcai bányászok lakását otthonosabbá, korszerűbbé, egészségesebbé tegye. Sokat fordít erre államunk.

Az Ujtelep Ősz utcában 40 bányászlakásban végeznek nagy átalakítási munkálatot, 1 millió 113 ezer forint költséggel. Ebből az összegből kijavítják a lakások szigeteléseit, melyek az évek hosszú sora óta megrongálódtak és ennek következtében a falak átnedvesedtek, egészségtelenné váltak. Egy szobát, fürdőszobát és éléskamrát építenek minden lakáshoz s bekötik a vízvezetéket.

E munkálatok elvégzésére minden családi háznál nem kevesebbet, mint 45 ezer forintot fordít államunk.

Építkezés „szépséghibával"

A nemrég átadott 584-es kenderföldi épület lakói az új otthonban még meg sem melegedtek, máris tele voltak ezernyi panasszal. Őszintén szólva csak egyszerű vizsgálat után is azt kell írnunk: a 22 család részéről történt bejelentés teljesen jogos volt.

Az ott látottakat úgy lehetne legjobban jellemezni, hogy az utóbbi 10 esztendőben Komlón ilyen „fusermunkát" építőipar még nem adott ki a kezéből. Előljáróban megállapíthatjuk: egynéhány felelőtlen ember munkája következtében valóban csorba esett az állami építőipar tekintélyén. Magyarán mondva ez a ház két vállalat: a Bács megyei és a Komlói Állami Építőipari Vállalat közös korcsszüleménye. A kecskemétiek félkészen hagyták itt az építkezést. A helyi vállalat már nem sokat rontott rajta. Végül keserves munkával, 150 nap késéssel, tucatnyi jegyzőkönyvezés után néhány hete mégis átadták a lakásokat. De hogyan? Nézzünk csak egy néhány „apróbb" hibát.

A C. lépcső I. emelet 3. alatt a füstmérgezés veszélye miatt a konyha és a fürdőszoba fűthetetlen. A B. és a C. épületrész erkély ajtaján újjnyi nyílás tátong. Az A. és B—C erkélyajtók között 15 centiméter különbség van. Ez azt jelenti, hogy az ajtók 15 centiméteres tódással zárnak! Ez talán még hagyján. Az az „igazi", hogy mintegy 30 ajtó (szoba, konyha, fürdőszoba ajtó) fordított vasalással működik. Az egyik szobaajtó például annyira suta, hogy rányílik a fürdőszobára és oda csak akkor lehet bemenni, ha a szobaajtót ismét becsukják (fantasztikus találmány).

Az sem lehet valami kellemes, hogy valamennyi konyhába az ajtó mögé szereltek a villanykapcsolót. A C. I. emelet 2-ben az ajtó rányílik a kályhára. Abba a szobába, mégha az ajtót leveszik, akkor sem tudnak nagyobb bútort bevinni! A kéménysor tervezéséről jobb nem is beszélni. A kályhák nem a szoba sarkában, hanem a fal mellett középen állnak. Sőt a B. lépcsőházban annyira közel építették a kisszobékban a kályhát (50—60 centire), hogyha a szerencsétlen földi lény belép, nekiütközik.

Amit eddig felsoroltunk, az csak szépséghiba ahhoz, amit a B. lépcsőházban lát az ember. A szennylefolyó több helyen: az emeleten, a földszinten és a föld alatt is tele volt avval a cementtel, amit az alapozás idején a csatlakozás tömítésére használtak. Ennélfogva dugulás keletkezett! A II. emelet től egészen a pincéig átázott a fal a szennyvíztől. Öt helyen máris lehullott a vakolat. A fáskamrát pedig elöntötte a víz. A C. és a B. lépcsőházban a mosókonyha valóságos ostromállapotban van.

Most már csak arra vagyunk kíváncsiak: a) mi erről az illetékes építőknek a véleménye; b) a műszaki ellenőr miért vette át az épületet?

Ezekre a kérdésekre a lakók is kíváncsiak.

Együtt a munkában — együtt a szabadidőben

Kossuth-bánya telefonszerelő műhelye az integra-épület földszinti részében van. Kis műhely, de minden olyan szerszám, és anyag megtalálható itt, ami szükséges a telefonok és jelzőberendezések javításához.

A műhelyben Nemesi Árpád csoportvezetővel találkozunk. Az altáróban épülő földalatti integra-berendezés rajzait tanulmányozta. Ő tájékoztat bennünket feladataikról és eredményeikről.

— Ott kell kezdenem, hogy a műhely létszámához viszonyítva nagy a munkaterületünk. Mindössze 20-an dolgozunk itt, mint telefonszerelők és mi végezzük Kossuth-bánya, valamint III-as akna összes földalatti telefonjának és jelzőberendezésének javítását, karbantartását. Munkaterületünk a jövőben bővül, mert ha elkészül a földalatti integra, akkor annak üzemeltetése és karbantartása is hozzánk tartozik. Ezeknek a berendezéseknek nagy szerepük van a termelésben, ezért fontos feladatunk, hogy az esetleg bekövetkezett zavarok okát megkeressük és a hibát a legrövidebb időn belül megszüntessük.

Sok esetben okoz az problémát, hogy a bányászok közt vannak még olyanok, akik nem nagyon vigyáznak a berendezésekre. Gyakran összetörik a kézibeszélőket, melyeknek beszerzési ára majdnem 200 forint.

— Milyen a műhely dolgozóinak munkafegyelme?

— Az utóbbi időben lényegesen megváltozott a műhely dolgozóinak hangulata. Megszilárdult a munkafegyelem. Mindenki pontosan, a megszabott időben kezdi el a munkát és becsületesen ledolgozza a 8 órát. Minden hónapban értékeljük egymás munkáját. Elmondjuk, kinek hol kell még javítani. Ez a módszer bevált, előbbre viszi a műhely munkáját.

— Nemcsak a munkában, hanem a szórakozásban is együtt vagyunk. Műszak után gyakran maradunk itt valamennyien sakkozni. Indítottunk sakk-bajnokságot s a legjobb eredményt elérőt sakk készlettel jutalmazzuk meg. Ennek árát közösen adjuk össze.

— Szabad idejében még mivel foglalkozik?

— Nagyon szeretek fényképezni. S ha van egy kis időm otthon, akkor ezzel töltöm. A zenét is szeretem. Van tangóharmonikám, azon igyekszem a legújabb dalokat és egyéb zenei műveket begyakorolni.

— Olvasni is szeret az Árpád — kapcsolódik a beszélgetésbe Hollender József csoportvezetőhelyettes. Ez meglátszik szaktudásán is. Mert kiváló szakmunkás.

A beszélgetésből megtudtuk, hogy a műhely dolgozói nagyon szeretik a szórakozást is. Gyakran járnak moziba, színházba, vagy egy-egy pohár sörre. Telik erre is, hisz havonta átlagosan kétezer forintot keresnek. A becsületes, szorgalmas, s kiváló munka el végzése után mi is jó szórakozást kívánunk nekik.

Kossuth utcán, Kossuth utcán..

Sofőrök ne olvassák

Alig tíz napja, hogy a Dunántúli Naplóban láttam egy mulatságos (persze csak az olvasó szempontjából) rajzot, ezzel a címmel: „Pécsi utcán, Pécsi utcán, hogyha egyszer végig mész".

Ez a pécsi kép azt a pillanatot örökíti meg, amint a város egyik utcáján robogó autó szemközt fröccsenti a járókelőt.

Nos, a minap nem kellett tovább menjek, mint a mi Kossuth utcánk. Az Annacukrászda előtt baktattam úgy délután fél 6 tájban, amikor velem szemközt jött egy „fakarusz". (Ha úgy tetszik fabódés autóbusz). A sofőr bizonyára késve indult, mert valósággal ész nélkül hajtott. Ettől függetlenül volt ideje szórakozásra... Bizonyára megpillantotta, hogy a járdán fiatal lányok sétálnak. Rálépett a gázpedálra és hirtelen az út szélén éktelenkedő víztócsának fordította a volánt. Nagy sikoly és máris „tiszta" vizek voltunk. Merthát engem is telibe kapott. De miért lennék én kivétel, szintén ünneplőben voltam...

Mire felocsudtam, az autó elrobogott. A szürkületben nem tudtam megjegyezni a számát. Persze, hogy nem, hisz' az ember ilyenkor másal van elfoglalva. Én például a szenteknek üzentem....

Tegnap jöttem rá, hogy semmi szükség sem lett volna felírni a „kedves" gépkocsivezetőt, hiszen nap mint nap találkozik az ember ilyen áldott lélekkel. Merthogy a Kossuth utcán, Kossuth utcán hogyha egyszer végig mész, nem kell bemenned a Békébe, vagy a Sportba, mégis elázol.

Réti bácsi*

A hosszú téli estékről tervezésekkel és álmodozásokkal teltek el. Ahogy a télből kiláboltunk, az esti politizálások is megszűntek. Az emberek a Kuszikházban találkoztak; az enyhe március oda csalta őket a szakszervezeti szobába.

Vasárnap este apám is onnan jött haza. Titoktartó ember volt, de ma megeredt a nyelve.

— Holnap estére készítsd el a batyumat. Én is elmegyek — mondta anyámnak.

— Károlyi az urakkal eljátszotta az országot. Odaát új kormány van. Tanácskormány. Proletárdiktatúra. A szomszédos államok katonái átlépték az országhatárt, nyomulnak előre, az ország szíve felé, hogy ezt a hatalmat letörjék a tőkések érdekében — többet nem mondott.

Másnap, esti szürkületkor elbúcsúzott és a Lantos-völgy felé tartott. György-aknáig elkísértem, nevetve mentem mellette az úton. Így nem volt feltűnő. Aznap este harminchatan gyűltek össze. Az erdő sötétsége elnyelte őket s a reggeli nap Komlón köszöntötte a bevonuló civil csapatot. Nem is akárhogyan jöttek, mert a Kolb-testvérek zenéjének ütemére igyekeztek lépést tartani. Jelentkezés után széjjel osztották az embereket. Az idősebbek itt maradtak, a fiatalabbak máshova lettek vezényelve. Apám a sásdi járásban maradt, képességeivel is rendelkeztek. Bányászaink szétszóródtak az ország területén.

Nem túlzok, de büszkék voltunk embereinkre. Tapolcai Laci, aki a háborúban őrmester volt, most zászlóaljparancsnok lett. Kiss Feriből századparancsnok. A hírek, ha hollószárnyon is jöttek, örömöt hoztak.

Réti bácsinak volt egy szamara. Ebben az időben a szamár a legjobb füvet mindig a demarkációs vonal mellett találta. Réti bácsi alacsony, csenevész növésű ember volt, de nagyobb volt benne a vidámság és a huncutság. Ebből a dupláját örökölte szüleitől. Beszélt a szerbek nyelvén és a tréfáskedvű öregembert megszerették. Apróbb vásárlásokra is megbízták, néha egy-egy újságot is kihúzott tarisznyájából részükre.

Aztán olyan ötlete támadt az öregnek, — igen gyakran — hogy a szamarat átverte, illetve átszöktette a túlsó oldalra, a tiltott területre s így „kénytelen" volt a szamara után futni a hepe-hupás úton, le a Körtvélyesi forrásig. Ott már elégedetten állapította meg, hogy jó helyen van, mert a szamara a sűrűben lihegett a határt őrző vörös katonák közelében. Különben várták is, mert a megbeszélt napokra a szamár mindig megszökött az öreg kifundált akaratából.

A szamarat mindig valamelyik gazda gondjára bízta. Sokan ismerték a sásdi járásban, innét szegődött el a bányához fiatal korában, ilyenkor a rokonságot és az ismerősöket is látogatta, közben leadta a híreket és a rábízott üzeneteket. Három-négy nap múlva hangos szitkok mellett hazavezette fülesét, mimelte felháborodását, pökte a bagó levét, — nyugdíjas korában sem szokott le róla — és a szerbeknek ajánlta, hogy még két dinárért is oda adja a szamarat, csak vegyék meg.

Azok nevették, ő meg az ócsárolt szamár hátára ütött s elindult vele, nehogy az ajánlott vásár megvalósítását megérje, mert a szamár hűséges kenyérkereső pajtása volt s a szomjas gégének is jutott egy-két pohár ital.

Réti bácsi kirándulásai után mindig az országút gyepes árkában várta társaságunkat. Előszedte a gyűrött újságlapokat, hol ő olvasott hol mi, felváltva.

És ilyeneket súgdosott a fülünkbe:

— Fiókáim, tudjátok-e, hogy odaát nincsenek már gyárosok? A gróftól is elvették a földet, aki még sosem szántott. Nem igaz? Minek annak a föld, aki nem dolgozik. A munkabér is több, mint nálunk. És nem hattól hétig dolgoznak az iparosok, hanem csak nyolc órát.

Mikor utoljára jött meg útjáról, beteg lett, záporeső érte utol és a tüdőgyulladás elvitte.

Halála előtt szomorúan mondta az udvarában:

— Lenin elvtárs is üzenetét küldte szikratávíróm. Azt üzente: „Magyar munkások! Elvtársak! Legyetek szilárdak". Mikor utoljára elolvastam, mozgósították a népet fegyverbe, hogy megerősödjék a Vörös Hadsereg, mert a reakciós cseh katonák, az intervenciósok, az amerikai Wilson parancsára megtámadtak bennünket és aztán a szociáldemokrata pesti urak is hátba támadták a munkásokat. De tudjátok, van egy párt, a Kommunista Párt, abban kemény emberek dolgoznak, azok a szabadságot szeretik, azokat letörni nem lehet, mert vasból vannak...

Kis cédulákat vett ki a tarisznyájából s azokat nekünk adta azzal, hogy a rányomott szöveg a proletárok indulója. Ő már megtanulta és már mondta is:

„Föl, föl, ti rabjai a földnek..."

Réti bácsit a május elvitte. Azóta négyszer tíz év repült el időnkből, de ő bennünk él és velünk van. Monhatom ő volt az első szeminárium-vezetőnk — amire sem ő, sem mi nem gondoltunk.

Pedig csak egy viharvert öreg bányász volt.

* A fenti írás az Új Komló és a Komló Bányász rádió-pályázatára érkezett szerkesztőségünkbe — „Réti bácsi" jeligével.

SPORT

Megválasztották az új vezetőséget

Vasárnap délelőtt a városi pártbizottság nagytermében sportköri tagok, régi sportbarátok, egykori versenytársak, aktív labdarúgók, kézilabdázók és egyéb szakosztályok tagjai találkoztak. Ezúttal választották meg a sportkör új vezetőségét.

Az elnökség beszámolójában Pintér József sportköri elnök 4 éves munkáról adott számot. 1955. óta a mostani közgyűlés volt az, amikor a tagság és a vezetőség felmérte a sportkör eredményeit, hibáit. A beszámoló ennek megfelelően igen alapos, körültekintő volt.

A hozzászólók hangjából kicsendült az egyesület iránti szeretet. Őszintén, keményen bírálták a sportkör munkáját. Különösen sok szó esett az utánpótlás neveléséről, a szakosztályok fejlesztéséről, a baráti kör szélesítéséről és a sportlétesítmények bővítéséről. Fontos feladatként jelölték meg a sportolók szakmai, erkölcsi és politikai nevelését. Szenvedélyesen, segítőkészséggel bírálták a Dunántúli Napló és az Új Komló sportrovatát is. A megyei újságtól tárgyilagosabb sportcikkeket, la punktól pedig jobbat, minden szakosztályt felölelő sportrovatot várnak.

A résztvevők a vita után elfogadták a taggyűlésen ismertetett sportköri alapszabályt, majd megválasztották a 25 tagú választmányt. Ebből választották újjá a 13 tagú elnökséget, melynek tagjai Tomeg Ferenc, Garamvölgyi János, Gábor Balázs, Somogyi István, Hetesi Lajos, Csordás Antal, Róth Antal, Prelóger Antal, Virág János, Heiseberger Viktor, Árokszállási Károly, Pintér József és Bukovecz Lajos. Végül az elnökség soraiból Pintér Józsefet újra megválasztották sportköri elnöknek.

A közgyűlés sikerét nemcsak a nagyszámú érdeklődés és a hozzászólók sokasága jelezte, hanem az is, hogy a sportkör elnökségét olyan hozzáértő, igazán lelkes sportemberekből választották, amely képes vezetni, irányítani egy ilyen nagy „család" életét.

Válasz a szurkolóknak

Az „Őszi elsőségünk margójára" címmel december 31-én megjelent vitaindító cikkünkhöz tizenegy hozzászólás érkezett szerkesztőségünkbe.

A szakvezetők gondosan tanulmányozták a leveleket. Természetesen mindegyikre részletes választ kellett adni, de erre a lap hasábjain keresztül nincs lehetőség. A sportkör vezetősége éppen ezért úgy határozott, hogy a vitában résztvevőket ezúton is meghívja a február 1-én fél 9 órakor a Bányász Klub helyiségében megtartandó labdarúgó ankétra. Ezen a találkozón adnak részletes választ.

Most pedig beszéljünk a legfontosabb gondolatokról. A keményebb, férfiasabb harcmodorra, az ifjúságiak nagyobb mérvű csatasorba állítására, az egyesület baráti körének megalakítására, a „B"-közép létrehozására és a társasutazás szervezésére, valamint a labdarúgók és a szurkolók közötti barátság elmélyítésére vonatkozó javaslattal mind a szakemberek, mind pedig a sportkör vezetői egyetértenek. Az utánpótlással már a felkészülés időszakában is alaposabban foglalkoznak, mint eddig bármikor.

A baráti kör és a „B"-közép első nyilvános összejövetele, a február 1-i találkozó, azt a célt szolgálja, hogy a labdarúgás rajongói szorosabbra fűzzék sportbeli — emberi kapcsolatukat.

Nagyon figyelemreméltónak tartjuk a vidékiek leveleit is. Örömmel nyugtázzuk, hogy a szomszédos községekben is lelkes támogatói vannak a csapatnak. Még most nem tudunk érdemleges választ adni a különvonattal kapcsolatos sásdi kérésre, de feltétlenül szívügyünknek tekintjük ugyan úgy, mint ahogy vidéken megbecsülik a csapatot.

A levelekből, illetve az abban felvetett javaslatokból egyik legfőbb tanulságként rögzíthetjük: Komlón és vidékén a sportrajongók szeretik a bányász labdarúgó csapatát: időt, erőt és anyagiakat is áldoznak érte. Ezt a baráti kapcsolatot feltétlen tovább mélyítjük.

Vizsgáztak a komlói játékvezetők

Hathetes tanfolyam után szombaton tett vizsgát 8 komlói futballrajongó. E napra tizen készültek, de ketten súlyos betegség miatt távolmaradtak.

A Baranya megyei Játékvezető Testülettől Kassai József és Páldi Ede vizsgáztatta a játékvezető jelölteket. Mondhatni: nehéz vizsga volt. S hogy a jelöltek milyen eredménnyel vizsgáztak, azt Kassai József bizottsági elnök határozta meg legjobban.

— A gárda magasan, várakozáson felülien szerepelt! Meglepett bennünket a hallgatók kitűnő szabályismerete, határozottsága.

Ugyanilyen véleményt jegyezhetnénk fel a szintén szombaton kitűnően minősített Somfai Gyula idősebb játékvezetőtől is.

— Az a tény, hogy a hallgatók kétszer négyfős csoportban 2—2 órás idő alatt adtak számot felkészültségükről, jól fémjelzi: az eddigiekkel szemben csak alapos próba után engedik át a tanulókat.

Mit mond a csoportot felkészítő Aknai János játékvezető?

— A bizottság véleménye szerint a megyében Komlón vizsgáztak legjobban: hatan egészen kiválóan, ketten pedig közepesen.

Jelentés az első edzőmérkőzésről

A Komlói Bányász szombaton délután viszonylag kellemes időben sáros, mélytalajú, salakpályán tartotta idei első edzőmérkőzését. Két vegyesgárda mérte össze erejét.

„A": Kiss — Mestyán, Tischler, Balázs — Kohlmann, Kereszti — Grózdics, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth.

„B": Krausz — Kanizsai, Komlói, Lovászi — Korom, Daum — Szélmayer, Róth, Udvaros, Faragó, Takács.

Molnár I. már rendbejött, viszont Molnár II., és Magyar került a sérültek listájára. Szirtes elfoglaltsága miatt maradt távol. Ezért került a kapuba a még nem teljesen egészséges Kiss. A keretben három ifista (Faragó, Szélmayer, Takács) is helyet kapott.

Igen kellemes benyomást keltett, hogy a fiúk nagy kedvvel játszottak. Néhány játékos formája máris előrehaladott. Különösen jól mozgott: Balázs, Kohlmann, Kereszti, Grózdics, Cziráki, illetve Krausz, Kanizsai, Korom, Szélmayer.

A találkozót végeredményben az első csoport nyerte 4:2 arányban. Góllövők: Tóth (2), Cziráki, Perényi, illetve Róth és Udvaros.

Sporthírek

— A helyi labdarúgó játékvezető csoport folyó hó 30-án pénteken délután 4 órakor megbeszélésre jön össze a tröszt I. emelet 14. számú helyiségében. Az ügy fontosságára való tekintettel a csoport vezetősége felhívja valamennyi labdarúgó játékvezető figyelmét, hogy feltétlen jelenjen meg.

— Döntetlenül végződött a szombaton délután megtartott röplabda helyi rangadó. A Bányász és a Dózsa férfi csapatainak találkozója 30:23-as félidő után 50:50 arányú döntetlent hozott. Az első 25 percben a bányászfiúk fordulás után a Dózsa játékosai bizonyultak jobbnak. **Bányász:** Rein, Benedek, Varga, Vókó I., Vókó II., Kovács. Csere: Kismándor. **Dózsa** Adorján, Kotka, Czink, Sípos, Juhász Panta.

Fegyelmi tárgyalás a kenderföldi iskolában

A kenderföldi szülők hívták fel a társadalmi ellenőrök figyelmét, hogy a napközi otthon konyháján dolgozók rendszeresen visznek haza ételmet a konyháról.

A január 6-án tartott ellenőrzés igazolta a szülők jelzését, Tóth Lajosné, Marosán Józsefné és Kálmán Árpádné csomagjaiban valóban megtalálták a hazavitelre elkészített bablevest és diószeletet.

A megtalált érték nem volt nagy de ellenőrizhetetlen, hogy mindig csak ennyit és csak „maradékot" vittek-e haza. A vizsgálat során tett vallomásuk szerint csak a maradékból vittek, mert sajnálták azt kiönteni a moslékba.

Védekezésül azt állították, hogy sok esetben jóval a munkaidőn túl dolgoztak és este nem értek rá otthon főzni. Így a hazavitt maradékkal próbálták pótolni az otthon elmulasztott főzést.

A vizsgálat azt is kiderítette, hogy az ősz folyamán az iskolában javítást végző szerelők itt étkeztek és a napi ebédért hat forintot fizettek. Hogy ez a pénz hová került, nem ellenőrizhető. Az sem, hogy mennyi volt a befizetett összeg. A pénzt Tóth Lajosné, a konyha vezetője vette át, napokig a fiókjában őrizte, de volt eset, hogy abból kisleányának vagy másnak szívességből kölcsön adott.

Tóth Lajosnét már figyelmeztette az iskola igazgatója, hogy nem szabad élelmet vinni, ennek ellenére ő maga osztotta szét és maga is részesült belőle.

Mindezek azt mutatják, hogy a kenderföldi iskola napközijében megengedhetetlen lazaságok, hanyagságok folytak. A fegyelmi tárgyalás során pénzügyi ellenőrzést rendeltek el a könyvelés megvizsgálására.

A fegyelmi bizottság döntése szerint Tóth Lajosnét azonnal elbocsátották a konyháról, a másik két dolgozó közül egyiket alacsonyabb beosztásba helyezik, a másikat — mivel szerződése is lejárt — elküldik.

Ezzel az ügy le is zárult. De tanulságként szolgálhat más napközi otthonok és üzemi konyhák dolgozóinak is. Nagyobb gondot kell fordítani a pénzügyi fegyelemre még akkor is, ha csak kevés összegről van szó, és nem szabad üzemi konyháról élelmet hazavinni. Szolgáljon ez az ügy tanulságul a felsőbb szerveknek is, hogy nagyobb ellenőrzést gyakoroljanak a napközi otthonok gazdasági munkájára.

HÍREK, közlemények

Menni sapka?!

Már sokszor gondolkodtam azon, hogy milyen ételhez milyen sapkát illik az ember fejére tenni. Úgy látszik nehezen tanulok, vagy figyelmem nem terjed ki a kisebb dolgokra, mert biztosan van olyan sapka, vagy kalap, amelyben jobban ízlik egyes ételek. Annyit azonban már megfigyeltem, hogy a Zója utcai legénységszállás étkezdéjében étkezőknek sapkában jobb étvágyuk van.

Azt is észrevettem, hogy egyes itt étkezők az étel minőségének megfelelő fejrevalót használnak. Például hétköznap az egyszerűbb ételhez jó a kopott svájci-sapka is, de a vasárnapi ebéd tiszteletére gyapjú kalapot tesznek a fejükre.

Lehet, hogy az itt étkezők el vannak maradva a más szállásokon étkezőktől? Vannak olyan helyek, ahol az ételféleségekhez színük szerint csoportosítják a sapkákat. Például van, aki babérozéleket barna kalapban, de már a borsófőzeléket zöld svájci-sapkában eszi. Persze vannak még elmaradottak is. Például a paradicsomfőzeléket nem piros, hanem nagyon élénk kék színű fejrevalóban fogyasztják. Lehet, hogy ezek nem elmaradottak és ezzel csak a ruháknál is használatos modern divatot követik?

Van még egy lehetőség. Az, hogy az illetőknek nincs minden ételhez megfelelő színű és típusú sapkájuk. Erre az esetre lenne egy javaslatunk az üzemelemzési vállalat részére. Létesítsen az étkezdék közelében sapkakölcsönzőt, ahol az átkezni vágyók, — ízlésüknek megfelelően, csekély kölcsönzési díj ellenében — sapkát kölcsönözhetnek az étkezés időtartamára. De most már felhívjuk a vállalat figyelmét arra a régi közmondásra, — amely nem nézséget okozhat a kölcsönzők forgalmában, hogy — „ízlések és pofonok különbözők". Tehát a lehető legtöbb színű és típusú sapkát szerezzenek be.

Ha már a sapkában való étkezésben is térhódított a divat, remélem lesznek olyanok, akik „annyira viszik" a divatot, hogy később esetleg fedetlen fővel étkeznek majd. De hol vagyunk még attól! — Bej –

— **A városi** nőtanács rendezésében gyors és gépíró tanfolyam indul február 5-én. Jelentkezhetnek azok a fiatal leányok, asszonyok, akik szeretnének megtanulni gyorsgépírni. Bővebb felvilágosítást ad Dorozsmainé: Bajcsy Zsilinszky u. 16.

— **A megyei tanács** népművelési osztálya 1959. április 5-én Komlón rendezi meg a Baranya megyei kórusok találkozóját.

— **A városi nőtanács** által szervezett „Nők iskolája" első előadása február 4-én délután 5-kor lesz a Május 1. Kultúrotthonban. Az előadás címe: „A serdülőkor orvosi szemmel", előadó dr. Sinka Zoltán professzor. A kiadott bérleteken kívül jegyek 2 forintos árban a helyszínen is válthatók.

Rendőrségi — bírósági hírek

A Komlói Városi Rendőrkapitányság nyomozást indított az úgynevezett kökönyösi Kékegérben január 16-án a késő esti órákban történt súlyos verekedés ügyében. A tanúvallomásokból máris megállapították, az eset „főhőseit".

— *A rendőrség tudomására jutott, hogy városunkban több üzérkedtek a szénutalvánnyal. Pl. Béta-aknán egy adminisztrátor a bányászok által az üzemnek visszaadott széncédulákat nem könyvelte el, hanem egy részét félretette és üzérkedett vele. Tekintve, hogy az „üzletelésben" több személy „érdekelt", a bűnösök a bíróságon felelnek tetteikért.*

— Az oroszházi és a budapesti kályhaépítő vállalat volt komlói kirendeltségén az anyagkönyvelés, a nyilvántartás annyira elhanyagolt állapotban volt, hogy nem tudták kimutatni az anyagkészletet. A zavarost kihasználva, Vajtek Ödön és Timár Dániel városunk különböző helyein 26 kályhát épített fel „feketén" és az érte járó összeget saját céljaira fordította. Az ügyben a nyomozás befejeződött. Az ügyészség a bírósághoz vádiratot nyújtott be a társadalmi tulajdon sérelmére ismételten és bűnszövetkezetben elkövetett lopás és sikkasztás büntette miatt.

Pillanatkép

Csütörtökön, amint a Kossuth-utcán lévő Hámán Kató kisipari szövetkezeti boltban vásárolok, egy 20 év körüli „jampi" lép be. Kezében szorongatott félcipőjét átnyújtja az eladónak a következő megjegyzéssel:

— Nem tudja kérem, hol van az a kisiparos, aki december 15-én a piactéren a posta mögött árult? Valami Schmidtnek hívták. Képzelje el, 600-ért vettem és ebben a locs-pocsban levált a talpa.

Erre én is közelebb léptem és kezembe veszem az egyébként díszes kivitelű lábbelit. Nézegetem, csóválom a fejem.

— Miért vesznek ilyen bóvlit árut? — szegeztem neki.

Az eladó is megtoldja — papírból van az alsótulp, nem is csoda, hogy ilyen időben egyenesen tönkremegy.

A fiatalember tanácstalanul áll a pult előtt. Mondana valamit, de hát szégyelli magát. A boltvezető szakítja meg a csendet.

— Maguk barátom nem azt nézik, hogy milyen anyagból készült, csak azt: díszes, fényes, színes és drága legyen! Persze nálunk is lehet kapni négy, öt színben, sok jazonban. Mégpedig különbet, mint a piacon. Mert legyünk őszinték, a „maszek", ha beleőszül, akkor sem tud annyiért és olyan minőséget előállítani, mint a kisipari szövetkezet vagy az állami ipar.

— Szóval ezt a rossz cipőt a kalapja mellé tűzheti — folytatom. — Amelyik kisiparos ilyen portékát elad, az már mostanában nem mer kijönni Komlóra. Ha a szövetkezetben vásárol, ilyen csalódás nem éri!

A fiú lehorgasztott fejjel, boszszúsan köszön és elmegy. Biztos vagyok benne, bántja a dolog, de hát a tandíjat meg kell fizetni . . .

(VIZHÁNYÓ)

— **A városi tanács** 61 ezer forintos beruházásával elkészült egy szegfű-ház a mecsekjánosi kertészetben.

— **A Komlói** Helyiipari Vállalat kérte a lakosság által legjobban keresett árucikkek gyártásának tervszám módosítását. Így többek közt kérték 3 600 pár cipő 70 konyhabútor és 30 fényezett háló és kombinált-bútor tervszámának felemelését.

— **Az elmúlt évben** Sikondán megkezdett fúrásokat ez évben befejezik. Amennyiben a fúrások eredménnyel járnak, Sikondát idegenforgalmi hellyé fejlesztik.

— **Ebben** az évben pótolják a kenderföldi és a dávidföldi orvosi rendelők felszerelésének hiányzó részét. A gesztenyési orvosi rendelő bekerítésének tervei is elkészültek, melyek kivitelezése szintén ez évben történik meg.

— **Ez évben** a Tüdőbeteg Gondozó Intézet felszerelése egy új röntgenkészülékkel bővül, melynek beszerzésére 180 ezer forintot biztosít a városi tanács.

— **Az aknamélyítők** az Anna-akna légakna mélyítésénél új MKF 22 V típusú vízöblítéses fúrógépet alkalmaznak, melynek segítségével gyorsabban tudják robbantáshoz szükséges lyukakat lefúrni. Ezenkívül a jövőben az aknamélyítés meggyorsítására újabb gépeket alkalmaznak.

— **700 tonna szenet** takarítottak meg 1958-ban az Erőmű dolgozói. A megtakarított szénmennyiséget a mai viszonyok között 20—30 napig tudnák üzemeltetni a kazánokat.

Hol művelődünk — ho' szórakozzunk

Színház

Január 29-én 5 és fél 9 órakor kezdettel a Zrínyi Művelődési Házban „Sztambul rózsája" című háromfelvonásos nagyoperettet mutatják be a Pécsi Nemzeti Színház művészei.

Moziműsor

Május 1. Január 29-től február 3-ig: Robin Hood. Amerikai film. Kísérőműsor: Magyar híradó.

Zrínyi. Január 28—29-én: Apák és fiúk. Olasz film. Kísérőműsor: Hunyadi János. Január 30-tól február 1-ig: Éjszaka szépei. Francia film. Kiegészítő műsor: Hangszerek és hangszínek. Magyar híradó.

Szabadság. Január 28-án: Múló évek. Szovjet film. Kiegészítő műsor: Prágai állatkertben. Január 30-tól február 1-ig: Svejk. I. rész. Csehszlovák film. Kísérőműsor: Magyar híradó.

Az erdei szarkák

A hír, hogy rettenetesen elterjedt a falopás, vitt a tanácshoz. Pilisi László dr., szabálysértési előadóhoz kopogtattam be.

— *Éppen jókor jöttél* — jegyezte meg kedvesen fogadva. — *Máris szólítom az elsőt . . .*

A meglehetősen jól öltözött, sovány, alacsony, barna Vasvári Pál utcai K. J. I.-né lépett be az ajtón. Semmi zavartság nem látszott az arcán. Inkább gúnyos mosoly húzódott meg szája szegletén. A szokásos személyi adatok kérdezése után Pilisi dr. mindjárt a tárgyra tért.

— *Maga ellen rendőrségi feljelentés érkezett, hogy P. J.-névei fát lopott az AKÖV fölötti erdőből.*

— Igen, de csak azért, mert az erdész nem adott blokkot. Mit lehet ilyenkor tenni az embernek.

Ezt úgy mondta, mintha a világ legtermészetesebb dolgáról beszélne. Amikor azt mondm neki, hogy maga nem is kereste az erdészt — azt erősíti, hogy nem egyszer volt az erdésznél, de sohasem kapott blokkot. „Elhittem" neki, hogy az erdész kivételt csinál. Ám a következő kihallgatott, P. J.-né, a társa, rávallott: engem igazolt. Nem találkoztak az erdésszel. A lakását pedig nem tudják hol van.

Arra a kérdésemre, hogy mi lenne, ha a város 30 000 lakója közül csak a negyede kimenne az erdőbe és kivágna egy-egy fát, — csak a vállát vonogatta. Nem különben viselkedett akkor sem, amikor az előadó tudomására hozta, hogy 50 forinttal megbírságolta.

Amint Pilisi dr. vázolta K. J. I.-né „szociális" körülményeit, kirajzolódott előttem a családi kép. Az asszony külön él az urától, a keservesen adott 240 forint „tartásdíjjal" bizony nem sokra lehet menni. Így hát a büntetés is méltányos.

A második „favágó" a Budai Nagy Antal utcai P. J.-né. Férje segédmunkás. Gyermekük nincs. Ő először december 1-én, aztán pedig két hét múlva találkozott a rendőrrel. Jobban mondva a rendőr találkozott övele. Mégpedig a „fakitermelés" alkalmával. Tehát ő gyakori vendég az erdőben. Ezért kapott 300 forint „jutalmat".

A harmadik „áldozat" egy fiatal, szőke, háromgyermekes családapa. Első látásra úgy érzi az ember, hogy ágrólszakadt: rászorult. De amikor az adatokat tovább sorolja, felforr a vér bennem. A Tompa Mihály utcában lakik, gyönyörű házban. Foglalkozása vájár!! Saját bevallása szerint 2500 forint (!) havi keresete van!

És mégis . . . Hogy mégis? Ő már nem elégedett meg a hulladékfával! Mit mond a rendőrségi feljelentés? Íme: hat méter hosszú és 15—20 centiméter vastagságú szilfát vágott ki — másodmagával.

— De nem hoztuk el — felel rá hirtelen.

— *Persze, nem egészen magukon múlott* — vágok közbe.

— A rendőr pontosan akkor ért a színhelyre, amikor elfűrészeltük a fát — folytatja a fiatalember.

Merthogy nem rajta mulott, hogy nem szállították haza a fát, az biztos. Az adatok ismertetésénél csak mellékesen említette meg, hogy büntetett előéletű. Kétszer volt már bíróság előtt. Először nevelő munkára ítélték, másodszor becsukták. És most ismét vétett a közösség ellen. Ezúttal nem kapott nagy büntetést: 300 forint bírságot kell fizetnie.

P. J. után következett a negyedik, az ötödik ez . . . a huszadik is. Természetesen nem hallgattam végig. Ebből a néhányból is megállapíthatjuk: nagyon sok közös vonás rejlik az erdei szarkákban. A legfőbb talán az: tizenöt év után sem akarják tudomásul venni, hogy a közösségi tulajdon mindannyiunké, amit nemcsak, hogy nem illő, de nem is szabad elsajátítani. Tanulságul is szolgál ez a sok feljelentés. Segíteni kell a rászorultakon. Ugy tudom, az erdőből el lehet hozni a lehullott száraz gallyat — csak éppen az 5 forintot kell befizetni érte. Ötforintos blokkal ugyanis egyszer mindenki felrakodhat az apostolok lovára. Miért nincs ismertetve, hogy milyen napokon válthatnak blokkot, s hogy az ellenértéket mikor vihetik haza az érdekeltek?! Bizonyára így itt is rendet lehetne teremteni, s kevesebb lenne az elégedetlen.

(Vö)

Apróhirdetések

— ELADNÁM Dávidföld, Széchenyi Bertalan út 78. sz. ikerházam azonnal beköltözhetőséggel. Kományos Mihály.

— ELADNÁM Dávidföld, Munkácsy Mihály út 69. sz. egyedülálló házamat lakáscserével tröszti dolgozónak. Érdeklődni a fenti cím alatt.

— KOMBINÁLTSZEKRÉNY két hálószobaszekrény igényesnek eladó. Komló, Ságvári Endre u. 1. földszint 1.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
az MSZMP városi bizottsága
Szerkesztőség
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-18, 12-38, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivatalokná kézbesítőknél, valamint a párt szervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Telefon: 20-27.
Felelős vezető: Mellés Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Új Komló

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KOMLÓ VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1959. JANUÁR 31.

Mai számunkban:

A magyar sajtó napjára
(2. oldal)

Szakvélemények az 584-es épületről
(3. oldal)

Jelentős változás

A január 17-i lapszámunk első oldalán a 24-es AKÖV vezetőségének sürgős intézkedését kértük a munkásszállítás megjavításának érdekében.

Január 29-én reggel meggyőződtünk, hogy az AKÖV eleget tett kérésünknek. Jelentős változást tapasztaltunk. A Kossuth téren folyamatosan beállnak a buszok, így a hosszú várakozás megszűnt. Tolakodás még előfordult, de azt az egyes utasok fegyelmezetlensége okozta. Lényeges változás bizonyítéka az is, hogy úgy a III-as, mint a Béta-aknai kocsik 5 óra 35 percig elszállították a dolgozókat.

A Petőfi téren is ezeket tapasztaltuk. A Béta-aknára induló kocsik folyamatosan érkeztek és „megtelve" indultak. A III-as aknai kiindulóhelyen még jelentkezett kisebb hiányosság a rendszerességben, ezért még tolakodás is volt. Az utolsó III-as aknai kocsi innen is 5 óra 35 perckor indult, de a Béta-aknai, — mivel az utolsó kocsi később érkezett meg a térre, — csak 10 perccel később.

E néhány még fennálló hiányosság ellenére jelentős javulás van a munkásszállításnál.

Bevándorlók—bennszülöttek

Czéder János elvtársnak, a Komlói Bányász Szakszervezet Területi Bizottság elnökének

Kedves Czéder elvtárs!

Az ellenforradalom alatt és napjainkig, már igen sok harcot vívtunk meg közös erővel és tegyük hozzá, hogy többségét eredménnyel. Alapvető kérdésben különösebb vita, eddig még nem volt közöttünk, hiszen a fő célkitűzésekben változatlanul egyet akartunk és akarunk. Amikor vitatkoztunk, az szinte kivétel nélkül abból fakadt, hogy egyes esetekben milyen módon, milyen módszerekkel hajtsuk végre a párt és a kormány határozatait. Ezek a viták hasznosak voltak és gondolom, hogy a jövőben is hasznosak lesznek. Most sem „alapvető" kérdésben „vitatkozom", de az elmúlt hónapban volt egy olyan megjegyzésed, amely mellett nem mehetek el szó nélkül. Már csak azért sem, mivel az utóbbi időben hasonló megjegyzésekkel többször találkoztam a város különböző területein.

A megjegyzésed, „ami nem tetszett" így hangzott: „Mi régi komlóiak kevesen vagyunk vezető beosztásban".

Nem tartom helyesnek, hogy egy szocialista államban az embereket születési helyektől függően osztályozzuk, vagy állapítsuk meg, hogy alkalmas-e valamilyen funkció betöltésére. Az igaz, hogy mi ápoljuk és őrizzük a magyar nép történetének hagyományait. Te is tanultad, hogy volt „egy időszak" népünk történetében, amikor az egyes emberek születési előjogokat élveztek. Ezek az előjogok a történelem folyamán több változáson mentek keresztül. A társadalomfejlődés minden fokán — a szocialista társadalom kivételével — születtek elnyomottak (rabszolgák, jobbágyok, proletárok) és születtek előjogokat élvezve elnyomók (földesurak, tőkések stb.). Lehetett az illető „hatökör", de csak azért, mert a „gólya" grófi vagy bankári családhoz „szállította", feltétlenül előjogokat kellett élveznie. No ezt a „tradíciót" ne ápoljuk, még olyan formában sem, hogy valaki Komlón, vagy Szegeden született.

Te is elítéled azokat a fasiszta irányzatokat, amelyekben az uralkodó tőkés osztály úgy akarja szembe állítani egyik dolgozót a másikkal, hogy osztályozza az embereket bőrük színe, vagy vallásuk szerint. Másfél évtizede Hitler fasizmusa sok millió ártatlan embert pusztított el hódító törekvése folytán a „tiszta faj érdekében". Nyugaton jelenleg is több millió embert üldöznek és fosztanak meg emberi jogaitól, csak azért, mert a bőrük barna, vagy fekete.

De ne kalandozzunk el messzire, maradjunk csak a kérdésnél. Vajon csak a Komlón született emberek megtudták volna-e valósítani azokat az eredményeket, amelyeket a város építésében ezidáig elértünk. Nem valószínű. Már csak azért sem, mert 10 évvel ezelőtt ,amikor elkezdődött a város építése, a bányatelep lakossága alig haladta meg a kétezret. No, ha ez így van — már pedig ez a valóság — akkor méltányos, vagy igazságos lenne-e az, hogy hátrányos helyzetbe hozzuk azokat az embereket, akik „csak 8 éve" vagy „csak 3 éve" vesznek részt szocialista bányavárosunk építésében. Mert azért azt is kell látni, hogy az a dolgozó, aki „csak 3 éve" van Komlón, azt megelőzően az ország más területén, talán Miskolcon vagy Mohácson dolgozott és építette szocialista hazánkat, mivel a szocializmus építését ebben az országban nemcsak Komlón, de a legkisebb falutól egészen a fővárosig egyformán építeni kell.

Ezért is súlyos hiba lenne, ha különbséget tennénk „régi komlói" és „új komlói" között, mert ez az egység megbontásához vezetne, amelynek káros hatását azt hiszem, nem szükséges, hogy külön részletezzem. A mi mércénkben egy-egy funkció elbírálásánál változatlanul „csak" az a tény szerepeljen, hogy milyen az illető személy viszonya a proletárdiktatúrához és képzettsége megfelel-e a javasolt funkcióhoz, függetlenül attól, hogy az ország melyik falujában, vagy városában született, vagy dolgozott.

Te is, én is igen sokszor énekeltük már:

„Egyik ember, annyi mint a másik,
Bár a bőre barna vagy fehér,
Egyenlő, mert egyet ért az ember
Ki mennyi munkát végez, annyit ér..."

Ezt nemcsak „elvileg" hanem a gyakorlatban is meg kell (és meg is fogjuk) valósítani.

A további munkádban jó egészséget kíván:

KELEMEN LÁSZLÓ
MSZMP városi titkár

Fokozódik a versenymozgalom

Kossuth-bányán 1959-ben élénk munkaverseny bontakozott ki. Első versenykezdeményező Somogyi András vájár volt, aki az 5 méteres mozgalmat javasolta. E mozgalomhoz mindjárt csatlakozott Kusz János fejtési csapata, melyben 28 vájár és 36 csillés dolgozik. Csatlakozott e versenyfelhíváshoz Villányi Pál vájár is.

Voltak olyan csapatok, akik az 5 méteres mozgalom túlteljesítését vállalták. Igy Détári Mihály fejtési csapata 5,5 folyóméteres átlagteljesítményt vállalt. 26-ig 132 százalékos tervteljesítést értek el. Csatlakoztak e mozgalomhoz Nagy Dezső, Szinger János, Beck József 92 fős csapata, s ezzel egyidőben versenyre hívták ki Szedlár Tóbiás, Braun János, Notheisz Mátyás 99 fős csapatát. Az előbbi 115, az utóbbi pedig 99 százalékon állt 26-ig.

A körletek közt is élénk verseny van kibontakozóban. Az I-es és II-es szenes főkörlet közt folyó versenyben jelenleg az I-es körlet vezet 105 százalékos tervteljesítéssel.

Minden üzem 100 százalék felett

Tovább folytatódik a mennyiségi széntermelés növekedése. A múlt héten 100 százalék alatt termelő Béta-akna is teljesíti esedékes havi tervét.

A trószt a hét első három napján 4 tized százalékos emelkedést ért el. 28-án havi terve 103,3 százalékon állt.

Az esedékes havi terv teljesítése valamennyi bányaüzemünknél emelkedett az első három napon. A legjelentősebb emelkedést Béta-akna érte el, 7 tized százalékkal.

A lottó nyerőszámai

7, 8, 22, 39, 75

Felemelték a sorkatonák hozzátartozóinak családi segélyét

Rendelet jelent meg a sorkatonák hozzátartozóinak segélyezéséről, amely szerint az állam az eddigieknél nagyobb mértékben gondoskodik a keresetképtelen hozzátartozóik eltartásáról és részükre rendszeres segélyt biztosít.

A rendelet meghatározza, hogy csak azok a hozzátartozók jogosultak segélyre, akiket a sorkatonai szolgálatra bevonult személy a bevonulás előtt a saját keresetéből, illetve jövedelméből tartott el. Hozzátartozónak csak azokat a személyeket lehet tekinteni, akik a sorkatonával közös háztartásban éltek és bevonulás után ellátatlanok maradtak.

A rendelet szerint ellátatlannak csak az a közvetlen hozzátartozó tekinthető, akinek keresete, illetve bármilyen jövedelme, községekben a havi 400, városokban a havi 500 forintot nem haladja meg. Ha a bevonult sorkatona családjában több ellátatlan személy maradt, minden személy részére jár segély.

A bevonult felesége családi segélyre jogosult, ha legalább egy élő gyermek eltartásáról gondoskodik, vagy hathónapos terhes állapotban van.

A családi segély havi 250 forint. Ezt az összeget csak egy igényjogosult családtagnak lehet folyósítani. Ha több eltartatlan, tehát segélyre jogosult van a családban, akkor az egy fő után járó összeg minden további személy után 80 forint kiegészítő pótlékkal emelkedik.

A családi segély folyósításának kérelmét a behívottnak, vagy hozzátartozójának kell az állandó lakhely szerint illetékes községi, városi tanács végrehajtó bizottságának írásban benyújtani.

Magyar—szovjet barátság Mázán

Megalakult a mázai üzemnél is a MSZBT. A baráti társaság terveiről Horváth József elvtárs így informált bennünket:

— Tervezünk a Szovjetunió életéről szóló ismeretterjesztő előadásokat, beszámolókat a Szovjetunióban járt elvtársakkal. Filmvetítéseket, teadélutánokat rendezünk, amelyre meghívjuk a Szekszárdon állomásozó szovjet katonákat. Kapcsolatot teremtünk a szovjet katonák kultúrcsoportjával, közös műsoros estek rendezésére.

Üzemi KISZ-szervezetünknek segítünk levelező kapcsolatot teremteni szovjet fiatalokkal.

Minden törekvésünk az, hogy a baráti kör munkájával elmélyítsük a szocialista népek közötti kapcsolatot, hogy minél alaposabban megismertessük a Szovjetuniót üzemünk dolgozóival.

Kulturális vezetők tanfolyama

Sok gondot okoz városunkban, hogy az üzemek, intézmények kultúrfelelősei nem rendelkeznek az öntevékeny kultúrcsoportok irányításához szükséges ismeretekkel.

Ezen kíván változtatni a kultúrotthonok vezetősége, amikor a KISZ és szakszervezeti kultúrfelelősök részére háromhónapos esti tanfolyamot indított.

A tanfolyam célja, hogy az üzemekben működő öntevékeny csoportok megfelelő irányítást kapjanak a műsor kiválasztásához, rendezéséhez. Ezzel elkerülhető lesz, hogy színjátszó csoportok olyan műsort tanuljanak, amely politikailag nem megfelelő, vagy nem a csoport erejéhez, felkészültségéhez való.

A tanfolyam résztvevői előadásokat hallanak a műsorrendezésről, a színdarabok kiválasztásáról. Megbeszélik az MSZMP művelődési irányelveit, a tanácsköztársaság évfordulójának megünneplését stb. Szerepelnek olyan előadások is, mint a megfelelő klubélet kialakítása a kultúrtermekben, otthonokban.

A hallgatók közösen megnéznek egy-egy színdarabot, mozielőadást, ezután kicserélik véleményüket a műsorról, vagy annak rendezéséről. Megbeszélik a közönségszervezés és szakkörök irányításának problémáit.

Az összejövetelt minden héten egyszer, pénteken délután 4-kor tartják a városi tanács tanácstermében. A tanfolyam vezetősége felhívja a város minden szakszervezeti és KISZ kultúrfelelősének figyelmét, hogy feltétlenül vegyenek részt az előadásokon.

Lesz mágneses fémleválasztó a szénosztályozón

A Szénelőkészítőmű dolgozóinak az utóbbi időben nagy nehézséget okoz a szénnel az osztályozóra kerülő nagy mennyiségű vasanyag. Ezt teljes egészében a palavalogatók nem tudják eltávolítani, s így azok bekerülhetnek az osztályozó gépberendezéseibe, ahol üzemzavarokat idéznek elő. Ezért a gépalkatrészek idő előtt elhasználódnak, és azok pótlása emeli az üzem önköltségét. A gépegységeket karbantartó szakmunkások közül egy olyan brigádot is kellett alakítani, melynek feladata a sorozatos üzemzavar gyors elhárítása.

A nehézséget teljesen csak a mágneses fémleválasztó készülékkel tudnánk megszüntetni. E készülék elkészítését már megkezdte a Bányagépjavító és Villamos Üzem, valamint a Dunai Vasmű. Az első kísérleti példányt még az első negyedévben próbára bocsátják, s ha bevál, akkor még hármat készítenek belőle.

Ilyen magyar gyártmányú készüléket még nem alkalmaznak az országban. Ez lesz az első, melyet magyar tervezők terveztek s a hazai ipar állít elő.

A készülék alkalmazása megkönnyíti majd a Szénelőkészítőmű dolgozóinak munkáját és hozzájárul az üzem önköltségcsökkentéséhez, valamint a zavartalan üzemeltetéshez.

Dr. Váradi Sándor

Nagyon kellene kutatnunk ahhoz, hogy városunkban olyan embert találjunk, aki nem ismeri őt. Neve éppúgy összeforrt a város fejlesztésével, akár az építőmunkásoké, vagy a bányász és egyéb dolgozóké. Csak míg ezek városunk anyagi javait gyarapítják munkájukkal, az ő munkája a város egészségügyi vívelme volt — harc a betegségek megelőzésére. Egy ő azon egészségügyi dolgozók közül, kik több év óta szolgálják Komló dolgozóit a betegségek leküzdésében.

Dr. Váradi Sándor immár 19. esztendeje végzi gyógyító tevékenységét. Bizony régen volt már 1940, amikor mint szociálisan rászorult ösztöndíjas, eljutott orvosi diplomájának átvételéhez Apja, a Romániában élő tanító, nem segíthette, s a kitűnő rendű tanuló ösztöndíjából bizony csak az ellátás egy részére futotta. Aztán a háború s az azt követő nehéz évek az életismeretből is vizsgáztatták. Hogy milyen volt ez a vizsga, arra egy kis baranyai község lakosai — ahol orvos volt hosszú évekig — tudnának válaszolni. Ott sem kereste a kényelmet, mint ahogy ide Komlóra sem a kényelem vezette. Ide akkor érkezett, amikor még a kialakuló városunk — 1951-ben — a legkezdetlegesebb nehézségekkel küzdött.

Az akkor épülő kökönyösi terület körzeti orvosa lett s naponta mintegy 70—80 beteget vizsgált, gyógyított.

A város közben fejlődött. házak, intézmények sora nőtt ki a földből. Uj munkabeosztásában sem volt ekkor könnyű dolga. Mint állami közegészségügyi felügyelő bizony néha szószerinti értelemben is harcolt, hogy a nagy építkezéseket kövessék a szükséges egészségügyi intézkedések is. A járványok megelőzése és megszüntetése nagy erőfeszítéseket és áldozatkészséget követelt tőle is, orvostársaitól is.

Hosszú évekig végzett lelkiismeretes gyógyító munkájának elismerését jelentette a neki 1955-ben adományozott "Egészségügy Kiváló Dolgozója" kitüntetés. S a bányászok bizalmának kifejezését jelentette, hogy 1958 nyarán kinevezték Sikonda éjjeli szanatórium igazgató főorvosának.

Most, hogy felkerestük őt, erről a munkájáról kértük, hogy tájékoztasson bennünket.

— Nagyon megtisztelőnek tartom, — mondotta, — hogy ezt az intézetet — amely a környező országokban is párját ritkítja — vezethetem. Intézetünk jól felszerelt. Megtalálhatók benne mindazok a felszerelések, melyek a bányadolgozók betegségének megelőzését és gyógyítását segíthetik.

— Milyen betegségek megelőzését és gyógyítását végzik?

— A szanatóriumban ápoltak többsége mozgásszervi beteg. Az elmúlt 1958-as évben a 812 kezelt közül 630 tartozik az utóbbiak közé. E betegség rendkívül komplikált, mert jelentkezhetik a bántalom a csontban, izületben, izmokban stb. s kezelésük is ennek megfelelően különböző. Lehet fürdővel, pakolással, galvánkezeléssel, rövidhullámmal stb. gyógyítani. Ez szinte betegenként változik.

— Milyen orvosi berendezésben van még hiány az intézetben?

— Azt mondhatom, hogy mindenünk megvan. A szanatórium a Nehézipari Minisztériumhoz tartozik, s innen minden szükséges támogatást megkapunk. Pl. most február 1-re kapunk ismét egy fontos berendezést s még az év folyamán érkezik egy EKG készülék a szívvizsgálatokhoz, valamint egy alapanyagcsere vizsgáló készülék.

— A szanatórium orvosai hogyan szereznek tudomást az orvos illetve gyógyító tudomány újabb eredményeiről?

— Ismereteink bővítésére megfelelő szakkönyvtár áll rendelkezésünkre, valamint a szakfolyóiratok. Ezt egészítjük ki helyszíni tanulmányokkal, pl. Hévizen s más e betegségeket gyógyító szanatóriumokban.

Utolsó kérdésünkre, melyben az orvosok helyzetéről érdeklődtünk, az alábbi választ kaptuk:

— A magam nevében beszélek, de úgy gondolom, orvostársaim is csak ezt mondanák. Meg vagyok elégedve munkámmal, s azzal a napról-napra fokozódó megbecsüléssel, melyet mind a kormányzati szervektől, mind a lakosságtól kapunk. A bizalomért, a fokozódó megbecsülésért igyekszem teljes tudommással megszolgálni.

Fenti beszélgetésünk egy nappal történt az egészségügyi dolgozók fizetésrendezése előtt. Ezért ezúton fejezzük ki jókívánságainkat ennek alkalmából dr. Váradi Sándornak és orvostársainak.

Szívesen látnák saját szemükkel a jövőt

A mecsekfalui hazafias népfront üléséről

A Komló Városi Népfront irodában cseng a telefon. Mecsekfalu jelentkezik; az elnök közli, hogy ma este 7 órakor községi népfront bizottsági ülést tartanak, ahol az ez évi munkatervüket tárgyalják meg. Kéri, hogy a városi bizottságtól is jöjjenek ki az ülésre. Erre az ígéret elhangzik.

Ezt az ígéretet teljesítette Árokszállási Károly elvtárs, amikor Kövesdi Gusztávval egyetemben a sötét dűlőúton nekivágott a csípős, hideg, szeles estének. Az utat a sötétben nem tudták biztosan. Egy szintén „Szopókra" tartó gazdát kérdeznek meg. Az általa mutatott út göröngyös, fagyos és csúszós, — de ez a legrövidebb.

A kultúrházban már jó meleg várja a bizottsági tagokat. 11 bizottsági tag és öt társadalmi aktíva percnyi pontossággal érkezett. Ugy, hogy a hirdetett időben, este 7 órakor Sövényi Antal elnök megkezdhette beszámolójának elmondását.

A beszámolóból azt tudták meg, hogy bár 1958-ban a községi népfront bizottság már ért el eredményeket, de ez nem a tervszerű munkának következménye, hanem annak, hogy mindig azzal foglalkoztak, amit menet közben a legfontosabbnak találtak. Viszont 1959-re a beszámoló már komoly munkaprogramot ismertet. Szerepel ebben a községi népfront bizottság kiegészítése, megerősítése mellett többek között az ezüstkalászos tanfolyam második évfolyamának bevezetése, TIT előadások szervezése. Gondot fordítanak a terv szerint a község műveltségi színvonalának emelésére. Ezt elsősorban a KISZ-fiatalok segítségével és egy komlói művészcsoport meghívásával kívánják elérni. Talán legfontosabb a tervben egy állattenyésztési csoport megalakítása, s ami ehhez szervesen kapcsolódik, a falu közösségi szellemének megjavítása. Részletesen kidolgozott a községfejlesztési munka is. Érdemes kiemelni a tervből, hogy napi háromszori autóbuszjárat megteremtését szeretnék ez évben elérni.

Jó volt a beszámoló,

a tervismertető, s ennek is lehet következménye, hogy élénk, termékeny vita alakult ki ezt követően. Javaslatok sora hangzott el. Ilyenek: magyar—szovjet barátsági hónap alkalmából is szervezzenek rendezvényeket, filmhetet, könyvhetet, diákhetet, tanulmányi versenyt rendezzenek s ezzel kapcsolatban alakítsanak magyar—szovjet baráti kört.

Aztán a beszámoló nyomán visszatértek a hozzászólók az elmúlt év néhány munkájára. Panasz hangzott el, hogy a kövesút építése során vállalt társadalmi munkát — a vízelvezető árok megásását — el végezték, de az útépítő vállalat nem követte le, s ezért munkájuk ma már tönkrement.

Sok gazdának volt zöldkára az elmúlt évben. De a kár megállapítása, felbecsülése és megtérítése még nem történt meg.

A panaszokra Árokszállási Károly adott választ. Igérete szerint e napokban egy bizottság megvizsgálja a helyszínen elhangzottakat.

A bizottsági ülés

másik fontos része s jelentőségében az előbbinél tán még nagyobb — Kövesdi Gusztáv „A népfront mozgalomról" szóló előadása utáni vitával kezdődött. Többen kérdéseket tettek fel. A kérdésekből megállapítható volt, hogy tájékozatlanok a falu gazdái az ország termelőszövetkezeteinek jelen helyzetéről. Ezt aztán Perényi gazda már ily módon is mondotta ki: *„Semmi tájékoztatást nem kapunk a csoportok, a termelőszövetkezetek működéséről. Helyes lenne, ha elvinnének bennünket csoportosan valamelyik közeli tsz-be, vagy szövetkezeti társulásba, hogy lássuk, hogy folyik ott az élet. Aztán már az új élet tapasztalatairól beszélhetnénk a községben."* A javaslat egyetértésre talált. S a bizottság ennek megvalósítását az első negyedéves munkatervébe vette.

Hogy Mecsekfalu gazdáit mennyire foglalkoztatja a falu termelésének kérdése, jellemző, hogy a beszélgetés során ilyenekről esett szó: *„Nagyon drágán termelünk, s ha nem akarunk lemaradni a piacról, akkor ezen változtatni kell"*. De hogyan? Ahogy a városban, a termelésben óriási fejlődés állott be, úgy a falun is szükséges kimozdulni a megszokott régiből s a hasznosabb, új, a fejlődés felé haladni. De hogyan? Ez a hogyan ma Mecsekfalu egyre világosabban gondolkodó gazdáinak a legigazatóbb kérdése. Erre várnak választ előadásokkal, erre várnak választ a tervezett tsz-látogatások során. Mi úgy gondoljuk, hogy a választ helyes úton keresik.

A mecsekfalui gazdák

e megfontolt gyülekezete a népfront bizottsági ülés, a vitát a bizottság kiegészítésével fejezte be. 21 főre egészítették ki a bizottságot. Olyanokkal, akik a község köztiszteletben álló jó gazdái, dolgozói, s akik segíteni fogják e peremközségünk lakóit, hogy ne csak láthassák másutt a magyar falu nagyszerű jövőjét, de maguk is alakítói és élvezői legyenek, annak.

A nőtanács hírei

Február 4-én délután 5 órakor a Május 1. kultúrotthonban tartják a „Nők iskolája" első előadását. Az előadás címe: „Serdülőkor orvosi szemmel". Előadó: Dr. Sinkó Zoltán professzor. A kiadott bérleteken kívül jegyek a helyszínen is válthatók 2 forintos árban.

*

Ujabb gyors- és gépíró tanfolyamot indít a városi nőtanács február 4-én. Bővebb felvilágosítást ad Dorozsmainé: Bajcsy Zsilinszky u. 16.

*

Február 6-án jönnek ismét össze kézimunka-délutánra a város asszonyai a Május 1. kultúrotthon műszaki klubjában. A kézimunka-délután keretén belül beszélgetés formájában Gregor elvtársnő a megyei nőtanács titkára számol be a szovjet asszonyok életéről, munkájáról, a Szovjetunióban szerzett élményeiről. A város asszonyait a beszélgetésre szívesen látja a városi nőtanács.

*

Február 16-án ismét megrendezik az immár hagyományos farsangi nagymamák és nagypapák találkozóját.

*

Február 14-én farsangi családi estet rendez a városi nőtanács elnöksége. Belépés csak meghívóval. Meghívókat lehet igényelni a nőtanács területi szervezeteinél és a városi elnökségnél.

Köszöntjük levelezőinket!

Városunk számtalan lakója áll szoros kapcsolatban lapunkkal nemcsak úgy, mint olvasója, hanem mint írója is. Levelezőink ők, akik írásaikkal, javaslataikkal jelentős segítséget adnak munkánkhoz. A magyar sajtó napja alkalmából őket köszöntjük. Kívánjuk nekik, hogy továbbra is eredményesen munkálkodjanak, és segítsék városunk lapjának munkáját, hogy hivatását egyre jobban tudja betölteni.

Az elmúlt év legjobb levelőinkből mutatunk be néhányat:

Zabányi Alajos

Gál Miklós

Úz György dr.

Bereznai József

Deák Ferenc

Csurmann Tivadar

SZABAD NÉP

A KOMMUNISTÁK MAGYARORSZÁGI PÁRTJA (A K.I. SZEKCIÓJA) HIVATALOS LAPJA

I. évfolyam 1. szám. Budapest, 1942. II. 1

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

Az illegális Szabad Nép első számának fejléce

A magyar sajtó napjára

Tizenhét esztendővel ezelőtt 1942. február elsején, a második világháború kellős közepén jelent meg először a Kommunisták Magyarországi Pártjának lapja, a Hitler-ellenes nemzeti egységfront harcos agitátora és szervezője, az illegális *Szabad Nép*. Akkor, 17 esztendővel ezelőtt a *„Szabad Nép — Szabad Országban"* című vezércikkében többek között így írt a lap vezércikk-írója: *„A háború és a reakció nyomasztó sötétségében a „Szabad Nép"-nek, mint a szabadság világítótornyának kell sugároznia. A „Szabad Nép"-nek kell azokat az eszméket kisugároznia, amelyek a magyar nép felszabadító harcának útját bevilágítják."*

Azóta nagyot változott a világ. A győzelmes szovjet hadsereg csapásai alatt porba hullt a fasizmus és felemelkedtek elnyomatásukból. a ma népi demokratikus országai.

Akkor, 1942-ben az illegális Szabad Nép a tömegek közé vitte a fasisztaellenes nagy nemzeti összefogás, a függetlenségi mozgalom egyedül helyes politikáját. Illegális pártunk a *Szabad Nép* óriási nehézségekkel küzdött e politika érvényesítéséért vívott harcában. A háború évei alatt csaknem teljesen el volt vágva legjobb vezetőitől. A *Kossuth Rádión* át hallhatta csak hangjukat, tanácsaikat, s ez lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy az illegális *Szabad Nép* agitációs vonala általában helyes volt, de a szervezeti kapcsolat hiányán ez sem változtathatott.

A *Szabad Nép* a nagy politikai célokat összekapcsolta a dolgozók napi problémáival. Harcolt a kenyérfejadag emeléséért, a szakszervezetek jogainak védelméért, a bérek, munkaviszonyok javításáért.

Az illegális *Szabad Nép* agitációs és propagandamunkája nem változtathatta meg a háború menetét hazánkban, de emelte pártunk befolyását és tekintélyét, ezrével szerzett új híveket pártunk politikájának, előkészítette a talajt pártunk felszabadulás utáni gyors növekedéséhez.

Az illegális *Szabad Nép* útját egyik oldalon bitófa, sortűz és börtön kísérte, de a másik oldalon a haláltól nem rettenő kommunista önfeláldozás, ezrek és tízezrek szeretete ragadta előre. Örök hála Rózsa Ferenc és Schönherz Zoltán elvtársaknak, akik életüket áldozták ezért az ügyért. Örök hála a mártíroknak, akik kínhalált szenvedtek a Szabad Nép szerkesztéséért és terjesztéséért. Az illegális *Szabad Nép* újra csak azt bizonyítja, hogy az erő, az igazság, a győzelem a mi oldalunkon volt, van és marad!

Az ellenforradalom leverése óta, most harmadízben ünnepeljük ezt a történelmi dátumot, egyben a magyar sajtó napját.

1956. októberében, a proletáriátus hatalmára törő osztályellenség fegyveresen rohanta meg a Szabad Nép székházát is. S november 4-e után nem kisebb gyűlölettel próbálta elhallgattatni az újjászervezett kommunista párt orgánumát, a *Népszabadságot*. Akkor a budapesti utcákon garázda, még fel nem fegyverzett bandák égették a lapot, üldözték terjesztőit. Igy volt ez kicsinyben a mi megyénkben, a mi városunkban is. Itt is acsarkodott, fogát csikorgatva, a levitézlett úri osztály siserehada, egy-egy leleplező cikk miatt, és megpróbálta megakadályozni a helyi pártlap, az *„Uj Komló"* megjelenését. Feltételhez kötötte: *„Majd mi küldünk újságírót és lapszerkesztőt"*. — szólt az üzenet a *„Nemzeti Bizottmány"*-tól. De csakhamar veszett dühvel kellet látniok, hogy nem sikerült ismét hallgatásra, a föld alá kényszeríteni a pártot, a kommunistákat, a társadalmi haladás képviselőit. Uj életre kelt, megerősödött a párt, amelyet ellenségei eltemettek. Uj életre kelt a kommunista sajtó.

Volt előttünk példa, melyből merítettünk a legsúlyosabb veszély napjaiban is, s amely emlékeztetett és ma is emlékeztet a nép ügyét híven szolgáló sajtó hivatására.

Ma, amikor mind erre emlékezünk — több, mint két esztendővel az ellen forradalom leverése után, mely felett teljes győzelmet arattunk — jóleső érzéssel adhatunk számot arról, hogy az ellenforradalom leveréséért folytatott harcban a kommunista sajtó is helytállt. Részese volt a pártsajtó é részese ma is — annak az eszmei, gazdasá harcnak, melyet a párt vívott az ellenforradalom leverése idején, és vív ma a szocializmus teljes győzelmének érdekében; az embe rek gondolkodásának szocialista átformálásáért.

Büszkék vagyunk arra, hogy hírdetői, szó csövei lehetünk annak a határozatnak, irány elvnek, melyet pártunk központi bizottság hozott a munkásosztály helyzetének megja vítására, művelődéspolitikánk győzelmére.

A kommunista és nem kommunista újság írók tanultak és tanulnak a *Szabad Nép* ha cainak abból az időszakából, amikor a la végre szabadon vitte szét az országban a kommunista párt szavait, útmutatásait. Magun kénak valljuk e nagyszerű eredményeket, nem feledve azokat a tanulságokat sem, amelyeke az MSZMP levont az MDP-vezetésnek hibái ból. Ezek a hibák az *Uj Komló* munkájába is tükröződtek, károsan hatottak a párt és tömegek kapcsolatainak alakulására. Rontot ták a kommunista újság hitelét, tömeghatását olvasmányosságát, közkedveltségét. Az *U Komló* szerkesztőségében is volt újságíró, ak cserben hagyta a pártot, szégyenteljesen meg futamodott. De többségben volt a helytálló becsületes, párthoz hű kommunista újságíró akik harcoltak, hogy a párt igaza, a nép igaza a lap hasábjain át is behatoljon a tömegekbe Ma sajtónk az MSZMP irányvonaláért küzd ve hatékony fegyvere az ország szocialista felvirágoztatásáért folyó küzdelemnek. Ebben a harcban vívta ki a komlói emberek meg becsülését, s váltotta ki az ellenség gyűlöletét.

Megnőtt a lap hitele, tekintélye, befolyása S mindez tovább erősödik, ha következetesen küzd a párt helyes politikájának végrehajtásáért, s híven tolmácsolja a tömegek vélemé nyét, hangulatát, hathatósan segít a párt munkásosztály, a nép mindennapi harcaiban.

Egy esztendő alatt az *Uj Komló* szerkesz tőségébe mintegy ezer levelet hozott a posta az olvasóktól. Az ezer levélíró, a lap eze tudósítója, krónikása, önkéntes segítőtársa. *A komlói emberek szeretik az „Uj Komló"t* — írja levelében Deák Ferenc elvtárs, a le egyik legjobb levelezője — *segíti munkánk problémáinkat. Azt kérjük a laptól, hogy mé bátrabban küzdjön a hibák ellen, még bőveb ben magyarázza a párt politikáját, még jobban segítse a párt határozatainak megvalósí tását. Soha ne térjen le a lenini útról..."* A olvasók elismerése, bírálata, panasza és tájé koztatása megannyi eligazítás a sajtó mun kásai számára, hogy jól szerkesszék az újsá got, ne vessék el a helyes irányt.

Ma is tanulságosak Lenin 1922-ben a sajtó nak adott útmutatásai: *„Sokkal, de sokkal konkrétabban tanulmányozzuk a helyi tapasz talatokat, a részleteket, az apróságokat, a gyakorlatot, a gyakorlati tapasztalatokat. Sok kal jobban ismerkedjünk meg az igazi élettel kerületek, járások, falvak életével; elemez zük, hol, kinek és miért (milyen módszerek kel) sikerül, ha csak kicsiny javulást is elér nie. Ne féljünk megoldani, ha hibákkal való hozzáértés hiányával találkozunk; népszerűsí sünk és reklámozzunk teljes erőnkkel minden valamelyes kiemelkedő helyi funkcionárius állítsuk példaképül."*

Még közelebb a dolgozókhoz, az emberek hez, akikről írtunk, akiknek eljuttatjuk a pár segítő, tanító szavát. Ez ma a feladat.

A magyar sajtó napján köszöntünk minden egyes levelezőnket, tudósítónkat, olvasónk Kívánjuk; teljes erővel küzdjenek velün együtt a párt-program megvalósításáért, szocializmus győzelméért.

III-as aknai fiatalok

Vasárnap ismét a fiatalok zsivalyától volt hangos III-as akna felolvasóterme. A IV. szinten kifogyott a tartalék, így a fiatalok elhatározták, hogy újabb mennyiséget adnak le társadalmi munkában, nehogy fa miatt fennakadás legyen a termelésben.

Harminchat fiatal gyűlt össze január 25-én reggel, élükön az üzem vezetőjével, főmérnökével és a KISZ-titkárral.

Megjelentek olyan fiatalok is, akik éjszakás műszakból maradtak vissza, s bejöttek leányok is. A lelkesedés meghozta eredményét. A legutóbbinál kisebb létszámmal nagyobb mennyiségű (150 csille) fát adtak le a negyedik szintre.

Az üzemvezetőség jutalmul színházlátogatást szervez a résztvevőknek.

Tanácstagi fogadó órák ideje és helye

1959. február 2-án, délután 4 óráig: Gallusz József, kenderföldi iskola.

1959. február 4-én, délután 4 óráig:

Bodony László, kenderföldi iskola, Husztiné Sándorné Belvárosi iskola, Klits Miklós kenderföldi iskola.

Mindenkinek kötelessége

Már több esetben írtunk arról, hogy Komló lakosai közt nem kevés számban vannak olyanok, akik elfeledkeznek a rendszeres kötelességük teljesítéséről; a lakbér fizetéséről. Ezeknek a száma a múlt év első felében kedvezően csökkent, de sajnálattal kell megállapítani, hogy az év második felében nem javult, hanem rosszabbodott a helyzet. Ismét sok a lakbérhátralékos.

A szénbányászati tröszt Karbtantartó Üzemének vezetősége már több esetben felszólította azokat, akiknek lakbérhátralékuk van, de egyes bérlők még ennek tudomásulvétele után sem rendezték hátralékukat. Többségük olyan, akik nem a tröszt üzemeiben, hanem más vállalatoknál dolgoznak.

A Karbantartó Üzem vezetősége úgy határozott, hogy azok, akik a többszöri felszólítás ellenére sem fizetik ki lakbértartozásukat, bírósági úton kötelezik erre. S ha a bírósági fleszólítást követő tizenöt napon belül nem rendezik tartozásukat, akkor a lakásból kiköltöztetik. E határozat alapján ilyen bírósági tárgyalás legutóbb január 12-én volt.

A tárgyaláson V. Pál Zrínyi út 6. szám alatti lakos nem jelent meg. Távollétében is hozott ítéletet a bíróság. V. Pálnak december 31-ig 453 forint lakbérhátraléka volt. Ez az összeg januárban már 511,50 forintra emelkedett. A bíróság felszólította V. Pált, hogy az ítélet hirdetése után eltelt 15 napon belül vagy rendezze tartozását, vagy a lakásból költözzön ki és azt bocsássa az üzem rendelkezésére.

G. György Vorosilov út 11. szám alatti lakosnak december 31-ig 898,50 forint tartozása volt. A tárgyaláson vállalta hátralékának rendezését, havi 200 forintos törlesztéssel.

Két lakót említettünk meg a sok közül, akiknek nagy összegű lakbérhátralékuk van.

A Karbantartó Üzem fentebb ismertetett intézkedése helyes, mert nem engedhető meg, hogy egyesek hanyagságukkal megkárosítsák népgazdaságunkat.

Jól bevált a házilag készített törőberendezés

A komlói szénelőkészítőműben elkészült egy új típusú, a viszonyoknak teljes mértékben megfelelő törőberendezés. A kísérletek jó eredménnyel végződtek, és az első példány azóta üzemzavarmentesen, jó eredménnyel működik.

A szénosztályozó és a tröszt vezetősége elhatározta, hogy a többi egységet is ilyen törőkkel szereli fel. Mivel az első példányt házilag készítették, kérték a minisztérium engedélyét, hogy a szükséges példányokat is házilag készíthessék.

Ez a kérelem indokolt, mert, — annak ellenére, hogy a szerkezet egyszerű, és viszonylag gyorsan gyártható, — ha más gyárban rendelné meg a tröszt, sokat kellene várni az elkészültére.

A gyorsabb és jobb munka érdekében az osztályozó vezetői várják a Nehézipari Minisztérium gyors intézkedését, engedélyét.

Szakvélemények az 584-es épület hibáiról

Mint ahogy legutóbbi számunkban megírtuk: az 584-es épület (Irinyi János utca 2—4) már az átadás idején is olyan sok hibát takargatott, hogy arról nem kevesebb, mint 14 oldalas jegyzőkönyvet vettek fel.

Felvetődik: a műszakiak miért vették át az épületet? Egyszerűen azért, mert mint Porkoláb Károly tröszti műszaki ellenőr jelenti, — a 10/1954. évi miniszteri rendelet szerint *„Az épület, építmény rendeltetésszerű használatát nem gátló kisebb jelentőségű hiányosságok esetén az építtető (a tröszt) az átvételt nem tagadhatja meg."*

— A kisebb hibák már az átvételkor is jelentkeztek, de a főlevezetőcső dugulása és az ezzel kapcsolatos botrány csak később robbant ki, — világosított fel bennünket Porkoláb Károly.

Az igazság az, hogy az átvétel során a „vizes" szerelvények nem voltak beszabályozva! Ezt nemcsak jegyzőkönyv tanusítja, hanem Szoby Károly építésvezető is. *Véleménye szerint az átadás idején a vízvezeték, illetve a csapok túlnyomó része folyt, csöpögött. Fél óra múlva leázások mutatkoztak!*

Ezt a tény egyébként megerősítette Novák László vízvezetékszerelő is, aki az épület átadása óta (!) a csövek és a csapok javításán dolgozik! A vizes szerelvényeket, a lefolyócsöveket lényegében ki sem próbálhatták, mert a vizet még abban az órában elzárták, amikor a nyomást ráengedték.

Végh József főmunkavezető a kecskeméti mestereket okolja, akik a víz- és a villanyvezetéket, az asztalosmunkát, továbbá a műkő- és lakatosszerelőmunkát végezték. Ugyanilyen véleményen volt Novák László is, aki a saját munkaterületéről még a következőket mondotta:

— *A szennylefolyó több helyen, (az emeleten, a földszinten és a földalatt is) tele volt azzal a cementtel, amit a kecskemétiek a csatlakozás tömítésére használtak! Nem sok kellett tehát, hogy a fővezeték megteljen és a szennyvíz szerte folyjon a lakásban.*

Szoby Károly építésvezető arra hivatkozik, hogy a bácsmegyeiek a bűnösök. Az épülethez legalább öt—hat részletben küldték az asztalosárut. Emiatt történt például, hogy az erkélyajtókat nem a megfelelő méretben készítették: 15 centis a méretkülönbség. Az 1958 szeptember 17-i jegyzőkönyv szerint az ajtókat szeptember 30-ig ki kellett volna cserélniök vagy javítaniok. A mai napig nem történt intézkedés!

A mintegy 30 ajtó fordított vasalásához Szoby Károly a következőket fűzte:

— *A kényszerkörülmény tette szükségessé, hogy az ajtókat úgy rakjuk fel, ahogy a tervezés és a kivitelezés megengedte. A mostani megoldás, bár nagyon kényelmetlen, mégis jobb, mintha az ajtók kézreesnének, de csak félig nyílnának ki.*

Meghallgattunk az illetékesek közül jónéhányat, de az általuk elmondottakon nehéz eligazodni. Minden szakember az önmaga igazát keresi! Annyi bizonyos, súlyos felelősség terheli azokat az embereket, akik a tervezésben és a kivitelezésben közreműködtek. Ennyi hibával állami építőipar nem adhat ki kezéből munkát!

— VIZHÁNYÓ —

Kossuth-bánya szakszervezeti életéből

Gyakran nyílik Kossuth-bánya szakszervezeti bizottságának ajtaja. A dolgozók legkülönbözőbb problémáikkal fordulnak ide. Utalványt kérnek bútorra, van akinek fa hazaszállításában kell segítség, más már hosszú ideje beteg és segélyért folyamodik stb.

Mi azért kerestük fel a szakszervezeti bizottságot, hogy érdeklődjünk, mivel is foglalkoztak az elmúlt évben és milyen terveik vannak a következő időre.

— *A munkánk bizony sokoldalú* — mondja Tárnai elvtárs, a bizottság elnöke. — *Az emberek sokféle problémával — a születéstől kezdve a halálozásig — fordulnak hozzánk. Ebbe aztán beleértendő a segélyezés, az üdülés, a termelés, magánproblémák, családi ügyek, egyszóval majdnem minden, ami az ember életéhez tartozik.*

Az elmúlt évben sajnos a politikai munkánk egy kicsit elmaradt, baj volt a termeléssel, sok volt a tűz, így erőnk nagy részét az kötötte le. Most már többet tudunk foglalkozni a politikai neveléssel, szakszervezeti bizalmiaink munkájának segítésével.

Minden körletünk indított bizalmi tanfolyamot, ahol a bizalmiak előadásokat hallanak a balesetvédelemről, társadalmi biztosításról, szakszervezet munkájáról. Megbeszélik például a nyugdíjtörvényt, stb. A tanfolyammal célunk az, hogy egyrészt jobban megértsék feladatukat, másrészt, hogy a dolgozók között felmerülő problémákra helyes választ tudjanak adni.

Rövidesen összehívjuk az üzemünkhöz tartozó nyugdíjasokat, mert sok téves nézettel találkoztunk a nyugdíjrendelettel kapcsolatban.

Most ellenőriztük a fiatal 18 éven aluliakra vonatkozó törvény betartását. Ilyen 23 dolgozik az üzemben. Megnéztük, hogy munkaidejük a törvényesség szerint van-e megállapítva, nem dolgoznak-e éjszaka stb. Az ellenőrzés azt mutatta, hogy nincs a fiatalok foglalkoztatásában törvénytelenség.

Eddig is foglalkoztunk a legénységállások lakóival, de ezután szeretnénk még többet törődni dolgozóinkkal itt is — mondja Tárnai elvtárs. — *Ezért rövidesen minden szállást, ahol üzemünk dolgozója lakik, felkeresünk és elbeszélgetünk velük, ellenőrizzük ellátásukat, életüket. Rövidesen ifjúsági híradót indítunk a KISZ-szel közösen. A híradóban a fiatalok termelési eredményeit ismertetjük. De általában többet fogunk foglalkozni az ifjúsági brigádok munkájával, beosztásával.*

A szállító körletnél működik kultúrcsoportunk, amely közös a KISZ-szervezettel. Emellé most még szervezünk egy énekkart is. A nyár folyamán átalakítjuk az üzemi kultúrtermet, ahová megfelelő színpad készül, de a terem is bővül, amit aztán jobban felszerelünk.

Az elmúlt évben 184 dolgozónk vette igénybe a szakszervezeti üdülést. 1959-ben 171 beutalót kapott üzemünk. De ezenkívül ismét lesznek külföldi üdülések is. Most február 15-én megy pl. egy dolgozónk Németországba.

Mindezek üzemünk több dolgozóját érintik. De mással is foglalkoztunk. Pl. minden hónapban adunk segélyt olyanoknak, akik már hosszú ideje betegek. Minden körlet kap havonta 100 forintot, ebből a beteglátogatók apróságokat visznek a betegeknek.

Sok mindent el lehetne még mondani, hogy egy éven keresztül mivel foglalkoztunk. Bérkérdések, bútorutalvány, gyermeküdültetés stb. Nehéz így mindenről beszámolni. Talán zárjuk azzal a beszélgetést, hogy az emberek ügyesbajos dolgaival foglalkoztunk — fejezte be Tárnai elvtárs.

Most, hogy a beszélgetésünket írásban rögzítettük, mi is megállapíthatjuk, hogy Kossuth-bánya szakszervezeti munkája valóban a legfontosabbakra terjed ki, az emberek, a dolgozók ügyeinek szolgálatára, segítésére.

Gyorsvágathajtás Béta-aknán

Már a múlt évben működtek Béta-aknán gyorsvágathajtó csapatok. Sajnos, a köztudatban a gyorsvágathajtás fogalma összefonódott a 100 méteres mozgalommal és mivel Béta-aknán nem értek el a csapatok 100 méteres teljesítményt, alig hallhattunk róluk.

Ha reálisan akarjuk értékelni a gyorsvágathajtást, akkor nem méterekben, hanem centiméterekben kell számolnunk. Nem az a fontos elsősorban, hogy egy bármilyen nagy létszámú csapat elérje a 100 métert, hanem, hogy e száz méter mögött meg legyen a kellő nagyságú fejteljesítmény. Mert ha egy nagyobb létszámú csapat mellett — amely eléri a száz métert — egy másik csapat fél létszámmal 50-et hajt ki, az legalább akkora eredménynek számít.

Béta-aknán az üzem vezetősége azt a célt tűzte a feltárásban dolgozó csapatok elé, hogy érjék el a 16 centiméteres fejteljesítményt. Ennek a Béta-aknai csapatok nagyrészt eleget is tesznek. A 100 métert csak azért nem érik el, mert kisebb a csapatok létszáma.

Nagy feladat előtt a kőbányászok

Az 1959-es évben nagy feladat előtt áll az ország kőbányaipara. Szocializmust építő, fejlődő országunknak egyre több kőre van szüksége. Az igények kielégítésének feladatában részt vállalt az ÉM. 7-es számú Komlói Kőbánya Vállalat komlói üzemegysége is.

Január 20-án, Budapesten az Építők Rózsa Ferenc Kultúrotthonában tartott értekezleten Szokup Lajos miniszterhelyettes és Bruttyó János, az Építő, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke azzal a felhívással fordult a jelenlevő kőbányaipari dolgozókhoz és vezetőkhöz, hogy adjanak az országnak 1959-ben 4 millió tonna követ.

A felhívás teljesítése azt jelenti, hogy az ország kőbányáinak 600 ezer tonna követ kell terven felül termelniük.

A terven felüli mennyiségből

a komlói kőbánya 50 ezer tonnát vállalt.

A vállalt mennyiség teljesítése nagy feladat elé állítja a bánya vezetőit és dolgozóit, hiszen az elmúlt évi tervhez viszonyítva 100 ezer tonnával növekedett tervük.

Kassai Béla igazgató elvtárs szerint a terv reális, mert az év elején egy újabb „skoda" típusú kotrógépet kaptak, amely a termelésben nagy előnyt jelent. De még így is nagy feladat lesz a vállalást teljesíteniök.

A vállalat vezetője elhatározta, hogy a múlt évihez hasonlóan, — amikor is több mint 30 ezer forintot fizettek ki jutalomként, —

az idén az igazgatói alap 90 százalékát jutalmazásra fordítja, hogy így is serkentse a dolgozókat a vállalás teljesítésére.

Ezen kívül újra be kívánják vezetni a háromharmados termelést, amely a vezetőktől alapos szervezőmunkát igényel. Előreláthatólag erre március elején kerül sor.

A három harmadra való áttérés azért igényel alapos szervezőmunkát, mert a dolgozók nagyrészt vidéken laknak és autóbusszal járnak be. Így idejük a járművek indulásának vagy érkezésének idejéhez van kötve. Ez akadályozza a törzsgárda kialakítását. A vállalat vezetősége azzal a kéréssel fordul a városi tanácshoz, hogy a lehetőség szerint bocsásson a vállalat rendelkezésére lakásokat, hogy dolgozóikat el tudják helyezni.

Bizonyos, hogy nehéz feladat lesz a megemelt terv és a vállalás teljesítése, de a dolgozók lelkesedésével és összefogásával teljesíteni lehet e feladatot is.

Édes anyanyelvünk

SZERKESZTIK: OLVASÓINK

Ma az emberek sokasága „konkrét" tényekről beszél, „gobális" terveket készít, stb Pedig helyesebb lenne valódi vagy kézzelfogható tényekről beszélni és összefoglaló jellegű terveket készíteni. Wietórisz Róbert elvtárs többször idézett levelében többek közt így ír: „A vasbiztosítás a bányában némelyek szerint ‚eldeformálódik'. A szegény fémgyűrű egyszerűen eltorzul, azaz elveszti azt az alakját, amelyre eredetileg ‚formálták', tehát ‚deformálódik', de nem eldeformálódik". Vagy „Értekezleteken gyakran ‚pozitívan értékelik' a felszólalást, de helyesebben tennék, ha egyszerűen helyeselnék."

Gyakori jelenség, hogy előadásokon egyes előadók azzal a tudatos, vagy néha önkéntelen módszerrel beszélnek, hogy teletüzdelik mondataikat szakkifejezésekkel. Ez nyilvánvalóan azt eredményezi, hogy az egyszerű emberek nem sokat értenek meg belőle. Így tanítani, felvilágosítani nem lehet! Véleményünk szerint éppen az lenne a helyes, hogy a számtalan idegen szakkifejezés helyett — amelyek közül nagyon sokat mind ez ideig talán nem is igyekeztek magyarra fordítani — a szakemberek próbálnának, törekednének minél több megfelelő magyaros és szabatos kifejezést megalkotni és használni.

Idegen szavak felesleges használata idegen tollakkal való sikertelen ékeskedés. Ha a páva elcserélné tollát, mondjuk a verébbel, nem lehetne mire büszke és kényes. Ha mi magunk csúfítjuk el édes anyanyelvünket, akkor eggyel kevesebbre lehetünk büszkék és kényesek hazafiságunk összetevőiből.

— ÓSS —

HITELAKCIÓ

Az emberek többsége szívesen vásárol hitelben. Államunk éppen ezért szervezett hitelakciót országszerte.

A vásárlás megkönnyítésére indított hitelezés városunkban is közkedvelt. Már eddig is sokan keresték fel a kijelölt boltokat. Még több viszont azoknak a száma, akik nem kellően tájékozottak, hogy milyen árura terjed ki a hitel.

A Kossuth utcai textilüzletben ágyneműványnat (lepedővászon, damaszt, sifon, angin, kanavász), a mellette lévő vas- és műszaki boltban pedig tűzhelyet, kályhát, rádiót, televíziót, lemezjátszót, magnetofont, villanyboylert és motorkerékpárt vásárolhatnak az érdeklődők. Itt hívjuk fel kedves olvasóink figyelmét, hogy a hét elején mindkét boltba nagymennyiségű árukészlet érkezett.

Pécsett az OFOTERT üzletben különböző márkájú fényképezőgépek (szovjet és német gyártmányok is), nagyító és örökvillanót szintén részletre is adnak. Mielőtt azonban Pécsre utaznánk hitelben vásárolni, a takarékpénztár helyi fiókjától feltétlenül be kell szerezni a hitellevelet.

A korábban újságokban megjelent hírrel ellentétben a férfi ruhaszövetet és felsőruhát részletre nem lehet kapni. Viszont a közvélemény hangját tolmácsoljuk, amikor azt írjuk: a vásárlók nagyon szeretnék, ha a hitelezést már a közeljövőben kiterjesztenék a fentebb említett árukra is.

KISZ-szervezeteink életéből

Ifjúsági Ház működik a mázai KISZ-szervezetnél, ahol a taggyűléseket tartják és esténként kellemes szórakozással töltik szabadidejüket a fiatalok. Van televíziós készülékük, amelynek műsorát kedden, csütörtökön és szombaton közösen tekintik meg. Időközönként az érdekesebb előadásokat meg is vitatják.

Az alapszervezet indított egy politikai kört. Az oktatáson rendszeresen 20—22 fiatal jelenik meg.

Nemrég alakult leánytanácsuk, amely máris rendezett önálló teadélutánt. Január 11-én tartották a KISZ alapszervezet zászlóavató névadó ünnepélyét. A szervezet Máthé Antal elvtárs nevét vette fel, aki az ellenforradalom idején a Rádió védelménél halt hősi halált. Meghívták Máthé elvtárs édesanyját is, s elbeszélgettek vele hős fia életéről.

*

Kossuth-bánya feltáró körleténél már nem számolhatunk be ilyen mozgalmas KISZ-életről. Az elmúlt időkben volt ugyan élet a KISZ-szervezetben, most az utóbbi időkben azonban teljesen lekötötte a vezetőség munkáját a tagkönyvcsere lebonyolítása. Az összeírás folyamán 4 fiatal kérte felvételét a szervezetbe.

*

Szászváron még nem készült el az ifjúsági ház. Reméljük a Tolna megyei Építőipari Vállalat végre befejezi a több mint egy év óta húzódó munkát, és a szászvári fiataloknak is lesz otthonuk.

Amíg ez bekövetkezik, nem alszik az ifjúsági élet. Ezt igazolja, hogy 22 fiatal jár rendszeresen politikai oktatásra. Kultúrcsoportjuk a „Bujócska" bemutatására készül. Rendszeresen járnak kollektíven moziba.

Jelenleg társadalmi munkában bontanak le egy régi romos épületet, amelynek bontási költsége kb. 20 000 forint. A KISZ-szervezet elvállalta 7 500 forintért. Ezt az összeget a nyáron szervezendő kirándulásra fordítják. Becsületbeli dolognak tartják, hogy minden KISZ-tag részt vegyen a társadalmi munkában.

Leánytanácsuk és kultúrcsoportjuk munkájában 10 olyan fiatal vesz részt, aki még csak ezután lesz KISZ-tag.

*

Mánfán a KISZ-szervezet munkájával nem lehet dicsekedni. Egy-két bál rendezésén kívül nem sokat tettek. Oktatáson nem vesznek részt.

Legutóbbi nagy rendezvényük egy magyarnóta est volt. A KISZ-szervezet erre meghívta Rab Istvánt vendégszereplésre. De csak a budafai vendéglősnek volt belőle haszna. Ugyanis a zenekart a KISZ-szervezet fizette, és a vendéglős szedte a 20 százalék zenedíjat.

Kiváló dolgozók kitüntetése

A mai napon ünnepélyes keretek között veszi át, — 1958. II. félévében végzett jó munkája megbecsülése képpen, — a Komlói Szénbányászati Tröszt üzemeiben 255 dolgozó az „Üzem kiváló dolgozója" oklevelet, és a vele járó egy heti átlagkeresetét.

További 40 dolgozó az „Üzem kiváló dolgozója" kitüntetést kapja és jutalomként a két heti átlagkeresetét.

SPORT

Interjú az elfelejtett atléták edzőjével

Róluk még az írás sem beszélt. Persze, hogy nem, hiszen a sportkör vezetősége 1953-ban „megfeledkezett" az atlétákról. Így történhetett, hogy a Komlói Bányász fiatal, reménykeltő versenyzői kénytelenek voltak nélkülözni az országos viszonylatban is kitűnőnek mondható atlétikai pályát.

Most azonban él a szakosztály. Pezsgő munka folyik a pályán és a tornateremben egyaránt. Szerdán az esti órákban a keleti általános iskola tornatermében találkoztam velük, amint Cserháti Zoltán testnevelő tanár, atlétaedző vezetésével szolgalmasan végezték a gyakorlatokat.

Huszonkét ifjú és leány dolgozik aszerint, hogy ki milyen számokban indul az idei versenyeken. Nincs meleg a tornateremben, de a melegítő mindannyiukról lekerül. Még mezben és rövid alsóban is csurom vizesek. S, hogy kik ezek a fiatalok? Mondja ezt el tanáruk, a népszerű Zoli bácsi.

— Nincsenek köztük nagy nevek, de a jövő szempontjából mégis nagyon szeretek velük foglalkozni. Itt van például Czuder Karcsi, országos ifjúsági válogatott kerettag volt. Az ifjúsági bajnokságon második helyezést ért el. A megyei ifjúsági csúcsot ma is ő tartja az 1 500-as akadályon és a 3 000 méteres síkon. Ha kellőképpen feljön, a megye egyik legjobbja lehet. Sokat várok a tavaly még országos ifjúsági válogatott Hosszúhetényben dolgozó Egri Attilától és a válogatott kerettag Künsztler Józseftől is.

— Ki a legidősebb köztetek?

— Természetesen én, a 33 évemmel, — válaszolt tréfásan az edző. — Egyébként a három éve teljesen kezdő Tóth Zsigmond tartja a „csúcsot" 24 évével. Kalapácsvető. Eddigi legjobbja 40 méter. Az idén 44—45 méterig haladhat.

— Torbó Gyuszitól megyei ifjúsági bajnokságot várok magasugrásban, de megpróbálkozik 110 gáton is. Kripl Jánostól élete legjobb eredményét remélem 100-on 11,4-el, Krausz Vencel a sokszoros válogatott pécsi Lippai és az ugyancsak neves Vágner mögött megyei szinten harmadikként futhat be 400-as gáton.

— Kik a legjobbak a fiúknál?

— Ez viszonylagos fogalom. Attól függ, ki milyen szorgalommal végzi a kiszabott feladatot. Sok örömet szerezhet az atlétika hívelnek a 17 éves Farmosi Tibi is, akitől súlylökésben már az idén megyei bajnokságot várok. Ő most ismerkedik a dobószámokkal.

— És ki a legnagyobb igéret a lányok között?

— Schuszter Erika szintén ifjúsági válogatott kerettag volt. 80 méteres gátra készül. Ha fejlődésében nem lesz törés, akkor az idén az országos viszonylatban a legjobb hat között végezhet. Az utánpótlás egyik legnagyobb reménysége a 14 éves Teimer Kati (100—400) és a nemrég országos-bajnokság 5. helyezettje: Babóczi Márika (100 és távol).

Nem kétséges, többségükben sikerül elérni a kitűzött célt. Erre nemcsak az atlétákban mutatkozó szorgalom, akaraterő a kezesség, hanem, hogy olyan edző áll mögöttük, aki nemcsak a versenypályán, de a magánéletben is példaképp lehetne minden versenyző számára.

(Vö)

Sporthírek

— Február elsején, vasárnap reggel fél 9 órakor baráti beszélgetésre jönnek össze a Komlói Bányász labdarúgói és szurkolói. A labdarúgó ankétot a Bányász Sportklub helyiségében tartják meg. A szakvezetők ezuttal részletesen válaszolnak a csapat szereplésével, felkészülésével és egyéb belső szakmai, szervezési kérdéssel kapcsolatos hozzászólásra. A szakosztály vezetősége ezúton hívja meg a vitában résztvevő lelkes futballrajongókat és a csapat iránt érdeklődő szurkolókat.

— Vasárnap a Komlói Bányász kézilabda csapata a Pécsi Dózsa, a másodikvonalbeli gárdánk a Dombóvár és a Pécsi Bányász II. ellen játszik. Második csapatunknak nehéz dolga lesz: rövid egy-két órán belül két ellenféllel szemben kell helytállnia. Ez az utolsó lehetősége, hogy a II. osztályban beleszóljon az első helyért való küzdelembe.

Hétfőn: olimpiai bemutató Komlón

Az olimpiai napok keretében Komlón bemutatásra kerülő sportműsor véglegesnek tekinthető. Vendégeink délelőtt városnézéssel, üzemlátogatással és baráti beszélgetéssel töltik idejüket. Délután öt órakor a Zrínyi Ilona Művelődési Házban bemutatót tartanak. Az egyes sportágak képviseletében a következő olimpiai válogatott kerettagok lépnek színre:

TORNA: Füle, Mák, Kuti-Séra, Keszthelyi.
VÍVÁS: Rejtő, Juhász, Czvikovszky, Kemuti.
Birkózás: Gurics, Szilvássy, Hoffmann, Halbach.
ÖKÖLVÍVÁS: Tóbi, Jaczkó, Török, Dorogi.
SÚLYEMELÉS: Borsányi, Huszka.
CSELGÁNCS: Bánhegyi, Zsoldos, Galambos, Ramon.

Olvasóink írják:

A kenderföldi szülők figyelmébe

Az ősz folyamán eltűnt a Zrínyi és Arany János utca közötti részen lévő két felvonulási épület, s ezek helyén elkezdték a parkosítást.

A kenderföldi dolgozók örültek, hogy ablakuk alatt nem a csúnya felvonulási épület, hanem szép park lesz. Örömük azonban nem tartott soká, mert a környék gyerekeinek egy része már a kiültetett facsemetékkel és bokrokkal játszik, kihuzgálják a fákat védő cserjét. A nemrég felszerelt, s újonnan festett padokon sáros, piszkos cipővel ugrálnak.

Államunknak nagy összegébe került, hogy a parkosítással is szép, egészséges környezetet teremtsen. Ha így haladunk, akkor a tavaszra a kiültetett csemetékből vajmi kevés fog kihajtani és újabb összegeket költhetünk arra, hogy másikat ültessenek.

Minden szülő köteles figyelni, hogy gyermeke mivel játszik, amikor kint van... Szerintem azokat is meg kellene büntetni, akik hagyják, hogy gyermekeik a közös tulajdonban kárt tegyenek.

Kérem a kenderföldi szülőket, tanítsák meg gyermekeiket, hogy a park nem azért készült, hogy a kiültetett fákkal játszanak, hanem hogy az nyáron szép kert, csinos játszótér legyen a kenderföldi gyermekek számára is.

Ambrus Mihály

Köszönet a pénztárosnőnek

Január 21-én moziba mentünk, a Szabadság filmszínházba. Jegyváltásnál 50 forinttal fizettem, s csak a visszajáró apropénzt tettem el, 40 forintom ott maradt. Csak két nap elteltével kerestem fel a pénztárosnőt, aki az említett összeget megőrizte és visszaadta.

Az összeg nem nagy, s sokaknak talán nem is tűnik említésre méltónak — de az olyan háztartásban, mint az enyém, szigorúan számon kell tartani minden fillért.

Nagyon jól esett a pénztárosnő — Prohászka Józsefné — figyelmessége és becsületessége. Ezúton is szeretnék neki mégegyszer köszönetet mondani.

Vajda Ernőné

HÍREK, közlemények

Válasz a *Miért engednek hazardjátékot a „Kék egér"-ben* című cikkünkre

A január 24-i számunkban fenti címen megjelent cikkünkre Németh Károly elvtárs, a Komlói Vendéglátóipari Vállalat igazgatója az alábbi választ küldte szerkesztőségünknek:

„Az Uj Komlóban megjelent cikkel kapcsolatban írásban utasítást adtam a „Kék Egér" italbolt valamennyi dolgozójának, hogy ellenőrizzék a rex-billiárd játékot és akadályozzák meg, hogy a vendégek hazárdjátékot folytassanak.

Az utasítást azzal a figyelmeztetéssel adtam ki, hogy előfordulása esetén a mulasztó dolgozót a vállalat kötelékéből azonnali hatállyal elbocsátom."

— A gimnázium tanulóiból alakult tánciskolában 31-én tartják a tanfolyam záró koszorúcskát. Ezen bemutatják a ma divatban lévő modern táncokat és a régi francia négyest.

— Uj árut kapott a 306-os Vorosilov utcai háztartási bolt. Étkészletek 327,10 forinttól 2 100 forintig, külföldi boros- és likőrös készletek 75,75 és 86,60 forintos, külföldi tálcák 40 forintos árban kapható.

— Január végén több féle uj áru érkezett a Kossuth Lajos utcai vasműszaki boltba. Csepel varrógépek 2 350 forintos árban, magyar és holland zománcozott mosógépek 2 090, 2 300 és 2 400 forintos árban, villanytűzhelyek (szakszervezeti utalvánnyal kaphatók), valamint 125-ös Danuvia motorkerékpárok és rádiók. A motorkerékpárok és rádiók részletre is vásárolhatók.

Meghívjuk Komló jól szórakozni szerető közönségét **február 3-án, kedden tartandó vaddisznó** vacsoránkra, melyen Komlón első fellépését tartja:

Vereckei Judit

fővárosi előadó-művésznő.

Mindenkit szeretettel vár nak a

BÉKE ÉTTEREM dolgozói.

Kedves gyerekek! Figyeljétek az Uj Komló február 4-i számában a kispajtások oldalát. közöljük a január 7-i rejtvény helyes megfejtését és a nyertesek nevét.

Választékos árukészlet

Nagymennyiségű árú érkezett a Kossuth utcai felsőruházati áruházba. Az igen keresett matlaszpongyola, a női télikabát, kosztüm, a leányka- és baba-kabát, a divatszínű ballon-kabát, a sport- és kamgarn-öltöny és a férfi nyloneső kabát nagy választékban megtalálható.

*

Ujabb szőnyegkészlet, ágygarnitúra, takaró, ágyneművászon (részletre is) áll a vásárlók rendelkezésére a Kossuth utcai lapméterárú szakboltban.

*

A kökönyösi rövidáru üzletbe következő fontosabb készlet érkezett: gyermek sföltöny, férfi kuligán—kardigán és férfi fehérnemű.

*

A Pécsi úti ruházati boltban szinten nagymennyiségű szőnyeg (részfiöltöny, női estélyiruha, férfi- és női félcipő és gyermek műbőrkabát érkezett.

— 34 lány és 27 fiú született a komlói kórházban január eleje óta. A hónap folyamán két ikerszülés is volt.

Hol művelődsün

— ho' szórakozzunk

MŰSOROS TÁNCMULATSÁG

A komlói Rendőrklub ma 8 órai kezdettel műsoros táncmulatságot rendez az Erkel teremben. Mindenkit szeretettel várnak. Belépődij 8 forint.

MOZI

Május 1.: Január 31-től február 3-ig: Robin Hood, amerikai film. Kísérő műsor: magyar híradó.

Matiné: Február 1-én: Cimborák.

Zrínyi: Január 31-től február 1-ig: Éjszaka szépei, francia film. Kísérő műsor: Hangszerek és hangszínek, magyar híradó. Február 3-tól 4-ig: Szerelmes trombitás, bolgár film. Kiegészítő műsor: Izletes táplálló étel.

Szabadság: Január 31-től február 1-ig: Svejk I. rész, csehszlovák film. Kísérő műsor: Magyar híradó. Február 2-től 4-ig: Szakadék, magyar film. Kiegészítő műsor: Rókák az építőmester.

Matiné: Február 1-én: Mézeskalács.

Szombaton délelőtt 10 órakor vasárnap délután 2 órakor és kedden délelőtt 10 órakor is tartunk filmelőadást a Robin Hood című filmből.

Május 1. Filmszínház

JOL AKAR SZÓRAKOZNI

KERESSE FEL A

Mecsek Ettermet,

ahol GERGELY és BAKSA duo játszik.

Hideg, meleg ételek, presszókávé, udvarias kiszolgálás!

Apróhirdetések

Eladó egy jó állapotban lévő gyermekkocsi. Berek utca 1.

Eladók házinyulak, olcsó áron. Ujtelep, Tavasz utca 5.

ÚJ KOMLÓ
az MSZMP Komló városi bizottsága és a városi tanács lapja.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó:
az MSZMP városi bizottsága.
Szerkesztőség:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Telefon: 12-18, 12-58, 23-69.
Kiadóhivatal:
Komló, Lenin tér 1. szám.
Előfizetés postahivataloknál, kézbesítőknél, valamint a pártszervezeteknél. Negyedévi előfizetési díj 12 forint.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 19.
Telefon: 20-27.
Felelős vezető: Melles Rezső

Jól vizsgáztak a vájáriskolások

Két, illetve három év alatt tanult elméleti anyag elsajátításáról adtak számot az elmúlt napokban a vájáriskola végzős növendékei. Még néhány hónap és a szakmunkásvizsga letétele után, már, mint szakképzett vájárok dolgoznak valamelyik bányaüzemnél.

Az elméleti vizsgára való felkészülést komolyan vették a fiatalok. Ezt mutatja az is, hogy a KISZ-szervezet kezdeményezésére a gyengébb tanulókat segítették jó tanuló társaik. A közösség segítsége meglátszott a fiatalok felkészültségén, mert a tételekre többségében helyes választ adtak.

Nehézség talán csak azoknál a fiataloknál adódott, akik 8 osztálynál kisebb alapképzettséggel kerültek a vájáriskolába. Ezek a fiatalok nem tudtak eléggé lépést tartani tanultabb társaikkal.

A tanulótársi segítségre jó példa Fridrich Gyula, aki olyan tanulótársat kapott, aki bukásra állt. A közös tanulás sokat segített. Bálint Károly előző osztályzatai alapján hármasra állt, társai segítettek s négyesre tudott vizsgázni.

Vannak itt olyan tanulók is szép számmal, akik minden tantárgyból kitűnőre vizsgáztak. Meghallgattuk Bálint László bányaművelésből adott feleletét. Ha a bányában is ilyen pontosan tudja a tennivalókat, akkor rövidesen kiváló vájár lesz belőle. Lajos István számtanfeleletét hallgatva, az ember arra gondol, hogy nem is nehéz ez a számtan, ha ilyen pontosan, folyékonyan el lehet mondani a tételt.

Sorolhatnánk a kitűnő és jeles rendű tanulókat, akiknek feleletét nem hallottuk, de tanáraik véleménye szerint szintén jól felkészültek. Pl. Bognár György, Szilai Sándor, Novák János és még sokan mások.

Az elméleti vizsgák lezajlottak, hátra vannak még a szakmunkás vizsgák. Ezeken majd a gyakorlati munka dönti el, hogy kiből lesz jó vájár, ki tudja a szakmában is megállni helyét.

Reméljük a szakmunkás vizsgák is jól sikerülnek és a hallgatók néhány hónap múlva elméleti és gyakorlati ismeretekből gazdagon felkészülve hagyják el a vájáriskolát.

Tanácskozott a kenderföldi szülői munkaközösség

Szülők és nevelők közös teadélutánt tartanak

Legközelebbi feladatairól tanácskozott január 26-án a kenderföldi szülői munkaközösség és tanári kara.

Az iskola igazgatója tartott beszámolót az iskola életéről, és a munkaközösség feladatairól.

Többek között segítséget kért a szülőktől a gyermeknevelés terén felmerülő problémák megoldására. Elmondotta, hogy még mindig van olyan diák, aki az esti órákban is az utcán csavarog, vagy a késő előadásra megy moziba. Kérte a szülőket, segítsenek a tanároknak abban, hogy az ilyen visszásságokat meg tudják szüntetni, ne engedjék saját gyermeküket, de ha mást látnak, azt is küldjék haza.

Elmondotta, hogy a tanári kar az eddigieknél több családlátogatást tervez, ezzel is elősegítve az iskola és otthon, kapcsolatát.

Jobban megismerik egymást a szülők és nevelők, a tanító megismeri a gyermeket családi körében is.

Kérte a szülőket, adjanak segítséget az iskolaudvar parkosításához, hogy azon a tanulók számára sportpályát tudjanak készíteni.

Ezután megegyeztek a szülők a „Pündérszép Ilona" című mesejáték bemutatásának idejéről, és a belépődíjak összegéről.

A szülők hozzászólásaikban helyeselték az igazgató által elmondott tervet, majd a munkaközösségen belül megalakították a békebizottságot.

Megállapodtak abban, hogy január 31-én ismerkedési teadélutánt rendeznek, a szülők és nevelők között, ezzel is segítve a nevelők és szülők barátságát.

Írói emlékezések a Magyar Tanácsköztársaságról

Pirkadása a magyar égnek

Múltunk legragyogóbb lapja a Magyar Tanácsköztársaság időszaka, az első magyar proletárdiktatúra hihetetlen, hősi győzelmekben, nagy és merész kezdeményezésekben gazdag, néhány hónapos uralma, amely bukásában is, a rá következő megtorlás és elnyomás keserves hosszú negyedszázada alatt is a reményt, a jövő igéretét tartotta ébren népünk legjobbjainak lelkében.

Tizenkilenc író álmodja vissza magát e kötet lapjain ifjúságának eme tüzes és viharos szakaszába. Minden író épp azért, mert író, mást és másképp mond el. Ezért lett olyan sokszínű, változatos, élménygazdag egyszerre meghitt és forrongó írásgyűjtemény. S ez magyarázza azt is, hogy noha ugyanarról a rövid történelmi korszakról szól minden emlékező, ismétléseket nem talál az olvasó a kötetben. Egyetlen vonás közös csak az írásokban: akár lírai hevülettel, vagy lehiggadt bölcsességgel íródtak, akár a pergő eseményeket rögzítik, akár az átélő, a kortárs lelkiállapotát tükröztetik, mindegyik egy nagy és hősi kor levegőjét árasztja. A tizenkilenc írásból tizenhat most íródott az évfordulóra: a fennmaradó három, ha régebben készült is el, most kerül először el a magyar olvasóközönséghez. Tizenkilenc író visszaemlékezéseit tartalmazza a kötet, a közlés sorrendjében (tehát ABC sorrendben) a következőként: Barta Lajos, Bölöni György, Dutka Ákos, Fodor József, Gárdos Mariska, Gellért Oszkár, Gergely Sándor, Győri Dezső, Illés Béla, Kassák Lajos, Lányi Sarolta, Lengyel József, Madarász Emil, Nádass József, Szabó Pál, Szucsich Mária, Várnai Zseni, Veres Péter és a kötet szerkesztőjének, Halasi Andornak ugyancsak visszaemlékezés jellegű előszavát.

Illés Béla:

SZIVÁRVÁNY

1919-be, a forradalom sűrűjébe visz el bennünket Illés Béla új, kitűnő, izgalmas drámája.

Amikor a dráma indul, a tanácsköztársaság már utolsó heteit éli a külső és belső ellenség, az árulás fojtó szorításában. A hősi küzdelem, a szív szorongató bukás, a bosszúért lihegő ellenforradalom első, apokaliptikus tettei, a keserves, nehéz és veszedelmes emigráns sors mind felvillannak a színmű pergő, rendkívül mozgalmas, fordulatos jeleneteiben, a maguk akkori valóságában s máig érvényes, döbbenetesen érvényes tanulságaival.

A szereplők — néhány nagyszerűen kiválasztott típus mozgása a kort szinte a maga bonyolult teljességében idézi föl. A feszült, fordulatos cselekmény mély gondolatai tartalmat, magvas mondanivalót hordoz.

Madarász Emil:

AZ ÁRULÁS

1919 augusztusában, a tanácsköztársaság bukása után, több helyütt törtek ki méreteikben és jelentőségükben kisebb lázadások, a Peidl-kormány megalkuvása, és az egyre véresebb fehérterror ellen. Madarász Emil hőskölteménye a 17 éves Farmosi Tibi is, akitől súlylökésben már az idén megyei bajnokságot várok. Ő most ismerkedik a dobószámokkal.

— És ki a legnagyobb igéret a lányok között?

— Schuszter Erika szintén ifjúsági válogatott kerettag volt. 80 méteres gátra készül. Ha fejlődésében nem lesz törés, akkor az idén az országos viszonylatban a legjobb hat között végezhet. Az utánpótlás egyik legnagyobb reménysége a 14 éves Teimer Kati (100—400) és a nemrég országos-bajnokság 5. helyezettje: Babóczi Márika (100 és távol).

Nem kétséges, többségükben sikerül elérni a kitűzött célt. Erre nemcsak az atlétákban mutatkozó szorgalom, akaraterő a kezesség, hanem, hogy olyan edző áll mögöttük, aki nemcsak a versenypályán, de a magánéletben is példaképp lehetne minden versenyző számára.

(Vö)

Sporthírek

— Február elsején, vasárnap reggel fél 9 órakor baráti beszélgetésre jönnek össze a Komlói Bányász labdarúgói és szurkolói. A labdarúgó ankétot a Bányász Sportklub helyiségében tartják meg. A szakvezetők ezuttal részletesen válaszolnak a csapat szereplésével, felkészülésével és egyéb belső szakmai, szervezési kérdéssel kapcsolatos hozzászólásra. A szakosztály vezetősége ezúton hívja meg a vitában résztvevő lelkes futballrajongókat és a csapat iránt érdeklődő szurkolókat.

— Vasárnap a Komlói Bányász kézilabda csapata a Pécsi Dózsa, a másodikvonalbeli gárdánk a Dombóvár és a Pécsi Bányász II. ellen játszik. Második csapatunknak nehéz dolga lesz: rövid egy-két órán belül két ellenféllel szemben kell helytállnia. Ez az utolsó lehetősége, hogy a II. osztályban beleszóljon az első helyért való küzdelembe.

Hétfőn: olimpiai bemutató Komlón

Az olimpiai napok keretében Komlón bemutatásra kerülő sportműsor véglegesnek tekinthető. Vendégeink délelőtt városnézéssel, üzemlátogatással és baráti beszélgetéssel töltik idejüket. Délután öt órakor a Zrínyi Ilona Művelődési Házban bemutatót tartanak. Az egyes sportágak képviseletében a következő olimpiai válogatott kerettagok lépnek színre:

TORNA: Füle, Mák, Kuti-Séra, Keszthelyi.
VÍVÁS: Rejtő, Juhász, Czvikovszky, Kemuti.
Birkózás: Gurics, Szilvássy, Hoffmann, Halbach.
ÖKÖLVÍVÁS: Tóbi, Jaczkó, Török, Dorogi.
SÚLYEMELÉS: Borsányi, Huszka.
CSELGÁNCS: Bánhegyi, Zsoldos, Galambos, Ramon.

Olvasóink írják:

A kenderföldi szülők figyelmébe

Az ősz folyamán eltűnt a Zrínyi és Arany János utca közötti részen lévő két felvonulási épület, s ezek helyén elkezdték a parkosítást.

A kenderföldi dolgozók örültek, hogy ablakuk alatt nem a csúnya felvonulási épület, hanem szép park lesz. Örömük azonban nem tartott soká, mert a környék gyerekeinek egy része már a kiültetett facsemetékkel és bokrokkal játszik, kihuzgálják a fákat védő cserjét. A nemrég felszerelt, s újonnan festett padokon sáros, piszkos cipővel ugrálnak.

Államunknak nagy összegébe került, hogy a parkosítással is szép, egészséges környezetet teremtsen. Ha így haladunk, akkor a tavaszra a kiültetett csemetékből vajmi kevés fog kihajtani és újabb összegeket költhetünk arra, hogy másikat ültessenek.

Minden szülő köteles figyelni, hogy gyermeke mivel játszik, amikor kint van... Szerintem azokat is meg kellene büntetni, akik hagyják, hogy gyermekeik a közös tulajdonban kárt tegyenek.

Kérem a kenderföldi szülőket, tanítsák meg gyermekeiket, hogy a park nem azért készült, hogy a kiültetett fákkal játszanak, hanem hogy az nyáron szép kert, csinos játszótér legyen a kenderföldi gyermekek számára is.

Ambrus Mihály

Köszönet a pénztárosnőnek

Január 21-én moziba mentünk, a Szabadság filmszínházba. Jegyváltásnál 50 forinttal fizettem, s csak a visszajáró apropénzt tettem el, 40 forintom ott maradt. Csak két nap elteltével kerestem fel a pénztárosnőt, aki az említett összeget megőrizte és visszaadta.

Az összeg nem nagy, s sokaknak talán nem is tűnik említésre méltónak — de az olyan háztartásban, mint az enyém, szigorúan számon kell tartani minden fillért.

Nagyon jól esett a pénztárosnő — Prohászka Józsefné — figyelmessége és becsületessége. Ezúton is szeretnék neki mégegyszer köszönetet mondani.

Vajda Ernőné

Könyvkiadásunk terveiből

1959 első felében jelenik meg Jack London: Beszélő kutya című művének új magyar fordítása az Olcsó Könyvtár sorozatban.

*

Ugyancsak az Olcsó Könyvtár sorozatban jelenik meg a második félévben Dickens: Twist Olivér új kiadása.

*

Folyó évben jelenik meg az Olcsó Könyvtár 250-ik kötete: Ady Endre legszebb versei.

*

A harmadik negyedévben jelenik meg bibliofil kiadásban Fincz Gyula 18 egészoldalas művészi rézkarcával Illés Béla: Kárpáti rapszódia című műve, amely az év egyik legszebb könyvének igérkezik.

*

A Magyar Parnasszus bibliapapíron megjelenő sorozat új kötetei: Radnóti Miklós összes versei és műfordításai. Magyar novellagyűjtemény I—III.

*

Előkészületben van ugyanebben a sorozatban Magyar népmesegyűjtemény három kötetben.